

**UCHWAŁA NR XIX/368/2016
RADY MIEJSKIEJ W BIELSKU-BIAŁEJ**

z dnia 21 czerwca 2016 r.

**w sprawie zmiany uchwały nr XIII/214/2015 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 24 listopada 2015r.
w sprawie przyjęcia „Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020
(Kontynuacja PROM 2007-2013)”**

Na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 446), art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015r., poz. 1777) oraz zatwierdzonych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju „Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” z lipca 2015r.

**Rada Miejska
p o s t a n a w i a**

§ 1. Zmienić treść załącznika do uchwały nr XIII/214/2015 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 24 listopada 2015r. w sprawie przyjęcia "Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020 (Kontynuacja PROM 2007-2013)" w brzmieniu jak w załączeniu.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Bielska-Białej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jarosław Klimaszewski

PROGRAM REWITALIZACJI OBSZARÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ NA LATA 2014-2020 (KONTYNUACJA PROM 2007-2013)

Bielsko-Biała

BIELSKO-BIAŁA 2016 r.

Spis treści

I	WSTĘP	3
II	KONTEKST I DIAGNOZA REWITALIZACJI OBSZARÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ	5
1.	Powiązanie z dokumentami strategicznymi	5
2.	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	23
3.	Delimitacja obszarów zdegradowanych: diagnoza i identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych, w tym terytoriów wymagających wsparcia	37
4.	Wizja wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego (planowany efekt rewitalizacji).	43
5.	Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk	44
III	PROGRAMOWANE DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE.....	47
1.	Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisem	47
2.	Charakterystyka pozostałych/komplementarnych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych .	184
IV	REALIZACJA PROGRAMU: FINANSOWANIE, USPOŁECZNIE NIE I MONITOROWANIE	187
1.	Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji	187
2.	Indykatywne ramy finansowe	196
3.	Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	201
4.	System wdrażania programu rewitalizacji.....	202
5.	System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu	205
V	ANEKS	210
1.	Raport z realizacji PROM za lata 2005-2015 (czerwiec)	210
2.	Raport z uspołecznienia prac nad aktualizacją PROM.....	233
3.	Charakterystyka i analiza sytuacji miasta i jego perspektyw rozwojowych	237
4.	Rekomendacje w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko [SOOS]	268
5.	Bibliografia i inne źródła informacji, spis nazw i skrótów, ilustracji i tabel	269

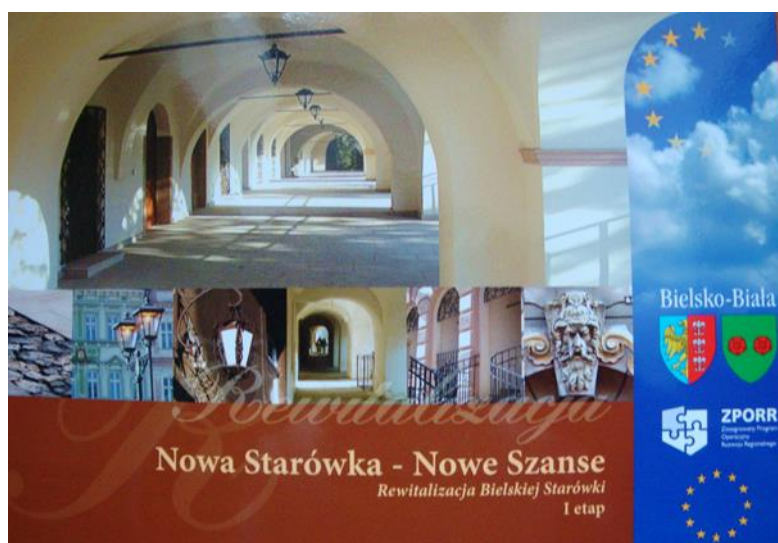
I WSTĘP

Niniejszy Program jest kontynuacją działań realizowanych w Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2007-2013, który został przyjęty przez Radę Miejską Uchwałą Nr XIX/536/2007 z dnia 21.12.2007 r., jako kontynuacja działań rewitalizacyjnych ujętych we wcześniejszym „Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2004 - 2006”, przyjętego Uchwałą Nr XL/1258/2005 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 15.02.2005 r.

Obszar rewitalizacji w Bielsku-Białej został wyznaczony już w 2004 r. Na podstawie diagnozy przeprowadzonej dla całego miasta Bielska-Białej, osiedla w których nasilenie zjawisk kryzysowych jest największe, znalazły się w obszarze rewitalizacji PROM 2004-2005 oraz PROM 2007-2013. Rezultaty i dokonania PROM 2007-2013, jak również informacja o wcześniejszych działaniach rewitalizacyjnych w Bielsku-Białej znajduje się w Aneksie (część V PROM 2014-2020).

Badanie stopnia realizacji PROM 2007-2013 wykazało, że nadal wymagana jest wzmożona interwencja działań rewitalizacyjnych w wyznaczonym obszarze rewitalizacji, ponieważ nie udało się osiągnąć wszystkich zamierzonych rezultatów. Ze względu na to, szczegółowa analiza czynników kryzysowych zawarta w PROM 2014-2020, została przeprowadzona w odniesieniu do przestrzennej delimitacji aktualizowanego PROM 2007-2013, czyli dla 16 osiedli, w których występuje kumulacja niekorzystnych zjawisk. Uwarunkowania *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* (z dn. 3 lipca 2015 r.) spowodowały, że granice obszaru rewitalizacji w PROM 2014-2020 zostały zawężone do osiedli, które obejmują nie więcej niż 20% powierzchni miasta oraz są zamieszkiwane przez nie więcej niż 30% mieszkańców miasta. Na tym obszarze zjawiska kryzysowe są najbardziej widoczne, dlatego wymaga on intensyfikacji działań rewitalizacyjnych.

Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020, to prorozwojowy program miejski, przyjęty przez Radę Miejską.

Rysunek 1: Fragment prospektu informującego o osiągnięciach PROM (źródło: UM).

Założeniem PROM 2014-2020 jest kontynuowanie procesu rewitalizacji oraz jego aktualizacja - wprowadzenie zmian, które odzwierciedlą osiągnięte rezultaty procesu rewitalizacji w Bielsku-Białej.

W latach 2014-2020 z funduszy Unii Europejskiej możliwe jest dofinansowanie różnych przedsięwzięć objętych programami rewitalizacji, które realizują cele rewitalizacji. Zgodnie z *Wytycznymi Ministerstwa Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym dokonuje oceny programu rewitalizacji pod względem spełnienia wymagań odnoszących się do cech i elementów programu określonych w *Wytycznych*. Projekty rewitalizacyjne wynikające z pozytywnie ocenianych programów rewitalizacji mogą uzyskać wsparcie z funduszy unijnych. Ujęcie projektu w programie rewitalizacji nie daje jednak gwarancji otrzymania tych środków.

Projekty PROM 2014-2020 będą miały wpływ na zmiany w mieście. Najwyraźniejsze oddziaływanie działań rewitalizacyjnych odczuwalne będzie w osiedlach dotkniętych degradacją, których ożywienie jest zasadniczym celem PROM.

Prace nad Programem Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej 2014-2020 były koordynowane przez Biuro ds. Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej, które zlokalizowane jest na bielskiej Starówce (w I strefie obszaru rewitalizowanego). Już w 2013 r. w celu przygotowania kolejnej edycji tego programu na lata 2014-2020 zbierano aktualne dane statystyczne, przeprowadzono badania ankietowe, konsultacje społeczne oraz przeprowadzono nabór projektów do PROM. Projekt PROM 2014-2020 powstał w czerwcu 2013 r. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Bielska-Białej NR ON.0050.13.2014.RO z dnia 17 grudnia 2014 r. został powołany Zespół zadaniowy do zakończenia prac nad aktualizacją „Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020” oraz jego koordynowania i monitorowania w latach 2015-2021. W 2015 r. prace dotyczące opracowania PROM 2014-2020 zostały wznowione. Odbył się nabór uzupełniający projektów oraz konsultacje społeczne. Potencjalni beneficjenci projektów rewitalizacyjnych mieli możliwość omówienia swoich projektów z ekspertem ds. rewitalizacji i pracownikami Biura ds. Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej. Zainteresowanie podmiotów zewnętrznych było bardzo duże o czym świadczy lista projektów zamieszczona w PROM 2014-2020 .

Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020 wyznacza trzy równoważne cele:

- A. Rozwój infrastrukturalno – przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego.
- B. Aktywizacja gospodarcza obszarów rewitalizowanych.
- C. Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją.

PROM 2014-2020 wskazuje 65 projekty rewitalizacyjne, z czego 31 to projekty sektora prywatnego, a 34 to projekty, które planuje do realizacji sektor publiczny. Projekty mają na celu ożywienie obszaru rewitalizacji, tj. najbardziej zdegradowanych części miasta. Diagnoza problemów, których rozwiązaniu służy PROM znajduje się w jego drugiej części . Szacunkowa łączna wartość wszystkich projektów PROM 2014-2020 wynosi 404 418 284,80 zł.

Dokument programowy składa się z czterech zasadniczych części, piąta – aneks zawiera materiały uzupełniające i informacyjne, raport nt. dotychczasowych rezultatów procesu rewitalizacji, charakterystykę i analizę sytuacji miasta, opis uspołecznienia programowania, jak również konieczne

spisy i źródła. Lista i opis projektów oraz komplementarnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych znajduje się w części trzeciej PROM.

Program służy do koordynacji i prowadzenia działań rewitalizacyjnych na zdegradowanych obszarach Bielska-Białej, które zostały zweryfikowane na użytek aktualizacji PROM, a następnie - w trakcie II etapu prac nad aktualizacją - dostosowane do limitów ustalonych w *Wytycznych Ministerstwa Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, z zachowaniem stosowanego w Bielsku-Białej od lat podziału na dwie strefy, wg typu rewitalizowanego obszaru: I (historyczne śródmieście), II (osiedla mieszkaniowe).

PROM będzie realizowany, monitorowany i aktualizowany według zasad przedstawionych w części IV.

PROM 2014-2020 oraz relacje z prac nad jego aktualizacją, są dostępne w zakładce *Rewitalizacja*, strony internetowej miasta [<http://um.bielsko.pl/strona-2481-rewitalizacja.html>].

II KONTEKST I DIAGNOZA REWITALIZACJI OBSZARÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ

1. Powiązanie z dokumentami strategicznymi

Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020 jest dokumentem programowym, który integruje potrzeby społeczności miasta łącząc sferę społeczną, gospodarczą, infrastrukturalną i środowiskową w taki sposób, aby wyprowadzić obszary zdegradowane z zapaści oraz podnieść jakość życia osób mieszkających na nich.

W swoich ustaleniach bazuje na dokumentach i programach planistycznych będących podstawą polityki regionalnej zarówno na poziomie gminnym, powiatowym, wojewódzkim, jak i krajowym i unijnym. Zgodność Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Bielska-Białej 2014-2020 ze strategicznymi dokumentami planistycznymi jest warunkiem koniecznym do jego skutecznej realizacji.

Cele PROM 2014-2020:

- A. Rozwój infrastrukturalno – przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego,
- B. Aktywizacja gospodarcza obszarów rewitalizowanych,
- C. Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją,

wpisują się w następujące dokumenty:

Strategia Europa 2020

Cel Strategii nr 3: Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia, zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną. Priorytet koncentruje się na tworzeniu nowych miejsc pracy, inwestycjach w podnoszenie kwalifikacji (kursy i szkolenia) oraz modernizacji rynków zatrudnienia i systemów opieki społecznej.

Umowa Partnerstwa - Programowanie perspektywy finansowej 2014 -2020

Cel tematyczny 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników.

Cel tematyczny 9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.

Cel tematyczny 10. Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.

Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju

Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020

Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Cel III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski (w województwie śląskim są to: Katowice, Bielsko – Biała, Częstochowa, Rybnik) w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności.

Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020

Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”).

Narodowy Plan Rewitalizacji 2020 (założenia)

Poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.

Krajowa Polityka Miejska (projekt)

Cel szczegółowy 3 Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Oś priorytetowa VII Regionalny rynek pracy

Oś priorytetowa IX włączenie społeczne

Oś priorytetowa VIII regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy

Oś priorytetowa X rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna

Oś priorytetowa XI wzmocnienie potencjału edukacyjnego

Strategia Rozwoju Bielska-Białej do 2020 roku

Bielsko - Biała miastem inteligentnego wzrostu. Czego chcemy, co możemy, jak działać? To kluczowe pytania, na które odpowiada ten najważniejszy miejski plan rozwoju, którego aktualizacja została przyjęta w czerwcu 2012 roku, a ustalenia obowiązywać będą do roku 2020. Misja zmian – wizja docelowa Bielska-Białej, to miasto *efektywnie wykorzystujące endogeniczne potencjały rozwoju* [Strategia, s.15] – ten cel, jako jeden z trzech komplementarnych, jest najbliższym zagadnieniem, które stanowi cel rewitalizacji: zapobiegać lub wyprowadzać ze stanu degradacji te fragmenty miasta, które obecnie przeżywają regres – bazując na ich oczywistym endogenicznym potencjale wychodzić z kryzysu, na ścieżkę rozwoju.

PROM realizuje założenia i cele Strategii Miasta - do każdego celu PROM można przyporządkować kierunki rozwoju wynikające ze Strategii. Poniżej szczegółowo opisano związek pomiędzy celami PROM a kierunkami rozwoju wynikającymi ze „Strategii Rozwoju Bielska-Białej do 2020 roku”.

CEL A: Rozwój infrastrukturalno – przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego

Jest on zgodny z przedstawioną w Strategii wizją rozwoju miasta: Bielsko-Biała jest miastem efektywnie wykorzystującym endogeniczne potencjały rozwoju dzięki m.in. oszczędnemu gospodarowaniu posiadanymi zasobami materialnymi i niematerialnymi, zapobieganiu ich deprecjacji oraz systematycznemu odnawianiu tych zasobów z myślą o nowych kierunkach ich zastosowania oraz zapewnieniu możliwości dysponowania nimi przez przyszłe pokolenia.

Zgodnie z powyższym określono następujący pożądany scenariusz rozwoju miasta „Nastąpi rewitalizacja historycznej zabudowy miejskiej ukształtowanej pod wpływem różnych stylów architektury i urbanistyki” oraz ustanowiono poniższe kierunki rozwoju w priorytecie A „Efektywność”:

KE-2: Przyrodnicza rewaloryzacja przestrzeni zurbanizowanych

KE-5: Rewitalizacja zasobów zabudowy mieszkaniowej

KE-10: Waloryzacja historycznej zabudowy i przestrzeni publicznych stanowiących o tożsamości miasta

KE-12: Kreowanie nowych miejsc centralnych i wizytówek Miasta.

Ponadto w priorytecie D „Kreatywność” ustanowiono kierunek rozwoju:

KK-7: Ochrona dziedzictwa i tożsamości kulturowej miasta

CEL B: Aktywizacja gospodarcza obszarów rewitalizowanych

Jest on zgodny z przedstawionym w Strategii w priorytecie A „Efektywność” pożądanym scenariuszem rozwoju miasta, tj: „Racjonalne gospodarowanie przestrzenią pozwoli wykreować nowe atrakcyjne tereny mieszkaniowe i inwestycyjne podnosząc jakość oferty miasta jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania oraz realizacji inwestycji. (...) Kreowanie wysokiej jakości przestrzeni miejskich oraz przeprowadzenie rewitalizacji obszarów w mieście pozwoli na podniesienie znaczenia miasta w procesie rozwoju województwa śląskiego i Polski Południowej przez organizowanie wydarzeń i imprez kulturalnych, naukowych, sportowych, politycznych i ekonomicznych o renomie międzynarodowej”.

Zgodnie z powyższych ustanowiono poniższe kierunki rozwoju:

KE-4: Zahamowanie procesów utraty lokalizacyjnej wartości terenów i obiektów przemysłowych.

KE-6: Wspieranie intensyfikacji użytkowania terenów przemysłowych i usługowych.

KE-11 Przebudowa przestrzeni publicznych i poprawa standardów funkcjonowania terenów i obiektów turystycznych, sportowo-rekreacyjnych oraz wystawienniczych.

Ponadto w priorytecie C „Zdrowotność” ustanowiono następujące kierunki rozwoju związane bezpośrednio z aktywizacją gospodarczą miasta:

KZ-10: Usuwanie skutków restrukturyzacji tradycyjnych sektorów aktywności gospodarczej

KZ-11: Dywersyfikacja ekonomicznej bazy rozwoju miasta

KZ-12: Tworzenie warunków dla lokalizacji działalności kreujących wysoką wartość dodaną.

W priorytecie D „Kreatywność” można również znaleźć kierunek rozwoju poświęcony aktywizacji gospodarczej.

KK-11: Promowanie wizytówkowych bielskich produktów przemysłowych

CEL C: Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją

Jest on również zgodny z wizją rozwoju miasta. Zgodnie z priorytetem B „Mobilność” Bielsko-Biała jest miastem mobilnej społeczności lokalnej, dzięki: zapewnieniu swobodnego przemieszczania się ludzi w przestrzeni fizycznej, wirtualnej, społecznej i ekonomicznej, eliminowaniu dysfunkcji i konfliktów w dziedzinie transportu, komunikacji, rynku pracy i życia zbiorowego, wspieraniu uczestnictwa mieszkańców, biznesu i sektora nauki w procesach internacjonalizacji.

Zgodnie z priorytetem C „Zdrowotność” Bielsko-Biała jest miastem wysokiej żywotności w wymiarze indywidualnym, społecznym, ekonomicznym i terytorialnym osiąganą dzięki:

- neutralizowaniu źródeł zagrożeń dla zdrowia indywidualnego, miejskiego, społecznego i ekonomicznego,
- zwiększeniu odporności miasta na zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne oraz minimalizowaniu ich skutków dla perspektywy trwałego rozwoju w przyszłości,
- oferowaniu równego i swobodnego dostępu do wysokiej jakości usług o rosnącym stopniu różnorodności
- przekształceniu gospodarki lokalnej w sposób pozwalający na odwrócenie negatywnych tendencji demograficznych.

Jest on ponadto zgodny z przedstawionym w Strategii w priorytecie C „Zdrowotność” scenariuszu pożądanym tj:

- Liczba instytucji leczenia, łatwiejszy dostęp do nich oraz wysoka jakość świadczonych przez nie usług pozwolą na poprawę stanu zdrowia mieszkańców miasta. Szczególną dbałością będzie otoczona ludność w wieku poprodukcyjnym. Rozwój leczenia geriatrycznego pozwoli na sprostanie wymaganiom, przed którymi staną władze miasta z uwagi na rosnącą liczbę osób w starszym wieku. Równocześnie szczególnej ochronie zdrowia będzie podlegała część populacji pragnąca przedłużenia aktywności zawodowej.
- Polityka socjalna będzie sprzyjała zwiększeniu aktywności zawodowej osób w trudnej sytuacji materialnej.
- Następować będzie stały wzrost jakości kapitału społecznego wyrażający się rosnącym zaangażowaniem mieszkańców w działalność wszelkiego rodzaju organizacji pożytku publicznego. Sprzyjać to będzie równocześnie wzmacnianiu społecznej i terytorialnej spójności miasta. Rozwój partnerstwa organizacji pozarządowych oraz władz miejskich pozwoli na skuteczniejsze rozwiązywanie problemów społecznych Bielska - Białej.
- Aktywność zawodowa ludności i zatrudnialność będą kształtowały się na poziomie powyżej średniej krajowej i wojewódzkiej, a wzrost wyższego wykształcenia ludności pracującej pozwoli na zahamowanie tendencji do obniżania się aktywności zawodowej ludności.
- Wzrost ilości oraz jakości usług świadczonych przez żłobki, przedszkola i inne instytucje opieki nad małymi dziećmi będzie miał pozytywny wpływ na zwiększenie aktywności zawodowej kobiet. Zwiększenie liczby dzieci uczęszczających do przedszkoli wpłynie również na jakość przyszłego kapitału ludzkiego poprzez efektywniejszy i ukierunkowany rozwój intelektualny i emocjonalny dzieci

KM-4: Znoszenie barier uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym

KM-7: Wzmacnianie instytucjonalnej infrastruktury rozwoju mobilności społecznej

KM-10: Wspieranie społeczno – zawodowej aktywizacji osób zagrożonych bezrobociem

KM-11: Budowa kultury przedsiębiorczości we wspólnotach lokalnych i sektorze publicznym

KM-12: Wspieranie rozwoju sieci instytucji uczenia się przez całe życie

KZ-1: Rozwój profilaktyki zdrowotnej i adresowana do różnych grup wiekowych promocja zdrowego stylu życia

KZ-4: Edukacja ekologiczna mieszkańców

KZ-7: Wspieranie inkluzji grup ludności zagrożonych wykluczeniem społecznym (ubóstwo, wiek, patologie,...)

KK-1: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kształcenia umiejętności zawodowych

KK-2: Stałe unowocześnianie miejskiej oferty edukacyjnej

KK-3: Poprawa jakości kształcenia w miejskim systemie edukacyjnym

Cel B i C PROM można również rozpatrywać w kontekście wizji rozwoju miasta związanej z priorytetem D „Kreatywność”:

Bielsko – Biała jest miastem nowej gospodarki bazującej na wiedzy, kulturze i komercjalizacji technologii, rozwijanej dzięki:

- stwarzaniu sprzyjających warunków dla wzmacniania potencjału intelektualnego: edukacyjnego, naukowego i kulturalnego oraz jego spożytkowania w rozwoju przemysłów kreatywnych,

- kształtowaniu dogodnego środowiska recepcji ludzi i idei w wymiarze sąsiedzkim, regionalnym, transgranicznym i globalnym,
- dostarczaniu zindywidualizowanej, wyrazistej, atrakcyjnej i rozpoznawalnej w skali międzynarodowej oferty w zakresie profilu edukacyjnego, specjalistycznych kierunków badań naukowych, wydarzeń oraz produktów kultury wysokiej i przemysłów kreatywnych,
- wspieraniu osiągania niszowej doskonałości produktowej i technologicznej w sektorze przemysłów kultury.

W priorytecie D „Kreatywność” opisany jest następujący scenariusz pożądany w kontekście zarówno celu B i C PROM:

- Podejmowane będą inwestycje w bazę materialną miejskiego systemu edukacyjnego. Sektor biznesu podejmie efektywną współpracę ze szkołami miejskimi w celu przygotowania kadr zgodnie z oczekiwaniami firm i ich zamiarami restrukturyzacyjnymi.
- Bielsko-Biała będzie znaczącym w skali kraju ośrodkiem edukacyjnym uczenia się przez całe życie.
- Wysoka jakość kapitału ludzkiego będzie realną siłą sprawczą utrzymania stabilnego wzrostu gospodarczego.
- Bielsko-Biała utrzyma w nowym okresie programowania Unii Europejskiej pozycję lidera w zakresie absorpcji środków unijnych, co pozwoli na kontynuację dotychczasowych i podejmowanie nowych projektów zarówno w sferze inwestycji materialnych jak i inwestycji w kapitał ludzki.
- Kierunki rozwoju z priorytetu D „Kreatywność” zostały przyporządkowane powyżej do poszczególnych celów.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bielsko - Biała.

PROM ujęty został w tym Studium, jako jeden z najważniejszych planów strategicznych, stanowiący uwarunkowania dla kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Tekst studium nawiązuje do ustaleń uchwały Rady Miejskiej z dnia 15 lutego 2005r., którą przyjęto „Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej”, ujmując ustalone w nim obszary, jako tereny zdegradowane, przeznaczone do rewitalizacji, oraz sankcjonując ich wewnętrzny podział, na trzy obszary:

Obszar I (Śródmiejski), jako teren priorytetowy dla wdrażania instrumentów rewitalizacji, który obejmuje osiedla:

- Śródmieście Bielska,
- Biała Śródmieście,
- Górne Przedmieście - na wschód od ul. Wyspiańskiego,
- Dolne Przedmieście - na południe od ul. Piastowskiej,
- Biała Wschód - na południe od ul. Piłsudskiego.

Obszar II, obejmujący osiedla:

- Wojska Polskiego,
- Kopernika,
- Aleksandrowice - na wschód od ul. Olszowej,
- Beskidzkie,

- Bielsko Południe,
- Karpackie,
- Słoneczne.

Obszar III, obejmujący osiedla:

- Grunwaldzkie,
- Złote Łany,
- Leszczyny - na północ od ul. Generała Bora – Komorowskiego,
- Biała Krakowska.

W drugiej części Studium: „*Kierunki Zmian w Strukturze Przestrzennej Gminy oraz w Przeznaczeniu Terenów*”, realizacja działań rewitalizacyjnych znalazła odzwierciedlenie, jako cel polityki przestrzennej - w ustaleniach dla stref: Śródmiejskiej i Mieszkalnictwa [Studium, s.8-11].

Czteroletni Plan Inwestycyjny [CPI], jest średniookresowym dokumentem planistycznym porządkującym zamierzenia inwestycyjne Miasta – obejmuje okres czterech lat i jest opracowywany corocznie w systemie kroczącym. Pełni funkcję informacyjną o kierunkach inwestycji, planowanym terminie ich realizacji oraz kosztach. Czteroletni Plan Inwestycyjny wpływa na lepsze zarządzanie projektami inwestycyjnymi oraz wdrażanie Strategii Rozwoju Bielska-Białej

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielska-Białej na lata 2014-2020 (SRPS), przyjęta Uchwałą Nr XLI/967/2014 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Bielska-Białej na lata 2014-2020 jest komplementarna z poniższymi celami ujętymi w PROM:

Cel A: „Rozwój infrastrukturalno-przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego” oraz cel C „Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją” są komplementarne z kierunkiem działania strategicznego C₃K₂ – „poprawa stanu technicznego zdegradowanych zasobów i rozwój budownictwa socjalnego”, ujętym w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Bielska-Białej na lata 2014-2020.

Cel B „Aktywizacja gospodarcza obszarów rewitalizowanych”

Powyższy cel jest komplementarny z celem strategicznym C₂ – wspieranie tworzenia miejsc pracy, rozwoju zatrudnienia i aktywizacji zawodowej, ujętym w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Bielska-Białej na lata 2014-2020.

Będzie on realizowany na podstawie kierunków działań strategicznych:

C ₂ K ₁	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia
	zadania: dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej osobom uprawnionym; refundacja kosztów nowo tworzonych miejsc pracy przeznaczonych dla osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy; podejmowanie działań w zakresie ekonomii społecznej
C ₂ K ₂	Zwiększanie aktywizacji zawodowej osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy

Zadania: świadczenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego; realizacja działań z zakresu instrumentów rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem staży, subsydiowanego zatrudnienia, prac społecznie użytecznych,

C₂K₃ Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych i dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

Zadania: finansowanie szkoleń zawodowych dla osób uprawnionych; udzielenie wsparcia finansowego dla osób kontynuujących naukę oraz podejmujących studia podyplomowe; podnoszenie i aktualizowanie kwalifikacji pracowników służb zatrudnienia.

C₂K₄ Doskonalenie metod współpracy jednostek pomocy społecznej, służb zatrudnienia i organizacji pozarządowych

Zadania: budowanie kultury współdziałania instytucji z obszaru zatrudnienia i integracji społecznej poprzez wspólne tworzenie map problemów i zasobów środowiska lokalnego w Bielsku-Białej; współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie aktywizacji osób zarejestrowanych w PUP ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych.

Cel C „Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją”.

Powyższy cel jest komplementarny z celem strategicznym cel strategiczny C₈ – przeciwdziałanie ubóstwu i zjawiskom wykluczenia społecznego oraz wzrost spójności społecznej, ujętym w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Bielska-Białej na lata 2014-2020.

Będzie on realizowany na podstawie poniższych kierunków działań strategicznych:

Numer	Nazwa działania społecznego
C ₈ K ₁	Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego wśród rodzin, w szczególności wśród dzieci i młodzieży
C ₈ K ₂	Rozwój systemu aktywnej integracji w życiu społecznym i zawodowym wśród osób, grup i społeczności lokalnych
C ₈ K ₃	Aktywne włączenie osób starszych do życia społecznego
C ₈ K ₄	Promocja osób niepełnosprawnych w środowisku społecznym i zawodowym
C ₈ K ₅	Zapobieganie bezdomności
C ₈ K ₆	Zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym oraz wsparcia dla ich rodzin
C ₈ K ₇	Profilaktyka i rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie

Powyższy cel realizowany jest poprzez szeroki wachlarz działań skierowanych do rodzin, osób starszych, osób niepełnosprawnych oraz bezdomnych i społeczności lokalnych.

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska w mieście Bielsku-Białej do roku 2016 z perspektywą na lata 2017–2020” - zatwierdzony Uchwałą Nr XXXIX/920/2014 Rady Miejskiej z dnia 25 lutego 2014 r. określa politykę środowiskową, a także ustala cele i zadania środowiskowe, w tym

szczegółowe programy zarządzania środowiskowego (odnoszące się do aspektów środowiskowych rozwoju miasta): plan gospodarki odpadami, który wskazuje, jako wytyczną, dążenie do minimalizowania ilości produkowanych odpadów, w tym komunalnych – a dalej segregację odpadów i ograniczenie składowania. W relacji do PROM 2014-2020, program ten wskazuje pożądany charakter przedsięwzięć, które powinny być uwzględniane w aktualizowanym programie rewitalizacji.

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Bielska-Białej na lata 2014 – 2023”, przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/910/2014 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 4 lutego 2014 r. Cele rozwoju transportu publicznego: Głównym wyzwaniem postawionym transportowi zbiorowemu na terenie miasta Bielska-Białej oraz gmin, z którymi zawarto stosowne porozumienia, jest jego zrównoważony rozwój. Oczekiwania społeczne mieszkańców miasta, stosowanie rozwiązań przyjaznych środowisku naturalnemu oraz wdrażanie nowoczesnych koncepcji zachęcających do korzystania z transportu zbiorowego staną się dodatkowymi wskazówkami dla zrównoważonego rozwoju. Dzięki realizacji głównego zamierzenia organizowany przez miasto Bielsko - Biała publiczny transport zbiorowy rozwijać się będzie zgodnie z wizją zakładającą, iż komunikacja miejska, dzięki wysokiemu poziomowi jakości, ogólnej dostępności oraz efektywności funkcjonowania, stanie się realną alternatywą dla transportu zindywidualizowanego.

Program Rozwoju Mieszkalnictwa Miasta Bielska-Białej do 2020 roku, przyjęty Uchwałą Nr XIX/537/2007 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z 21.12.2007 r. zawiera najważniejsze kierunki działań w sferze mieszkalnictwa.

Plan działań na rzecz zrównoważonej energii dla miasta Bielska-Białej, przyjęty Uchwałą Nr LII/1190/2010 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z 26.01.2010. Opracowanie zawiera m.in. propozycje działań w celu redukcji emisji dwutlenku węgla, wśród których są inwestycje termomodernizacyjne budynków publicznych i prywatnych, będące często składnikiem rewitalizacji.

Plan gospodarki niskoemisyjnej oraz Plan działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP) dla Miasta Bielska-Białej

Program rewitalizacji jest aktualizacją i kontynuacją dokumentu Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2007-2013, przyjętego Uchwałą Rady Miejskiej w Bielsku-Białej, Nr XIX/536/2007, dnia 21 grudnia 2007 r.

Zarówno wcześniejszy PROM, jak i obecny realizuje działania związane z ochroną klimatu oraz zmniejszaniem emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń gazowych. Działania te były i są ujęte w:

Celu strategicznego nr 1 – Rozwój infrastrukturalno-przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego:

- Cel szczegółowy 1.2. – poprawa standardów mieszkaniowych w dzielnicach zabytkowych oraz z „wielkiej płyty”,
- Cel szczegółowych 1.3. – poprawa funkcjonalności struktury ruchu kołowego, pieszego oraz infrastruktury parkingowej.
- Cel szczegółowy 1.6. – Rozwój infrastruktury edukacyjnej i kulturalnej.

W ramach celu strategicznego nr 1, działania jakie realizowano, to m.in.: ocieplanie ścian, wymiana dachówek, instalacji wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej, wymiana stolarki okiennej, docieplanie

stropodachów. Efektem tych inwestycji jest poprawa komfortu cieplnego oraz użytkowego budynków, zmniejszenie opłat za ciepło i redukcja emisji zanieczyszczeń.

Również działania ujęte w celach szczegółowych 2.1. (Tworzenie warunków i infrastruktury dla rozwoju przedsiębiorczości) oraz 2.3. (Wzmocnienie funkcji usługowych i handlowych na obszarze rewitalizowanym), przewidywały wymianę instalacji wewnętrznych, stolarki, ocieplenie ścian, dachów i stropów.

Cel strategiczny nr 3 w podpunkcie cel szczegółowy 3.3., przewidywał wymianę stolarki oraz instalacji wewnętrznych wraz z ociepleniem poddasza i dachu, w budynku Bielskiego Stowarzyszenia Artystycznego Teatr Grodzki.

Działania realizowane w Programie rewitalizacji stanowią element realizacji działań, które mają na celu ożywienie gospodarcze oraz społeczne, zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego, jak również przywrócenie zdegradowanym obiektom ich dawnych funkcji. Posiadanie aktualnego programu rewitalizacji jest niezbędne do starania się o pozyskanie funduszy unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 na finansowanie zadań zapisanych w programie. Działania są realizowane przez wiele podmiotów m.in.: samorząd, sektor prywatny, instytucje wyznaniowe, NGO, uczelnie wyższe.

Wśród zadań, jakie zostały zgłoszone podczas konsultacji społecznych do aktualizacji programu i są powiązane z ochroną klimatu oraz zmniejszaniem emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń gazowych, znalazły się m.in. zadania z zakresu modernizacji zasobów mieszkaniowych (w tym wymiana ogrzewania, termomodernizacja, itp.) przyczyniające się do wzrostu jakości usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizowanym uzyskanie efektu ekologicznego.

Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2014-2020 dla Miasta Bielska-Białej - załącznik do Uchwały Nr XLVII/1136/2014 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 13 listopada 2014 r. Program wskazuje na cele strategiczne związane z rynkiem pracy, takie jak: „Wspieranie tworzenia miejsc pracy, rozwoju zatrudnienia i aktywizacji zawodowej”, poprzez prowadzenie działań, które należy podjąć by sprostać aktualnym wyzwaniom rynku pracy, jak również działań, które pomogą pobudzać aktywność zawodową i społeczną mieszkańców miasta Bielska-Białej poprzez aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Działania te mają przyczynić się do ograniczania zjawiska bezrobocia i jego negatywnych skutków.

Ważniejsze projekty ogólnomiejskie: projekt „Bielsko - Biała - chroni klimat”, strona internetowa: [<http://www.miastodobrejenergii.pl/>].

Strategia Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Południowego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Dokument zatwierdzony przez Prezydenta Miasta - Jacka Krywulę dnia 30 czerwca 2015 r. Dokument wskazuje *Cele i priorytety* zaplanowanych interwencji w ramach obszaru funkcjonalnego Subregionu Południowego Województwa Śląskiego, w tym związanych z rewitalizacją:

Cel RIT III. Zapewnienie spójności społecznej poprzez rewitalizację fizyczną, gospodarczą i społeczną terytoriów zmarginalizowanych obszaru funkcjonalnego subregionu południowego.

Priorytet III Rewitalizacja i włączenie społeczne.

REGIONALNE INWESTYCJE TERYTORIALNE.

Nowa perspektywa finansowa 2014-2020 niesie ze sobą wiele zmian w sposobie i kierunkach wspierania polityki rozwoju. Głównym źródłem współfinansowania projektów rewitalizacyjnych z funduszy UE są środki regionalnych programów operacyjnych (RPO). Dodatkowym, komplementarnym źródłem ich współfinansowania są środki z krajowych programów operacyjnych (KPO). Ponadto, źródłem współfinansowania projektów rewitalizacyjnych będą środki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a także pozostałych podmiotów np. podmiotów prywatnych, NGO i in.

Podstawowy dokument strategiczny na poziomie Unii Europejskiej – Strategia EUROPA 2020 wyznacza główne priorytety rozwojowe, w tym m.in. z zakresu zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Fundusze strukturalne stanowią jedno z głównych narzędzi wdrażania Strategii, dlatego w zapisach aktu wykonawczego, ustanawiającego podstawy funkcjonowania funduszy w nowej perspektywie finansowej 2014-2020 tzw. rozporządzeniu ogólnym, odnajdujemy ogólne, ale i zarazem podstawowe zasady, takie jak: partnerstwo, wielopoziomowe sprawowanie rządów, wielofunduszowość czy zintegrowany i kompleksowy charakter przedsięwzięć.

Szerokie zastosowanie w zakresie zintegrowanego podejścia terytorialnego ma pojawienie się nowego instrumentu – narzędzia wspierającego m.in. procesy rewitalizacyjne, które najpełniej będą wdrażane przez projekty realizowane w ramach tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) – realizowanych na obszarze funkcjonalnym miasta wojewódzkiego (Subregion Centralny Województwa Śląskiego) oraz **Regionalnych Inwestycji Terytorialnych (RIT)**, realizowanych na obszarach terytorialnych subregionów, w tym Subregionu Południowego Województwa Śląskiego. Zakres interwencji objętych ZIT/RIT wynika bezpośrednio ze wskazanych potencjałów i problemów obszarów terytorialnych. Takie podejście ma przyczynić się do szerszego włączenia partnerów lokalnych w proces wyboru przedsięwzięć do dofinansowania oraz wzmocnić współpracę na rzecz osiągnięcia celów RPO WSL 2014-2020.

W nowym okresie programowania fundamentalną zasadą stało się więc **partnerstwo**, które pojawia się we wszelkich dokumentach strategicznych na różnych poziomach, zarówno krajowych, jak i regionalnych, w tym również samorządu terytorialnego. Dlatego też wsparcie zrównoważonego rozwoju subregionów będzie realizowane w oparciu o zapisy Strategii Regionalnych Inwestycji Terytorialnych (RIT), która pełni rolę strategii określającej zintegrowane działania służące rozwiązywaniu różnych problemów z zakresu: gospodarki, środowiska, klimatu, demografii, jak również **problemów społeczno – socjalnych**. Strategia RIT dla Subregionu Południowego Województwa Śląskiego, jest dokumentem, w którym partnerstwo jest realizowane zgodnie z zasadą opisaną w art. 5 rozporządzenia ogólnego oraz z pełnym poszanowaniem kompetencji instytucjonalnych, prawnych i finansowych partnerów Strategii RIT. Tak sformułowana współpraca, została usankcjonowana zawartym Porozumieniem z dnia 11 marca 2015 r. o współpracy w sprawie realizacji Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Południowego Województwa Śląskiego w ramach RPO WSL na lata 2014-2020.

Z punktu widzenia samorządu lokalnego – wypełnienie zasad partnerstwa wobec lokalnej społeczności polegać będzie na zapewnieniu trwałego, aktywnego i twórczego wkładu na etapie

projektowania i realizacji przedsięwzięć rozwojowych w danej JST, zwłaszcza tam gdzie mają one znaleźć dofinansowanie ze środków UE.¹

Jedną z zasadniczych różnic w stosunku do rozwiązań stosowanych w poprzedniej perspektywie finansowej jest nowe podejście do finansowania miejskich projektów rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne z punktu widzenia wdrażania funduszy unijnych stały się szczególnym przypadkiem, dla których zalecenia z zakresu szeroko rozumianego partnerstwa stały się wymogiem bezwzględny. Zatem jak wynika, z **Umowy Partnerstwa**, która jest dokumentem bazowym dla systemu wdrażania funduszy europejskich, jednym z głównych wyzwań jest zapewnienie właściwych warunków dla procesów rewitalizacyjnych, w tym m.in. **partycypacji społecznej**, która jest gwarantem zapewnienia **zasady partnerstwa**.

Umowa Partnerstwa, wskazuje również na ramy dla działań rewitalizacyjnych, które będzie tworzył **Narodowy Plan Rewitalizacji 2020 (NPR 2020)**. Dokument ten promuje podejście **kompleksowe** do rewitalizacji, które w przypadku ubiegania się o środki publiczne - w tym środki z budżetu Unii Europejskiej staje się wręcz obowiązkowe. Jest to dość istotna zmiana w zakresie samego postrzegania rewitalizacji, co przekłada się również w dużej mierze na sposób finansowania ze środków Unii Europejskiej działań rewitalizacyjnych, gdyż sprowadza je do zintegrowanych działań, obejmujących kompleksową rewitalizację społeczną, gospodarczą i przestrzenną.

Definicja rewitalizacji, jest rozumiana jako wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe, obejmujące różne sfery życia, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany, spójny oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.²

Takie rozumienie rewitalizacji – nie jedynie jako modernizacji w wymiarze infrastrukturalnym (dotychczas często punktowej i nieco przypadkowej), ale jako zespołu działań prowadzonych kompleksowo, wielowymiarowo, skoordynowanych i skoncentrowanych tematycznie i terytorialnie, w celu osiągnięcia założonych przemian w obszarach kryzysowych³, ściśle wiąże się ze sposobem finansowania projektów rewitalizacyjnych ze środków Unii Europejskiej i przekłada się na tzw. **dwufunduszowość**.

Dla uzyskania korzystnych efektów w obszarach rewitalizacji konieczna jest synergia projektów rewitalizacyjnych, finansowanych szczególnie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności 2014-2020, oznacza, że projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania.⁴

¹Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju do strategii realizacji zasad partnerstwa w perspektywie finansowej 2014-2020, Warszawa 31 marzec 2015 r. *MiIR/H 2014-2020/8(01)/03/2015*.

² Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych, Katowice czerwiec 2015 r.

³ Narodowy Plan Rewitalizacji 2020 - Założenia, Ministerstwo Rozwoju i Infrastruktury 2014.

⁴ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 3 lipca 2015 r. (*MiIR/H 2014-2020/20(01)/07/2015*).

W celu wzmocnienia procesu rewitalizacji zaplanowano komplementarność interwencji dla projektów rewitalizacyjnych, które są **współfinansowane** zarówno ze środków **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** (EFRR) oraz ze środków **Europejskiego Funduszu Społecznego** (EFS) różnych celów tematycznych, priorytetów inwestycyjnych, zarówno w ramach regionalnego, jak i krajowego programu operacyjnego.

Uwzględniając zapisy Umowy Partnerstwa oraz zapisy **RPO WSL 2014-2020** w obszarze rewitalizacji, największą komplementarnością wewnątrzprogramową i funduszową charakteryzują się osie priorytetowe:

IX Włączenie społeczne (EFS): Zakres interwencji dedykowany dla Regionalnych Inwestycji Terytorialnych adresowany jest grupom szczególnie narażonym na zjawisko wykluczenia społecznego.

W ramach osi przewidziano działania ukierunkowane na aktywną integrację:

➤ **9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – RIT**

Celem szczegółowym Poddziałania jest wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane oraz peryferyjne.

Podejmowane działania stanowią podstawę działań w obszarze społecznym kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania powinny stanowić istotny element przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach opracowanych programów rewitalizacji oraz wpisywać się w Strategię RIT poszczególnych subregionów.

➤ **9.2.2 – Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – RIT**

Celem szczegółowym Poddziałania jest wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu oraz wzrost dostępności do usług zdrowotnych i społecznych.

Podejmowane przedsięwzięcia stanowią dopełnienie kompleksowego programu rewitalizacji, podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania powinny stanowić uzupełnienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach opracowanych programów rewitalizacji oraz wpisywać się w Strategię RIT poszczególnych subregionów.

X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna (EFRR): Zakres interwencji dedykowany dla Regionalnych Inwestycji Terytorialnych obejmuje zadania mające na celu wsparcie przedsięwzięć, przyczyniających się do polepszenia dostępności do wysokiej jakości usług medycznych, jak i likwidacji niedoborów zdiagnozowanych w zakresie mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego w oparciu o istniejącą infrastrukturę, w powiązaniu z procesem aktywizacji zawodowej, mające na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W ramach osi przewidziano działania ukierunkowane na:

➤ **10.2.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – RIT**

Celem szczegółowym Poddziałania jest lepszy dostęp do usług społecznych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem.

➤ 10.3.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – RIT

Realizacja projektów w ramach ww. Poddziałania jest uzależniona od realizacji projektu z zakresu usług społecznych, finansowanych w ramach EFS, a dotyczących określonej grupy społecznej, dotkniętej dysfunkcją lub wykluczeniem. Wsparcie inwestycyjne projektów z EFRR ma charakter uzupełniający (dodatkowy) i możliwe jest wyłącznie w powiązaniu z działaniami realizowanymi z EFS, które pełnią rolę wiodącą względem EFRR. Tak więc projekty muszą wykazywać charakter przedsięwzięć kompleksowych, koordynujących interwencję infrastrukturalną z wsparciem realizowanym w ramach EFS.⁵

Jak widać ważnym aspektem wyłaniającym się z zasad i reguł realizacji przedsięwzięć w ramach RIT - wsparcie inwestycyjne projektów z EFRR ma charakter uzupełniający (dodatkowy) i możliwe jest wyłącznie w powiązaniu z **działaniami realizowanymi z EFS**, które **pełnią rolę wiodącą** względem EFRR.

Projekty realizowane w ramach Zintegrowanych i Regionalnych Inwestycji terytorialnych muszą wykazywać charakter przedsięwzięć kompleksowych, koordynujących interwencję infrastrukturalną EFRR z wsparciem realizowanym w ramach EFS.

Pozostały katalog działań realizowanych w ramach RIT z zakresu EFS stanowi dopełnienie następujących działań z zakresu włączenia społecznego oraz rewitalizacji infrastruktury społecznej i zdrowotnej:

❖ Oś VII Regionalny Rynek Pracy:

- 7.1.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych - RIT
- 7.3.2 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych - RIT

❖ Oś XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego:

- 11.1.2 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – RIT
- 11.2.2 Wsparcie szkolnictwa zawodowego - RIT
- 11.4.2 Kształcenie ustawiczne - RIT

Zasadą nadrzędną wskazanych przedsięwzięć jest konieczność wpisywania się w Strategię ZIT/RIT poszczególnych Subregionów oraz powinny wynikać z programów rewitalizacyjnych poszczególnych miast.

⁵ Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych. Katowice, czerwiec 2015 r.

Tabela 1: Zestawienie zadań związanych z rewitalizacją, planowanych do realizacji w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Miasta Bielska-Białej na lata 2014-2020 (źródło: Opracowanie własne Biura Funduszy Europejskich Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej - sierpień 2015 r.).

Lp.	Tytuł projektu	RPO WSL 2014-2020 Poddziałanie RIT
1.	Miejskie Centrum Usług Społecznościowych	10.2.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane <i>g</i> o i chronione <i>g</i> o oraz infrastruktury usług społecznych
2.	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego i chronione <i>g</i> o w Bielsku-Białej	
3.	Wzmacnianie potencjału społeczności lokalnych poprzez kulturę. Rozbudowa Bielskiego Centrum Kultury	10.3.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych
4.	Projekt infrastrukturalny dot. remontu Willi Sixta	
5.	Aktywne przestrzenie - rewitalizacja terenów miejskich w Bielsku-Białej - ETAP II	
6.	Zintegrowana Animacja Społeczna w Bielsku-Białej	9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowe <i>g</i> o społeczności lokalnych
7.	Miejskie Centra Usług Społecznych w Bielsku-Białej	9.2.2 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych
8.	Twoja firma - Twój sukces!	7.3.2 Promocja samo zatrudnienia na obszarach rewitalizowanych
9.	Twoje nowe umiejętności zawodowe docenią inni	11.4.2 Kształcenie ustawiczne - RIT

Wskazane w tabeli Nr 1 przedsięwzięcia wynikają ze zdiagnozowanych problemów i wynikających z nich potrzeb oraz wpisują się w niniejszy Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej 2014-2020 oraz w Strategię RIT Subregionu Południowego w zakresie Celu RIT III: Zapewnienie spójności społecznej poprzez rewitalizację fizyczną, gospodarczą i społeczną terytoriów zmarginalizowanych obszaru funkcjonalnego subregionu południowego oraz Priorytetu RIT III: Rewitalizacja i włączenie społeczne.

Tabela 2: Matryca logiczna strategii inwestycyjnej Strategii RIT oraz korespondujących osi priorytetowych, kierunków działań RIT w ramach RPO WSL 2014-2020 (źródło: Strategia Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Południowego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020).

Cel RIT III: Zapewnienie spójności społecznej poprzez rewitalizację fizyczną, gospodarczą i społeczną terytoriów zmarginalizowanych obszaru funkcjonalnego subregionu południowego			
Priorytet RIT III: Rewitalizacja i włączenie społeczne			
Działania RIT	Oś priorytetowa RPO WSL oraz Działanie/Poddziałanie SZOOP RPO WSL	Cel tematyczny UE	Priorytet inwestycyjny UE
3.1 Rozwój infrastruktury społecznej	X. Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna 10.2.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych - RIT	Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.	9a. inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych.
3.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	X. Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna 10.3.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - RIT	9.Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.	9 b. wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów Miejskich i wiejskich.
3.3 Wzmacnianie potencjału społeczności lokalnej	IX. Włączenie społeczne 9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - RIT	9.Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.	9 i. aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
3.4 Rozwój usług społecznych	IX. Włączenie społeczne 9.2.2 Rozwój usług społecznych	9.Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.	9 iv. ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości

Cel RIT III: Zapewnienie spójności społecznej poprzez rewitalizację fizyczną, gospodarczą i społeczną terytoriów zmarginalizowanych obszaru funkcjonalnego subregionu południowego			
Priorytet RIT III: Rewitalizacja i włączenie społeczne			
Działania RIT	Oś priorytetowa RPO WSL oraz Działanie/Poddziałanie SZOOP RPO WSL	Cel tematyczny UE	Priorytet inwestycyjny UE
	i zdrowotnych - RIT	z ubóstwem.	usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.
3.5 Poprawa zdolności do zatrudnienia u osób pozostających bez pracy	VII Regionalny rynek pracy 7.1.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych - RIT	8. Wsparcie zatrudnienia i mobilności pracowników.	8 i. dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalny inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników
3.6 Promocja samozatrudnienia	VII Regionalny rynek pracy 7.3.2 Promocja samo zatrudnienia na obszarach rewitalizowanych - RIT	8. Wsparcie zatrudnienia i mobilności pracowników.	8 iii. praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.
3.7 Kształcenie ustawiczne	XI Wzmacnianie potencjału edukacyjnego 11.4.2 Kształcenie ustawiczne - RIT	10. Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie	10iii. wyrównanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i poza formalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzenie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych

The map displays the Bielsko-Biala subregion, which is a part of the Bielski County. It shows the following communes and their types:

- Green (village communes):** Goczałkowice-Zdrój, Wilamowice, Bestwina, Kety, Osiek, Stankiewicz, Zechowice, Dziedzice, Chybie, Jasienica, Kozy, Porąbka, Andrychów, Czernichów, Łekawica, Ślemień, Stryczan, Głowice, Swinna, Kościarawa, Jeleśnia, Milówka, Węgierska Górka, Radziechowy-Wieprz, Lipowa, Szczynk, Buczkowice, Łodygowice, Wilkowice, Jaworze, Dębówiec, Skoczów, Chybie, Goleiszów, Ustron, Brenna, Wiska, Istebna, Bajcza, Ujsoly, Jeleśnia.
- Yellow (suburban-commune communes):** Jastrzębie-Zdrój, Zabrzeż, Goczałkowice-Zdrój, Wilamowice, Bestwina, Kety, Osiek, Stankiewicz, Zechowice, Dziedzice, Chybie, Jasienica, Kozy, Porąbka, Andrychów, Czernichów, Łekawica, Ślemień, Stryczan, Głowice, Swinna, Kościarawa, Jeleśnia, Milówka, Węgierska Górka, Radziechowy-Wieprz, Lipowa, Szczynk, Buczkowice, Łodygowice, Wilkowice, Jaworze, Dębówiec, Skoczów, Chybie, Goleiszów, Ustron, Brenna, Wiska, Istebna, Bajcza, Ujsoly, Jeleśnia.
- Purple (urban communes):** Jastrzębie-Zdrój, Zabrzeż, Goczałkowice-Zdrój, Wilamowice, Bestwina, Kety, Osiek, Stankiewicz, Zechowice, Dziedzice, Chybie, Jasienica, Kozy, Porąbka, Andrychów, Czernichów, Łekawica, Ślemień, Stryczan, Głowice, Swinna, Kościarawa, Jeleśnia, Milówka, Węgierska Górka, Radziechowy-Wieprz, Lipowa, Szczynk, Buczkowice, Łodygowice, Wilkowice, Jaworze, Dębówiec, Skoczów, Chybie, Goleiszów, Ustron, Brenna, Wiska, Istebna, Bajcza, Ujsoly, Jeleśnia.

The map also shows the boundaries of the Bielski County, the Bielski subregion, and the neighboring regions of Cieszyń, Żywiec, and Słowacja.

Rysunek 2: Subregion Południowy (źródło: opracowanie własne na podstawie mapy Nr 1 w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”, s.6).

2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Działania rewitalizacyjne mają już w Bielsku-Białej swoją historię. Miasto należy do prekursorów programowania rewitalizacji, było jednym z pierwszych w Polsce, które po restytucji samorządności w 1989r. podjęło wysiłek zaplanowania i wdrożenia zintegrowanych działań, mających na celu rewitalizację zdegradowanych, a niezmiernie cennych przestrzeni bielskiej Starówki.

Przyjęta w dniu 18 czerwca 1998r. przez Radę Miejską w Bielsku-Białej Strategia Rewitalizacji Bielskiej Starówki [Uchwała Nr LXIII/848/98] była - obok podobnych planów w Dzierżoniowie, Szczecinie, Sopocie i Bytomiu – pierwszym długofalowo nakreślonym procesem regeneracji miejskiego środowiska, kształtowanym przez municypalne władze z udziałem partnerów. Pierwszym zrealizowanym przedsięwzięciem była reorganizacja przestrzenna i zagospodarowanie placu św. Mikołaja. Po pierwszym etapie realizacji i zebraniu wielu cennych doświadczeń w rewitalizacji, Strategia zastąpiona została Programem Rewitalizacji, którego opracowanie i przyjęcie, w dniu 6 lipca 2004r., związane było również z oczekiwanym finansowym wsparciem dla renowacji, pochodzącym ze środków pomocowych Unii Europejskiej.

Program Rewitalizacji Bielskiej Starówki był systematycznie realizowany i sukcesywnie ewoluował. W dniu 15 lutego 2005r. przyjęto kolejną edycję: Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej [Uchwała Nr XL/1258/2005].

W programie tym wyznaczone zostały trzy strategiczne cele rewitalizacji:

- 1) Poprawa jakości życia i standardów rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych,
- 2) Tworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju gospodarczego,
- 3) Wspieranie integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu.

Tak zarysowane cele działań rewitalizacyjnych znacząco rozszerzyły przestrzeń potencjalnej interwencji programu, jak i zakres spodziewanych [oczekiwanych] rezultatów procesu rewitalizacji, sytuując te działania na płaszczyźnie strategicznej interwencji terytorialnej, o znaczącym [obszarowo] polu oddziaływania – dla zmiany miasta: program zaadresowano do wszystkich z siedmiu zdiagnozowanych zjawisk degenerujących miasto, na terytorium o łącznej powierzchni 954ha, podzielonym

na III obszary [I -śródmiejski, II-osiedla modernistyczne i III, odpowiednio o powierzchniach: 187ha, 440ha, 327ha]. Poniżej została przedstawiona ogólna charakterystyka miasta.

Bielsko – Biała jest miastem na prawach powiatu, stolicą powiatu ziemskiego, głównym miastem *Podregionu Bielskiego* województwa śląskiego [PL 225], stolicą regionu nazywanego Podbeskidziem, a w latach 1975-1998 miasto było stolicą województwa bielskiego. Bielsko - Biała jest głównym ośrodkiem administracyjnym, przemysłowym, handlowo-usługowym, akademickim, kulturalnym i turystycznym subregionu, jest również ważnym węzłem drogowym i kolejowym. Miasto powstało 01.01.1951r. w wyniku połączenia dwóch miejscowości: *Bielska* oraz *Białej* - położonych na dwóch

przeciwległych brzegach rzeki Białej, która wyznacza historyczną granicę pomiędzy Śląskiem Cieszyńskim i Małopolską.

Bielsko - Biała jest jednym z najlepiej rozwiniętych gospodarczo miast Polski. Nazywane było „miastem 100 przemysłów”, a współcześnie to dynamicznie rozwijający się ośrodek społeczno-gospodarczy województwa śląskiego. Rozwój ten wynika z proinwestycyjnej polityki władz samorządowych, chłonnego i dużego rynku konsumenckiego, aktywności instytucji otoczenia biznesu oraz przedsiębiorczości mieszkańców miasta. Wysoki poziom społeczno-gospodarczego rozwoju miasta zawdzięcza również wielowiekowym tradycjom związanym z produkcją przemysłową oraz handlową wymianą międzynarodową. Na terenie Bielska – Białej lokuje się zarówno kapitał krajowy jak i zagraniczny. Miasto organizuje rynek pracy dla aglomeracji i subregionu – jest terytorium lokalizacji przedsięwzięć gospodarczych o ponadregionalnych rynkach zbytu.

Bielsko - Biała oficjalnie podzielone jest na 30 osiedli, które stanowią jednostki pomocnicze gminy: Aleksandrowice, Biała Krakowska, Biała Śródmieście, Biała Północ, Biała Wschód, Bielsko Południe, Dolne Przedmieście, Górne Przedmieście, Hałcnów, Kamienica, Komorowice, Krakowskie, Komorowice Śląskie, Leszczyny, Lipnik, Mikuszowice Krakowskie, Mikuszowice Śląskie, Osiedle Beskidzkie, Osiedle Grunwaldzkie, Osiedle Karpackie, Osiedle Kopernika, Osiedle Mieszka I, Osiedle Piastowskie, Osiedle Polskich Skrzydeł, Osiedle Słoneczne, Osiedle Wojska Polskiego, Stare Bielsko, Straconka, Śródmieście Bielsko, Wapienica i Złote Łany.

Historia miasta Bielska-Białej, to – do roku 1951 - historia dwóch miejscowości:

- Bielsko zostało założone w drugiej połowie XIII wieku. Pierwsze zapiski, dotyczące miejscowości pochodzą z 1312 r. Wtedy to Bielsko pełniło rolę miasta granicznego Księstwa Cieszyńskiego. Na przełomie wieków Bielsko wielokrotnie znajdowało się pod panowaniem innych państw, między innymi Austro – Węgier. W pierwszych latach XVIII wieku Bielsko stało się ośrodkiem sukiennictwa, sukcesywnie przez kolejne lata nabierając cech prężnego industrialnego miasta. Miasto to, lokowane w wiekach XIII, XIV i XVI, otoczone zostało podwójną linią murów obronnych i zajmowało teren około 6,5ha, który współcześnie - choć granice uległy zatarciu - określany jest terminem *bielska Starówka*, co odnosi się do zabytkowego zespołu średniowiecznego miasta Bielsko. Ramy dla dynamicznego rozwoju przestrzennego miasta stanowił - przygotowany w roku 1899 przez Maxa Fabianiego - plan regulacji urbanistycznej Bielska. W roku 1920 Bielsko znalazło się w granicach II Rzeczypospolitej Polskiej.
- Biała, której powstanie datuje się na rok 1564r., początkowo wchodziła w skład królewskiej wsi Lipnik. Z biegiem czasu przekształciła się w osadę rzemieślniczą, która w roku 1613 wyodrębniona została, jako samodzielna osada. W 1723r. Biała uzyskała prawa miejskie. Natomiast w roku 1757 otrzymała *wielki przywilej miejski*, co umożliwiło założenie cechów rzemieślniczych. W kolejnym stuleciu (XIXw.), wskutek rewolucji przemysłowej, Biała przeżywała dynamiczny rozwój gospodarczy i w roku 1888 uzyskała połączenie kolejowe z Bielskiem i z Krakowem. W 1918r. Biała znalazła się w granicach II Rzeczypospolitej Polskiej.

W II połowie XIX stulecia wprowadzono w Bielsku i Białej liczne innowacje techniczne (założono telefony, powstała elektrownia i gazownia, komunikację zapewniał tramwaj elektryczny). Na przełomie XIX i XX stulecia okręg bielsko - biały był jednym z największych ośrodków

przemysłowych Austro-Węgier, wtedy też rozpoczął się proces zrastania się obu miast, w jeden duży organizm funkcjonalno-przestrzenny (dwumiaasto), którego cechą było wewnętrzne zróżnicowanie: kulturowe i religijne. Na okres od 1890 do 1910 przypada pierwsza faza szybkiego rozwoju przestrzennego obu miast. Wznoszone są kamienice, wille, gmachy użyteczności publicznej i nowe fabryki. Miasto rozrasta się w kierunku Dolnego Przedmieścia, które przejmujące rolę centrum ośrodka, którego ludność podwaja się (z ok. 15tyś. do ok. 30tyś. mieszkańców). Druga faza szybkiej rozbudowy obu miast (w Bielsku głównie były to osiedla: Górne Przedmieście i Aleksandrowice, w Białej – dzielnice południowe) to lata 30. XX wieku.

Po zajęciu obu miast przez Niemców, co nastąpiło w dniu 3 września 1939r., Bielsko zostaje włączone do Rzeszy, a Biała staje się jego dzielnicą. Rok po zakończeniu II wojny światowej, w czasie, której uniknęły zniszczeń, oba miasta tracą znaczną część mieszkańców, wskutek wysiedlania Niemców i Żydów (przed wojną obie grupy, łącznie, stanowiły w Bielsku 60% ludności, a w Białej – 30%). Począwszy od roku 1949 rozpoczyna się budowa osiedli robotniczych i mieszkaniowych, trwa kolejna faza rozwoju przemysłu włókienniczego. Oba miasta zostają złączone w roku 1951, a w ciągu niespełna dwóch dekad od podjęcia tej decyzji, ludność miasta Bielska-Białej przekracza sto tysięcy (1969r.). W tym samym roku powstaje pierwsza wyższa uczelnia (filia), a trzy lata później Fabryka Samochodów Małolitrażowych. Utworzenie województwa bielskiego, (co miało miejsce w roku 1975) i pełnienie przez miasto funkcji centralnego ośrodka administracyjnego tej jednostki administracyjnej państwa - jako stolicy województwa - miało znaczący wpływ na proces urbanizacji. 23 lata Bielska-Białej w roli miasta wojewódzkiego – to doświadczenie, które również dziś ma wpływ na aspiracje rozwojowe, gdy miasto pełni rolę lidera jednego z czterech subregionów polityki regionalnej województwa śląskiego (Subregion Południowy).

Fot. 1: Panorama Bielska-Białej widziana od południa (źródło: archiwum autorki).

Współczesne Bielsko-Biała, to centrum administracyjne, handlowo-usługowe, przemysłowe kulturalne subregionu, zwanego powszechnie (zwyczajowo) - Podbeskidziem. Miasto od wschodu graniczy z gminą Kozy, od południa z gminami Wilkowice i Szczyrk, od zachodu z gminami Jaworze i Jasienica, a od północy z gminami: Czechowice-Dziedzice, Bestwina i Wilamowice.

Bielsko – Biała to ważny krajowy i międzynarodowy węzeł komunikacyjny. Przez miasto przebiegają następujące drogi:

- Gdańsk – Cieszyn (droga krajowa S 1; droga międzynarodowa E75 w kierunku Wiednia);
- Bielsko – Biała – Kraków (droga krajowa, w tym odcinek Bielsko – Biała - Głogoczków);
- Bielsko – Biała – Zwardoń granica państwa (droga krajowa).

Kilkudziesięciokilometrowa odległość od przejść granicznych z Republiką Czeską i Republiką Słowacką, niewielka odległość do portów lotniczych w Ostrawie (65 km), Katowicach – Pyrzowicach (85 km) i Krakowie – Balicach (110 km), a także bliskość regionalnych centrów rozwoju (Katowice, Kraków) oraz zbliżone odległości do stolic państwowych (Warszawa – 360 km, Bratysława – 320 km, Budapeszt – 370 km, Praga – 400 km, Wiedeń – 350 km) czynią miasto euro-regionalnym ośrodkiem rozwoju. Potencjał rozwojowy miasta sukcesywnie wzrasta, a obecną – bardzo dobrą pozycję Bielska-Białej wśród najlepiej rozwijających się miast województwa charakteryzują lokaty w publikowanych zestawieniach i rankingach (np. Monitor Rozwoju Miast Polskich, SRGG i ZMP, 2012).

Przedstawienie aktualnej diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w Bielsku-Białej, a szczególnie opisanie skali i charakteru potrzeb rewitalizacji wymaga zarysowania, przynajmniej ogólnie, charakterystyki tego miasta. Pierwszy etap prac programowych polegał na weryfikacji dotychczasowego przestrzennego rozkładu zjawisk kryzysowych w mieście. W tym celu przeprowadzona została analiza uwarunkowań – czynników kryzysowych – zarówno tych przestrzennych, gospodarczych, środowiskowych jak i społecznych, w odniesieniu do wszystkich osiedli miasta. Szczegółowa charakterystyka, przygotowana w I fazie prac nad PROM, została zamieszczona w Aneksie, część V.3.

Do analizy wykorzystane zostały opublikowane rezultaty badań społecznych, przeprowadzonych przez zespół prof. K. Czekaja we wszystkich 30 osiedlach miasta, upubliczniętych w Raporcie: *Bielsko-Biała. Zjawiska i problemy społeczne. Fakty i Opinie, 2012.*

Analiza ta pozwoliła na wyciągnięcie wniosków, że negatywne zjawiska świadczące o degradacji obszaru w dalszym ciągu występują w 16 z 30 osiedli, które wyznaczały obszar zdegradowany w dotychczas obowiązującym Programie Rewitalizacji na lata 2007-2013. W pozostałych 14 osiedlach miasta analiza wykazuje, że sytuacja nie wymaga podejmowania działań rewitalizacyjnych.

Ponadto mając na uwadze badanie stopnia realizacji Programu na lata 2007-2013, które wykazało, że kumulacja działań daje najbardziej wymierne rezultaty, zasadne jest kontynuowanie rewitalizacji na dotychczasowym obszarze również w obecnym okresie programowania. Podejście takie znalazło również potwierdzenie w spotkaniach konsultacyjnych nad aktualizacją Programu na lata 2014-2020.

W związku z powyższym szczegółowa analiza czynników kryzysowych została przeprowadzona w odniesieniu do przestrzennej delimitacji aktualizowanego PROM, czyli dla 16 osiedli w których występuje kumulacja niekorzystnych zjawisk.

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych, które w Bielsku-Białej wywołują nawarstwianie problemów wywołujących degradację elementów jego struktury społeczno-przestrzennej trzeba poprzedzić przypomnieniem, że miasta są, a przynajmniej w założeniach powinny być motorami rozwoju.

Przeżywają jednak problemy, ulegają regresom rozwojowym, stając przed ogólnoswiatowymi wyzwaniami, takimi jak: postępująca unifikacja rynków i globalizacja, zmiany demograficzne, zmiany

klimatu, odpływ ludności na przedmieścia (i suburbanizacja), zwiększone zapotrzebowanie na energię elektryczną czy paliwa. Jednak wiele z tych problemów w sposób szczególny dotyka obszary zurbanizowane, dotkliwie i czasem nieodwracalnie dezorganizując strukturę miast.

Negatywne skutki zmian demograficznych w Europie stanowią szczególne wyzwanie dla polskich miast, w tym także dla Bielska-Białej. O ile w przypadku dużych ośrodków starzenie się społeczeństwa i emigracje za granicę jest przynajmniej w części rekompensowana migracjami młodych pracowników z obszarów wiejskich lub małych miast, o tyle mniejsze – regionalne lub subregionalne miasta, nie tyle mniej atrakcyjne, co o mniejszym potencjale endogenicznym - będą się wyludniały, co spowoduje zwiększenie się wskaźnika obciążenia demograficznego, dezorganizując gospodarczą bazę miasta i podstawy ekonomiczne funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego.

Wyzwaniem dla Bielska-Białej, związanym ze zmianami demograficznymi, jest konieczność reorganizacji i dostosowania usług publicznych (usług społecznych, mieszkalnictwa komunalnego, kultury, pomocy i opieki społecznej, transportu publicznego) do zmian w skali całego miasta, ale przede wszystkim do zmian zachodzących pomiędzy dzielnicami – osiedlami, z których centralnie położone – składające się na historyczne śródmieście, serce i symbol miasta – wyludniają się najszybciej, i jak na razie - trwale. Osiedla te, w większości, zamieszkują najuboższe grupy społeczne. Podobnie, choć wskutek nieco innych czynników, kształtuje się zakres zjawisk kryzysowych dotyczący II typ obszarów zdegradowanych – modernistyczne osiedla mieszkaniowe. Społeczności tych osiedli, w dużej mierze dotknięte skutkami transformacji gospodarczej, wykazują relatywnie niski poziom aktywności ekonomicznej, wysoki poziom długotrwałego bezrobocia oraz trwałego uzależnienia od pomocy społecznej. Czynniki generujące te zjawiska pozostają w dużej mierze poza polem skutecznego oddziaływania z poziomu samorządu lokalnego, tj. władz miasta.

Przeprowadzona analiza uwzględniła następujące 4 zasadnicze czynniki, implikujące powstawanie zjawisk kryzysowych: zmiany społeczne, kulturowe i demograficzne, zmiany ekonomiczne (gospodarcze), zmiany organizacji przestrzennej oraz stanu technicznego obiektów kubaturowych i infrastruktury.

Wymienione 3 zasadnicze czynniki są przyczyną 5 zjawisk kryzysowych, zdiagnozowanych w 16 osiedlach Bielska – Białej. Czynniki i zjawiska zestawiono w tabeli Nr 3. Podstawą merytoryczną dla diagnozy zjawisk kryzysowych w osiedlach Bielska-Białej oraz analizy nasilenia tych zjawisk kryzysowych są:

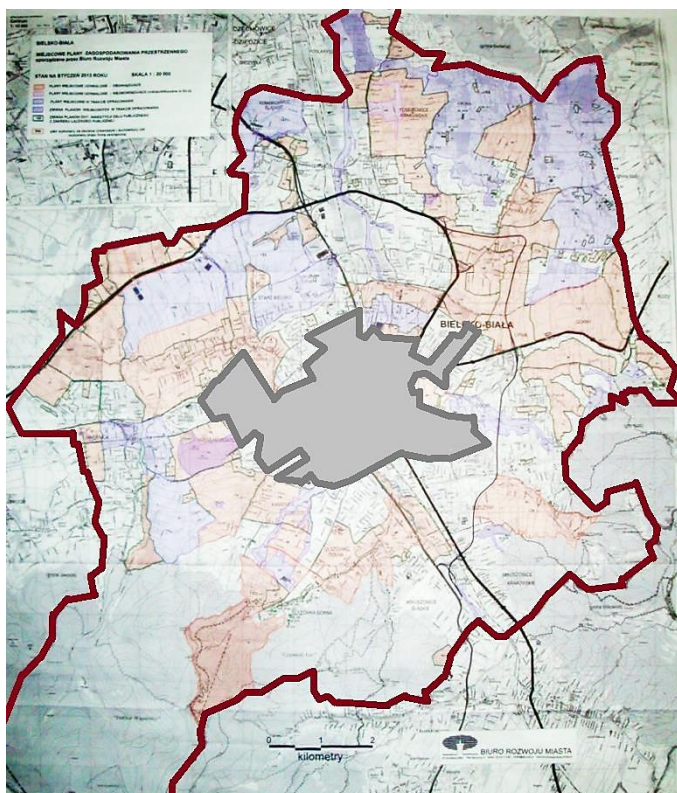
1. Opublikowane rezultaty badań społecznych, przeprowadzonych przez zespół prof. K. Czekaja we wszystkich 30 osiedlach miasta, upublicznionych w Raporcie: *Bielsko - Biała. Zjawiska i problemy społeczne. Fakty i Opinie, 2012.*
2. Zebrane i usystematyzowane dane charakteryzujące sytuację społeczno-gospodarczą osiedli miasta, wraz z prognozą oraz analizą uchwyconych deficytów i trendów zmian (opracowanie zostało umieszczone w Aneksie, części V. 3 PROM).

	Czynniki kryzysowe		
	Zmiany społeczne, kulturowe i demograficzne	Zmiany ekonomiczne (gospodarcze)	Zmiany organizacji przestrzennej oraz stanu technicznego obiektów kubaturowych i infrastruktury
Zdiagnozowane zjawiska kryzysowe	Niekorzystna struktura demograficzna	Niska aktywność ekonomiczna ludności	Niezadowolenie z warunków życia
	Wykluczenie i marginalizacja	-	-
	Dezintegracja społeczna i zachowania aspołeczne	-	-

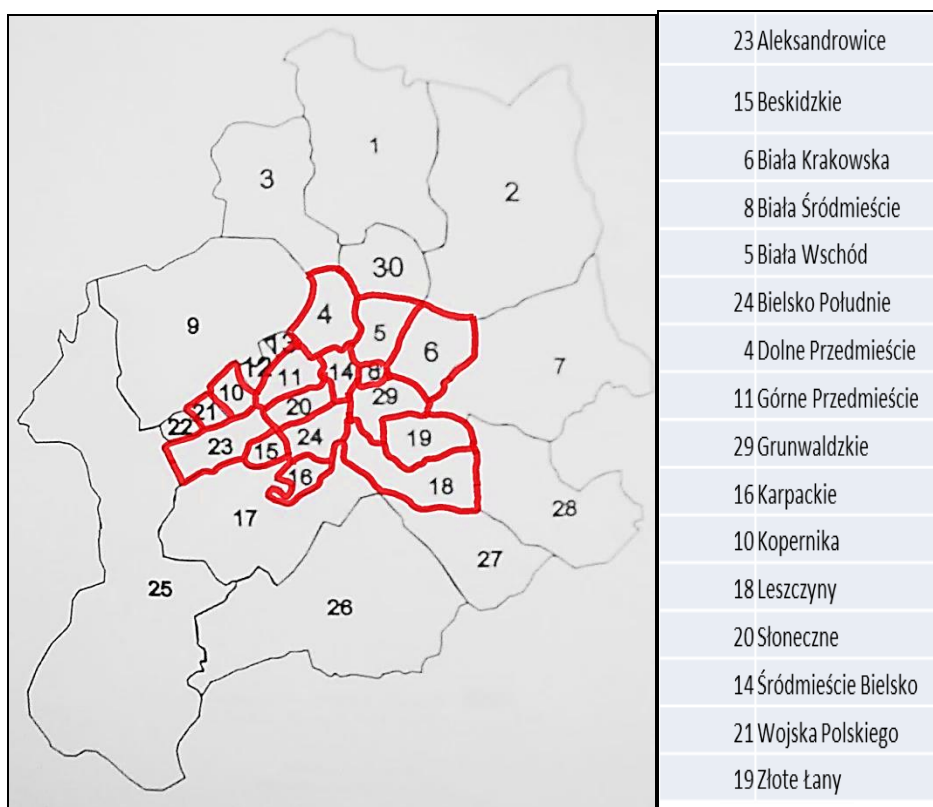
Tabela 3: Czynniki i zjawiska kryzysowe, zdiagnozowane w osiedlach Bielska-Białej (opracowanie własne).

Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych są wynikiem analizy, przeprowadzonej na pierwszym etap prac programowych, która polegała na weryfikacji dotychczasowego przestrzennego rozkładu zjawisk kryzysowych w mieście. W tym celu przeprowadzona została analiza i ocena aktualnego nasilenia zjawisk kryzysowych, we wszystkich osiedlach, które w PROM 2007-2013 znalazły się w granicach programu, jako dotknięte kryzysem (nawarstwową, skumulowaną degradacją).

Szczegółowa analiza zjawisk kryzysowych została przeprowadzona w odniesieniu do przestrzennej delimitacji aktualizowanego programu, czyli dla obszaru przewidzianego do rewitalizacji w PROM 2007-2013. Poniższe dwie ilustracje pokazuje granice PROM 2007-2013 (na tle miasta, rys. Nr 3) oraz granice 16 osiedli, które objęto pracami diagnostycznymi i ustaleniami PROM 2014-2020 (rys. Nr 4).

Rysunek 3: Granice PROM 2007-2013 na tle całego miasta (opracowanie własne przy wykorzystaniu materiałów BRM).

Rysunek 4: Osiedla objęte PROM 2007-2013 oraz analizą i diagnostyką PROM 2014-2020 (opracowanie własne z wykorzystaniem materiału z Raportu).

Analizę stopnia nasilenia zjawisk kryzysowych przeprowadzono w taki sposób, aby rzetelnie uchwycić aktualny stan struktury społeczno-przestrzennej osiedli, dlatego zdecydowano, aby diagnozować nasilenie każdego zjawiska kryzysowego poprzez ocenę występowania i ocenę natężenia, conajmniej, 2 problemów sygnalizujących ten rodzaj degradacji struktury społeczno-przestrzennej miasta.

Zatem stopień nasilenia zjawisk kryzysowych w każdym osiedlu oceniano analizując występowanie natężenia 14 problemów (zastosowana została kwantyfikowana analiza stanu degradacji, czyli nasilenia stanu kryzysowego). Do analizy nasilenia 5 zjawisk kryzysowych wybrano w sumie 14 problemów, które zestawiono w tabeli Nr 4.

Zjawisko kryzysowe	Problemy		
Niekorzystna struktura demograficzna	Depopulacja (wyludnianie)	Starzenie się społeczności	Rosnące zapotrzebowanie na pomoc społeczną
Wykluczenie i marginalizacja	Niepełnosprawność dorosłych	Niepełnosprawność dzieci i młodzieży	Dezorganizacja rodziny – uzależnienie rodzin od specjalistycznej pomocy społecznej
Dezintegracja i zachowania aspołeczne	Występowanie uzależnień	Przestępczość	Wykroczenia
Niska aktywność ekonomiczna ludności	Bezrobocie	Małe szanse na zatrudnienie	Mała mobilność ludności
Niezadowolenie z warunków życia	Złe warunki mieszkaniowe	Niska samoocena społeczności	

Tabela 4: Zjawiska kryzysowe w Bielsku-Białej i sygnalizujące je problemy [opracowanie własne].

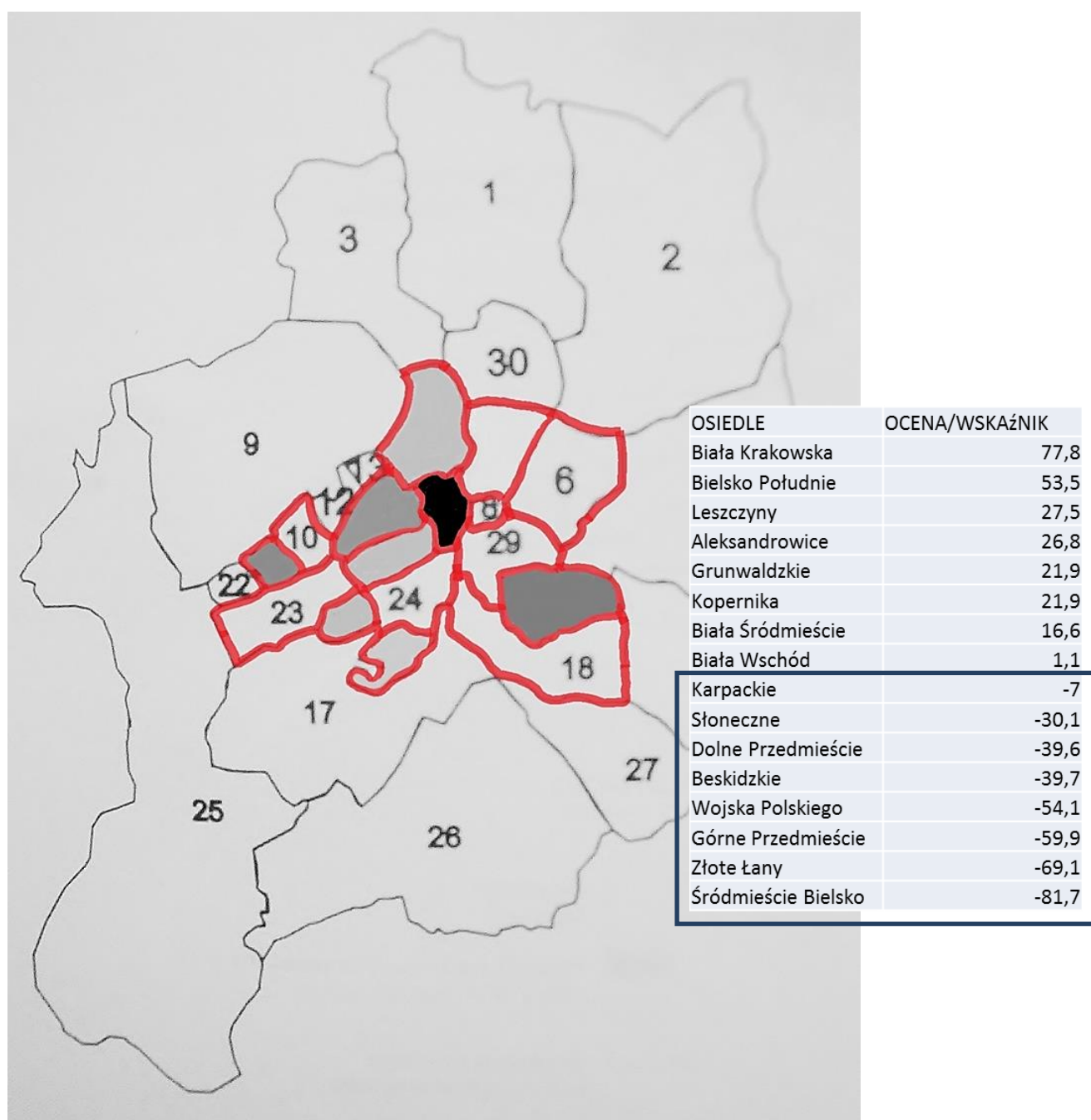
Miernikami natężenia 14 problemów, które zastosowano do analizy nasilenia zjawisk kryzysowych, a następnie przestrzennej re-delimitacji obszaru rewitalizacji w PROM 2014- 2020 są:

1. Wartości wskaźników, które ustalone zostały na drodze badań, przez zespół pod kierownictwem prof. Krzysztofa Czekaja i opublikowane w Raporcie: *Bielsko - Biała. Zjawiska i problemy społeczne. Fakty i Opinie, 2012*. Opracowanie to jest dostępne publicznie, wraz z Interaktywną Mapą Problemów Społecznych (IMPS).
2. Punktacja, określająca skalę i kierunek zmian w natężeniu każdego problemu („+” zmiana pozytywna, „-” zmiana negatywna), przypisana proporcjonalnie do rozkładu wartości danego wskaźnika, albo rozkładu opinii (ten rodzaj miernika zastosowano przy ocenie zjawisk kryzysowych, które uchwycił zespół prof. Czekaja poprzez badanie świadomości mieszkańców).

Rezultat analizy zebrano w tabeli Nr 5, gdzie kolorem zielonym wyróżniono wartości najkorzystniejsze a żółtym najbardziej niekorzystne, spośród odnotowanych w analizowanych osiedlach. Kolorem czerwonym zaznaczono sumaryczny wynik, wskazujący na najsilniejszą koncentrację zjawisk kryzysowych. Rozkład przestrzenny nasilenia zjawisk kryzysowych pokazano na rysunku Nr 5.

Lp.	SYMBOL NA MAPIE	OSIEDLE : PARAMETR	DEMOGRAFIA- przyrost/ ubytek	DEMOGRAFIA -Struktura społeczności	Bezrobocie	Pomoc społeczna	Budownictwo mieszkaniowe	Specjalistyczna pomoc społ. rodzinie	Komunikacja zbiorowa- dostępność	Niepewno-sprawność dorosłych	Niepewno-sprawność dzieci i młodzieży	Uzależnienia	Możliwość zatrudnienia	Miejsca Przystępow	Samooceńna społeczności - jakość życia	Miejsca wykończeń	WSKAŹNIK PUNKTOWY
1	23	Aleksandrowice	18	-10	0,8	-0,3	0	0,5	4,3	-0,7	-0,4	-0,8	0	-0,7	17,4	-1,2	26,8
2	15	Beskidzkie	-49	-10	4,6	-2,6	0	-3,6	26,3	5,2	-3,1	-3,3	0	-1	4	1,4	-39,7
3	6	Biała Krakowska	92	-10	-4,1	-6,7	0	-3,4	25	-4,5	-3,1	-3,7	0	-1,9	0	-1,8	77,8
4	8	Biała Śródmieście	-56	-10	-1,7	-1	40	-2,1	37,1	-1,6	-1,3	-1,2	17,1	-1,1	0	-1,6	16,6
5	5	Biała Wschód	-5	10	-3,7	-5,5	8,9	-2,8	4,4	-3,2	-4	-4,4	22,1	-7,5	0	-8,2	1,1
6	24	Bielsko Południe	15	-10	-3,9	-5,3	14,5	-5,4	41,9	-3,5	-3,1	-4,9	9,7	-0,9	11,3	-1,9	53,5
7	4	Dolne Przedmieście	-51	-10	-2,6	-3,4	8,6	-4,9	22,4	-3,6	-4,9	-3,9	17,2	-6,5	12,1	-9,1	-39,6
8	11	Górne Przedmieście	-26	-10	-0,1	-6,3	4,4	-3,6	0	-4,6	-4,9	-4,9	0	-2	0	-1,9	-59,9
9	29	Grunwaldzkie	-14	-10	-3,2	-4,1	20,7	-2,8	0	-4,2	-2,7	-3,5	20,7	-2,1	29,3	-2,2	21,9
10	16	Karpackie	-12	0	-5,8	-2,3	6	-3,1	10,4	-6,1	-3,1	-2,4	10,4	-2	4,8	-1,8	-7
11	10	Kopernika	-16	-10	-2,5	-2,6	20,3	-1	29,7	-3,5	-3,5	-5,2	0	-1,2	18,8	-1,4	21,9
12	18	Leszczyny	2,3	-10	-3,9	-2,2	18,4	-2,8	0	-3,7	-3,1	-3,7	17,1	-3	25	-2,9	27,5
13	20	Słoneczne	-16	-10	-4,1	-2,9	2,5	-3,6	10	-4,3	-3,1	-4	10	-2,8	0	-1,8	-30,1
14	14	Śródmieście Bielsko	-50	-10	-4,3	-7,6	11,3	-9,3	0	-3,5	-4,4	-8,8	0	-7,9	22,6	-9,8	-81,7
15	21	Wojska Polskiego	-38	-10	-2,7	-2	0	-1,6	0	-3,9	-3,1	-2	11,8	-1,2	0	-1,4	-54,1
16	19	Złote Łany	-24	-10	-7,8	-4,7	0	-6,2	5,2	-9	-7,5	-7,1		-3,6	8,8	-3,2	-69,1

Tabela 5: Rezultaty analizy nasilenia zjawisk kryzysowych w 16 osiedlach PROM 2007-2013 (opracowanie własne na podstawie rezultatów analizy przeprowadzonej wg autorskiej metody i źródeł literaturowych).

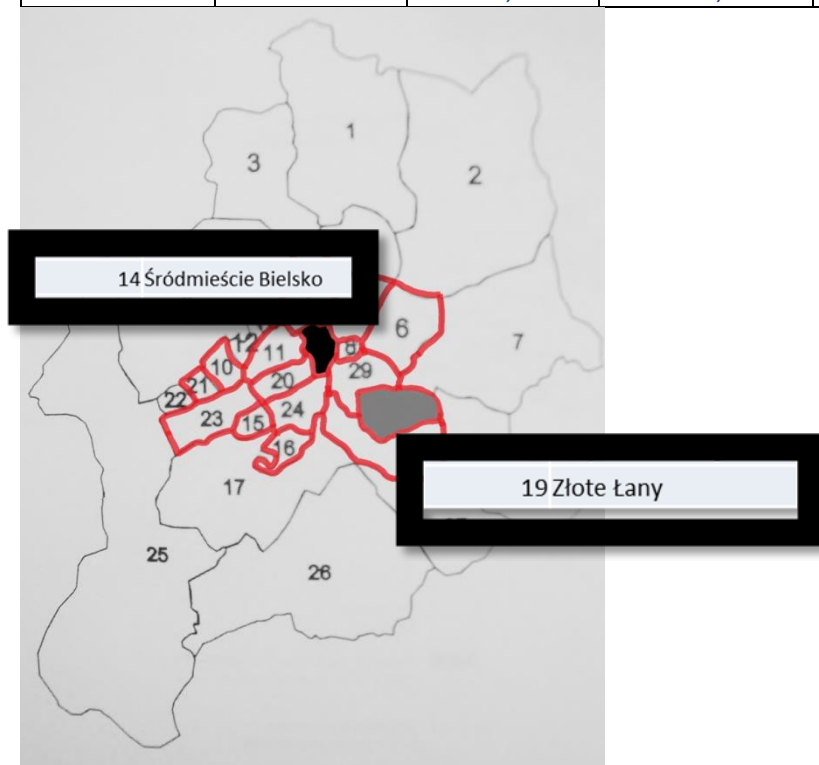
Rysunek 5: Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w 16 osiedlach Bielska-Białej (opracowanie własne z wykorzystaniem materiałów Raportu).

Analiza wskazuje zdecydowanie, że największe natężenie problemów – najsilniejsza koncentracja zjawisk kryzysowych występuje w Śródmieściu Bielska. Połowa z 16 analizowanych osiedli, wykazuje wyraźne oznaki kryzysu – nasilonej degradacji, mierzone ujemną wartością miernika sumarycznego, przy czym rozkład wartości sumarycznej jest skokowy. Wśród tych 8 osiedli, drugie pod względem koncentracji zjawisk kryzysowych jest osiedle Złote Łany. Oba te osiedla, choć silnie odmienne, co do najważniejszych cech, uwarunkowań historycznych i położenia, stanowić powinny pierwszoplanowy obiekt aktywności programowanej rewitalizacji.

Kolejną grupę osiedli wciąż dotkniętych degradacją tworzą: Górne Przedmieście i osiedle Wojska Polskiego. Następna, co do nasilenia zjawisk kryzysowych, jest grupa osiedli: Beskidzkie, Dolne Przemieście, Słoneczne. Słabe oznaki nasilonej degradacji widoczne są jeszcze na osiedlu Karpackim, a przy analizowaniu przestrzennego rozkładu tego zjawiska należy brać również pod uwagę osiedle Biała Wschód, dla którego miernik stanu kryzysowego ma wartość dodatnią, ale zbliżoną, do 0 – co, przy prawdopodobnym zniekształceniu rezultatu analizy wskutek metody pomiaru, może być równoznaczne z występowaniem stanu kryzysowego na tym osiedlu (małe natężenie problemów albo występowanie tylko niektórych, z 14 analizowanych problemów).

Tabela 6: Parametry najbardziej zdegradowanych osiedli miasta (źródło: opracowanie własne).

Osiedle	Liczba ludności	W relacji do całego miasta %	Powierzchnia w ha	W relacji do całego miasta %
Śródmieście-Bielsko	5 305	3	53,1	0,4
Złote Łany	16 311	9,4	139,4	1,1
SUMA	21 616	12,4	192,5	1,6

Rysunek 6: Elementy struktury społeczno-przestrzennej Bielska-Białej o wyraźnej koncentracji zjawisk kryzysowych (opracowanie własne).

Przestrzenna delimitacja zjawisk kryzysowych oraz ich nasilenie w osiedlach Bielska-Białej to kwestie, które wzbudziły duże zainteresowanie w czasie prezentacji roboczej wersji PROM 2014-2020. Dyskusji poddano zarówno metodę analizy, jak i jej terytorialny zakres - ograniczony do dotychczasowych stref rewitalizacji, ujętych w PROM 2007-2013. Krytycznie oceniono w konsultacjach społecznych zasadność przyjętego założenia, że nie tylko nie ma potrzeby rozszerzania obszaru interwencji programu rewitalizacji, ale konieczne będzie ograniczenie zakresu interwencji programu.

Wskutek wniosków podsumowujących dyskusję, toczoną w trakcie spotkań zorganizowanych w ramach konsultacji społecznych roboczej wersji PROM 2014-2020 zdecydowano, że sytuacja społeczno-gospodarcza osiedla Wapienica uzasadnia przeprowadzenie dodatkowej analizy porównawczej, a następnie rozważenia rozszerzenia terytorium interwencji programu rewitalizacji. Analiza sytuacji społeczno-gospodarczej osiedla Wapienica została również przeprowadzona z wykorzystaniem danych (wskaźników) i informacji podanych w Raporcie *Bielsko - Biała. Zjawiska i problemy społeczne. Fakty i Opinie* [pod kierownictwem i redakcją prof. Krzysztofa Czekaja], które są dostępne publicznie, wraz z IMPS. Wnioski z tej analizy są następujące:

- Osiedle Wapienica jest jednym z kilku w Bielsku-Białej, których społeczność cechuje progresywna struktur wieku mieszkańców. Ten niewątpliwy atut lokalnej społeczności pozostaje niewykorzystany, sytuacja na lokalnym – osiedlowym rynku pracy jest także niezadawalająca.
- Problem długotrwałego pozostawania bez pracy jest przez to nasilony, osiedle Wapienica zamieszkuje bardzo liczna grupa trwale bezrobotnych - odsetek bezrobotnych jest tu 3-ci, co do wielkości, po osiedlach: Złote Łany i Karpackim.
- Wykluczenie wywołane długotrwałym pozostawianiem bez pracy nakłada się na inne problemy społeczności Wapienicy, co czyni z niej częstego klienta pomocy społecznej. Wapienicę zamieszkuje bardzo liczna grupa wnioskodawców pomocy MOPS (więcej odnotowano jedynie w 2 osiedlach: Mikuszowice Śl. i Bielsko-Śródmieście).
- Osiedle Wapienica zamieszkuje najliczniejsza grupa odbiorców specjalistycznej pomocy MOPS, jest to środowisko zamieszkania rodzin dysfunkcyjnych i problemowych.
- Liczna grupa mieszkańców osiedla to osoby niepełnosprawne, biorąc pod uwagę wnioskodawców opieki jest to 3 najliczniejsza grupa w mieście (po społecznościach osiedli Złote Łany i Karpackie), natomiast mieszka tam zdecydowanie największa grupa niepełnosprawnych w wieku poniżej 16 roku życia (2. najliczniejsza grupa zamieszkuje osiedle Złote Łany).
- Osiedle Wapienica zamieszkiwane przez pacjentów ośrodka AA (2. pod względem liczebności grupa w mieście), pacjentów ośrodka leczenia uzależnień (najliczniejsza grupa w mieście), pacjentów terapii uzależnień (4. grupa pod względem liczebności w mieście).
- Wapienica jest miejscem zamieszkania najliczniejszej grupy sprawców wykroczeń i najliczniejszej grupy sprawców przestępstw kryminalnych.
- Pod względem liczby popełnianych czynów karalnych, jest to osiedle mniej bezpieczne od większości osiedli miasta – ilość popełnianych wykroczeń plasuje je na 4., a przestępstw 5. miejscu na 30 osiedli. Wapienica jest również miejscem zamieszkiwania nieletnich sprawców przestępstw kryminalnych (grupa o dużej liczebności, 5. co do wielkości w mieście).
- Ocena osiedla w opinii mieszkańców wskazuje, że lokalna społeczność czuje się najbardziej dotknięta problemem ubóstwa (62,5%) alkoholizmu (54%), bezrobocia (53,5%) i wykluczeniem społecznym dzieci i młodzieży (50%). Inne problemy: bezdomność (31%), uzależnienia cywilizacyjne (30%), przestępczość (30%) przemoc w rodzinie (29%) wskazywane

są jako wyraźnie mniej zauważalne. Problem rozbicia rodzin (14%) a szczególnie problemy osób starszych (6,3%) stanowią w opinii mieszkańców Wapienicy najmniejszy problem, a kwestia narkomanii w ocenie mieszkańców, nie stanowi w ogóle problemu tego osiedla.

Przeprowadzona szczegółowa analiza nasilenia zjawisk kryzysowych pozwala na sformułowanie następujących wniosków, które definiują skalę i charakter potrzebnych działań rewitalizacyjnych:

- Jak to wywiedziono i pokazano w poprzedniej części PROM 2014-2020, w Bielsku-Białej występuje wyraźna koncentracja zjawisk kryzysowych w dwóch z 16 osiedli aktualnie objętych działaniami rewitalizacyjnymi, a w kolejnych 6 osiedlach zjawiska kryzysowe występują, choć w mniejszym natężeniu. Tym samym trzeba stwierdzić, że połowa z osiedli ujętych w PROM 2007-2013, jako obszary kryzysowe zdegradowane, obecnie nie wykazuje nasilenia zjawisk kryzysowych (tj. stanu kryzysowego).
- Oprócz tego, dla programowania rewitalizacji istotne są również wnioski, które płyną zarówno z analizy przestrzennego rozkładu degradacji struktury społeczno-przestrzennej miasta, jak i z ogólnej analizy zmian w różnorodnych cechach tego ośrodka miejskiego (vide: cz. V.3 PROM - Aneks). Najistotniejsze wnioski, prócz już podanych, to:
 - największa koncentracja problemów związanych z brakiem zatrudnienia ma miejsce w społeczności osiedla Złote Łany, w dalszej kolejności dotyczy społeczności osiedli: Karpackie, Beskidzkie i Wapienica,
 - najliczniej zamieszkujący osiedla wnioskodawcy pomocy społecznej (klienci MPOS) rezydują poza obszarem dotąd poddawany rewitalizacji (Mikuszowice Śląskie), natomiast w ramach przestrzennych PROM, najliczniejsza grupa mieszkańców – wnioskodawców pomocy społecznej zamieszkuje osiedle Śródmieście Bielsko i osiedle Biała Krakowska [w relacji do ogółu wnioskodawców],
 - wykroczenia zdarzają się najczęściej na terenie osiedla Śródmieście-Bielsko a zdarzenia przestępcze również na terenie tego osiedla; prócz niego, kolejno najwięcej ma miejsce na terenie osiedli: Biała Wschód, Dolne Przedmieście i Stare Bielsko,
 - - Bielsko-Biała jest miastem emigracji, a nie imigracji, w przeciwieństwie do związanych z nim powiatów [Czekaj, s.76] a podregion posiada dodatnie saldo migracji; zjawiska te wskazują, że **miasto weszło (lub właśnie wchodzi) w trzecią fazę cyklu rozwojowego miast, którą jest dezurbanizacja,**
 - utrwalony przez lata podział centrum miasta, trasą komunikacyjną o krajowym znaczeniu, ugruntował sposób patrzenia na problemy rozwojowe śródmieścia, który obecnie stracił uzasadnienie ale nie stracił wpływu na sposób kształtowania zmian, a uciążliwości komunikacyjne, wynikające z nadmiernego ruchu pojazdów i penetracji pojazdami każdej wolnej przestrzeni mają zdecydowanie negatywny wpływ na przyszłość śródmieścia, a przez to i całego miasta;
- Najliczniejszą grupą osób pozostających bez pracy są dwudziestolatkowie, roczniki 1980-89 [Czekaj, s.79], poszukujący pracy nie dłużej niż rok, tym samym widać, że na rynku pracy miasta nastąpiła zmiana - coraz poważniejszym problemem rozwojowym jest zaoferowanie miejsc pracy dla młodych, często dobrze wykształconych, a to generuje dodatkowe impulsy do emigracji; kobietom, często lepiej wykształconym trudniej znaleźć pracę niż mężczyznom -

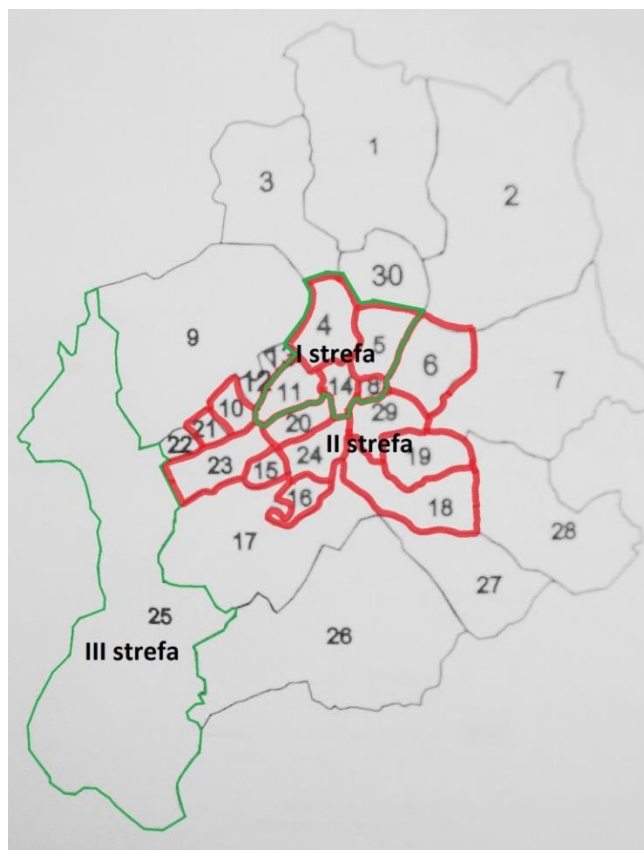
te zjawiska mają wpływ na zmianę struktury demograficznej, ilość urodzeń i starzenie się społeczności miasta [Czekaj, s.87].

- Najczęstszym powodem ubiegania się o pomoc społeczną są trudności wynikające z niepełnosprawności i długotrwałej choroby [Czekaj s.97]. Prawie 70% klientów pomocy społecznej to osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym (prócz tego ponad 40% to emeryci i renciści, których dochody nie są wystarczające) a osoby nigdzie nie pracujące stanowią zaledwie 1/3 wszystkich klientów pomocy społecznej [Czekaj, s. 95].
- Większość osób zgłaszających w Bielsku-Białej potrzebę uzyskania pomocy społecznej to mężczyźni a jedynie nieco ponad 1/5 beneficjentów pomocy społecznej funkcjonuje w związkach małżeńskich [Czekaj, s.103]. Jednak ze względu na ogólnie obserwowany proces dezorganizacji podstawowej grupy społecznej, którą jest rodzina, w mieście rośnie problem tzw. rodzin dysfunkcyjnych, rodzin dotkniętych problemami społecznym (np. bezrobociem) i rodzin patologicznych [tamże, s.110], w których osobą aktywnie poszukującą pomocy społecznej jest w 75% kobieta [s.112] a rodzina, dla której wsparcia poszukuje, jest trzy - albo czteroosobowa (te grupy stanowią ponad 25%).
- Alkoholizm to drugorzędna przyczyna problemów w rodzinach, najczęściej obecnie wskazywane to problemy rodzin zastępczych i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz niedobory społeczne wychowanków placówek wychowawczo-opiekuńczych [Czekaj, s.118].
- Ogólny stan dysfunkcji społecznych, indywidualnych i grupowych, zdiagnozowanych w Bielsku-Białej, na podstawie wykorzystanego w analizie zjawisk kryzysowych badania [Czekaj, 2012] autorzy uznają za umiarkowany [tamże, s. 127] a najważniejsze czynniki to: **niepełnosprawność i bezrobocie**, co wymaga kompleksowych miejskich programów wsparcia i projektów socjalnych pomagających ograniczyć zasięg tych zjawisk, które stanowią w mieście przesłankę do **ponad połowy udzielnej pomocy społecznej** [s.128].
- Relatywnie niski poziom bezrobocia, w porównaniu do średniej w regionie czy poziomu bezrobocia w innych miastach podobnej wielkości w Polsce jest niewątpliwie korzystnym czynnikiem, tym niemniej należy zwrócić uwagę na zmianę struktury przedsiębiorstw w mieście i bardzo wyraźny spadek ilości zarejestrowanych podmiotów prowadzonych przez osoby fizyczne, a zajmujących się handlem detalicznym.
- Rekomendacje badania pn. *Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – ocena procesu i identyfikacja pożądanych kierunków działania podmiotów publicznych i prywatnych w województwie śląskim*, które zostało przeprowadzone przez IZ RPO WSL pokazują, że dotychczasowy kierunek działań rewitalizacyjnych w Bielsku-Białej jest zbieżny z perspektywami wsparcia, które zaoferuje samorząd województwa w latach 2014-2020; region boryka się z niskim stopniem realizacji projektów kompleksowych, łączących przedsięwzięcia infrastrukturalne i społeczne, przy czym badanie wykazało również, że łącząc działania społeczne z infrastrukturalnymi w zakresie rewitalizacji, nie można pomijać specyfiki społeczeństw lokalnych oraz tła materialnego, funkcjonalnego i estetycznego obszaru, w którym te społeczności egzystują.

- Badanie nad działaniami rewitalizacyjnymi w województwie śląskim wskazało również, że wsparciem powinno zostać objęte także mieszkalnictwo. Wynika to z faktu, iż degradacja obszarów mieszkalnych to jeden z większych problemów, z jakimi borykają się miasta śląskie. Bez interwencji w substancję mieszkaniową nie można doprowadzić do istotnej poprawy stanu środowiska zamieszkania ludności, co powinno być jednym z celów prowadzonych działań rewitalizacyjnych. Jest to zbieżne z doświadczeniami w realizacji projektów rewitalizacyjnych w Bielsku-Białej.
- Poza dotychczasowym obszarem działań rewitalizacyjnych, które wyznaczył PROM 2007-2013, zaobserwowano nasilenie zjawisk kryzysowych w społeczności osiedla Wapienica, co zostało potwierdzone wnioskami z analizy danych i informacji, charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą tego osiedla. Tym samym osiedle to zostało się częścią analizowanego obszaru zdegradowanego – tj. obszaru obejmującego osiedla wykazujące nasilenie zjawisk kryzysowych, które sygnalizują, że występują tam potrzeby rewitalizacyjne.
- Skala potrzeb rewitalizacyjnych w Bielsku – Białej jest definiowana poprzez fakt, że 8 spośród 30 osiedli miasta wykazuje wyraźne, kumulujące się w czasie nasilenie zjawisk kryzysowych (ujemna wartość wskaźnika punktowego (degradacji): tabela Nr 5), a w kolejnych 9 stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych o różnicowanym nasileniu. Tak określony obszar zdegradowany – występowania zjawisk kryzysowych - obejmuje swym zasięgiem 28,1% powierzchni całego miasta. W środowisku miejskim dotkniętym zjawiskami kryzysowymi o różnym nasileniu zamieszkuje 58,1% ludności miasta Bielsko - Biała. Obszar, o którym mowa pokazany został na rysunku Nr 7.
- Charakter potrzeb rewitalizacyjnych występujących w osiedlach Bielska-Białej wynika z rodzaju zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych o największym nasileniu: niekorzystna struktura demograficzna, niska aktywność ekonomiczna ludności, niezadowolenie z warunków życia, wykluczenie i marginalizacja.
- Charakter i skala potrzeb rewitalizacyjnych wynika również ze specyfiki i cech zagospodarowania tych 17 osiedli, w których zdiagnozowana zjawiska kryzysowe. Osiedla te można podzielić na 3 typy i zgrupować w odpowiadające im strefy:
 - śródmiejską, o gęstej historycznej tkance i zdekapitalizowanej zabudowie (zgrupowanych jako 'strefa I'),
 - modernistyczną – wieloblokową (osiedla zgrupowane jako 'strefa II'),
 - mieszaną miejsko-wiejską, z rozległym pasem doliny rzecznej ('strefa III': Wapienica).
- Potrzeby rewitalizacyjne w osiedlach Bielska-Białej określa także wynik przeprowadzonego bilansu i oceny przebiegu dotychczasowych działań rewitalizacyjnych (przedstawiony w formie raportu w cz. V.1 PROM – Aneksie). Potrzebne jest kontynuowanie i dopełnienie rezultatów procesu rewitalizacji w obszarze, w którym uzyskano już zauważalne i trwałe zmiany, tj. w strefie I PROM 2007-2013, obejmującej 5 osiedli ścisłego śródmieścia Bielska-Białej.

OSIEDLE:

23	Aleksandrowice
15	Beskidzkie
6	Biała Krakowska
8	Biała Śródmieście
5	Biała Wschód
24	Bielsko Południe
4	Dolne Przedmieście
11	Górne Przedmieście
29	Grunwaldzkie
16	Karpackie
10	Kopernika
18	Leszczyny
20	Słoneczne
14	Śródmieście Bielsko
25	Wapienica
21	Wojska Polskiego
19	Złote Łany

Rysunek 7: Obszar występowania zjawisk kryzysowych w Bielsku-Białej, w podziale na trzy strefy (opracowanie własne).

3. Delimitacja obszarów zdegradowanych: diagnoza i identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych, w tym terytoriów wymagających wsparcia

W analizie, prowadzącej do delimitacji obszarów zdegradowanych, które będą przedmiotem działań rewitalizacyjnych (tj. obszaru rewitalizacji - terytorium wymagającego wsparcia) przyjęto, jako założenie wstępne, że zasadniczy, realizowany od prawie dwóch dekad cel działań rewitalizacyjnych w Bielsku-Białej – wyprowadzenie śródmieścia ze stanu degradacji, powinien być bezwarunkowo kontynuowany, w niezmiennych ramach przestrzennych - tj. w granicach tzw. I strefy rewitalizacji, delimitowanej w PROM 2007-2013.

Poniżej w tabeli Nr 7 przedstawiono uchwycony analitycznie zakres przestrzenny występowania nasilonych zjawisk kryzysowych w Bielsku - Białej (odniesiony do liczby ludności i powierzchni miasta). Zestawienie obejmuje część obszaru zdegradowanego, opisanego w podrozdziale 2. PROM:

- I strefę rewitalizacji - łącznie 5 osiedli: Biała Śródmieście, Biała Wschód, Dolne Przedmieście, Górne Przedmieście, Śródmieście Bielsko;

- wszystkie pozostałe osiedla, w których zdiagnozowano największe nasilenie zjawisk kryzysowych (tabela Nr 5: wskaźnik punktowy o wartości ujemnej): Złote Łany, Wojska Polskiego, Beskidzkie, Słoneczne, Karpackie.

Osiedle	Wskaźnik punktowy (degradacji)	Powierzchnia w hektarach	% powierzchni miasta	Ludność	% ludności miasta
Strefa I rewitalizacji, osiedla: Biała Śródmieście Biała Wschód Dolne Przedmieście Górne Przedmieście Śródmieście Bielsko	-32,72 (uśredniony)	187,00	1,4	20100	11,59
Złote Łany	-69,1	139,4	1,1	16 311	9,4
Wojska Polskiego	-54,1	37,28	0,24	5666	3,2
Beskidzkie	-39,7	41,14	0,32	8204	4,7
Słoneczne	-30,1	74,06	0,59	6693	3,8
Karpackie	-7	89,2	0,71	10427	6,01
Razem:		568,08	4,36	30990	38,7
Obszary zdegradowane, w stosunku % do całego miasta:			4,36		38,7

Tabela 7: Przestrzenny i ludnościowy zakres występowania nasilonych zjawisk kryzysowych w Bielsku-Białej (źródło: opracowanie własne).

Wyniki analizy przestrzennej, zestawione w tabeli Nr 8 pokazują, że obszar zdegradowany, w którym występuje największe nasilenie zjawisk kryzysowych jest w Bielsku-Białej znaczny, ponieważ obejmuje, co najmniej: 4,36% powierzchni miasta (38,7% ludności miasta). Tym samym, wobec warunków

z Wytycznych, o których była mowa poprzednio, ostateczna delimitacja obszaru rewitalizacji wymaga ograniczenia działań rewitalizacyjnych do obszaru, który zamieszkuje nie więcej niż 30% mieszkańców (zachowując przy tym strukturę wynikającą z wewnętrznego podziału miasta, czyli podziału na osiedla).

Osiedle (Nr na mapie)	Wskaźnik punktowy (degradacji)	Powierzchnia w hektarach	% powierzchni miasta BB	Ludność	% ludności miasta BB
Strefa I rewitalizacji: Biała Śródmieście (8) Biała Wschód (5) Dolne Przedmieście (11) Górne Przedmieście (4) Śródmieście Bielsko (14)	-32,72 (uśredniony)	187,00	1,4	20100	11,59
Złote Łany (19)	-69,1	139,40	1,1	16 311	9,4
Wojska Polskiego (21)	-54,1	37,28	0,24	5666	3,2
Beskidzkie (15)	-39,7	41,14	0,32	8204	4,7
RAZEM (obszar rewitalizacji):		404,82	3,06	13870	28,89
Słoneczne (20)	-30,1	74,06	0,59	6693	3,8
Karpackie (16)	-7	89,20	0,71	10427	6,01
Razem (obszar zdegradowany)		568,08	4,36	30990	38,7
Obszar rewitalizacji w stosunku % do obszaru zdegradowanego :			71,2	44,75	

Tabela 8: Analiza uwarunkowań formalnych delimitacji – powierzchni i ludności – wyznaczenie obszaru rewitalizacji PROM 2014-2020 (źródło: opracowanie własne).

DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI

Biorąc pod uwagę powyżej przedstawione uwarunkowania merytoryczne, odzwierciedlające realny zakres zjawisk kryzysowych o największym nasileniu w osiedlach miasta (mierzony wskaźnikiem punktowym – nasilenia degradacji) oraz uwarunkowania formalne, wynikające z Wytycznych MIR, a przy tym uwzględniając obecny wewnętrzny podział obszaru rewitalizowanego na strefy, wydaje się uzasadnione określenie nowej delimitacji również w podziale na dwie strefy, z zachowaniem dotychczasowej granicy strefy I bez zmian, (przy czym numeracja stref ma wyłącznie charakter porządkujący):

I STREFA PROM 2014-2020

to strefa szczególna w strukturze społeczno-przestrzennej miasta, bowiem obejmuje śródmieścia: Bielska i Białej, zatem centrum połączonego miasta, wraz z jego historyczną otuliną zabudowy. Obszar ten jest przestrzenią działań rewitalizacyjnych od początku aktywności władz miasta na tym polu, i wobec analiz przeprowadzonych na potrzeby PROM 2007-2013, został w nim uznany za priorytetowy obszar interwencji (strefa I). Wyniki analizy przedstawione w tabeli Nr 5 pokazują, że pomimo podjętych działań sytuacja większości osiedli w tej strefie wciąż jest sytuacją kryzysową.

Diagnoza i identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych: należy kontynuować długofalowego działania w celu rewitalizacji osiedli, ujętych w tej strefie. Trzeba zauważyć, że jest to również przestrzeń lokalizacji zakładów przemysłowych, przez co nie wykorzystuje właściwie unikalnego, centralnego położenia w mieście, a przez to aglomeracji Bielska–Białej (FOM). Strefę tą charakteryzuje różnorodność

i przeciwstawność uwarunkowań, które z jednej strony grożą pogłębieniem marginalizacji i społeczno-gospodarczym kryzysem, z drugiej mogą stymulować rozwój miasta – o ile zostaną właściwie wykorzystane. Gęsta tkanka centralnej części miasta, jest przecięta trasą drogową, o szerokości 2 x 2 pasy ruchu (ul.3-go Maja), która skutecznie oddziela od siebie oba te śródmieścia. Walory kulturowe i komercyjne, zdeponowane w I strefie, w tym również utrzymująca się a nawet rosnąca kumulacja instytucji kultury, oświaty, administracji i podmiotów gospodarczych stwarza niekwestionowane, choć wymagające odpowiedniego wsparcia środkami publicznymi, szanse rozwoju. W strefie I położone jest osiedle dotknięte najgłębiej zjawiskiem kryzysu – skumulowanym oddziaływaniami i nakładaniem się różnorodnych negatywnych cech i zjawisk – określanych, jako degradacja (regres): Śródmieście-Bielsko. Biorąc pod uwagę:

- Sparametryzowany stopień degradacji, czyli zdiagnozowane nasilenie zjawisk kryzysowych
- Utrwalające się rozwarstwianie społeczne
- Negatywne nasilające się trendy demograficzne
- Zaawansowanie i rezultaty dotychczasowych działań rewitalizacyjnych
- Współwystępowanie szans rozwojowych i zagrożeń, związanych z marginalizacją przestrzeni i społeczności lokalnej
- Ponadlokalne znaczenie – dla aglomeracji miasta i subregionu (Subregion Południowy)
- Kulturowe wartości i znaczenie dla tożsamości miasta.

W strefie I PROM, należy za priorytet uznać rewitalizację Osiedla Śródmieście Bielsko.

II STREFA PROM 2014-2020:

To strefa obejmująca fragment struktury społeczno-przestrzennej miasta, w którym występują- z ponadprzeciętnym nasileniem - zjawiska degradacji specyficzne dla powojennych osiedli mieszkaniowych albo dla przemysłowych nieużytków, występujących samoistnie lub w powiązaniu z wielorodzinną zabudową. W strefie II położone jest osiedle dotknięte szczególnie głęboko zjawiskiem kryzysu – skumulowanym oddziaływaniom i nakładaniu się różnorodnych negatywnych cech i zjawisk- określanych, jako degradacja (regres): Złote Łany. Analiza nasilenia zjawisk kryzysowych w mieście, wskazuje to osiedle, jako drugie, co do stopnia nasilenia zjawiska kryzysu (degradacji), po osiedlu Śródmieście-Bielsko. Oprócz osiedla Złote Łany, w strefie II znajdują się: Osiedle Wojska Polskiego i osiedle Beskidzkie.

Diagnoza i identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych: w strefie tej istnieją (lub nasilają się) problemy typowe dla monofunkcyjnej zabudowy mieszkaniowej (sypialnie miejskie), które wymagają interwencji, o różnym charakterze (integracja społeczna, modernizacja zasobu mieszkaniowego, walka z patologiami społecznymi, przekształcenie przestrzeni publicznych i wprowadzenie nowych elementów

o terapeutycznym/korygującym znaczeniu: np. placów zabaw, boisk; likwidacji barier dla niepełnosprawnych, wyrównywaniem szans grup zmarginalizowanych, przyciąganie przedsiębiorców i tworzenie miejsc pracy). W strefie tej występują również zjawiska wynikające z uciążliwej działalności gospodarczej albo zagrożeń (dysfunkcji), które niesie długotrwałe nieużytkowanie obiektów/terenów przemysłowych (stąd ważnym elementem rewitalizacji powinno być wywołanie transformacji terenów przemysłowych – adaptacja budynków/terenów dla wytwórczości lub usług). Biorąc pod uwagę:

- Sparametryzowany stopień degradacji, czyli zdiagnozowane nasilenie zjawisk kryzysowych
- Niedostatek szans rozwojowych i wysoki poziom zagrożenia trwałą degradacją
- Ponad-przeciętne zagrożenie marginalizacją społeczną

W strefie II należy za priorytet uznać rewitalizację Osiedla Złote Łany.

II STREFA REWITALIZACJI					
OSIEDLE	Wskaźnik punktowy	Powierzchnia	% BB	Ludność	% BB
Złote Łany	-69,1	139,40	1,1	16 311	9,4
Wojska Polskiego	-54,1	37,28	0,24	5666	3,2
Beskidzkie	-39,7	41,14	0,32	8204	4,7
Uśredniony wskaźnik punktowy	-54,3				
RAZEM:		217,82	1,66	13870	17,3

Tabela 9: Parametry II strefy rewitalizacji PROM (źródło: opracowanie własne).

Podstawowe relacje pomiędzy wielkością i zaludnieniem obu stref PROM 2014-2020 a miastem Bielsko - Biała pokazano w tabeli Nr 10.

Strefa PROM	Uśredniony wskaźnik punktowy	Powierzchnia w ha	% BB	Ludność	% BB
I	-32,72	187,00	1,4	20100	11,59
II	-54,30	217,82	1,66	13870	17,3
RAZEM:		404,82	3,06	33970	28,89

Tabela 10: Dwie strefy PROM, uśredniony wskaźnik punktowy oraz wielkość i zaludnienie - wartości bezwzględne i względne – w odniesieniu do całego miasta (opracowanie własne).

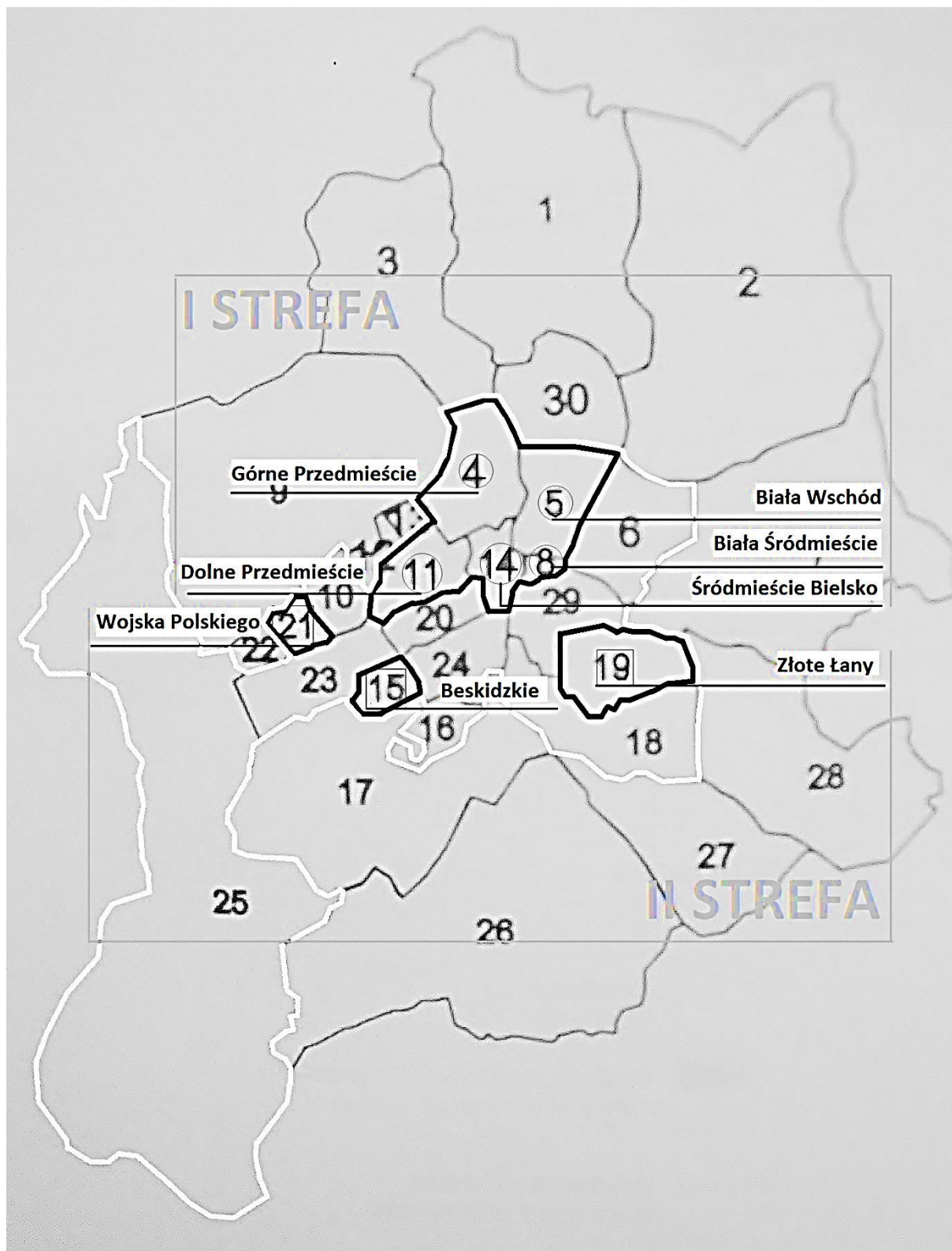
W strefie I PROM 2014-2020 znajduje się 5 osiedli, w strefie II -3 osiedla. Wobec poprzedniej delimitacji PROM oraz zdiagnozowanych potrzeb rewitalizacyjnych, a wskutek kryteriów nałożonych w Wytycznych trzeba było wykluczyć z obszaru rewitalizacji wspieranej funduszami UE: 2 osiedla strefy II: Słoneczne i Karpackie, oraz dotychczasową strefę III – stanowiącą jedno osiedle: Wapienica.

W kolejnej tabeli (Nr 11) zestawiono 8 osiedli, składające się na obszar rewitalizacji PROM 2014-2020, w podziale na 2 strefy. Dla każdej ze stref podana została alfabetyczna lista osiedli, wchodzących w skład każdej ze stref PROM 2014-2020. W nawiasie podano oznaczenie numerem, odpowiadające oznaczeniu na rysunku Nr 8. Rysunek ten pokazuje obszar rewitalizacji – dwie strefy: I i II, wraz z numeracją osiedli, które wchodzi w skład każdej ze stref obszaru rewitalizacji. Czarną linią zaznaczono granice obszaru rewitalizacji (oddzielnie dla każdej strefy: I stanowi jeden obszar, natomiast strefa II składa się z 3 odrębnych części – 3 osiedli, które ze sobą nie sąsiadują). Linią białą zaznaczono obszary zdegradowane tj. 17 osiedli Bielska-Białej, w których zdiagnozowano zjawiska kryzysowe

(o czym mowa w pod-rozdziale II.2. PROM 2014-2020).

STREFA I	STREFA II
Biała Śródmieście (8)	Beskidzkie (15)
Biała Wschód (5)	Wojska Polskiego (21)
Dolne Przedmieście (11)	Złote Łany (19)
Górne Przedmieście (4)	
Śródmieście Bielsko (14)	

Tabela 11: Obszar rewitalizacji PROM 2014-2020: struktura stref wg osiedli (źródło: opracowanie własne).

Rysunek 8: Obszar rewitalizacji PROM 2014-2020, z podziałem na osiedla i strefy (źródło: opracowanie własne).

4. Wizja wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego (planowany efekt rewitalizacji).

Strefa I PROM:

Walory kulturowe i komercyjne, zostały wykorzystane do wyrównania deficytów, cechujących tę strefę – ilość i jakość usług społecznych i komercyjnych osiągnęła poziom ponadprzeciętny dla miasta; wzrosła wyraźnie, jakość usług mieszkaniowych, przede wszystkim w zasobie komunalnym, ale także w zasobie prywatnym. Te zmiany, zauważalne również w krajobrazie śródmieścia – poprzez poprawienie, jakości przestrzeni publicznych i estetyki budynków – wywołały synergiczne decyzje różnych podmiotów, w obu sektorach. W rezultacie budynki i infrastruktura śródmieścia jest wykorzystywana intensywnie, nie ma właściwie pustostanów, zarówno lokale użytkowe jak i mieszkalne są użytkowane. Kierunek i dynamika zmian liczby ludności w osiedlach I strefy rewitalizacji jest na poziomie średnim, nie odbiega od przeciętnej dla miasta.

W niektórych osiedlach (np. Śródmieście Bielsko, Biała Wschód) odnotowano wzrost liczby mieszkańców. Zauważalna jest zmiana nastawienia do śródmieścia – można to opisać, jako modę na mieszkalnie lub prowadzenie działalności gospodarczej właśnie w śródmieściu. Transformacja terenów przemysłowych – adaptacja budynków dla nowych centro twórczych funkcji, w tym dla działalności kulturalnej i rozrywkowej zwiększyło atrakcyjność śródmieścia i przyciągnęło uwagę odwiedzających, w tym turystów spoza regionu.

Duże znaczenie dla ożywienia osiedli w I strefie ma zmiana w organizacji ruchu ulicy 3-go Maja. Gęsta tkanka centralnej części miasta, dotąd przecięta ruchliwą trasą drogową, o szerokości 2 x 2 pasy ruchu, która skutecznie oddzielała od siebie oba śródmieścia – Bielska i Białej, ulega obecnie naturalnej re-integracji. Odtworzenie powiązań funkcjonalnych i wizualnych umożliwiło przekształcenie dwupasmowej arterii w miejską ulicę, z szerokimi chodnikami oraz i pasem dla rowerów. Również te zmiany wywołały wzrost atrakcyjności śródmieścia, co przyniosło wzrost ilości miejsc pracy, głównie w usługach i handlu. Liczna grupa mieszkańców śródmieścia znalazła tu zatrudnienie (również dzięki temu, że uczestnicząc w zajęciach i szkoleniach zwiększyli swoje szanse na rynku pracy). Jak pokazały doświadczenia zmian zachodzących stopniowo na Bielskiej Starówce, przełamanie niekorzystnych tendencji wymagało przede wszystkim zachowania konsekwencji w działaniu oraz dobrej koordynacji przedsięwzięć wymagających współdziałania sektora publicznego i prywatnego.

Strefa II PROM:

Uległy zahamowaniu zmiany i zjawiska degradacji, które są specyficzne dla powojennych osiedli mieszkaniowych. Udało się osiągnąć reintegrację społeczną na poziomie, który pozwolił na opanowanie występujących dotąd patologii społecznych i skuteczne zmniejszanie tego zjawiska. Udało się zmniejszyć liczebność grup wykazujących zagrożenie wykluczeniem lub marginalizacją.

Ożywienie życia społecznego osiągnięto w dużej mierze poprzez aktywizację (kluby osiedlowe) i rozbudowanie oferty spędzania wolnego czasu dla różnych grup wiekowych, w tym oferty opartej na infrastrukturze znajdującej się obecnie w przestrzeniach publicznych osiedli (wprowadzono nowe

elementy: place zabaw, boiska, zlikwidowano bariery dla niepełnosprawnych, siłownie na wolnym powietrzu, ścieżki zdrowia, miejsca spotkań).

Akcje i działania mające na celu wyrównywanie szans grup zmarginalizowanych wywołały pozytywną zmianę w nastawieniu do działania na rzecz lokalnej społeczności wśród mieszkańców osiedli. Poprawa bezpieczeństwa i większa dbałość o estetykę osiedli przyciągnęła przedsiębiorców, zwiększyła się oferta handlowa i usługowa dostępna w osiedlach, dzięki czemu poprawiła się jakość życia, powstają szanse na tworzenie stabilnych miejsc pracy w osiedlu.

5. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Cele programowanego procesu rewitalizacji są w Bielsku - Białej ustabilizowane i konsekwentnie realizowane od dekady. Wytyczone zostały trzy cele strategiczne – najważniejsze kierunki działań rewitalizacyjnych:

A: Rozwój infrastrukturalno – przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego [1].

B: Aktywizacja gospodarcza obszarów rewitalizowanych [2].

C: Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją [3].

Przedstawione w części II: diagnoza zjawisk kryzysowych oraz identyfikacja aktualnych potrzeb rewitalizacyjnych pokazują, że wobec osiągniętych rezultatów rewitalizacji, (które opisano w raporcie, zamieszczonym w części V.1 – Aneksie) wszystkie 3 cele pozostają aktualne, adekwatne i właściwe, zatem powinny być realizowane przy wykorzystaniu potencjału projektów - kontynuowanych i nowych (uzupełniających).

Adekwatność i aktualność (trafność) przyjętych celów potwierdzają: wyniki ankiety (zamieszczone w Opracowaniu), wnioski z dyskusji, które toczyły się w trakcie otwartych spotkań z mieszkańcami

i organizacjami społecznymi, jak również tematyka i tok dyskusji wokół programowania rewitalizacji w Bielsku-Białej, które zostały dwukrotnie zorganizowane dla wszystkich Radnych Rady Miasta.

Relację pomiędzy zdiagnozowanymi zjawiskami kryzysowymi a celami PROM pokazano poniżej, w tabeli Nr 12. Zdiagnozowane potrzeby rewitalizacyjne wskazują, jakie działania powinny zostać zaplanowane, tj. które kierunki działań powinny być preferowane przy opracowaniu projektów rewitalizacyjnych, mających na celu eliminację lub ograniczenie zjawisk kryzysowych.

ZJAWISKO KRYZYSOWE	POTRZEBY REWITALIZACYJNE - KIERUNKI DZIAŁAŃ			CEL
Niekorzystna struktura demograficzna	Wyhamowanie depopulacji – zahamowanie odpływu mieszkańców i przyciągnięcie nowych	Szerszy dostęp do zajęć aktywizujących i specjalistycznej pomocy społecznej dla osób sędziwych	Dostęp do specjalistycznej pomocy społecznej dla rodzin wielopokoleniowych i opiekunów osób sędziwych	C
Wykluczenie i marginalizacja	Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych, dorosłych i dzieci	Szerszy dostęp do zajęć dla grup zagrożonych wykluczeniem lub marginalizacją	Szerszy dostęp do specjalistycznej pomocy społecznej	
Dezintegracja i zachowania aspołeczne	Ograniczenie występowania uzależnień	Ograniczenie przestępczości i popełniania wykroczeń	Podaż różnorodnych usług społecznych – aktywizacja lokalnych społeczności	
Niska aktywność ekonomiczna ludności	Obniżenie bezrobocia	Zwiększenie szans na zatrudnienie	Zwiększenie mobilności ludności i ułatwienie poruszania się po mieście	B
Niezadowolenie z warunków życia	Poprawa warunków mieszkaniowych	Poprawa jakości przestrzeni publicznych	Podaż różnorodnej oferty kulturalnej i sportowo - rekreacyjnej w obiektach o dobrym standardzie	A

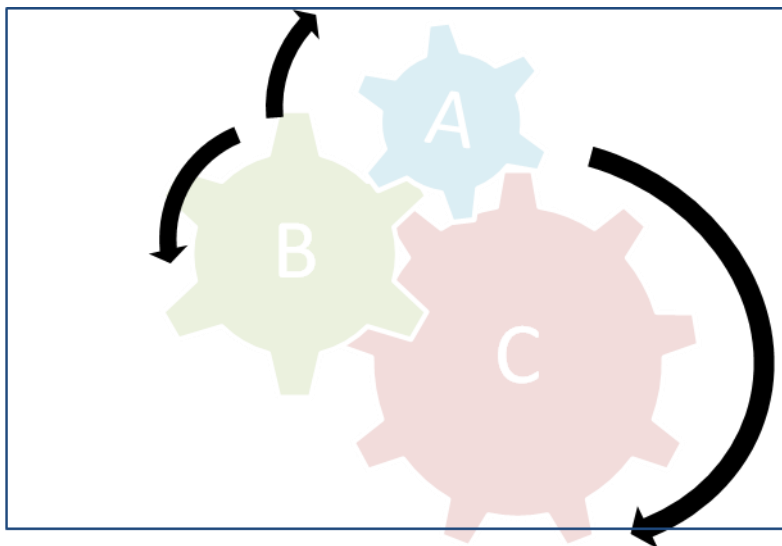
Tabela 12: Zjawiska kryzysowe, potrzeby rewitalizacyjne i cele PROM (opracowanie własne).

Modyfikacji wymaga podejście do relacji, które powinny zachodzić pomiędzy tymi, trzema celami. Chodzi o zaakcentowanie, a następnie osiągnięcie równoważności (bez hierarchizowania, czy wskazywania, że cel Nr 1 jest pierwszoplanowy, kolejny drugoplanowy, a ostatni uzupełnia pierwsze dwa). Badania opinii pokazały, że mieszkańcy przede wszystkim skupiają uwagę na celu A, przypisując mu zapewne siłę sprawczą dla pożądanых (przez siebie) zmian.

Tymczasem zarówno teoria jak i praktyka rozwoju miast wskazuje, że zagadnienia społeczne (C) – demografia, wykształcenie i kapitał społeczny, relacje społeczne i aktywność w kierunku

samoorganizacji i przedsiębiorczości – stanowią napęd dla zmian w mieście, warunkiem tego zachowania dobrego poziomu aktywności ekonomicznej mieszkańców i atrakcyjności inwestycyjnej, co w rezultacie sprawia, że istniejące budynki i infrastruktura są regularnie remontowane, dobrze utrzymane, a nowe powstają w adekwatnej do potrzeb ilości.

Mechanizm zależności, pomiędzy tymi trzema sferami życia miasta jest odzwierciedlony w podstawach teoretycznych procesu rewitalizacji, tym samym powinien stanowić wyznacznik realizacji PROM 2014-2020:

Rysunek 9: Schemat układu i znaczenia (wagi) celów PROM 2014-2020 (opracowanie własne).

Celem bezpośrednim zaktualizowanego PROM 2014-2020 jest skupienie (skoncentrowanie) aktywności na 2 najbardziej zdegradowanych, z 16 dotąd rewitalizowanych osiedli: Śródmieście-Bielsko i Złote Łany. Ustalenie tych dwóch priorytetów, powinno ułatwić realizację PROM 2014-2020, głównie koordynację działań sektora publicznego i prywatnego. Zakłada się, że zwiększy to szanse na uzyskanie wsparcia finansowego dla działań w tych obszarach i zwiększy efektywność PROM 2014-2020 (wskutek wywołania efektu synergii).

Główni beneficjenci programu rewitalizacji to nie tylko samorząd lokalny, ale przede wszystkim społeczność lokalna, jak również inne podmioty działające na obszarze rewitalizacji (np. organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, kościoły i związki wyznaniowe, jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych).

III PROGRAMOWANE DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE

1. Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisem

Prace nad opracowaniem PROM na lata 2014-2020 przebiegały dwuetapowo. O rozpoczęciu prac nad aktualizacją „Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020” zostały bezpośrednio (pismo, mail) poinformowane wszystkie potencjalne grupy interesariuszy, m.in.: mieszkańcy miasta (w tym obszaru rewitalizacji), przedstawiciele rad osiedli, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, szkoły i uczelnie, instytucje służby zdrowia, przedsiębiorcy, spółdzielnie mieszkaniowe, zarządcy wspólnot mieszkaniowych. Ponadto ogólna informacja o rozpoczęciu prac nad programowaniem rewitalizacji została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego, w siedzibie Inkubatora Społecznej Przedsiębiorczości w Bielsku-Białej oraz w wydawanym przez Urząd Miejski w Bielsku-Białej ogólnodostępnym dwutygodniku pt. „Magazyn samorządowy”.

Mając doświadczenia z realizacji projektów we wcześniejszym okresie programowania założono, że tylko dobrze zaplanowane, wzajemnie ze sobą powiązane projekty są podstawą efektywnego prowadzenia skutecznych działań rewitalizacyjnych i znacząco zwiększają szanse na osiągnięcie celów Programu.

Przyjęto metodykę prac programowych, skoncentrowaną na wypracowaniu wzajemnie do siebie „dopasowanych” projektów. Pierwszy etap prac nad PROM 2014-2020 (prowadzony w 2013 r.) określił pożądane działania, które podejmą próbę rozwiązania konkretnego problemu, wypełnienia deficytu czy luki – zdiagnozowanej, odczuwalnej i dotyczącej społeczności obszarów zdegradowanych w Bielsku-Białej. W związku z powyższym w 2013r. ogłoszono nabór projektów i pomysłów na projekty, mające szanse na przyciągnięcie i powiązanie w „wiązkę”, z kilkoma innymi projektami, wzajemnie się uzupełniającymi. Zgłoszono 94 projekty i pomysły na projekty (52- sektora prywatnego i 42 – sektora publicznego. Wszystkie zgłoszone propozycje, zarówno opracowane projekty, jak również pomysły-sugestie przyszłych ewentualnych projektów, były przedmiotem dyskusji kilkusobowego zespołu oceniającego, zostały również ocenione pod względem formalnym i merytorycznym (kryterium merytorycznym była: realność realizacji oraz wykazanie czy projekt wpisuje się w cele Programu). W wyniku tej oceny na listę projektów proponowanych do ujęcia w PROM przyjęto 42 projekty.

Podobną konwencję otwartego programowania przyjęto w drugiej fazie prac nad PROM 2014-2020 (którą rozpoczęto wiosną 2015r.) i skoncentrowano na pozyskaniu dobrych projektów uzupełniających - komplementarnych wobec pakietu projektów do PROM zgłoszonych w 2013 r.

W drugim etapie naboru projektów zgłoszono 36 projektów uzupełniających, które były przedmiotem oceny (powołanego 17 grudnia 2014 r. Zarządzeniem nr ON.0050.13.2014.RO „Zespołu zadaniowego do zakończenia prac nad aktualizacją Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020 oraz jego koordynowania i monitorowania w latach 2015-2021”) merytorycznej, jak również oceny pod kątem wykonalności i komplementarności, a także dobrego

przygotowania i faktycznego skoncentrowania na poprawie sytuacji w obszarze rewitalizacji. Projektodawcy zostali zobligowani do wskazania (wyboru) oraz uzasadnienia, który z realizowanych już projektów zamierzają wzbogacić dopełnić lub rozwinąć, oraz dłaczego. Istotnym aspektem oceny było również wykazanie realności realizacji projektu – projektodawcy m. in. musieli wykazać jak będą realizowali projekt w przypadku nie uzyskania wsparcia ze środków UE. Pozytywnie ocenionych zostało 35 projektów. Łącznie z naborem wystąpiono do projektodawców, którzy zgłosili projekty i pomysły na projekty do ujęcia w PROM. 12 projektodawców zrezygnowało z realizacji planowanych wcześniej projektów.

W wyniku dwuetapowego naboru projektów do PROM uzyskano końcowy kształt programu, który ostatecznie składa się z 65 projektów. Struktura projektów odpowiada zdiagnozowanym potrzebom rewitalizacyjnym społeczności obszaru rewitalizacji i jest zgrupowana wokół trzech celów Programu. Z analizy projektów wynika, że:

- 35 projektów będzie realizowało cel A „Rozwój infrastrukturalno-przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego”, co wpłynie na poprawę warunków mieszkaniowych, poprawę jakości przestrzeni publicznej, podaż różnorodnej oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej w obiektach o dobrym standardzie.
- 17 projektów będzie realizowało cel B: „Aktywizacja gospodarcza obszarów rewitalizowanych”, co spowoduje wzrost aktywności zawodowej mieszkańców, rozwój przedsiębiorczości,
- 47 projektów będzie realizowało cel C: „Zapobieganie patologiom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją”, które m.in.: pozwolą na wyrównanie szans osób zagrożonych wykluczeniem lub marginalizacją oraz osób niepełnosprawnych, ułatwią dostęp do specjalistycznej pomocy społecznej rodzinom wielopokoleniowej, spowodują wyhamowanie odpływu mieszkańców z obszaru rewitalizacji i przyciągnięcie nowych.

Ze względu na to, że wszystkie zgłoszone projekty (65) realizują wyznaczone cele Programu przyjęto, że są to podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Zamieszczono je na liście planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych w poniższej tabeli.

Aby umożliwić projektodawcom (którzy nie mają jeszcze sprecyzowanych projektów), włączenie się w działania na obszarze rewitalizacji, w pkt. III.2 PROM, dokonano charakterystyki preferowanych pozostałych/komplementarnych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które są odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji .

Nazwa projektu	Numer projektu
PLAC ZABAW OSIEDLE GRAŻYNY ⁶	1
BIELSKO - BIAŁA ŁĄCZY LUDZI	2
MIEJSKIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH	3
MCUS - WZGÓRZE 14	4
WARYŃSKIEGO 4	5

⁶ Projekt w trakcie prac programowych był już realizowany i został zakończony zanim ukończono przygotowanie projektu dokumentu programowego w jego wersji finalnej.

Nazwa projektu	Numer projektu
SOBIESKIEGO 2/4	6
RYNEK 32 I PLAC ŚW. MIKOŁAJA 7	7
RYNEK 16/SŁOWACKIEGO 1B	8
SOBIESKIEGO 13	9
KRASIŃSKIEGO 20 C	10
SOBIESKIEGO 19	11
MONITORING CCTV	12
AKTYWNE PRZESTRZENIE - REWITALIZACJA TERENÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ – ETAP II	13
PRZEBUDOWA ULICY WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO	14
PRZEBUDOWA CIĄGU PIESZEGO PROWADZĄCEGO Z PLACU ŚW. MIKOŁAJA NA UL. SIKORSKIEGO	15
ROZBUDOWA UL. SOBIESKIEGO (UL. ŚW. TRÓJCY DO RONDA PRZY PL. ZWYCIĘSTWA)	16
MODERNIZACJA BUDYNKU PLAC ŚW. MIKOŁAJA 14	17
MODERNIZACJA, PRZEBUDOWA I ADAPTACJA BUDYNKU PRZY UL. RYNEK 25 I PL. ŚW. MIKOŁAJA 12	18
AKTYWNE WSPARCIE	19
BEZPIECZNE I ZDROWE DZIECI-BEZCENNA WARTOŚĆ	20
AKTYWNY SENIOR - rozbudowa jadalni wraz z nadbudową w DPS	21
WZMACNIANIE POTENCJAŁU SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH POPRZECZ KULTURĘ: BCK	22
WILLA SIXTA: GB BWA	23
TWOJA FIRMA -TWÓJ SUKCES	24
ZINTEGROWANA ANIMACJA SPOŁECZNA W BIELSKU-BIAŁEJ	25
TWOJE NOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE DOCENIĄ INNI	26
ROZWÓJ MIESZKALNICTWA SOCJALNEGO I CHRONIONEGO W BIELSKU-BIAŁEJ	27
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. 11 LISTOPADA 61	28
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. 11 LISTOPADA 65	29
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 8	30
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 10	31
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 15	32
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. ŁUKOWA 5	33
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. WYZWOLENIA 6A	34
CENTRUM KULTURY I NAUKI LEONARDO	35
INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ, REHABILITACJI I PROFIL.	36
ZACHOWAJMY PRZESZŁOŚĆ, ABY UBOGACIĆ PRZYSZŁOŚĆ - MUZEUM DIECEZJALNE	37
PLACE ZABAW W ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ	38
KLUB OSIEDLOWY ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ	39
SKWER PLAC ZABAW DLA DZIECI, JEDNOSTKA B OSIEDLE KARPACKIE	40
LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH - ŚSM	41
OŚRODEK REKREACJI KONNEJ	42
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW - ZASÓB KSM, JEDN. A1, B1 i GIEWONT	43
UTWORZENIE CENTRUM ANIMACJI TWÓRCZYCH DRACHMA	44
REKLAMOWY RAJ	45

Nazwa projektu	Numer projektu
RENOWACJA ZABYTKOWEJ KAPLICZKI - OŚ. LANGIEWICZA	46
ŚCIEŻKA ZDROWIA	47
POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DZIAŁALNOŚCI SP.-K. KLUBU BEST (WINDA)	48
MODELOWY PLAC ZABAW UL. ŻŁOTYCH KŁOSÓW Z INSTRUKTAŻEM	49
BOISKO WIELOFUNKCYJNE OS. KARPACKIE JEDNOSTKA B	50
PUNKT PRZEDSZKOLNY (INTEGRACYJNY) - ŻŁOBEK OS. ŻŁOTE ŁANY	51
KOMPLEKSOWA RENOWACJA ZESPOŁU NIERUCHOMOŚCI „NOWE MIASTO” - d. BEFA	52
STWORZENIE OTWARTEJ MIEJSKIEJ PRZESTRZENI „NOWE MIASTO” - d. BEFA	53
UTWORZENIE MUZEUM SAMOCHODÓW ZABYTKOWYCH „NOWE MIASTO” - d. BEFA	54
STWORZENIE PRZESTRZENI KULTURALNO-WYSTAWOWEJ „NOWE MIASTO” - d. BEFA	55
PRZYGOTOWANIE STAŁEJ WYSTAWY:150 LAT DZIAŁALNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ d. BEFA	56
UTWORZENIE POWIERZCHNI SPRZYJAJĄCYCH ROZWOJOWI PRZEDSIĘWZIĘĆ BIZNESOWYCH -d. BEFA	57
MIASTECZKO INNOWACJI W GEMINI PARK	58
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ ŻŁOTE ŁANY	59
NASZE ŻŁOTE ŁANY	60
SZCZĘŚLIWA MAMA – SPEŁNIONA MAMA	61
WILLA STEFFANA	62
RENOWACJA I ADAPTACJA XVIII WIECZNEGO OBIEKTU	63
NARNIU	64
KORZENIE EDUKACJI	65

Tabela 13: Lista projektów rewitalizacyjnych (źródło: opracowanie własne).

Poniżej umieszczono tabelaryczne zestawienie wszystkich 65 projektów (kontynuowanych - zgłoszonych w 2013r. i uzupełniających – zgłoszonych w 2015r.), zgłoszonych przez podmioty z obu sektorów: publicznego i prywatnego.

Zestawienie zawiera niezbędne informacje o każdym z projektów: nazwę i numer, nazwę albo imię i nazwisko projektodawcy, charakterystykę projektu: problem, którego rozwiązaniu ma się przysłużyć, produkt, rezultat, spodziewane oddziaływanie na sytuację w obszarze rewitalizacji, miejsce realizacji, zakres rzeczowy, planowany termin rozpoczęcia i zakończenia, koszt realizacji, wielkość środków, jakimi dysponuje projektodawca, sposób pomiaru rezultatu projektu oraz informacje na temat wykonalności projektu (tj.: sposób określenia kosztów; dotąd zrealizowane prace, i opis tego, co jeszcze będzie wykonane w tym roku – 2015). Ponadto każdy projektodawca musiał określić adresatów projektu/interesariuszy – czyli grupę podmiotów z obszaru rewitalizacji, której dedykowany jest dany projekt np.: mieszkańcy z dziećmi w wieku szkolnym, osoby poszukujące pracy), przedsiębiorcy, turyści itp.) wraz z uzasadnieniem wyboru właśnie tej grupy.

Nazwa projektu:	PLAC ZABAW OSIEDLE GRAŻYNY	Nr 1
Projektodawca:	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Bielsko – Biała, ul. Lipnicka 26	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Projekt nie będzie realizowany przy udziale partnerów	
Cel projektu.	Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu.	

Produkt	Plac zabaw dla dzieci.		
Rezultat	Integracja lokalnej społeczności poprzez wykonanie nowego placu zabaw, gdzie miłe otoczenie będzie motywować dzieci do zabawy na świeżym powietrzu.		
Adresat	Społeczność lokalna – dzieci		
Miejsce realizacji projektu	Bielsko – Biała, Osiedle Bielsko - Południe		
Problem do rozwiązania	Istniejący plac zabaw należało zlikwidować ze względu na zły stan techniczny.		
Zakres rzeczowy projektu	Likwidacja zużytych urządzeń zabawowych. Montaż nowych urządzeń, wydzielenie palisadą betonową.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2015		Zakończenie: 2015
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	162 000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	162 000 zł 100 %
Wykonalność - sposób oszacowania kosztów projektu	Na podstawie dokumentacji projektowo – kosztorysowej		
Oddziaływanie	Integracja lokalnej społeczności, motywacja dzieci do zabawy na świeżym powietrzu, poprawa wizerunku przestrzeni publicznej.		
Sposób pomiaru rezultatu	Ocena projektu przez mieszkańców na corocznym zebraniu Rady Osiedla z władzami miasta.		
Wykonalność projektu –działania prowadzące do realizacji projektu oraz -działania prowadzące do realizacji projektu, przewidziane w 2015r.	W wyniku postępowania o zamówienie publiczne zawarto umowę na realizację zadania. Zadanie w trakcie realizacji Projekt zostanie przeprowadzony i zakończony w 2015.		
Nazwa projektu	BIELSKO - BIAŁA ŁĄCZY LUDZI		Nr 2
Projektodawca	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Część działań projektowych planuje się realizować w partnerstwie		
Cel projektu	Cel Projektu: Zwiększenie zdolności do zatrudnienia oraz integracji społeczno-zawodowej osób i grup doświadczających wykluczenia społecznego zamieszkujących na terenie miasta. Przyjęcie zasad ograniczania zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez aktywne włączenie w życie społeczne i zawodowe osób i grup szczególnie narażonych na wykluczenie społeczne za pomocą kompleksowych, zindywidualizowanych instrumentów aktywnej integracji. Zakłada się, że poprzez realizację Projektu jego uczestnicy m.in. nabędą lub zwiększą kompetencje społeczne i kwalifikacje zawodowe, zdobędą wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznego poszukiwania pracy. Nastąpi:		

	- wzrost zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym; - wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne; - wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu; (oś priorytetowa IX włączenie społeczne, działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.6 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty pozakonkursowe).		
Produkt	m.in. podpisane kontrakty socjalne lub/oraz inne formy umów, certyfikaty potwierdzające ukończenie treningów, warsztatów, szkoleń, filmy, artykuły i fotoreportaże zamieszczone na stronie internetowej.		
Rezultat	m.in. liczba osób, która nabyła lub zwiększyła kompetencje społeczne i kwalifikacje zawodowe, liczba osób, która zdobyła wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznego poszukiwania pracy, liczba osób, które wzmocniły integrację społeczną poprzez udział w działaniach środowiskowych.		
Adresat	Projekt będzie skierowany do osób, grup i społeczności szczególnie narażonych na wykluczenie społeczne. Zakłada się, że grupę docelową projektu stanowić będą mieszkańcy miasta B-B, ze szczególnym uwzględnieniem terenów rewitalizowanych (głównie osiedla Bielsko-Śródmieście) korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, zagrożeni wykluczeniem społecznym i ubóstwem; dzieci i młodzież zwłaszcza ze środowisk zaniedbanych, gospodarstwa domowe o niskiej intensywności pracy, żyjące w niekorzystnych warunkach materialnych i mieszkaniowych; społeczności wykluczone terytorialnie, zamieszkujące na obszarach, na których występuje kumulacja problemów społecznych, charakteryzujące się niskim poziomem partycypacji społecznej i inicjatyw obywatelskich.		
Miejsce realizacji projektu	Miasto Bielsko - Biała, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji		
Problem do rozwiązania	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej cechuje poczucie izolacji i odrzucenia, co przekłada się na problemy ze znalezieniem pracy i stałego źródła utrzymania. Dzięki udziałowi w projekcie i podniesieniu umiejętności i kompetencji społecznych uczestnicy projektu wzmocnią pozycję na rynku pracy, a to będzie miało istotny wpływ na funkcjonowanie rodziny i społeczeństwa, budowanie społeczeństwa obywatelskiego.		
Zakres rzeczowy projektu:	Działania realizowane w ramach Projektu: treningi kompetencji i umiejętności społecznych, szkolenia, poradnictwo zawodowe, psychologiczne, prawne, warsztaty teatralne, taneczne, sportowe, edukacyjno-artystyczne, organizacja imprez integracyjnych, spotkania koalicyjne itp.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2015		Zakończenie: 2017
Szacunkowy całkowity koszt projektu	1 536 638zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	230 495,70zł 15%
Wykonalność: sposób oszacowania kosztu projektu	Koszt Projektu wynika z dokumentu: Podział środków finansowych dla projektów pozakonkursowych na lata 2015-2017 przeznaczonych do realizacji w ramach podziałania 9.1.6 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty pozakonkursowe RPO województwa śląskiego na lata 2014-2020.		

Sposób pomiaru rezultatu projektu	- Ilość zawartych kontraktów socjalnych lub/i innych form umów – pomiar na początku realizacji projektu, - ilość certyfikatów potwierdzających ukończone działania – pomiar na zakończenie projektu, - ankiety – pomiar na początku, w środku i na zakończenie projektu. Reportaże, artykuły i filmy z realizowanych działań o charakterze środowiskowym.	
Wykonalność – już wykonane działania prowadzące do realizacji projektu oraz przewidziane na r.2015.	Realizacja projektu systemowego w okresie 01.05.2008-30.06.15. Na najbliższą przyszłość zaplanowano zapoznanie się z dokumentacją, przepisami i wytycznymi niezbędnymi do przygotowania wniosku aplikacyjnego, przeprowadzenie badań i analiz, uzyskanie niezbędnych danych, rozeznanie rynku, zaplanowanie działań itp., udział w spotkaniach informacyjnych, sporządzenie wniosku aplikacyjnego i przygotowanie dokumentacji projektowej, złożenie wniosku oraz rozpoczęcie realizacji projektu.	
Nazwa projektu	MIEJSKIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH	Nr 3
Projektodawca	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	1. Organizacje pozarządowe wyłonione w drodze otwartego naboru na partnera, np. Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne „Teatr Grodzki”, Fundacja Drachma, Fundacja Aktywności Społecznej „Złote Łany”, Śląski Ośrodek Fundacji Praesterno, Fundacja im. Heleny i Lechosława Marszałków „Reksio” (organizacja warsztatów). 2. Bielskie Centrum Kultury. 3. Miejski Zarząd Oświaty (rekrutacja uczestników do warsztatów). 4. Business Centre Club. Bielska Łoża (działania z zakresu społecznego zaangażowania biznesu); 5. Regionalna Izba Handlu i Przemysłu (działania z zakresu społecznego zaangażowania biznesu).	
Cel projektu	Aby ograniczyć niekorzystne zjawiska w osiedlach znajdujących się w ścisłym centrum Bielska-Białej należy w jego centralnym miejscu wdrożyć projekt zakładający rewitalizację przestrzeni publicznej, obejmującą remont budynków z przeznaczeniem na cele związane z reintegracją społeczną i zawodową, animacją lokalną oraz dostarczaniem usług o charakterze społecznym. Celem ogólnym projektu będzie polepszenie warunków rozwojowych oraz lepsze funkcjonowanie społeczne mieszkanki i mieszkańców Bielska-Białej znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji społecznej, zagrożonych depryzacją materialną, którzy mają ograniczony dostęp do usług społecznych oraz ich integracja ze społecznością. Cele szczegółowe to: 1. Wzrost kwalifikacji zawodowych i kompetencji społecznych wśród osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez ułatwienie dostępu do usług wsparcia społecznego i zawodowego. 2. Lepszy start w dorosłe życie i poprawa możliwości integracji ze środowiskiem dzieci i młodzieży do lat 18, w szczególności, którzy opuszczają placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodziny zastępcze, poprzez rozwój usług społecznych, edukacyjnych i kulturalnych. 3. Poprawa funkcjonowania społecznego i zawodowego osób	

	w wieku 15 do 30 lat mających problemy edukacyjne, zawodowe oraz pozbawionych odpowiednich wzorców społecznych, poprzez korzystanie przez nich z usług społecznych, zawodowych i kulturalnych. 4. Polepszenie funkcjonowania bielsko - bialskich rodzin znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji społecznej, dążąc do zwiększenie integracji międzypokoleniowej, poprzez usługi społeczne i kulturalne. Przewiduje się realizować działania społeczne w trzech miejscach poddanych rewitalizacji, tj. 1) kamienica, przy ul. Wzgórze 14, 2) w Bielskim Centrum Kultury oraz 3) w Willi „Sixta”, przy ul. Mickiewicza 24. Miejskie Centrum Usług Społecznościowych, ul. Wzgórze 14 (MCUS). Zważywszy na dogodną lokalizację MCUS pełniłoby, oprócz działalności społeczno-zawodowej, również funkcję nastawioną na akcję promującą walory turystyczne, w tym architektoniczne i historyczne Bielska-Białej. W utworzonej mini kawiarence można utworzyć punkt informacji turystycznej, z dyżurami przewodników po mieście. Nie wyklucza się przeszkolenia osób, będących uczestnikami MCUS, w zakresie kursu dla przewodników i zatrudnienia ich do tego celu w ramach np. prac społecznie użytecznych lub robót publicznych. Ponadto w MCUS utworzona byłaby reprezentatywna sala wielofunkcyjna z przeznaczeniem na organizację spotkań, event'ów, prezentacji, szkoleń, wykładów, odczytów. Centrum Aktywności Twórczych Rodzin (CATR) przy Bielskim Centrum Kultury. Projekt nastawiony jest na wsparcie kompetencji społecznych wśród rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz rodzin dotkniętych problemem społecznym m.in. bezrobociem, uzależnieniem, które odczuwają głęboką depryzację materialną prowadzącą w efekcie do degradacji społecznej jak i przestrzenno-ekonomicznej. W związku z powyższym rozbudowa Bielskiego Centrum Kultury, które usytuowane jest w „sercu” miasta stanowi znakomitą szansę na powołanie w jego strukturach Centrum Aktywności Twórczych Rodzin (CATR). Będzie to przestrzeń dla działalności młodych środowisk, promująca pasję i lansująca talenty, a także miejsce przeznaczone na cele związane z animacją lokalną oraz dostarczaniem usług o charakterze społecznym i kulturalnym. W ramach działalności CATR planuje się stworzenie Rewii Twórczości Różnorodnych, która potocznie nazwana zostanie „BCKool”, będzie ona prestiżowym przedsięwzięciem skupiającym różne sekcje m.in. wokalnno-estradową, taneczną i sceniczną. Najważniejszym przesłaniem będzie współpraca wszystkich sekcji, aby stworzyć show na miarę światowych musicali. W założeniu poszczególne warsztaty prowadzone będą przez wykwalifikowanych trenerów oraz wolontariuszy zrekrutowanych spośród młodzieży bielskich szkół, co niewątpliwie stanie się wartością dodaną przedsięwzięcia. „BCKool” z jednej strony będzie laboratorium, w którym dzieci i młodzież będą kreować wielkie show, które ma szansę odnieść sukces i otworzyć karierę indywidualnym przypadkom. Z drugiej strony będzie bazą przygotowującą młodzież do wejścia w dorosłe życie poprzez uczenie się współpracy, odpowiedzialności za własne wybory oraz umiejętności stawiania sobie celów. Ponadto praca z młodym
--	---

	pokoleniem będzie stwarzała możliwości pracy z ich rodzinami, stopniowe włączenie w działania społeczne rodziców i dziadków. Z czasem można będzie utworzyć Klub Aktywnych Rodzin, w którym artystycznie angażować się będą rodzice i dziadkowie np. poprzez uszycie strojów, wykonanie dekoracji, aktywny udział w warsztatach, czy wreszcie udział w wydarzeniach kulturalnych. Wspólna praca artystyczna będzie miała podłoże terapeutyczne tj. odbudowywanie i wzmacnianie więzi rodzinnych oraz tworzenie mostów międzypokoleniowych. 3) Willa Animacji Międzypokoleniowej „SIXT WAM”. Przesłaniem projektu jest aktywizowanie mieszkańców Miasta poprzez wzmacnianie idei obywatelskości, odbudowywanie więzi społecznych, pobudzanie ludzi do realizacji inicjatyw społecznych, kształtowanie współodpowiedzialności za swoje środowisko lokalne, rozbudzanie „ducha współpracy”. Projekt polega na powołaniu w Bielsku-Białej Willi Animacji Międzypokoleniowej (WAM), która ma stać się miejscem łączącym w sobie rozwijanie lokalnych społeczności i pobudzanie ducha obywatelskości i przedsiębiorczości. Będzie rozpoznawalnym miejscem dialogu między obywatelami, a miejskimi aktywistami. Dlatego głównym celem istnienia WAM będzie wspieranie inicjatyw obywatelskich mieszkańców Bielska-Białej oraz zorganizowanie przyjaznej przestrzeni do wymiany pomysłów i ich realizacji. WAM będzie składał się z Forum Młodości i Forum Dojrzałości (miejscu różnorodnych aktywności w formie warsztatów, inicjatyw i wydarzeń), będzie przestrzenią miejskiej tradycji, gdzie współgrać będzie ze sobą mix społeczno-środowiskowy tworzący specyficzny klimat Bielska-Białej. Ponadto w szeregach WAM planuje się utworzenie Akademii Aktywnego Sąsiada jako bazę spotkań animatorów, liderów lokalnych, grup przyjaciół oraz sąsiadów, podczas których będzie można poznać nietypowe pomysły na inicjatywy sąsiedzkie i wspólnie projektować je w praktyce. W WAM może funkcjonować również Klubo-Kawiarenka prowadzona przez spółdzielnię socjalną, która może stać się miejscem do wypicia herbaty, kawy, zjedzeniem domowego ciasta, gdzie można umilać czas występami artystycznymi, odczytami, recytacją wierszy. Działalność WAM na rewitalizowanym obszarze przede wszystkim stwarza ofertę i dostęp do usług społecznych. Przyczynia się do włączenia mieszkańców w działania społeczne, do zaktywizowania się społeczności lokalnych, oraz do integracji międzypokoleniowej. Pobudzenie potencjału tkwiącego w ludziach przekłada się w przyszłości na podejmowanie inicjatyw lokalnych (sąsiedzkich), dbanie o obszar zamieszkania, budowanie wsparcia między mieszkańcami, co w efekcie zminimalizuje występowanie problemów społecznych tj. przestępczość czy uzależnienia.
Produkt	liczba godzin realizowanej pracy socjalnej; - liczba godzin usług aktywnej integracji w formie wsparcia o charakterze społecznym, zawodowym, edukacyjnym i kulturalnym; - liczba godzin usług klubów integracji społecznej; - ilość partnerstw koalicyjnych; - stworzenie Centrum Aktywności Twórczej Rodzin (CATR); - stworzenie „BCKool” Rewii Twórczości Różnorodnych; - powołanie Klubu Aktywnych Rodzin; - liczba godzin warsztatów wokalne-estradowych, tanecznych i scenicznych; - liczba godzin warsztatów terapeutycznych dla dzieci, młodzieży i ich

	rodzin; - liczba godzin warsztatów edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin; - ilość przeprowadzonych lokalnych inicjatyw w tym m.in. wystawienie spektaklu w ramach „BCKool” Rewii Twórczości Różnorodnych; - stworzenie Willi Animacji Międzypokoleniowej; - powołanie Forum Młodości (w jego ramach powołanie Strefy Obywatelskości i Przedsiębiorczości); - stworzenie Forum Dojrzałości; - powołanie Akademii Aktywnego Sąsiada. 60 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ukończy szkolenie zawodowe; - 10 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ukończy praktykę zawodową lub staż u pracodawcy; - 60 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym weźmie udział w grupach samopomocowych, wsparcia lub edukacyjnych, - 60 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będzie brało udział w warsztatach artystycznych; - 20 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będzie brało udział w warsztatach terapeutycznych; - zorganizowanie 4 występów scenicznych (tj. musical, show itp.); - 40 osób działających obecnie w ramach zespołów BCK zaangażuje się w działania artystyczne celem przekazania swojej wiedzy i doświadczenia nowym uczestnikom warsztatów; - 30 osób 50+ zagrożonych wykluczeniem społecznym będzie brało udział w działaniach Forum Dojrzałości; - 30 osób młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym będzie brało udział w działaniach Forum Młodości; - 20 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będzie brało udział w Akademii Aktywnego Sąsiada; - 20 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zaangażuje się w inicjatywy społeczne; - zorganizowanie 4 inicjatyw społecznych o charakterze integracyjnym.
Rezultat	- wzrost kompetencji społecznych i zawodowych; - ułatwienie osobom bezrobotnym na rynku pracy; - wskazywania alternatywnych form czasu wolnego dzieciom i młodzieży, co bezpośrednio wiąże się z zadaniami wychowawczymi; - organizowanie pozaszkolnych form integracji społecznej niweluje trudności edukacyjne i problemy społeczne wśród dzieci i młodzieży; - profilaktyka (ograniczanie zjawisk przestępczości i uzależnień); - uwrażliwienie na potrzeby drugiego człowieka; - utrwalanie więzi ze społecznością lokalną; - przyczynianie się do wzrostu kompetencji społecznych wśród rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez ułatwienie dostępu do wsparcia społecznego; - zaktywizowanie mieszkańców, rozwijanie lokalnych społeczności oraz pobudzanie ducha obywatelskości i przedsiębiorczości; - budowanie kapitału ludzkiego, który jest motorem napędzającym zmiany w mentalności mieszkańców, doprowadzając finalnie do eliminowania niekorzystnych zjawisk społecznych i poprawy stylu i jakości życia na rewitalizowanym obszarze.

Adresaci	Osoby wykluczone lub zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (bezrobotni, niepełnosprawni, młodzież, osoby 50+) oraz ich otoczenie, w szczególności dzieci i osoby starsze. Osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym wymagają podjęcia wobec nich usług środowiskowych, wspierających proces ich integracji społecznej i zawodowej, co wpłynie na poprawę ich funkcjonowania w społeczności lokalnej, a podjęcie pracy na polepszenie sytuacji materialnej. Wybór osób 50+ oraz młodzieży do projektu rokuje na powodzenie, gdyż jest szansą zarówno dla starszych, jak i dla młodszych; tym pierwszym pozwala podzielić się doświadczeniem, wiedzą i umiejętnościami, dziś mało znanymi, w zamian zaś otrzymać możliwość poznania nowinek techniki, którymi sprawnie posługuje się najmłodsze pokolenie. Ponadto stworzenie oferty usług sąsiedzkich umożliwia włączenie jak najszerszego otoczenia w/w grup społecznych w działania rozwojowe swojego obszaru zamieszkania. Działania społeczne i artystyczne skierowane do dzieci i młodzieży oraz ich rodzin, szczególnie tych które borykają się z różnymi problemami stanowi istotny wkład w poprawę ich funkcjonowania, a przede wszystkim przeciwdziałają rozwojowi różnego rodzaju patologii społecznych.
Miejsce realizacji projektu	Kamienica, przy ul. Wzgórze 14; Bielskie Centrum Kultury, Bielsko - Biała ul. Słowackiego 27 i 27a; „Willa Sixta” przy ul. Mickiewicza 24.
Problem do rozwiązania	Centrum Bielska-Białej jest kluczowym miejscem pod względem reprezentatywności Miasta, które charakteryzuje się wysokim udziałem kultury oraz rozwojem różnorodnych usług dla ludności. Pomimo tego osiedla, wchodzące w skład ścisłego centrum miasta zamieszkuje wiele osób z różnorodnymi problemami społecznymi, które przyczyniają się do ich wykluczenia społecznego, takimi jak: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność. Osiedle ponadto narażone jest na wiele niekorzystnych wskaźników środowiskowych z racji położenia terytorialnego w ścisłym centrum Bielska-Białej, do których można zaliczyć: wysoki odsetek przestępstw i wykroczeń popełnionych na terenie osiedli w ramach tzw. „gościnnych występów” osób niezamieszkujących te tereny, ani nawet Miasta, koncentrację młodzieży na placach, skwerach w celu spożywania środków psychoaktywnych, dość wysoki stopień dewastacji mienia, budynków. Osiedla te zaliczają się także do obszarów „starzejących się demograficznie”, gdzie obserwuje się znaczny odsetek osób w wieku poprodukcyjnym. Bielskie Centrum Kultury stanowi „kulturalną wizytówkę miasta” prowadzi szereg imprez, festiwali i wydarzeń na światowym poziomie. W swoich ramach zrzesza liczne zespoły oraz galerię środowisk twórczych. BCK usytuowane jest w centrum miasta, co podnosi jego prestiż pod względem reprezentatywności oraz wysokiego udziału kultury. Natomiast z drugiej strony obszar ten stanowi „starą” część miasta, w której znajdują się kamienice, wymagające rewitalizacji. Zamieszkują w nich głównie rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz rodziny dotknięte problemem społecznym m.in. bezrobociem, uzależnieniem, które odczuwają głęboką deprivację materialną prowadzącą w efekcie do degradacji

	społecznej jak i przestrzenno-ekonomicznej tego miejsca. Poczucie izolacji, wywołane rosnącym kontrastem w porównaniu do zamożnych dzielnic sprzyja pogłębianiu się dystansów społecznych i zrywaniu więzi. Mieszkańcy mają niskie poczucie tożsamości ze społecznością lokalną, co pogłębia dezintegrację społeczną. Willa Sixta położona jest w ścisłym centrum miasta z jednej strony to obszar o wysokiej randze reprezentatywności, a z drugiej strony teren obciążony problemami społecznymi. Największym zagrożeniem tego miejsca jest niski udział społeczeństwa w działaniach rozwojowych swojego obszaru. Trudno jest ustalić rzeczywiste rozmiary problemów społecznych tj. bezdomność, uzależnienia (alkohol, substancje psychoaktywne, ale też hazard i inne nowe formy uzależnień), a nawet bezrobocie (jeśli osoba niepracująca nie zdecyduje się zarejestrować, nie funkcjonuje w statystykach). Nie sposób również zaobserwować typowych procesów dezintegracyjnych zachodzących na tym terenie tj. samotność, separacja terytorialna i społeczna, brak tolerancji, wrogość we wzajemnych stosunkach, które również są bardzo trudne do uchwycenia w tradycyjnie zbieranych statystykach. Szczególnym zagrożeniem tego miejsca jest niskie wykorzystanie zasobów ludzkich, wyrażające się w różnych formach, pasywności głównie wśród młodzieży i seniorów. Szczególnym problemem Śródmieścia Bielsko jest obecność grup zagrożonych marginalizacją czy doświadczających trudności na rynku pracy. Nierówności dochodowe bardziej niż gdzie indziej przekładają się tu na różnice w stylu życia, związane z nimi poczucie wyobcowania ma nie tylko określone konsekwencje psychologiczne, ale może być także generatorem podziałów społecznych, a wreszcie wykluczenia (marginalizacji).
Zakres rzeczowy projektu	Miejskie Centrum Usług Społecznościowych, ul. Wzgórze 14 (MCUS): - realizacja pracy socjalnej przez pracownika socjalnego (kontrakty socjalne); - realizacja usług aktywnej integracji w formie wsparcia o charakterze społecznym (grupy samopomocowe, wsparcia, poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne i psychologiczne, terapia indywidualna i grupowa, warsztaty z zakresu komunikacji interpersonalnej); - realizacja usług aktywnej integracji w formie wsparcia o charakterze zawodowym (doradztwo zawodowe, szkolenia, kursy zawodowe, staże u pracodawców oraz realizacja programu zawodowego "Szybki start", polegającego na przeszkoleniu kandydata na pracownika pod kątem wymagań pracodawcy na danym stanowisku pracy; pracownik może uzyskać uprawdopodobnienie zatrudnienia po szkoleniu i stażu zawodowym a pracodawca zyskuje w ten sposób przeszkolonego pracownika, którego poznał w trakcie stażu); - realizacja programu: "Pracownie Kreatywności Młodzieży", poprzez zajęcia w pracowniach: informatycznej, technicznej, fotografii i filmu. Centrum Aktywności Twórczych Rodzin (CATR) przy Bielskim Centrum Kultury: W siedzibie BCK przewiduje się powstanie „BCKool” Rewii Twórczości Różnorodnych. Opierać się będzie na prowadzeniu warsztatów artystycznych adresowanych do dzieci i młodzieży (z czasem z możliwością włączenia członków ich rodzin) z rewitalizowanego obszaru oraz do uczestników zespołów działających w ramach BCK. Warsztaty prowadzone będą przez wykwalifikowanych trenerów i instruktorów zarówno zrzeszonych z zasobów BCK, jak i powołanych z zewnątrz.

	Warsztaty podzielone będą na trzy sekcje: - TANECZNĄ – forma zajęć tanecznych, wzbogacona o naukę różnych technik. Poprzez udział w warsztatach, dzieci i młodzież mają okazję poznać nowe choreografie, style tańca, a także różnorodne ćwiczenia, które mogą wykorzystywać w samodoskonaleniu. Warsztaty to nie tylko ciężka praca, ale także doskonała okazja do poznania nowych ludzi i integracji. - WOKALNO-ESTRADOWĄ – polega na rozwijaniu możliwości aparatu głosowego oraz przystosowaniu się do świata scenicznego. Warsztaty przewidują metodę nauczania śpiewu, tak by głosu można używać świadomie w pełnej skali, bez załamania, problemów intonacyjnych, przeciążeń i chrypki. Zajęcia będą obejmować: diagnozę głosu, ćwiczenia niwelujące niedoskonałości i wzmacniające naturalną siłę oraz pracę nad konkretnym utworem. W/w warsztaty dają poczucie sprawności komunikacyjnej w codziennym życiu. Znacząco usprawniają aparat artykulacyjny, dykcję, wskazują jak pracować głosem, poprawiają wyrazistość mowy. Do prowadzenia warsztatów można wykorzystać potencjał i wiedzę uczniów Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej w B-B, która jest partnerem BCK. - SCENICZNĄ – tworzenie oprawy scenicznej tj. przygotowanie scenografii, oprawy plastycznej (składa się z dekoracji, kostiumów, rekwizytów, charakterystyki postaci i oświetlenia). W ramach tych warsztatów można uwzględnić naukę różnych technik plastycznych np. recycling. Ponadto przewiduje się również nawiązanie współpracy z Zespołem Szkół Plastycznych w Bielsku-Białej, celem zrekrutowania uczniów-wolontariuszy, którzy podzielą się swoją wiedzą z uczestnikami. Stworzenie występu scenicznego w dowolnej formie (np. musical, show), który opierać się będzie na ścisłej współpracy wszystkich w/w sekcji warsztatowych. Willa Animacji Międzypokoleniowej „SIXT WAM”: W Willi Sixta planuje się: 1. Powołanie Willi Animacji Międzypokoleniowej w ramach, której powstanie: - Forum Młodości - to miejsce gdzie młodzi ludzie będą mogli przeżywać swoje pasje, rozwijać siebie i robić coś dobrego dla innych. Takie działania eliminują procesy wykluczenia społecznego oraz kreują młodzież na odpowiedzialnych obywateli; - Strefa Obywatelskości (w ramach Forum Młodości) promowanie idei samorządności obywatelskiej, upowszechnianie wiedzy dotyczącej samorządu terytorialnego i form jego działania, wspomaganie lokalnych inicjatyw samorządowych; - Strefa Przedsiębiorczości (w ramach Forum Młodości) – będą to spotkania z pracodawcami z różnych branż oraz doradcami zawodowymi, włączanie młodzieży w akcje biznesowe, edukowanie w zakresie przedsiębiorczości; - Forum Dojrzałości - to miejsce które będzie miało za zadanie prowadzenie informacji i aktywizację zawodową osób 50+, organizowanie zajęć kreujących ciało i umysł (m.in. Zajęcia artystyczne, Kluby Językowe, Pracownie komputerowe, Kluby Historii, Zajęcia Gimnastyczne i Taneczne). Ponadto będzie zajmowało się szeroko rozumianym poradnictwem i organizacją Banków Czasu; - powołanie Akademii Aktywnego Sąsiada - to miejsce spotkań animatorów, liderów lokalnych, grup przyjaciół oraz sąsiadów, podczas których będzie można poznać nietypowe pomysły na inicjatywy sąsiedzkie i wspólnie projektować je w praktyce;
--	--

	2. Stworzenie Klubu-Kawiarni; 3. Zagospodarowanie ogrodu wokół budynku; 4. Organizacja debat społecznych; 5. Organizowanie lokalnych wydarzeń i inicjatyw.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2017		Zakończenie: 2020
Szacunkowy całkowity koszt projektu	4 235 294 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	635 294,10 zł 15 %
Wykonalność - sposób oszacowania kosztów projektu	Na podstawie poprzednio realizowanych projektów.		
Oddziaływanie projektu	Dzięki projektowi ożywi się tkanka społeczna na rewitalizowanym obszarze. Poprawi się sytuacja społeczna osób na nim zamieszkujących. Projekt przyczyni się do ograniczenia skali występowania lokalnych problemów. Stworzenie przedsięwzięć (BCKool) dla osób wykluczonych przyczyni się do wzrostu aktywności mieszkańców, do zintegrowania społeczności lokalnych poprzez zwiększenie świadomości ich potencjału i możliwości rozwojowych. Wypełnianie czasu pożyteczną aktywnością (nieraz odciąganie dzieci i młodzieży od zajęć ryzykownych), rozwija kompetencje młodego pokolenie oraz wzmacnia ich poczucie własnej wartości, co w przyszłości rokuje ograniczeniem, nawet eliminowaniem występowania problemów społecznych. Stworzenie Willi Animacji Międzypokoleniowej przyczyni się do zaktywizowania mieszkańców, rozwijania lokalnych społeczności oraz pobudzania ducha obywatelskości i przedsiębiorczości. Podejmowanie działań społecznych buduje kapitał ludzki, który jest motorem napędzającym zmiany w mentalności mieszkańców doprowadzając finalnie do eliminowania niekorzystnych zjawisk społecznych i poprawie stylu i jakości życia na rewitalizowanym obszarze.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	-diagnoza społeczna; - porozumienia partnerów koalicyjnych; - listy obecności; - ankiety.		
Nazwa projektu	MCUS – WZGÓRZE 14		Nr 4
Projektodawca	Miasto Bielsko - Biała, Urząd Miejski w Bielsku-Białej; Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds Rewitalizacji Obszarów Miejskich ul. Cieszyńska 15; 43-300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej Projekt obejmuje część zadań (remontowo-budowlanych i zakup wyposażenia) prowadzących do utworzenia Miejskiego Centrum Usług Społecznych, pozostałe zadania realizuje MOPS (jako odrębny projekt PROM: Nr 3)		
Cel projektu	Stworzenie szerokiego wachlarza usług społecznościowych Wypełnienie deficytu – brak odpowiedniego obiektu, na działalność Miejskiego Centrum Usług Społecznościowych. Zapobieganie dalszej degradacji substancji zabytkowej.		
Produkt	Wyremontowany zabytkowy budynek, zaadaptowany do specyficznych potrzeb Centrum Usług Społecznościowych		
Rezultat	Wydatnie rozszerzona oferta usług społecznych dostępnych w obszarze rewitalizacji, nowy ośrodek aktywności społecznej, więcej możliwości rozwoju dla lokalnej społeczności , korzystającej z siedziby Miejskiego Centrum Usług Społecznościowych.		

Adresaci	Społeczność obszaru rewitalizacji. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Przedsiębiorcy, mieszkańcy, turyści		
Miejsce realizacji projektu	Budynek przy ul. Wzgórze 14 na Bielskiej Starówce		
Problem do rozwiązania	Niedostatek ilościowy i jakościowy odpowiednich usług społecznych, mała atrakcyjność oferty, rozproszenie placówek, brak dogodnego miejsca dla ulokowania funkcji Centrum Usług Społecznościowych (a istnieje w zasobie gminy dobrze zlokalizowany budynek w złym stanie technicznym, który wymaga modernizacji oraz kompleksowego remontu z zachowaniem historycznych elementów i zabytkowego charakteru obiektu)		
Zakres rzeczowy projektu:	Wykonanie kompleksowego remontu konserwatorskiego budynku z przeznaczeniem i uwzględnieniem potrzeb działalności Miejskiego Centrum Usług Społecznościowych realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej w ramach celu przeciwdziałania wykluczeniu i walki z ubóstwem		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2009r.		Zakończenie: 2017r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	5.635.000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	1.125.000 zł Około 20%
Wykonalność - sposób oszacowania projektu	Na podstawie kosztorysów inwestorskich z 2009r. oraz ZZK z 2014r.		
Oddziaływanie	Wzrost atrakcyjności terenu Bielskiej Starówki Promowanie działania przeciwko wykluczeniu społecznemu Aktywizacja osób wykluczonych społecznie		
Sposób pomiaru rezultatu	Wzrost ilości różnych usług społecznych, opinia adresatów projektu na temat zmiany, w jakości i dostępności usług społecznych w obszarze rewitalizacji, po utworzeniu i rozpoczęciu działalności Miejskiego Centrum Usług Społecznościowych		
Wykonalność – zrealizowane działania prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane na 2015r.	Dokonano zlecenia aktualizacji dokumentacji projektowej modernizacji, przebudowy i adaptacji budynku na działalność MCUS. Podjęto działania zmierzające do wykwaterowania lokali mieszkalnych i przeniesienia działalności lokali usługowych. Planowane jest uzyskanie pozwolenia na budowę oraz pozwolenia na prowadzenie robót remontowych od Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach oraz udział projektodawcy w pracach nad przygotowaniem wniosku o dofinansowanie projektu z funduszy UE.		
Nazwa projektu	WARYŃSKIEGO 4		Nr 5
Projektodawca	Miasto Bielsko - Biała, Urząd Miejski w Bielsku-Białej; Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Rewitalizacji Obszarów Miejskich ul. Cieszyńska 15; 43-300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Projekt realizowany bez udziału partnerów		
Cel	Poprawienie jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Zapobieganie dalszej degradacji substancji zabytkowej Poprawa estetyki, Poprawa warunków życia mieszkańców, Zwiększenie atrakcyjności obszaru zdegradowanego.		
Produkt	Wyremontowany dach i elewacja budynku		
Rezultat	Zwiększenie atrakcyjności obszaru Bielskiej Starówki Poprawa jakości życia mieszkańców		

Adresat	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, mieszkańcy miasta, odwiedzający (w tym turyści), przedsiębiorcy		
Miejsce realizacji projektu	Budynek przy ul. Waryńskiego 4 na Bielskiej Starówce		
Problem do rozwiązania	Dach i elewacji budynku w złym stanie technicznym, wymaga modernizacji i kompleksowego remontu z zachowaniem historycznych elementów i zabytkowego charakteru		
Zakres rzeczowy projektu	Kompleksowe prace związane z wykonaniem remontu dachu i elewacji budynku, poprawa stanu technicznego zdegradowanej substancji budowlanej, poprawa estetyki obiektu i otoczenia		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2010r.		Zakończenie: 2015r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	723.000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	723.000 zł
Wykonalność: sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie kosztorysów inwestorskich z 2010r. oraz ZZK z 2014r.		
Oddziaływanie projektu:	Wzrost atrakcyjności terenu Bielskiej Starówki, wzrost poziomu przedsiębiorczości, wzrost ilości miejsc pracy.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Liczba nowych przedsiębiorstw, liczba utworzonych (nowych) miejsc pracy, liczba zamieszkałych osób.		
Wykonalność – działania już wykonane w celu realizacji projektu zostały i przewidziane na r.2015	Zlecono i wykonano aktualizację kosztorysów inwestorskich. Wykonano aktualizację pozwoleń na budowę i pozwolenia konserwatorskiego. Wybrano wykonawcę robót w trybie przetargowym. W 2015 przewiduje się realizację robót remontowych zgodnie z przyjętym harmonogramem.		
Nazwa projektu	SOBIESKIEGO 2/4 Modernizacja, przebudowa i adaptacja budynku (Rewitalizacja Starówki - kwartał L)		Nr 6
Projektodawca	Miasto Bielsko - Biała, Urząd Miejski w Bielsku-Białej; Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Rewitalizacji Obszarów Miejskich ul. Cieszyńska 15; 43-300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Nie przewiduje się włączenia partnerów		
Cel projektu	Poprawa warunków życia mieszkańców Zwiększenie atrakcyjności obszaru zdegradowanego Zapobieganie dalszej degradacji substancji zabytkowej, poprawa estetyki.		
Produkt	Wyremontowany budynek		
Rezultat	Wyższa jakość usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji. Zmniejszenie kosztów utrzymania budynku – niższe koszty ogrzewania, konserwacji mieszkań. Zwiększenie zasobu gminnego wyremontowanych lokali mieszkalnych i usługowych. Poprawa jakości życia mieszkańców.		
Adresat	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, pozostali mieszkańcy miasta, odwiedzający,		

	w tym turyści.		
Miejsce realizacji projektu	Budynek przy ul. Sobieskiego 2/4 na bielskiej Starówce		
Problem do rozwiązania	Niski poziom usług mieszkaniowych, ogólnie niezadawalający stan techniczny budynków Starówki. Budynek w złym stanie technicznym, wymaga modernizacji i kompleksowego remontu z zachowaniem historycznych elementów i zabytkowego charakteru.		
Zakres rzeczowy projektu:	Remont budynku obejmujący modernizację, przebudowę i adaptację oraz kompleksowe prace wewnątrz obiektu, poprawę stanu technicznego zdegradowanej substancji budowlanej, modernizację i wyposażenie budynku we wszystkie niezbędne instalacje, poprawę estetyki, i funkcjonalności układu pomieszczeń, remont podwórka wewnętrznego.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2012r.		Zakończenie: 2021r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	4.246.000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	4.246.000 zł
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie kosztorysów inwestorskich z 2012r. oraz ZZK z 2014r.		
Oddziaływanie projektu	Wzrost atrakcyjności terenu Bielskiej Starówki Wzrost poziomu przedsiębiorczości Wzrost dostępności lokali mieszkalnych i usługowych Obniżenie kosztów eksploatacyjnych		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Liczba nowych przedsiębiorstw liczba utworzonych (nowych) miejsc pracy Liczba zamieszkałych osób		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Zostaną podjęte działania zmierzające do wprowadzenia zadania do realizacji. W roku 2015r. zostaną podjęte działania zmierzające do wprowadzenia zadania do realizacji.		
Nazwa projektu:	RYNEK 32 I PLAC ŚW. MIKOŁAJA 7 Modernizacja, przebudowa i adaptacja budynku (Rewitalizacja Starówki - kwartał D)		Nr 7
Projektodawca:	Miasto Bielsko - Biała, Urząd Miejski w Bielsku - Białej; Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Rewitalizacji Obszarów Miejskich ul. Cieszyńska 15; 43-300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Nie przewiduje się włączenia partnerów		
Cel projektu	Poprawa warunków życia mieszkańców Zwiększenie atrakcyjności obszarów zdegradowanych Zapobieganie dalszej degradacji substancji zabytkowej Poprawa estetyki.		
Produkt	Wyremontowany budynek wraz z oficyną		

Rezultat	Wyższa jakość usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji. Poprawa jakości życia mieszkańców zdegradowanego obszaru. Zwiększenie zasobu gminnego wyremontowanych lokali mieszkalnych i usługowych.		
Adresat	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, mieszkańcy zdegradowanej części miasta, użytkownicy miasta , w tym turyści, przedsiębiorcy		
Miejsce realizacji projektu	Budynek przy ul. Rynek 32/plac św. Mikołaja 7 na Bielskiej Starówce		
Problem do rozwiązania	Niski poziom usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji. Budynek w złym stanie technicznym, wymaga modernizacji i kompleksowego remontu z zachowaniem historycznych elementów i zabytkowego charakteru.		
Zakres rzeczowy projektu	Remont budynku obejmujący modernizację, przebudowę i adaptację oraz kompleksowe prace wewnątrz obiektu, poprawę stanu technicznego zdegradowanej substancji budowlanej, modernizację i wyposażenie budynku we wszystkie niezbędne instalacje, poprawę estetyki i funkcjonalności układu pomieszczeń, remont podwórka wewnętrznego.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2005r.		Zakończenie: 2024r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	6.171.000 zł.	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	6.171.000 zł.
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie wskaźnika odtworzeniowego kosztu odtworzenia 1 m ² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych dla Województwa Śląskiego powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych z 2014r.		
Oddziaływanie projektu:	Wzrost atrakcyjności terenu Bielskiej Starówki Wzrost poziomu przedsiębiorczości Wzrost dostępności lokali mieszkalnych i usługowych Obniżenie kosztów eksploatacyjnych		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Liczba nowych przedsiębiorstw Liczba utworzonych (nowych) miejsc pracy Liczba zamieszkałych osób		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Podjęte zostaną działania zmierzające do wprowadzenia zadania do realizacji. W 2015r. podjęte zostaną działania zmierzające do wprowadzenia zadania do realizacji.		
Nazwa projektu	RYNEK 16/SŁOWACKIEGO 1B Modernizacja, przebudowa i adaptacja budynku (Rewitalizacja Starówki- kwartał B)		Nr 8
Projektodawca	Miasto Bielsko - Biała, Urząd Miejski w Bielsku-Białej; Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Rewitalizacji Obszarów Miejskich ul. Cieszyńska 15; 43-300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Nie przewiduje się włączenia partnerów		
Cel projektu	Poprawa warunków życia mieszkańców		

	Zwiększenie atrakcyjności obszaru zdegradowanego Zapobieganie dalszej degradacji substancji zabytkowej Poprawa estetyki		
Produkt	Wyremontowany budynek		
Rezultat	Poprawa jakości życia mieszkańców Zwiększenie zasobu gminnego wyremontowanych lokali mieszkalnych i usługowych		
Adresat	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, pozostali mieszkańcy miasta, odwiedzający, w tym turyści.		
Miejsce realizacji projektu	Budynek przy ul. Rynek 16/Słowackiego 1b na bielskiej Starówce		
Problem do rozwiązania	Budynek w złym stanie technicznym, wymaga modernizacji i kompleksowego remontu z zachowaniem historycznych elementów i zabytkowego charakteru.		
Zakres rzeczowy projektu:	Remont budynku obejmujący modernizację, przebudowę i adaptację oraz kompleksowe prace wewnątrz obiektu, poprawę stanu technicznego zdegradowanej substancji budowlanej, modernizację i wyposażenie budynku we wszystkie niezbędne instalacje, poprawę estetyki, i funkcjonalności układu pomieszczeń, remont podwórka wewnętrznego.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2011r.		Zakończenie: 2019r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	7.790.000 zł.	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	7.790.000 zł.
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie kosztorysów inwestorskich z 2011r. oraz ZZK z 2014r.		
Oddziaływanie projektu	Wzrost atrakcyjności terenu Bielskiej Starówki, wzrost poziomu przedsiębiorczości. Wzrost dostępności lokali mieszkalnych i usługowych. Obniżenie kosztów eksploatacyjnych.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Liczba nowych przedsiębiorstw Liczba utworzonych (nowych) miejsc pracy Liczba zamieszkałych osób		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Dokonano zlecenia aktualizacji dokumentacji projektowej. W roku 2015 planowane jest uzyskanie pozwolenia na budowę oraz pozwolenia konserwatorskiego, zostaną również podjęte działania zmierzające do wprowadzenia zadania do realizacji.		
Nazwa projektu	SOBIESKIEGO 13		Nr 9
Projektodawca	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Bielsko – Biała, ul. Lipnicka 26		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Nie przewiduje się włączenia partnerów		
Cel projektu	Poprawa jakości zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji.		

	Poprawa estetyki i wizerunku miasta w jego zdegradowanej części. Wzrost zadowolenia mieszkańców obszaru rewitalizacji.		
Produkt	Wyremontowany budynek.		
Rezultat	Wyższa jakość usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji. Zmniejszenie kosztów utrzymania budynku – niższe koszty ogrzewania, konserwacji mieszkań. Poprawa odbioru społecznego zdegradowanej dzielnicy, większa atrakcyjność dzięki poprawieniu stanu technicznego i estetyki.		
Adresaci	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, pozostali mieszkańcy miasta, odwiedzający, w tym turyści.		
Miejsce realizacji projektu	Sobieskiego 13		
Problem do rozwiązania	Niski poziom usług mieszkaniowych, zły stan techniczny budynku		
Zakres rzeczowy projektu	Remont więźby, pokrycia dachu, elewacji, instalacji elektrycznej, wod-kan., izolacja budynku.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie:2017		Zakończenie:2018
Szacunkowy całkowity koszt projektu	1420000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	1 420 000zł 100%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztów projektu	Na podstawie dokumentacji technicznej projektowo – kosztorysowej		
Oddziaływanie projektu	Poprawa jakości życia w obszarze rewitalizacji, wzrost satysfakcji mieszkańców, poprawa estetyki i wizerunku przestrzeni publicznej.		
Sposób pomiaru osiągniętego rezultatu	Ocena projektu przez mieszkańców na corocznym zebraniu Rady Osiedla z władzami miasta.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Wykonano dokumentację projektowo – kosztorysową, uzyskano pozwolenie na budowę. Projekt w trakcie realizacji.		
Nazwa projektu:	KRASIŃSKIEGO 20C		Nr 10
Projektodawca:	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Bielsko – Biała, ul. Lipnicka 26		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Nie przewiduje się partnerów w realizacji tego projektu		
Cel projektu	Poprawa dostępności komunalnych usług mieszkalnych poprzez zwiększenie zasobów mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji		
Produkt	Dziewięć dodatkowych lokali mieszkalnych.		
Rezultat	Zwiększenie komunalnego zasobu lokali mieszkalnych w obszarze rewitalizacji - szerszy dostęp do lokali mieszkalnych. Poprawa wizerunku i estetyki w tym rejonie miasta.		
Adresat	Oczekujący na lokale mieszkalne.		
Miejsce realizacji projektu	Bielsko – Biała, ul. Krasińskiego 20c		

Problem do rozwiązania	Deficyt lokali mieszkalnych w obszarze rewitalizacji i w mieście. Kolejka oczekujących na mieszkanie gminne. Zagospodarowanie opuszczonego przez instytucję budynku. Budynek po urzędzie statystycznym, w trakcie przekwalifikowania z użytkowego na mieszkalny, wymagający kompleksowego remontu.		
Zakres rzeczowy projektu	Adaptacja pomieszczeń na lokale mieszkalne, przebudowa wnętrza budynku, wykonanie izolacji przeciwwilgociowych, ocieplenie ściany wschodniej i zachodniej.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie:2015		Zakończenie:2018
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	2 246 000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	2 246 000zł 100%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie dokumentacji projektowo – kosztorysowej. Dokumentacja projektowo – kosztorysowa.		
Oddziaływanie projektu	Polepszy się jakość usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji, nastąpi uzyskanie dodatkowych mieszkań, wzrost satysfakcji mieszkańców, poprawa estetyki przestrzeni publicznej.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Ocena satysfakcji przez nowych najemców mieszkań.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Wykonano dokumentację projektowo – kosztorysową, uzyskano pozwolenie na budowę. Przygotowano procedurę w celu ogłoszenia postępowania o zamówienie publiczne. Projekt w trakcie realizacji.		
Nazwa projektu	SOBIESKIEGO 19		Nr 11
Projektodawca	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Bielsko – Biała, ul. Lipnicka 26		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Projekt realizowany bez udziału partnerów		
Cel projektu	Poprawa warunków mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji, wzrost komfortu zamieszkania w zdegradowanej części miasta. Wzrost zadowolenia mieszkańców.		
Produkt	Wyremontowana elewacja. Wymieniony dach.		
Rezultat	Lepsze warunki zamieszkania w obszarze rewitalizacji, wyższy komfortu zamieszkiwania, zmniejszenie kosztów utrzymania budynku. Zmniejszone koszty ogrzewania lokali mieszkalnych. Zwiększenie atrakcyjności obszaru miasta.		
Adresaci	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, mieszkańcy miasta, odwiedzający (w tym również turyści).		
Miejsce realizacji projektu	Bielsko – Biała, ul. Sobieskiego 19		
Problem do	Niedostateczne warunki zamieszkiwania, zły stan techniczny elewacji		

rozwiązania:	i dachu, zawilgocenie ścian.		
Zakres rzeczowy projektu	Remont elewacji, remont więźby dachowej z wymianą pokrycia.		
Terminy realizacji:	Rozpoczęcie:2017		Zakończenie:2018
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	440 000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	440 000zł 100%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie wykonanej dokumentacji projektowo - kosztorysowej.		
Oddziaływanie projektu	Wzrost jakości życia w obszarze rewitalizacji, wyższa satysfakcja jego mieszkańców, większa atrakcyjność zamieszkiwania w obszarze zdegradowanym, poprawa estetyki i wizerunku przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji		
Sposób pomiaru osiągniętego rezultatu projektu	Ocena projektu przez mieszkańców na corocznym zebraniu Rady Osiedla z władzami miasta.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Wykonano dokumentację projektowo – kosztorysową, uzyskano pozwolenie na budowę.		
Nazwa projektu	MONITORING CCTV		Nr 12
Projektodawca	Straż Miejska, ul. Kołłątaja 10 43-300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Projekt realizowany bez udziału partnerów		
Cel projektu	Poprawa bezpieczeństwa i porządku w obszarze rewitalizacji i innych zdegradowanych obszarach miasta - na terenie miasta Bielska-Białej (poprzez poszerzenie istniejącej sieci kamer monitoringu wizyjnego).		
Produkt	Nowe, dodatkowe kamery monitoringu CCTV		
Rezultat	Lepsze warunki życia - poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego		
Adresaci	Mieszkańcy i użytkownicy obszarów zdegradowanych - osoby przebywające w monitorowanych rejonach		
Miejsce realizacji projektu	3 osiedla – w granicach obszaru rewitalizacji oraz inne lokalizacje na terenie miasta		
Problem do rozwiązania:	Obecnie w systemie monitoringu miasta działają 74 kamery, sieć monitoringu wymaga uzupełnienie w obszarze zdegradowanym, a szczególnie w obszarze rewitalizacji – większe poczucie bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych sprzyja ożywieniu społeczno-gospodarczemu.		
Zakres rzeczowy projektu	Rozbudowa Monitoringu CCTV miasta Bielska-Białej o kamery		

	w lokalizacjach: Osiedle Śródmiejskie – 5 kamer: -dedykowany słup przy ul. Dmowskiego w rejonie budynku nr 15 od strony ronda -dedykowany słup przy ul. Broniewskiego w rejonie budynku nr 10 od strony placu zabaw -dedykowany słup przy ul. Broniewskiego w rejonie budynku nr 7 od strony placu zabaw -dedykowany słup przy skrzyżowaniu ulic Broniewskiego i Kierowej -dedykowany słup przy ul. Broniewskiego w rejonie budynku nr 4 od strony ul. Dmowskiego -dedykowany słup przy skrzyżowaniu ulic Słowackiego, Grunwaldzkiej i Dąbrowskiego – 1 kamera, -dedykowany słup przy skrzyżowaniu ulic Słowackiego i Sienkiewicza – 1 kamera, -dedykowany słup przy skrzyżowaniu ulic Katowickiej i Mazańcowickiej – 1 kamera, -elewacja budynku Teatru „Banialuka” na ul. Mickiewicza – 1 kamera -elewacja budynku Galerii Bielskiej BWA od strony skrzyżowania ul. 3 Maja i Sienkiewicza – 1 kamera, -dedykowany słup przy skrzyżowaniu ulic Michałowicza i Partyzantów – 1 kamera, -dedykowany słup przy ul. Cieszyńskiej na wysokości budynku nr 394 – 1 kamera, -dedykowany słup przy skrzyżowaniu ulic Piastowskiej i Krasińskiego – 1 kamera. W dalszej kolejności w lokalizacjach: park J. Słowackiego – 4 kamery, skwer przy ul. Waryńskiego – 2 kamery, rejon Stadionu Miejskiego – 3 kamery, teren w sąsiedztwie budynku przy ul. Schodowej 6 – 1 kamera, rejon budynku przy ul. Zamkowej 8 – 1 kamera, teren Cmentarza Komunalnego – 2 kamery, rejon skrzyżowań ul. Cieszyńskiej z ul. Księdza Piotra Skargi oraz ul. Cieszyńskiej z ul. Browarną – 2 kamery; rejon hali wielofunkcyjnej przy ul. Karbowej – 3 kamery; rejon ul. Pankiewicza 2 – 1 kamera.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2014r.	Zakończenie: 2020r.	
Szacunkowy całkowity koszt projektu	1.380.000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	1.380.000zł 100%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Średni koszt wybudowania 1 kamery wyszacowany w dokumentacji projektowo-kosztorysowej wykonanej w 2014r., tj. 40.000 zł x 32 kamery = 1.280.000 zł + koszt wykonania projektu na kamery nie uwzględnione w dokumentacji projektowo-kosztorysowej z 2014r. ok. 100.000 zł		
Oddziaływanie projektu	Lepsze warunki korzystania z przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji, zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji, poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej, obniżenie ryzyka występowania problemów społecznych i patologii na obszarach objętych rewitalizacją		
Sposób pomiaru osiągniętego rezultatu	Efekty będą monitorowane poprzez analizę danych statystycznych dostarczonych przez Komendę Miejską Policji i informacji własnych Straży Miejskiej.		

Nazwa projektu	AKTYWNE PRZESTRZENIE - REWITALIZACJA TERENÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ – ETAP II	Nr 13
Projektodawca	Wydział Gospodarki Miejskiej, Urząd Miejski w Bielsku-Białej Pl. Ratuszowy 1	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Partnerstwo polegać będzie na podjęciu współpracy z Radą Osób Niepełnosprawnych, radami osiedli i organizacjami pozarządowymi w procesie planowania oraz samej realizacji inwestycji, tj. opiniowaniu przedstawionych pomysłów, uzgadnianiu najlepszych rozwiązań w celu osiągnięcia wymiernych korzyści osób, które będą korzystać z terenów rekreacyjnych.	
Cel projektu	Celem projektu jest odnowa przestrzeni publicznych w kilku lokalizacjach miasta poprzez nadanie im przyjaznego charakteru zachęcającego do integracji społecznej oraz aktywnego spędzania czasu wolnego. Głównym założeniem inwestycji będzie stworzenie na obszarze rewitalizowanym przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom tak, aby przestrzenie te stały się miejscem odpoczynku i relaksu, nowych doświadczeń i zabawy dla mieszkańców Bielska-Białej, w tym również dla osób niepełnosprawnych. Dzięki realizacji projektu możliwe będzie uzyskanie następujących efektów: • Utworzenie miejsc aktywizacji społecznej i wspólnego spędzania czasu wolnego, zwłaszcza dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. • Utworzenie ciekawego miejsca przyciągającego miłośników zabawy, nauki i doświadczeń. • Umożliwienie dzieciom zdrowym poznawanie świata dzieci niewidomych i niedowidzących. • Skuteczna aktywizacja dzieci niepełnosprawnych, w tym niewidzących i niedowidzących poprzez zabawę, ruch i rozwijanie orientacji przestrzennej. • Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego dla dzieci niepełnosprawnych, w tym niewidomych i niedowidzących. • umożliwienie rehabilitacji ruchowej w przyjaznym, radosnym otoczeniu. • Nauka orientacji przestrzennej i koordynacji ruchowej dzieci niepełnosprawnych wśród rówieśników.	
Produkt	Odnowione przestrzenie publiczne w kilku lokalizacjach miasta Bielska-Białej na których realizowane będą działania dot. aktywizacji społeczności lokalnych w celu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	
Rezultat	Zwiększenie dostępności do usług społeczno - rekreacyjnych skierowanych do osób w różnym wieku, sprawności fizycznej, potrzebach i zainteresowaniach. Zwiększenie atrakcyjności ścisłego centrum miasta poprzez stworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych, w których mieszkańcy będą mogli odpocząć, zagrać w gry towarzyskie typu boule, spędzać aktywnie czas (joga w przestrzeni publicznej), poznawać i doświadczyć różnych zjawisk naukowych oraz aktywnie uczestniczyć w integracji społecznej. Park doświadczeń zachęci do aktywnego,	

	ciekawego spędzania wolnego czasu, pełnego nowych odkryć, nauki i zabawy dla dzieci i ich rodzin (opiekunów), a także młodzieży i osób starszych. Park sensoryczny oraz integracyjny plac zabaw mogą zachęcić dzieci wraz z opiekunami do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, integrację z dziećmi sprawnymi i odwrotnie oraz, co równie istotne dla dzieci - dobrą zabawą w gronie rówieśników. Planowany rezultat zostanie osiągnięty, ponieważ projektodawca ma praktyczne doświadczenie w realizacji zbliżonych projektów, a ich rezultaty są możliwe do zweryfikowania.
Adresaci	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, inni mieszkańcy Bielska-Białej oraz turyści odwiedzający miasto.
Miejsce realizacji projektu:	Interwencja wstępnie planowane jest w następujących lokalizacjach: • Park jordanowski przy ul. Zielonej • Park Włókniarzy • Park przy ul. Zdrojowej • Park za ratuszem
Problem do rozwiązania	Na terenie Miasta Bielska-Białej znajduje się wiele zieleni, w tym parków, jednak ze względu na powtarzalną, niewyróżniającą się infrastrukturę nie stanowią one miejsc, w których chętnie przebywają ludzie oraz nie stanowią szczególnie zachęcającej alternatywy spędzania czasu wolnego. Parki, w których planowana jest odnowa najczęściej stanowią jedynie ciągi komunikacyjne dla osób przemieszczających się po mieście. W pobliżu parków występują duże braki w infrastrukturze społecznej, umożliwiającej wypoczynek i integrację społeczną, a ich renowacja i nadanie nowego charakteru ma tę sytuację bardzo korzystnie zmienić. Kompleksowe działania dot. rewitalizacji w Bielsku-Białej wymagają utworzenia przestrzeni przyjaznych mieszkańcom, zlokalizowanych na terenie obszaru zdegradowanego, na których mogłyby realizowane działania w zakresie aktywizacji społecznej. Jednocześnie na terenie Miasta Bielska-Białej brak jest atrakcyjnego terenu rekreacyjnego, w którym aktywnie mogłyby integrować się dzieci niepełnosprawne, w tym niewidome i niedowidzące. Dzięki realizacji projektu, park jordanowski przy ul. Zielonej może stać się bardzo przyjaznym i fascynującym miejscem wspólnych zabaw.
Zakres rzeczowy projektu	Projekt polega na renowacji kilku parków poprzez nadanie im nowego charakteru, zachęcający do wspólnego spędzania czasu oraz na działania sprzyjające integracji społecznej. Parki służyć mają przede wszystkim mieszkańcom Bielska-Białej, w tym okolicznych osiedli, na których niewiele jest przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom. W parkach znajdować się będzie różnorodna infrastruktura służąca zarówno do relaksu i integracji społecznej, poznawania zmysłowego: dotyku, słuchu, równowagi, wzroku, a także dające okazję badań zasad mechaniki, akustyki, czy zjawisk magnetycznych oraz aktywnym uczestnictwem w życiu społecznym również dzieci niepełnosprawnych, w tym niewidomych i niedowidzących, nauką współpracy w grupie oraz, co równie istotne dla dzieci - dobrą zabawą w gronie rówieśników. Przyjazne otoczenie ma zachęcać do aktywnego spędzania czasu wolnego w towarzystwie rodziny lub rówieśników.

Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2015		Zakończenie: 2019
Szacunkowy koszt projektu	1440 000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	215.704zł Około 15%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie planu finansowego projektu		
Oddziaływanie projektu	Po renowacji oraz znaczącej zmianie charakteru wszystkich parków zyskają one znacząco na funkcjonalności i atrakcyjności, co może przyczynić się również do podniesienia wizerunku okolicznych osiedli. Działania społeczne realizowane będą na odnowionych przestrzeniach publicznych i będą sprzyjały integracji społecznej społeczności zamieszkującej obszar rewitalizowany. Ze względu na różnorodność zastosowanych rozwiązań i atrakcji pobyt w każdym parku może powodować zupełnie inne doświadczenia – związane zarówno z poznawaniem i doświadczaniem, aktywnością fizyczną, integracją społeczną, jak i równie istotną zabawą i odpoczynkiem.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Monitorowany będzie przez projektodawcę poziom realizacji wskaźników (np. poprzez raporty z realizacji projektu). Pomiar będzie obejmował np. następujące wskaźniki/efekty: 1. Liczba projektów zrealizowanych w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi; 2. Liczba zbudowanych / przebudowanych / wyposażonych obiektów infrastruktury społecznej; 3. Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów. 4. Poznanie opinii osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Zlecono już wykonanie projektu technicznego zagospodarowania parku przy ul. Zdrojowej wraz z kosztorysem inwestorskim. W najbliższym czasie zamierza się zamówić 3 projekty techniczne inwestycji wraz z kosztorysami inwestorskimi, opracowanie Studium Wykonalności Inwestycji.		
Nazwa projektu	PRZEBUDOWA ULICY WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO		Nr 14
Projektodawca	Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej Ul. Grażyńskiego 10 43-300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Projekt nie będzie realizowany z udziałem partnerów		
Cel projektu	Głównym celem projektu jest poprawa dostępu do usług społecznych oraz wzrost aktywizacji społeczno-gospodarczej ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny w rejonie Śródmieścia Bielsko poprzez remont chodników oraz jezdni w ciągu ul. Sikorskiego w Bielsku-Białej. Realizacja przedsięwzięcia w ramach rewitalizacji przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz ożywienia gospodarczego i społecznego w rejonie Śródmieścia. W rejonie ul. Sikorskiego znajdują się targowisko miejskie, placówki edukacyjne, a również liczne punkty usługowe, co ma wpływ na wysoki poziom natężenia ruchu pieszego. Dzięki remontowi ciągów pieszych wzrośnie szczególnie poziom aktywizacji gospodarczej.		

Produkt	Produktem projektu będzie długość przebudowanych chodników na ul. Sikorskiego – ok. 300 mb. (2 x 150 mb).		
Rezultat	Przebudowa chodnika oraz jezdni w ciągu ul. Sikorskiego przyczyni się nie tylko do zwiększenia bezpieczeństwa pieszych korzystających z układu komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji, ale również wpłynie korzystnie na ład przestrzenny w rejonie realizacji projektów „Bielski Tramwaj” oraz „Plac Świętego Mikołaja 7”. Zagospodarowanie przyległego otoczenia oddziaływać będzie pozytywnie na liczbę osób korzystających ze wspartej infrastruktury, ponieważ ułatwi skomunikowanie ludności, a również może przyczynić się do zwiększenia aktywności społeczno-ekonomicznej na obszarze rewitalizacji. Bezpośrednim rezultatem projektu będzie wzrost liczby przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach.		
Adresat	Grupę docelową projektu stanowić będą wszyscy piesi korzystający z układu komunikacyjnego w rejonie ul. Sikorskiego. Są to przedsiębiorcy, turyści, mieszkańcy rewitalizowanej dzielnicy, ale również mieszkańcy całego Miasta Bielska-Białej.		
Miejsce realizacji projektu	Ciąg drogowy ul. Władysława Sikorskiego w Bielsku-Białej w dzielnicy Śródmieście Bielsko.		
Problem do rozwiązania	Głównym problemem, któremu przeciwdziałać ma przedmiotowe przedsięwzięcie jest niski poziom dostępu do usług społecznych oraz niska aktywność społeczno-gospodarcza ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny. Zły stan techniczny chodników oraz jezdni w ciągu ul. Wł. Sikorskiego znacznie ogranicza dostępność komunikacyjną rewitalizowanego obszaru. Stan nawierzchni chodników i jezdni stwarzają zagrożenia dla pieszych korzystających z infrastruktury.		
Zakres rzeczowy projektu	Przebudowa ul. Sikorskiego polegać będzie na remoncie chodników – położone zostaną płyty granitowe oraz remoncie jezdni (droga klasy L, obciążenie min. KR3) – położona zostanie nawierzchnia z kostki granitowej. W miejscach przejść dla pieszych nawierzchnia chodników zostanie wyróżniona w formie innej struktury pieszej. remoncie jezdni (droga klasy L, obciążenie min. KR3) – położona zostanie nawierzchnia z kostki granitowej.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie:2015		Zakończenie:2015
Szacunkowy całkowity koszt projektu	1 000 000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	724 000,00 zł 72,4%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Koszty całego projektu oszacowano na podstawie metody wskaźnikowej dla robót budowlanych o podobnym charakterze		
Rezultat	Przedmiotowa przebudowa stanowi uzupełnienie dla innych projektów rewitalizacji planowanych do realizacji w rejonie dzielnicy Śródmieścia Bielska. Przebudowa chodnika i jezdni stanowi element zagospodarowania terenu wokół zasadniczych zadań rewitalizacyjnych. Dzięki przebudowie ciągu ul. Sikorskiego wzrośnie dostępność komunikacyjna dla pieszych do miejsc objętych projektami rewitalizacji, oraz wzrośnie <i>liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach</i> . Ponadto projekt przyczyni się do znacznej poprawy historycznego ład przestrzenny dzielnicy Śródmieścia Bielsko, oraz przyczyni się do wzrostu aktywizacji gospodarczej w rejonie rewitalizacji.		

Sposób pomiaru rezultatu projektu	Planowany do osiągnięcia rezultat <i>liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach</i> mierzony będzie poprzez dane Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej dotyczące ewidencji działalności gospodarczej w rejonie rewitalizacji.	
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r	Przedsięwzięcie polegające na przebudowie ul. Sikorskiego w Bielsku-Białej aktualnie znajduje się w fazie projektowania. Podpisana została umowa z Wykonawcą projektu. Zakończenie prac projektowych planowane jest na koniec III kwartału 2015 r. Również w 2015 planowane jest uzyskanie uzgodnień konserwatorskich oraz pozwolenia na budowę. Następnie ogłoszony zostanie przetarg na Wykonawcę zadania oraz podjęte zostaną roboty budowlane.	
Nazwa projektu	PRZEBUDOWA CIĄGU PIESZEGO PROWADZĄCEGO Z PLACU ŚW. MIKOŁAJA NA UL. SIKORSKIEGO	Nr 15
Projektodawca	Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej Ul. Grażyńskiego 10 43-300 Bielsko - Biała	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów	
Cel projektu	Głównym celem projektu jest poprawa dostępu do usług społecznych oraz wzrost aktywizacji społeczno-gospodarczej ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny w rejonie Śródmieścia Bielsko poprzez remont chodników oraz jezdni w ciągu ul. Sikorskiego w Bielsku-Białej. Realizacja przedsięwzięcia w ramach rewitalizacji przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz ożywienia gospodarczego i społecznego w rejonie Śródmieścia. W rejonie ul. Sikorskiego znajdują się targowisko miejskie, placówki edukacyjne, a również liczne punkty usługowe, co ma wpływ na wysoki poziom natężenia ruchu pieszego. Przedmiotowe schody stanowią skrót pomiędzy zabytkowym Placem Św. Mikołaja, a ul. Sikorskiego. Dzięki remontowi ciągów pieszych wzrośnie szczególnie poziom aktywizacji gospodarczej.	
Produkt	Produktem projektu będzie powierzchnia zrewitalizowanych obszarów – 125 mkw. (powierzchnia nawierzchni istniejących przewidzianych do remontu – ok. 50 mkw.; powierzchnia schodów – ok. 75 mkw.)	
Rezultat	Przebudowa ciągu pieszego prowadzącego z Pl. Św. Mikołaja na ul. Sikorskiego przyczyni się nie tylko do zwiększenia bezpieczeństwa pieszych korzystających z układu komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji, ale również wpłynie korzystnie na ład przestrzenny w rejonie realizacji projektów „Bielski Tramwaj” oraz „Plac Świętego Mikołaja 7”. Zagospodarowanie przyległego otoczenia oddziaływać będzie pozytywnie na liczbę osób korzystających ze wspartej infrastruktury, ponieważ ułatwi skomunikowanie ludności, a również może przyczynić się do zwiększenia aktywności społeczno-ekonomicznej na obszarze rewitalizacji. Bezpośrednim rezultatem projektu będzie wzrost liczby przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach.	
Adresat	Grupę docelową projektu stanowić będą wszyscy piesi korzystający z układu komunikacyjnego, w tym przede wszystkich schodów terenowych w rejonie Pl. Św. Mikołaja i ul. Sikorskiego. Są to przedsiębiorcy, turyści,	

	mieszkańcy rewitalizowanej dzielnicy, ale również mieszkańcy całego Miasta Bielska-Białej.		
Miejsce realizacji projektu	Ciąg pieszy między Pl. Św. Mikołaja na ul. Sikorskiego w Bielsku-Białej, w dzielnicy Śródmieście Bielsko.		
Problem do rozwiązania	Głównym problemem, któremu przeciwdziałać ma przedmiotowe przedsięwzięcie jest niski poziom dostępu do usług społecznych oraz niska aktywność społeczno-gospodarcza ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny. W stanie istniejącym schody terenowe posiadają cztery biegi (7 schodów + 6 schodów + 7 schodów + 3 schody) rozdzielonych spocznikami o różnej długości. Schody z jednej strony ograniczone są budynkiem, a z drugiej murkiem oporowym. Do budynku oraz murku zamontowane są poręcze. Stopnie schodów posiadają zróżnicowane wymiary. Schody posiadają liczne nierówności, ubytki oraz zbyt duże pochylenie podłużne, co powoduje brak komfortu w poruszaniu się po nich i stwarzać może niebezpieczeństwo dla użytkowników. Na szczycie schodów znajduje się odwodnienie liniowe zapobiegające spływowi wód powierzchniowych z najbliższego otoczenia na schody. Zły stan techniczny ciągu pieszego znacznie ogranicza dostępność komunikacyjną rewitalizowanego obszaru, oraz stwarza poważne zagrożenia dla pieszych korzystających z infrastruktury.		
Zakres rzeczowy projektu	Przebudowa ciągu pieszego polegać będzie na: - przebudowie schodów istniejących na schody o nawierzchni z płyt/ bloków granitowych - remoncie cząstkowym nawierzchni placów / chodnika przylegających do przebudowywanych schodów - odczyszczeniu istniejącego wpustu deszczowego wraz z regulacją wjazdu - wymianie odwodnienia liniowego na nowy z odczyszczeniem przykanalika - odczyszczeniu istniejącego muru oporowego z uzupełnieniem ubytków w okładzinie kamiennej - zabezpieczeniu istniejących sieci rurą ochronną.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2014		Zakończenie: 2015
Szacunkowy całkowity koszt projektu	200 000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	30 000 zł 15%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Koszty robót budowlanych wynikają z oferty Wykonawcy.		
Oddziaływanie projektu	Przedmiotowa przebudowa stanowi uzupełnienie dla innych projektów rewitalizacji planowanych do realizacji w rejonie dzielnicy Śródmieścia Bielska. Przebudowa ciągu pieszego - schodów stanowi element zagospodarowania terenu wokół zasadniczych zadań rewitalizacyjnych. Dzięki przebudowie schodów wzrośnie dostępność komunikacyjna dla pieszych do miejsc objętych projektami rewitalizacji, oraz wzrośnie <i>liczba przedsięwzięć ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach</i> . Ponadto projekt przyczyni się do znacznej poprawy historycznego ładu przestrzennego dzielnicy Śródmieścia Bielsko, oraz przyczyni się do wzrostu aktywizacji gospodarczej w rejonie rewitalizacji.		

Sposób pomiaru rezultatu projektu	Planowany do osiągnięcia rezultat <i>liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach</i> mierzony będzie poprzez dane Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej dotyczące ewidencji działalności gospodarczej w rejonie rewitalizacji.	
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	W celu realizacji projektu w II kwartale 2015 r. ogłoszony i rozstrzygnięty został przetarg na realizację robót budowlanych oraz podpisana została umowa z Wykonawcą. W kolejnych miesiącach prowadzone będą prace budowlane polegające na przebudowie schodów.	
Nazwa projektu	ROZBUDOWA UL. SOBIESKIEGO (OD UL. ŚW. TRÓJCY DO RONDA PRZY PL. ZWYCIĘSTWA)	Nr 16
Projektodawca:	Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej Ul. Grażyńskiego 10 43-300 Bielsko - Biała	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów	
Cel projektu	Głównym celem projektu jest poprawa dostępu do usług społecznych oraz wzrost aktywizacji społeczno-gospodarczej ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny w rejonie Śródmieścia Bielsko poprzez remont chodników oraz jezdni w ciągu ul. Sobieskiego w Bielsku-Białej. Realizacja przedsięwzięcia w ramach rewitalizacji przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz ożywienia gospodarczego i społecznego w rejonie Śródmieścia. W rejonie rozbudowywanej ul. Sobieskiego znajdują się liczne punkty usługowe, co ma wpływ na wysoki poziom natężenia ruchu pieszego. Dzięki remontowi ciągów pieszych wzrośnie szczególnie poziom aktywizacji gospodarczej.	
Produkt	Produktem projektu będzie długość przebudowanych chodników na obszarze rewitalizacji – ok. 1400 mb.(2 x 200 mb)	
Rezultat	Przebudowa/ remont chodników oraz jezdni w ciągu ul. Sobieskiego przyczyni się nie tylko do zwiększenia bezpieczeństwa pieszych korzystających z układu komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji, ale również wpłynie korzystnie na ład przestrzenny w rejonie realizacji projektów „Sobieskiego 2/4”, „Sobieskiego 13” oraz „Sobieskiego 19”. Budowa kanalizacji deszczowej wpłynie korzystnie na odprowadzenie wód deszczowych w tym rejonie oraz może zapobiec ewentualnemu zalewaniu budynków przy ul. Sobieskiego. Zagospodarowanie przyległego otoczenia oddziaływać będzie pozytywnie na liczbę osób korzystających ze wspartej infrastruktury, ponieważ ułatwi skomunikowanie ludności, a również może przyczynić się do zwiększenia aktywności społeczno-ekonomicznej na obszarze rewitalizacji. Bezpośrednim rezultatem projektu będzie wzrost liczby przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach.	

Adresat	Grupę docelową projektu stanowić będą wszyscy piesi korzystający z układu komunikacyjnego w rejonie ul. Sobieskiego. Są to przedsiębiorcy, turyści, mieszkańcy rewitalizowanej dzielnicy, ale również mieszkańcy całego Miasta Bielska-Białej.		
Miejsce realizacji projektu	Ciąg drogowy ul. Jana III Sobieskiego w Bielsku-Białej w dzielnicy Śródmieście Bielsko.		
Problem do rozwiązania	Głównym problemem, któremu przeciwdziałać ma przedmiotowe przedsięwzięcie jest niski poziom dostępu do usług społecznych oraz niska aktywność społeczno-gospodarcza ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny. Zły stan techniczny chodników oraz jezdni w ciągu ul. Sobieskiego znacznie ogranicza dostępność komunikacyjną rewitalizowanego obszaru. Stan nawierzchni chodników i jezdni, stwarzają zagrożenia dla pieszych korzystających z infrastruktury.		
Zakres rzeczowy projektu	Rozbudowa ul. Sobieskiego polegać będzie na: -przebudowie i rozbudowie jezdni ul. Sobieskiego na odcinku od skrzyżowania z ul. Św. Trójcy do ronda Placu Zwycięstwa, -remontcie nawierzchni jezdni i chodników na odcinku ul. Listopadowej, -remontcie/ przebudowie/ rozbudowie skrzyżowań ul. Sobieskiego z ul. Pułaskiego, Wita Stwosza, Solną, Moniuszki, Piotra Skargi, Wyspiańskiego, Listopadową i Kopernika, -budowie miejsc postojowych przy jezdni oraz peronów przystankowych przy ul. Sobieskiego, -remontcie/ przebudowie chodników, -remontcie/ przebudowie związanej infrastruktury drogowej, -budowie kanalizacji deszczowej, -przebudowie oświetlenia ulicznego, -przebudowie/ budowie kolidującej infrastruktury technicznej, -przebudowie i posadzeniu zieleni, -przebudowie i zabezpieczeniu istniejących ogrodzeń i bram.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2015		Zakończenie: 2017
Szacunkowy całkowity koszt projektu	7 000 0000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	6 150 000 zł Okolo 88%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Koszty całego projektu oszacowano na podstawie metody wskaźnikowej dla robót budowlanych o podobnym charakterze.		
Oddziaływanie projektu	Przedmiotowa przebudowa stanowi uzupełnienie dla innych projektów rewitalizacji planowanych do realizacji w rejonie dzielnicy Śródmieścia Bielska. Przebudowa chodnika i jezdni stanowi element zagospodarowania terenu wokół zasadniczych zadań rewitalizacyjnych. Dzięki przebudowie ciągu ul. Sikorskiego wzrośnie dostępność komunikacyjna dla pieszych do miejsc objętych projektami rewitalizacji, oraz wzrośnie <i>liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach</i> . Ponadto projekt przyczyni się do znacznej poprawy historycznego ładu przestrzennego dzielnicy Śródmieścia Bielsko oraz przyczyni się do wzrostu aktywizacji gospodarczej w rejonie rewitalizacji.		

Sposób pomiaru rezultatu projektu	Planowany do osiągnięcia rezultat <i>liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach</i> mierzony będzie poprzez dane Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej dotyczące ewidencji działalności gospodarczej w rejonie rewitalizacji.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Przygotowana została koncepcja rozbudowy ul. Sobieskiego na odcinku od skrzyżowania z ul. Św. Trójcy do ronda przy Pl. Zwycięstwa. Obecnie przedsięwzięcie polegające na rozbudowie ul. Sobieskiego w Bielsku-Białej znajduje się w fazie przeprowadzania zamówienia publicznego na dokumentację techniczną. W 2015r. planowane jest uzyskanie uzgodnień konserwatorskich oraz kontynuowane będą prace projektowe.		
Nazwa projektu:	PLAC ŚW. MIKOŁAJA 14 Modernizacja budynku (Rewitalizacja Starówki- kwartał D)		Nr 17
Projektodawca:	Miasto Bielsko - Biała, Urząd Miejski w Bielsku-Białej; Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Rewitalizacji Obszarów Miejskich ul. Cieszyńska 15; 43-300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów		
Cel projektu	Poprawa warunków życia mieszkańców Zapobieganie dalszej degradacji substancji zabytkowej Zwiększenie atrakcyjności obszaru zdegradowanego Poprawa estetyki		
Produkt	Wyremontowany dach i elewacja budynku		
Rezultat	Lepsza jakość życia mieszkańców obszaru rewitalizacji Zwiększenie atrakcyjności obszaru Bielskiej Starówki		
Adresat	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, mieszkańcy miasta i jego użytkownicy, odwiedzający, w tym turyści, przedsiębiorcy		
Miejsce realizacji projektu	Budynek plac św. Mikołaja 14 na Bielskiej Starówce		
Problem do rozwiązania	Niezadawalająca jakość usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji – zły stan techniczny zabudowy. Dach i elewacji budynku w złym stanie technicznym, wymaga modernizacji i kompleksowego remontu z zachowaniem historycznych elementów i zabytkowego charakteru.		
Zakres rzeczowy projektu	Kompleksowe prace związane z wykonaniem remontu dachu i elewacji budynku, poprawa stanu technicznego zdegradowanej substancji budowlanej, poprawa estetyki obiektu i otoczenia.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2010r.		Zakończenie: 2015r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	1.163.000zł.	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	1.163.000 zł. 100%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie kosztorysów inwestorskich z 2010r. oraz ZZK z 2014r.		
Oddziaływanie projektu	Wzrost atrakcyjności terenu Bielskiej Starówki Wzrost poziomu przedsiębiorczości Wzrost ilości miejsc pracy		

Sposób pomiaru rezultatu projektu	Liczba nowych przedsiębiorstw Liczba utworzonych (nowych) miejsc pracy Liczba zamieszkałych osób		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Wykonano i opracowano aktualizację kosztorysów inwestorskich, zaktualizowano pozwolenie na budowę i pozwolenie konserwatorskie, wybrano wykonawcę robót w trybie przetargowym. W roku 2015 planuje się realizację robót remontowych zgodnie z przyjętym harmonogramem.		
Nazwa projektu	RYNEK 25 I PLAC ŚW. MIKOŁAJA 12 Modernizacja, przebudowa i adaptacja budynku (Rewitalizacja Starówki- kwartał D)		Nr 18
Projektodawca	Miasto Bielsko - Biała, Urząd Miejski w Bielsku - Białej; Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds Rewitalizacji Obszarów Miejskich ul. Cieszyńska 15; 43-300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów		
Cel projektu	Poprawa warunków życia mieszkańców Zapobieganie dalszej degradacji substancji zabytkowej Zwiększenie atrakcyjności obszaru zdegradowanego Poprawa estetyki		
Produkt	Wyremontowany budynek wraz z oficyną		
Rezultat	Poprawa jakości życia mieszkańców Zwiększenie zasobu gminnego wyremontowanych lokali mieszkalnych i usługowych		
Adresat	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, mieszkańcy i użytkownicy miasta, odwiedzający w tym turyści, przedsiębiorcy.		
Miejsce realizacji projektu	Budynek przy ul. Rynek 25 /plac św. Mikołaja 12 na bielskiej Starówce		
Problem do rozwiązania	Niska jakość usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji – odpływ mieszkańców do innych części miasta. Budynek w złym stanie technicznym, wymaga modernizacji i kompleksowego remontu z zachowaniem historycznych elementów i zabytkowego charakteru.		
Zakres rzeczowy projektu	Remont budynku obejmujący modernizację, przebudowa i adaptację oraz kompleksowe prace wewnątrz obiektu, poprawę stanu technicznego zdegradowanej substancji budowlanej, modernizację i wyposażenie budynku we wszystkie niezbędne instalacje, poprawę estetyki i funkcjonalności układu pomieszczeń, remont podwórka wewnętrznego.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2005r.		Zakończenie: 2022r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	3.235.000 zł.	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	3.235.000 zł.
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie wskaźnika odtworzeniowego kosztu odtworzenia 1 m ² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych dla Województwa Śląskiego powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych z 2014r.		

Oddziaływanie projektu	Wzrost atrakcyjności terenu bielskiej Starówki Wzrost poziomowi przedsiębiorczości Wzrost dostępności lokali mieszkalnych i usługowych Obniżenie kosztów eksploatacyjnych	
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Liczba zamieszkałych osób Liczba nowych przedsiębiorstw Liczba utworzonych (nowych) miejsc pracy	
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Podjęte zostaną działania zmierzające do wprowadzenia zadania do realizacji	
Nazwa projektu	AKTYWNE WSPARCIE	Nr 19
Projektodawca	Środowiskowe Centrum Pomocy ul. Legionów 9	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku - Białej, Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Bielsku-Białej	
Cel projektu	Celem projektu jest zwiększenie aktywizacji społeczno – gospodarczej ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny poprzez podniesienie świadomości mieszkańców na tematy związane z procesami starzenia się człowieka oraz współwystępujących chorób, w tym zaburzeń otępiennych, choroby Alzheimera. Udzielenie pomocy i wsparcia osobom starszym, głównie dotkniętym chorobą Alzheimera oraz innymi zaburzeniami otępiennymi i osobom chorym psychicznie, udzielenie wsparcia rodzinom i opiekunom. Doposażenie w informacje z zakresu funkcjonowania psychospołecznego osób z rejonu miasta, w tym z obszaru objętego rewitalizacją.	
Produkt	Wyremontowany budynek z przeznaczeniem na cele społeczne: - Wielopoziomowa sieć oparcia społecznego dla beneficjentów ośrodka wsparcia wraz z spółdzielnią socjalną oraz punktem informacji w obszarze rewitalizacji - dla mieszkańców miasta. - Rozpropagowanie działań w formie tablic informacyjnych, strony internetowej ŚCP, ulotek i informacji w mediach lokalnych. - Diagnoza potrzeb osób starszych wynikających z ich sytuacji zdrowotnej, psychospołecznej i ekonomicznej.	
Rezultat	W związku z występującym niekorzystnym trendem demograficznym, zwiększenie świadomości mieszkańców obszaru rewitalizacji dotyczących procesów starzenia się i przebiegu choroby psychicznej. Wzrost liczby osób korzystających z sieci oparcia społecznego (ośrodek wsparcia, punkt wsparcia i informacji), objęcie pomocą większej ilości osób potrzebujących (strefa I i II). Obecnie liczbę chorych na Alzheimera szacuje się w Polsce na co najmniej 250 tys., z czego 150 tys. nie ma postawionej diagnozy. Wg NFZ Śląski Oddział w Katowicach na terenie miasta Bielska- Białej w 2010r. zarejestrowano 343 osoby z rozpoznaniem wskazującym na chorobę Alzheimera. ŚCP realizuje zadania z zakresu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych. Poza czterema	

	ośrodkami wsparcia od 2013r. prowadzi Dom Dziennego Pobytu dla Osób dotkniętych chorobą Alzheimera lub innymi zaburzeniami otępiennymi.		
Adresat	Mieszkańcy Bielska – Białej bezpośrednio i pośrednio zagrożeni chorobami wieku starczego oraz osoby dotknięte chorobą Alzheimera lub innymi zaburzeniami otępiennymi, osoby chorujące psychicznie, rodziny i opiekunowie wyżej wymienionych, osoby z obszaru rewitalizacji. Grupa powstała zgodnie z wytycznymi zawartymi w: Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020: Wsparcie osób starszych w pełnieniu ról społecznych. Wzmacnianie równych szans osób niepełnosprawnych. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Wzmacnianie bezpieczeństwa publicznego.		
Miejsce realizacji projektu	Obszar rewitalizacji miasta Bielska – Białej: Środowiskowe Centrum Pomocy w Bielsku – Białej ul. Legionów 9		
Problem do rozwiązania	Obecnie na terenie miasta nie istnieje kompleksowy system wsparcia, który dostarcza specjalistyczną pomoc osobom starszym (doświadczającym licznych schorzeń natury psychicznej – otępień, choroby Alzheimera) i ich otoczeniu. Poszerzenie ubogiej wiedzy (z zakresu procesów starzenia się) osób z obszaru rewitalizacji usprawni ich funkcjonowanie i zapobiegnie wykluczeniu osób starszych i chorujących psychicznie. Stworzenie miejsca pobytu dziennego zapewni bezpośrednią pomoc i wsparcie nie tylko osobom chorym, ale i ich opiekunom.		
Zakres rzeczowy projektu	-przygotowanie infrastruktury i warunków lokalowych. -przygotowanie działań merytorycznych (program psychoedukacyjny, spółdzielnia socjalna, warsztaty profilaktyczne i edukacyjne, diagnoza psychospołeczna, prowadzenie ośrodka wsparcia i punktu informacyjnego, rozpropagowanie niekomercyjnych aplikacji i materiałów usprawniających funkcjonowanie chorych i ich opiekunów). Rekrutacja we współpracy z MOPS i SPZOZ (głównie mieszkańców obszaru rewitalizacji).		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2019
Szacunkowy całkowity koszt projektu	2.500.000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	375.000Zł 15%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Kosztorys oraz szacunkowa ocena pracowników Środowiskowego Centrum Pomocy.		
Oddziaływanie projektu	Wzrost liczby mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z udoskonalonej w ramach projektu infrastruktury. Zwiększenie świadomości społecznej na temat funkcjonowania i problemów osób starszych oraz z zaburzeniami psychicznymi. Udzielenie wsparcia osobom starszym w pełnieniu ról społecznych. Wzmocnienie równych szans osób niepełnosprawnych. Zminimalizowanie wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji. Wzmocnienie bezpieczeństwa publicznego.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Przeprowadzenie badań fokusowych na obszarze rewitalizacji.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz	Poszerzenie do 9 miejsc w Domu Dziennego Pobytu dla Osób dotkniętych chorobą Alzheimera, utworzenie grupy wsparcia dla rodzin i opiekunów. W roku 2015 przewiduje się kontynuację wyżej opisanych działań.		

działania przewidziane do wykonania w 2015r.		
Nazwa projektu	BEZPIECZNE I ZDROWE DZIECI – BEZCENNA WARTOŚĆ	Nr 20
Projektodawca	Szpital Pediatryczny w Bielsku – Białej Ul. Sobieskiego 83 43 – 300 Bielsko - Biała	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	1. Starostwo Powiatowe w Bielsku – Białej, 2. Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Bielsku – Białej, 3. Bielskie Pogotowie Ratunkowe, 4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, 5. Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 6. Fundacja Szpitala pediatrycznego „Razem dla Dzieci”, 7. Fundacja „Dr Clown” Region Śląski, 8. Klub Sportowy „Podbeskidzie”, 9. Komenda Policji w Bielsku – Białej, 10. Komenda Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku – Białej, 11. Wolontariusze, młodzież szkolna, 12. Nauczyciele i wychowawcy, 13. Kościół.	
Cel projektu	Celem projektu jest zwiększenie dostępności i jakości usług zdrowotnych rozumianych nie jako element medycyny naprawczej, ale edukacyjnej i motywującej, mającej wpływ na zachowania prozdrowotne i bezpieczne korzystanie ze zdobyczy świata zewnętrznego, dostępnego najmłodszym mieszkańcom Subregionu Południowego Województwa Śląskiego.	
Produkt	1. Liczba wspartych podmiotów, 2. Nakłady inwestycyjne na zakres rzeczowy projektu	
Rezultat	1. Populacja objęta projektem, 2. Ilość osób korzystających W południowej części Województwa Śląskiego funkcjonuje jeden specjalistyczny, pediatryczny podmiot leczniczy, zdolny do zapewnienia skoordynowanej opieki medycznej i edukacyjnej w zakresie promocji zdrowia i zagrożeń dla zdrowia, przyjmując za wykładnik działań, że zdrowie to „dobrostan psychiczny i fizyczny”. Z tego też powodu projekt kładzie nacisk na formy edukacyjne, służące bezpieczeństwu zdrowia i życia, a nie jest nakierowany na inwestowanie w strukturę materialną, jako podstawowy cel. Nadto projektodawca posiada wieloletnie doświadczenie w leczeniu i edukacji rodziców i opiekunów w zakresie opieki nad dziećmi. Rozwija także działalność w kierunku ochrony zdrowia psychicznego, zapobiegając wykluczeniu społecznemu w przyszłości, najmłodszych pacjentów, jak również wykluczeniu z uwagi na kalectwo czy inne schorzenia fizyczne.	
Adresat	- dzieci i młodzież w wieku od 0 – 18 lat, - rodzice i opiekunowie, - środowiska zajmujące się wychowaniem i opieką nad dziećmi. Adresaci są logicznym następstwem założonego celu, bowiem zdrowie tylko w 10% zależy od medycyny naprawczej, a 70% od stylu życia i środowiska fizycznego i społecznego.	

Miejsce realizacji projektu	Ul. Sobieskiego 83, 43 – 300 Bielsko - Biała		
Problem do rozwiązania:	Projekt zrodził się na podstawie obserwacji i przyczyn zgłoszeń młodych pacjentów do leczenia naprawczego. Okazuje się, że ogromną większość przypadków trafiających do leczenia szpitalnego, ambulatoryjnego, to przypadki będące wynikiem nieodpowiednich zachowań rodziców, opiekunów czy też samych dzieci, które nie potrafią właściwie ocenić działań mogących prowadzić do poważnych konsekwencji chorobowych czy też kalectwa. Brak wiedzy na wiele tematów uniemożliwia uniknięcia trudnych sytuacji zdrowotnych. Z tego względu niezbędna edukacja i wspomaganie merytoryczne.		
Zakres rzeczowy projektu	- place zabaw, - architektura zabytkowa, - park sensoryczny, - sale ekspozycji historycznej, - edukacja zdrowotna, - edukacja bezpieczeństwa zabaw - edukacja w zakresie zapobiegania urazom, - rehabilitacja medyczna i społeczna – fizyczna, psychiczna i społeczna.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016r.		Zakończenie: 2018r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	4 400 000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	660 000,00zł 15%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Szacunkowy koszt całkowity oparto na: - posiadanym kosztorysie inwestorskim w zakresie rewitalizacji i ochrony środowiska dla jednego z obiektów, - szacowanym kosztorysie rewitalizacyjnym kolejnego obiektu dla którego poczyniono wstępne ustalenia, - szacunkowym koszcie zagospodarowania, funkcjonowania, urządzenia placów edukacyjnych i zabaw.		
Oddziaływanie projektu	Projekt umiejscowiony jest w obszarze objętym Programem Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Bielsko – Biała na lata 2014 – 2020 i wpisuje się w kontynuowane projekty związane z z organizacją przestrzeni publicznej w sferze edukacyjnej i rozrywki /place zabaw/ dla najmłodszych mieszkańców rejonu. Projektodawca zakłada, że obszar, który ulegnie rewitalizacji będzie dostępny dla adresatów projektu, zarówno do skorzystania w formie indywidualnej jak i poprzez organizowanie procesów edukacyjnych, rehabilitacyjnych, motywacji psychologicznej czy psychiatrycznej. Projektodawca chce wpisać rewitalizowany teren i obiekty do stałego obszaru, otwartego dla każdego, co pozwoli również na przybliżenie wartości historycznej otaczających obiektów wpisanych do gminnej ewidencji Zabytków, jak i historycznego parku.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Pomiar rezultatu projektodawca prowadzić będzie poprzez zbieranie danych statystyczny odwiedzających, listy obecności korzystających z form pomocy, paneli edukacyjnych, promocyjnych.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Projektodawca dokonał oceny swoich możliwości finansowych jak również sporządził dokumentację projektową części zadania odnoszącą się do infrastruktury technicznej zadania, uwypuklając walory estetyczne miejsca realizacji zadania. W tym zakresie posiada już stosowne dokumenty formalne pozwalające mu na rozpoczęcie realizacji zadania. Na najbliższy czas projektodawca zamierza wykorzystać poczynione kroki, opisane w pkt. 21 i podjąć działania na rzecz pozyskania środków		

	finansowych z możliwych dostępnych źródeł wraz ze szczegółowym przygotowaniem przygotowanie preliminarza finansowego, a także sformalizować działania w kierunku aktywizacji partnerów projektu.		
Nazwa projektu	AKTYWNY SENIOR		Nr 21
Projektodawca	Dom Pomocy Społecznej dla Osób Starszych, 43-300 Bielsko - Biała, ul. Żywiecka 15		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Wydział Inwestycji UM Bielsko - Biała		
Cel projektu	Zwiększenie aktywności społeczno-gospodarczej ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny. Realizacja projektu umożliwi rozszerzenie oferty Domu Pomocy Społecznej dla Osób Starszych o działania aktywizujące rodziny mieszkańców DPS oraz mieszkańców obszaru zdegradowanego. Projekt przewiduje powiększenie metrażu jadalni i sali kominkowej wraz z nadbudową dodatkowych pomieszczeń. Przewiduje się, że dzięki realizacji projektu możliwe będzie rozszerzenie oferty DPS, co nie byłoby możliwe bez tej inwestycji.		
Produkt	Zaadoptowany na potrzeby mieszkańców DPS oraz społeczności lokalnych obiekt infrastruktury zlokalizowany na obszarze rewitalizowanym.		
Rezultat	Zwiększy się liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury. Oferta DPS zostanie skierowana nie tylko do mieszkańców DPS, ale również do ich rodzin oraz do społeczności lokalnych, zwłaszcza zamieszkujących teren rewitalizowany. Osiągnięcie rezultatów jest realne, ponieważ doświadczenie projektodawcy pozwala na założenie, że planowany rezultat zostanie osiągnięty.		
Adresat	Ok. 500 osób, w tym: mieszkańcy miasta, zwłaszcza obszaru rewitalizowanego, mieszkańcy DPS i ich rodziny, mieszkańcy z innych DPS, zaproszeni goście.		
Miejsce realizacji projektu	Dom Pomocy Społecznej dla Osób Starszych, 43-300 Bielsko - Biała, ul. Żywiecka 15		
Problem do rozwiązania	Osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich lub przy pomocy chodzików stanowią coraz większy odsetek mieszkańców. Obecna jadalnia jest za mała na korzystanie z niej jednocześnie przez wszystkich mieszkańców, co znacznie utrudnia poruszanie się zarówno pracownikom, a nade wszystko mieszkańcom niepełnosprawnym fizycznie, podczas posiłków i spotkań integracyjnych. Zajęcia terapeutyczne i ruchowe, odbywają się obecnie w niewielkich pomieszczeniach zaadaptowanych na ten cel na poddaszu.		
Zakres rzeczowy projektu	- powiększenie oferty DPS o działania dot. aktywizacji środowiska lokalnego, - zwiększenie jakości zakresu usług oferowanych przez DPS, - zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców, -zwiększanie relacji rodzinnych i społecznych pomiędzy mieszkańcem ośrodka a jego/jej rodziną.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2018
Szacunkowy całkowity koszt projektu	2.000.00 0zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	300.000,00zł 15%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu	Konsultacje z Wydziałem Inwestycji UM Bielsko - Biała		

projektu		
Oddziaływanie projektu	- aktywizacja mieszkańców zamieszkujących rewitalizowany teren, - budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji rodzinnych i społecznych, - poprawa jakości opieki nad mieszkańcami, - zwiększenie poziomu i zakresu usług oferowanych przez DPS, - poprawa stanu psychofizycznego mieszkańców.	
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Listy obecności, raporty z wykonania projektu.	
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Została opracowana wstępna koncepcja projektu wraz z harmonogramem realizacji oraz wstępny budżetu projektu. Na podstawie zgłaszanych potrzeb mieszkańców i ich rodzin powstała koncepcja niniejszego projektu. W ciągu najbliższych 6 miesięcy zostaną rozpoczęte prace przy projekcie architektonicznym.	
Nazwa projektu	WZMACNIANIE POTENCJAŁU SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH POPRZECZ KULTURĘ. ROZBUDOWA BIELSKIEGO CENTRUM KULTURY.	Nr 22
Projektodawca	Miasto Bielsko – Biała / realizator projektu: BCK	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Bielskie Centrum Kultury. Przy realizacji projektu społecznego (współfinansowanego z EFS), którego działania będą realizowane przy wykorzystaniu infrastruktury BCK przewiduje się udział partnerów spoza sektora jst.	
Cel projektu	Celem projektu jest realizacja kompleksowego projektu łączącego wymiar społecznej i fizycznej odbudowy obszaru rewitalizowanego oraz zwiększenie aktywizacji społeczno-gospodarczej ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny. Przedmiotem projektu jest rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku Domu Kultury w Bielsku-Białej przy ul. Słowackiego 27 a /budynek po Centrum Wychowania Estetycznego/ wraz z koncepcją przeniesienia do niego Domu Tańca (który obecnie znajduje się w Bielsku-Białej przy ul. Komorowickiej 53 a) oraz rozbudowa widowni sali koncertowej poprzez wybudowanie balkonu w budynku BCK w Bielsku-Białej. Przebudowa budynku BCK jest konieczna do stworzenia w siedzibie Bielskiego Centrum Kultury placówki, która będzie łączyła działania kulturalne z edukacyjnymi, skierowanymi do szerokiego grona zainteresowanych, w tym również do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Bielskie Centrum Kultury znajduje się w samym centrum obszaru rewitalizacji. Po rozbudowie, do BCK zostanie przeniesiony Dom Tańca (który obecnie znajduje się w Bielsku-Białej przy ul. Komorowickiej 53a), w którym prowadzone są działania związane z aktywnością twórczą dzieci i młodzieży. Przeniesienie Domu Tańca do budynku BCK pozwoli na zwiększenie dostępności mieszkańców obszarów rewitalizowanych w Bielsku-Białej, a zwłaszcza Śródmieścia Bielska-Białej, do działań kulturalnych i społecznych, realizowanych obecnie na obszarze peryferyjnym, poza obszarem rewitalizacji.	
Produkt	Rozbudowany budynek BCK, zlokalizowany na obszarze rewitalizowanym, w którym możliwe będzie prowadzenie działań społecznych. Dzięki realizacji projektu możliwe będzie prowadzenie w budynku BCK działań	

	związanych z aktywizacją mieszkańców zamieszkującej obszar rewitalizowany. W ramach tych działań (realizowanych z projektu / projektów współfinansowanych z EFS) planuje się utworzenie nowych grup działających przy wykorzystaniu infrastruktury BCK.		
Rezultat	Wzrosnie liczba osób korzystających z infrastruktury BCK, zwłaszcza wśród mieszkańców miasta, którzy zamieszkują obszar zdegradowany. Doświadczenie Beneficjenta w realizacji projektów – Miasta Bielska-Białej pozwala na założenie, że planowane rezultaty zostaną osiągnięte.		
Adresat	Mieszkańcy, zwłaszcza z obszaru rewitalizacji, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Projekt jest skierowany głównie do osób zamieszkujących rewitalizowane tereny. Działania w BCK powinny być skierowane do jak najszerszego grona odbiorców, aby działania na rzecz włączenia społecznego były możliwie w jak najszerszej formie dostępne dla grupy docelowej.		
Miejsce realizacji projektu	Bielsko - Biała, ul. Słowackiego 27 i 27 a		
Problem do rozwiązania:	Budynek Bielskiego Centrum Kultury nie jest przystosowany obecnie do prowadzenia działań na rzecz włączenia społecznego. BCK zlokalizowany jest na obszarze rewitalizacji i jest dostępny pod względem komunikacyjnym dla osiedli znajdujących się na obszarze rewitalizacji, jak i innych osiedli miasta. Działania na rzecz włączenia społecznego osób zamieszkujących rewitalizowany obszar powinny być prowadzone kompleksowo, uwzględniając również włączenie poprzez kulturę. W BCK planuje się prowadzenie działań na rzecz dzieci i rodzin dot. włączenia społecznego. Udział osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w działaniach organizowanych w BCK wymaga dostosowania budynku do zwiększonej liczby osób korzystających z infrastruktury BCK. Konieczna jest zatem rozbudowa budynku.		
Zakres rzeczowy projektu	Rozbudowa, nadbudowa i przebudowa Bielskiego Centrum Kultury oraz zmiana sposobu użytkowania nieużytkowego poddasza-strychu na działkach nr 1398; 868/1; 868/4 /obręb: Górne Przedmieście/ zlokalizowanych przy ul. Słowackiego w Bielsku-Białej. Dzięki rozbudowie budynek będzie przystosowany do rozszerzenia działań prowadzonych w BCK o działania związane z włączeniem społecznym poprzez kulturę.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2015		Zakończenie: 2017
Szacunkowy całkowity koszt projektu	15 000 000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	8 200 000 zł Okolo 54,67%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podst. koncepcji architektonicznej.		
Oddziaływanie projektu	Zakłada się, że realizacja projektu pozwoli na zwiększenie aktywizacji mieszkańców obszaru rewitalizowanego poprzez zwiększenie udziału mieszkańców tych obszarów w działaniach realizowanych w BCK, w tym działania dot. aktywnej integracji.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Listy obecności uczestników projektu realizowanego w ramach EFS, inne.		

Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Trwają prace dot. dokumentacji technicznej oraz prace nad ostateczną koncepcją dot. projektu społecznego realizowanego w siedzibie BCK. W najbliższej przyszłości planowane są prace dotyczące przygotowania projektu do złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach RPO WSL.	
Nazwa projektu	WILLA SIXTA	Nr 23
Projektodawca	Miasto Bielsko - Biała/ Galeria Bielska Biuro Wystaw Artystycznych ul. 3 Maja 11, Bielsko - Biała	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Udział partnerów jest planowany w projekcie dot. działań realizowanych w wyremontowanym budynku Willi Sixta.	
Cel	Celem projektu jest zwiększenie aktywizacji społeczno-gospodarczej ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny. Budynek Willi Sixta zostanie zaadoptowany na potrzeby Centrum Animacji (robocza nazwa). Działania Centrum będą skierowane głównie do mieszkańców obszaru objętego Programem Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej, które będą wzmacniały aktywność społeczną i zawodową tej grupy. Ponadto w salach wystawowych będą prezentowane ekspozycje prac z Kolekcji Sztuki Galerii Bielskiej BWA. W Centrum Animacji będą organizowane spotkania, seminaria, warsztaty, itp. dla mieszkańców Bielska-Białej (zwłaszcza z obszaru rewitalizacji).	
Produkt	Produktem projektu będzie wyremontowany obiekt infrastruktury, zlokalizowany na rewitalizowanych obszarach, w którym będą realizowane działania społeczne.	
Rezultat	Rezultatem projektu będzie zwiększenie liczby osób korzystających z niezagospodarowanej przed realizacją projektu infrastruktury. Po realizacji projektu Willa Sixta stanie się miejscem, w którym realizowane będą działania na rzecz włączenia społecznego, zwłaszcza na rzecz osób zamieszkujących rewitalizowany teren. Planowany rezultat najprawdopodobniej zostanie osiągnięty, ponieważ projektodawca ma praktyczne doświadczenie w realizacji podobnych projektów, a ich rezultaty są możliwe do zweryfikowania (sprawdzenia).	
Adresat	Społeczności lokalne, w tym w szczególności osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz otoczenie tych osób w zakresie niezbędnym do wsparcia osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Grupa została tak wybrana, aby działania dot. rewitalizacji w Bielsku-Białej były kompleksowe i obejmowały możliwie najwięcej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizacja projektu pozwoli na włączenie Willi Sixta w kompleksowe działania rewitalizacyjne miasta oraz uzupełnienie rewitalizacji działaniami związanymi z aktywizacją społeczną oraz działaniami kulturalnymi.	
Miejsce realizacji projektu	Willa Teodora Sixta przy ulicy Mickiewicza 24	
Opis stanu istniejącego – problem do rozwiązania	Projekt będzie realizowany w ramach działań rewitalizacyjnych w Bielsku-Białej. Zabytkowy budynek Willi Sixta znajduje się w obszarze rewitalizacji. Po śmierci Teodora Sixta Willa została na mocy testamentu przekazana miastu. Znajdował się w niej m.in. Rektorat Akademii Techniczno – Humanistycznej (na potrzeby ATH zostało dobudowane wejście do budynku). Obecnie ten piękny, zabytkowy budynek jest niezagospodarowany. Remont budynku i zagospodarowanie	

	go na cele społeczne pozwoli na wzmocnienie działań rewitalizacyjnych miasta i będzie odpowiedzią na problem dot. wykluczenia społecznego.		
Zakres rzeczowy projektu	Projekt obejmuje remont zabytkowego budynku Willi Sixta. W wyremontowanym budynku zostanie utworzone Centrum Animacji.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2018
Szacunkowy całkowity koszt projektu	5 974 702 zł	w tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	2 408 849 zł Okolo 40 %
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Wstępny kosztorys projektu		
Oddziaływanie	Działania prowadzone w wyremontowanym budynku Willi Sixta będą skierowane głównie do mieszkańców obszaru objętego Programem Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej, które będą wzmacniały aktywność społeczną i zawodową tej grupy.		
Sposób pomiaru osiągniętego rezultatu	Pomiar dotyczący liczby osób korzystających ze wspartej infrastruktury będzie prowadzony w ramach projektu realizowanego w wyremontowanym budynku Willi Sixta. Sposób pomiaru zostanie dostosowany do konkretnego wydarzenia (np. listy obecności, zdjęcia z wydarzeń, itp.).		
Wykonalność – działania zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane w 2015r.	Opracowano wstępny kosztorys projektu dot. remontu budynku Willi Sixta oraz koncepcję projektu dot. działań w wyremontowanym budynku. W najbliższym czasie przewiduje się opracowanie szczegółowego kosztorysu projektu, ostatecznej koncepcji działań, które miałyby być prowadzone w wyremontowanym budynku Willi Sixta, jak również prace związane z opracowaniem dokumentacji technicznej i studium wykonalności projektu.		
Nazwa projektu	TWOJA FIRMA - TWÓJ SUKCES		Nr 24
Projektodawca	Miasto Bielsko - Biała - Urząd Miejski w Bielsku - Białej Pl. Ratuszowy 1 43-300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Instytucje/organizacje działające w obszarze tematyki rynku pracy i przedsiębiorczości. Partnerzy zostaną wybrani w otwartym naborze.		
Cel projektu	Rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia w Bielsku-Białej. W ramach projektu osoby, które będą chciały rozpocząć działalność gospodarczą otrzymają doradztwo w tym zakresie (indywidualne i grupowe), szkolenia, na których osoby te uzyskają wiedzę niezbędną do prowadzenia własnej firmy. Planuje się przeprowadzenie wzmożonej rekrutacji na obszarze rewitalizowanym tak, aby jak największa liczba uczestników wywodziła się z terenu gdzie jest największy problem bezrobocia. Osoby te podczas rekrutacji otrzymają dodatkowe punkty.		
Produkt	Podpisane umowy z uczestnikami na udzielenie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, podpisane umowy z uczestnikami na udzielenie wsparcia pomostowego, umiejętności uczestników nabyte podczas szkolenia i doradztwa		

Rezultat	Zaktywizowanie zawodowe ok. 23 osób, które przed przystąpieniem do projektu były osobami bezrobotnymi lub pozostającymi bez zatrudnienia. Planowane rezultaty najprawdopodobniej zostaną osiągnięte ponieważ projektodawca ma doświadczenie w realizowaniu takich projektów, jak również partnerami będą organizacje/instytucje, które działają w obszarze rynku oraz mają doświadczenie w realizowaniu podobnych projektów.		
Adresat	Adresatem projektu są osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo (osoby powyżej 50 r. ż. oraz osoby niepełnosprawne), z terenu Bielska-Białej. Rekrutacja będzie intensywniejsza na terenach rewitalizowanych, a osoby spełniające ww. kryteria i pochodzące z obszarów rewitalizowanych otrzymają dodatkowe punkty. Ponadto, zorganizowane zostaną spotkania w lokalach usytuowanych na terenie rewitalizowanym.		
Miejsce realizacji projektu	Projekt realizowany będzie w Bielsku-Białej. Biuro projektu znajdować się będzie na terenie rewitalizowanym. Działalności gospodarcze powstawać będą na terenie całego województwa śląskiego.		
Problem do rozwiązania	Grupa osób, o których mowa w pkt. 9 należy do jednych z najbardziej wykluczonych na rynku pracy. Często osoby te posiadają wiedzę i potencjał do prowadzenia własnej firmy ale brak im środków i wsparcia w początkowej fazie działalności firmy.		
Zakres rzeczowy projektu	1. Rekrutacja uczestników m.in. we współpracy z doradcą zawodowym 2. Przeprowadzenie szkolenia oraz wsparcia doradczego dla uczestników 3. Zorganizowanie w lokalu na terenie obszaru rewitalizowanego „Dnia Otwartego” dla osób, które: a) złożyły formularz rekrutacyjny, ale nie zostały przyjęte do projektu (udzielenie informacji dot. bieżących możliwości uzyskania dofinansowania do działalności gospodarczej, udzielenie informacji w zakresie powodów z jakich dana osoba nie została zrekrutowana) b) nie złożyły formularza rekrutacyjnego, ale są zainteresowane rozpoczęciem działalności gospodarczej (udzielenie informacji dot. bieżących możliwości uzyskania dofinansowania do działalności gospodarczej oraz udzielanie wskazówek na czym polega prowadzenie działalności gospodarczej) 4. Przekazanie uczestnikom dofinansowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej 5. Przekazanie uczestnikom wsparcia pomostowego 6. Zapewnienie wsparcia doradczego dla osób, które rozpoczęły działalność gospodarczą.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2017r.		Zakończenie: 2019r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	1.282.097,71zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	64.104,88zł 5%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Koszty zostały oszacowane na podstawie doświadczenia projektodawcy z poprzednich projektów oraz aktualnego rozeznania rynku w potrzebnym zakresie.		

Oddziaływanie projektu	Między innymi na obszarze rewitalizowanym zmniejszy się liczba osób bezrobotnych i pozostających bez pracy jak również zwiększy się liczba firm, które potencjalnie mogą zaoferować nowe miejsca pracy.	
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Podpisane umowy na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Ponadto, prowadzone będzie wsparcie doradcze po rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej, co umożliwi bieżący monitoring problemów, jak również przeprowadzone będą kontrole w siedzibie działalności gospodarczej u każdego uczestnika.	
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Rozeznanie kosztów, rozeznanie rynku pod kątem potencjalnych partnerów, przeanalizowana dostępna dokumentacja istotna dla tego projektu. W roku 2015 planowany jest wybór partnerów, sporządzenie wniosku o dofinansowanie.	
Nazwa projektu	ZINTEGROWANA ANIMACJA SPOŁECZNA	Nr 25
Projektodawca	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Organizacje pozarządowe wyłonione w drodze otwartego naboru na partnera, np. Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne „Teatr Grodzki”, Fundacja Drachma, Fundacja Aktywności Społecznej „Złote Łany”, Fundacja im. Heleny i Lechosława Marszałków „Reksio” (organizacja warsztatów).	
Cel projektu	Wzmocnienie spójności społecznej zmarginalizowanych, wieloprogowych społeczności lokalnych miasta Bielska-Białej. Cele szczegółowe: 1. Zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności zamieszkujących osiedla zagrożone degradacją społeczną. 2. Pobudzenie i wykorzystanie potencjału tkwiącego w społecznościach terytorialnych i wirtualnych działających w obszarze miasta Bielska-Białej na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów społecznych. 3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu analfabetyzmowi oraz zwiększenie wiedzy członków społeczności lokalnych potrzebnej do aktywnego funkcjonowania w środowisku lokalnym. Model Zintegrowanej Animacji Społecznej (ZAC) został rozpropagowany przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce w ramach Programu Lokalne Partnerstwa Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. ZAC skierowany jest do małych społeczności lokalnych (osiedli), w których często można spotkać szereg ograniczeń wynikających głównie z trudności dostępu do zasobów kapitału ludzkiego (wyspecjalizowanych umiejętności i odpowiedniego doświadczenia osób) i społecznego (grup wsparcia, sieci usług społecznych) oraz utrudnionego dostępu do wiedzy i kompetencji (słaba znajomość języków obcych, trudności komunikacyjne, słaba znajomość obsługi komputera), jak i dobrych praktyk. Funkcjonowanie w dotychczasowym paradygmacie opierającym się wyłącznie na technikach animacji społeczności terytorialnych	

	(realizacja w Bielsku-Białej Programów Aktywności Lokalnej w 3 osiedlach) może nie być najskuteczniejsze.
Produkt	- liczba godzin wsparcia dla liderów i animatorów lokalnych, - liczba podjętych lokalnych działań społeczno-edukacyjnych promujących organizowanie społeczności, - liczba powstałych grup samopomocowych, wsparcia oraz edukacyjnych, - liczba szkoleń zawodowych, praktyk, staży dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, - liczba zawartych partnerstw działających na rzecz integracji społeczności, - liczba inicjatyw promujących wolontariat, - liczba zaangażowanych wolontariuszy do realizacji projektu, - liczba przeprowadzonych lokalnych inicjatyw o charakterze integracyjnym, aktywizujących lokalną społeczność, - przeprowadzenie cyklicznej Gali Przyjaciół Reksia, - utworzenie portalu internetowego dotyczącego osiedli Bielska-Białej.
Rezultat	- 120 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ukończy szkolenie zawodowe, - 20 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ukończy praktykę zawodową lub staż u pracodawcy, - 60 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ukończy warsztaty społeczne i kulturalne, - 30 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ukończy warsztat dla animatorów lub liderów lokalnych, - 120 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym weźmie udział w grupach samopomocowych, wsparcia lub edukacyjnych, - 10 jednostek z sektora pozarządowego, publicznego lub prywatnego zawrze lokalne partnerstwo, - utworzenie 1 klubu wolontariusza , - 15 wolontariuszy ukończy szkolenie i warsztaty w ramach wsparcia dla wolontariuszy i e-wolontariusza, - 4 zorganizowanych festynów z okazji promocji wolontariatu, - 30 zorganizowanych inicjatyw o charakterze integracyjnym. MOPS stale monitoruje potrzeby w zakresie obejmującym zakres niniejszego projektu.
Adresaci	Społeczności lokalne, w tym w szczególności osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz otoczenie tych osób w zakresie niezbędnym do wsparcia osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Biorąc po uwagę wyniki analizy dystrybucji przestrzennej występowania określonych zjawisk i problemów społecznych, należy w pierwszej kolejności podjąć działania na rzecz społeczności zamieszkujących na obszarach najbardziej zagrożonych degradacją społeczną. W czołówkach osiedli, w których mieszkańcy borykają się z różnorodnymi problemami społecznymi, znajdują się: osiedle Złote Łany, Wapienica, Śródmieście Bielsko i Górne Przedmieście. Niemniej jednak każde z osiedli Bielska-Białej, zważywszy na istniejące tam zasoby, możliwości, jak i lokalne problemy społeczne zasługuje na podjęcie interwencji.

Miejsce realizacji projektu	Kamienica przy ul. Wzgórze 14; Bielskie Centrum Kultury, Bielsko - Biała ul. Słowackiego 27 i 27a; „Willa Sixta” przy ul. Mickiewicza 24, przestrzenie publiczne oraz mieszkania socjalne i chronione na terenie rewitalizowanym
Problem do rozwiązania	W Bielsku-Białej w ramach przestrzeni miasta wydzielono trzydzieści osiedli. Największa liczba ludności Miasta zamieszkuje na osiedlu Złote Łany (9,1% ogółu mieszkańców). Ludność dwóch kolejnych osiedli, tj. Wapienicy (6,4%) oraz karpackiego (6%) łącznie stanowi 12,4% ogółu mieszkańców. Bielsko - Biała jest zbiorowością demograficznie starą, gdzie liczba ludności w okresie przedprodukcyjnym (16.6%) jest niższa niż liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (20% ogółu mieszkańców), przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku produkcyjnym (63,4%). Osiedla starzejące się (model regresywny) obejmują 21 osiedli Miasta. Należy zwrócić uwagę na osiedla z czołówki charakteryzujących się wyraźnym starzeniem mieszkańców. Osiedle Piastowskie bez wątpienia znajduje się w najtrudniejszej sytuacji demograficznej posiadającej nieomal 33% mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Na uwagę zasługują też osiedla Mieszka I (28.7%), Słoneczne (28,3%), Grunwaldzkie (27.3%) oraz Kopernika (25,1%), na obszarze których mieszka powyżej ¼ ogółu mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Analiza przestrzennego rozmieszczenia miejsc zamieszkania klientów PUP w Bielsku-Białej, wykazuje ich nierównomierną dystrybucję w przestrzeni Miasta. Obszarem o najwyższym wskaźniku miejsc zamieszkania osób pozostających bez pracy, a zarejestrowanych w PUP jest osiedle Złote Łany (7,8% ogółu zbiorowości klientów PUP), kolejnym osiedlem jest Wapienica (6,5%), dalej osiedle Karpackie (5,8%) i Beskidzkie (4,6%). Obszarem o najwyższym wskaźniku miejsc zamieszkania bezpośrednich świadczeniobiorców MOPS jest osiedle Mikuszowice Śląskie (9,6% ogółu zbiorowości wnioskodawców MOPS). Przy czym na terenie tego osiedla znajduje się Dom dla Bezdomnych, co w oczywisty sposób wpływa na ilość osób zwracających się o pomoc. Na kolejnych miejscach znalazły się osiedla: Śródmieście Bielsko (7,6%), Wapienica (7,3%) i Biała Krakowska (6,7%), na obszarze którym znajduje się Noclegownia dla mężczyzn. Obszarem o najwyższym wskaźniku miejsc zamieszkania środowisk rodzin dysfunkcyjnych i problemowych zarejestrowanych w kartotekach MOPS jest osiedle Wapienica (10,4 ogółu rodzin dysfunkcyjnych i problemowych), w dalszej kolejności osiedla: Śródmieście Bielsko (9,3%), Lipnik (6,7%) i Złote Łany (6,2%). Obszarem o najwyższym wskaźniku miejsc zamieszkania niepełnosprawnych wnioskodawców Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bielsku-Białej powyżej 16 roku życia jest osiedle Złote Łany (9% ogółu wnioskodawców Zespołu), kolejne osiedla to: Karpackie (6,1%), Wapienica (5,5%), Beskidzkie (5,2%) i Górne Przedmieście (4,6%). Natomiast obszarem o najwyższym wskaźniku miejsc zamieszkania niepełnosprawnych wnioskodawców Zespołu poniżej 16 roku życia są osiedla: Wapienica (9,7% ogółu wnioskodawców Zespołu), Złote Łany (7,5%), Hałcnów i Komorowice Krakowskie po 5,8% wnioskodawców. Obszarem o najwyższym wskaźniku miejsc zamieszkania pacjentów Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym (dawna izba wytrzeźwień) jest osiedle Wapienica (11,2% ogółu zbiorowości pacjentów Ośrodka), na dalszych miejscach plasują się osiedla: Śródmieście Bielsko

	(8,7%), Złote Łany (7,1%), Kopernika (5,2%), Bielsko Południe i Górne Przedmieście po 4,9% ogółu pacjentów. Obszarami o najwyższym wskaźniku miejsc zamieszkania sprawców wykroczeń są osiedla: Wapienica (9,5% sprawców wykroczeń), Złote Łany (7,4%), Beskidzkie (3,7%) i Bielsko Południe (3,3%). Jeśli chodzi o sprawców przestępstw kryminalnych, to najwyższy wskaźnik miejsc zamieszkania zanotowano w osiedlach: Wapienica (4,4% ogółu skazanych wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej), Złote Łany (4,2%), Śródmieście Bielsko (3,7%), Biała Wschód i Górne Przedmieście po 3,6%. Kolejna analiza dotyczy przestrzennej dystrybucji przestępczości nieletnich. Obszarami o najwyższym wskaźniku miejsc zamieszkania nieletnich sprawców przestępstw są osiedla: Słoneczne (11,9% ogółu zbiorowości nieletnich sprawców), Śródmieście Bielsko (10,9%), Biała Wschód (8,9%), Dolne Przedmieście (5,9%).
Zakres rzeczowy projektu	Zadanie 1: Diagnoza potrzeb i zasobów społecznych mieszkańców 30 osiedli Bielska-Białej - program środowiskowy. - Badania potrzeb i zasobów 30 osiedli Bielska-Białej (badania terenowe, ankiety wśród mieszkańców, wywiady, analiza dokumentów i publikacji źródłowych); Zadanie 2: Tworzenie i rozwój zespołów animatorów oraz osób wspierających animację - program edukacyjny - Szkolenia i warsztaty dla animatorów społecznych przygotowujące do realizacji programów na rzecz społeczności lokalnych 30 osiedli Bielska-Białej Zadanie 3: Mapowanie społeczności i zasobów 30 osiedli Bielska-Białej - program środowiskowy - Tworzenie map potrzeb i zasobów społeczności lokalnych na podstawie wyników badań (wykorzystanie programu do tworzenia interaktywnej mapy potrzeb i zasobów społeczności lokalnych) Zadanie 4: Budowa relacji społecznych poprzez programy oparte na samopomocy i wolontariacie oraz działaniach środowiskowych - Prowadzenie Giełdy Wolontariatu i Klubu Wolontariusza (siedziba: Milusińskich 6, MOPS + NGO) - Szkolenia dla wolontariuszy i e-wolontariuszy - Dzień wolontariusza – festyn - Utworzenie i prowadzenie portalu internetowego Zintegrowanej Animacji Społecznej w Bielsku-Białej (każde osiedle będzie miało swoją zakładkę, wspólny kalendarz wydarzeń, notki medialne, mailing, newsletter, redakcja przez mieszkańców osiedli, animatorów przy wsparciu profesjonalnego dziennikarza) Zadanie 5: Wielka Gala Przyjaciół Reksia - program środowiskowo-edukacyjno-kulturalny - Prowadzenie zajęć edukacyjno-kulturalnych przygotowujących uczestników do występu w trakcie Gali - Organizacja i przeprowadzenie corocznej Gali Zadanie 6: Punkty aktywności ruchowej i animacji społecznej - program środowiskowy - Prowadzenie zajęć środowiskowych z elementami ruchu na świeżym powietrzu Zadanie 7: Realizacja programów środowiskowych i prozatrudnieniowych w społecznościach lokalnych

	- Programy środowiskowo-prozatrudnieniowe (30 programów na osiedlach szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym sporządzone przez przeszkolonych w ramach projektu animatorów w duchu partycypacji społecznej mieszkańców - Realizacja działań prozatrudnieniowych (np. doradztwo zawodowe, szkolenia, kursy zawodowe, staże u pracodawców, itp).		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2019
Szacunkowy koszt projektu	2 676 964 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	401 544,60 15 %
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie poprzednio realizowanych projektów.		
Oddziaływanie projektu:	Dzięki projektowi ożywi się tkanka społeczna na rewitalizowanym obszarze. Poprawi się sytuacja społeczna osób na nim zamieszkujących. Projekt przyczyni się do ograniczenia skali występowania lokalnych problemów		
Sposób pomiaru osiągniętego rezultatu	-diagnoza społeczna; - porozumienia partnerów koalicyjnych; - listy obecności; - ankiety.		
Wykonalność – już wykonane działania prowadzące do realizacji projektu oraz działania planowane w 2015r.	Wykonano następujące działania: projektowanie, diagnozowanie, analiza partnerów do realizacji projektu. W najbliższym czasie przewidziano: kontynuowanie diagnozowania i przeprowadzenie wyboru potencjalnych partnerów do realizacji projektu.		
Nazwa projektu	TWOJE NOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE DOCENIĄ INNI		Nr 26
Projektodawca	Bielskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego / Miasto Bielsko - Biała, ul. Piastowska 21 43 – 300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Przewiduje się udział partnerów w realizacji projektu (prace dot. zawiązania partnerstwa nie zostały jeszcze zakończone).		
Cel projektu	Wzrost kwalifikacji i kompetencji w zakresie umiejętności cyfrowych i języków obcych dorosłych mieszkańców Bielska-Białej. Poprzez projekt nastąpi zwiększenie kompetencji kadr z terenu miasta oraz wdrożona zostanie promocja aktywności zawodowej osób posiadających największe potrzeby w dostępie do edukacji. Osobami takimi są , zwłaszcza pracownicy o niskich kwalifikacjach oraz starsi którzy ze względu na deficyty kompetencyjne, na przykład z zakresu ICT i znajomości języków obcych, nie dostosowani są do wymagań nowoczesnej gospodarki. Realizacja projektu pozwoli grupie docelowej - mieszkańcom Bielska-Białej – przezwyciężyć istniejące u tych osób deficyty i dysfunkcje i uzyskać pożądane kompetencje i kwalifikacje. Projekt umożliwi pełniejsze wykorzystywanie zasobów lokalnych i zapobieganie, w dłuższej perspektywie czasowej wykluczeniu społecznemu, bezrobociu, uzależnieniu od korzystania z pomocy społecznej, przyjmowaniu biernej postawy i oddalaniu się od rynku pracy.		
Produkt	Produktem projektu będą opracowane szkoleniowe materiały dydaktyczne, programy zajęć, programy szkoleń, materiały promocyjne, informatory poświęcone kursom i szkoleniom, strona internetowa.		

Rezultat	Planowany rezultat projektu to wytworzenie umiejętności i kwalifikacji, u następującej liczby osób: 1) o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu; 2) w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu; 3) w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu. Planowane działania mają w zamierzeniu zwiększyć atrakcyjność zawodową pracowników, poprawić ich pozycję na rynku pracy, zapobiegać bezrobociu oraz wykluczeniu społecznemu, podnieść stopę życiową uczestników projektu. Argumentem przemawiającym za tym, że prognozowane rezultaty najprawdopodobniej zostaną osiągnięte jest fakt, iż projektodawca jest instytucją publiczną. Realizator projektu posiada wiele atutów - przede wszystkim obszerną i nowoczesną bazę lokalową w pełni dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych, liczne i bardzo dobrze wyposażone pracownie pozwalające na szeroki zakres kształcenia, optymalną lokalizację tj. blisko głównych arterii komunikacyjnych, duże doświadczenie w realizacji szkoleń i kursów osób dorosłych, możliwość organizowania zajęć w dogodnych godzinach, także w formie zdalnej - jako jedyna placówka na terenie Bielska-Białej i jedna z dziesięciu w województwie śląskim, wdraża edukacyjną formę kształcenia na odległość. Dodatkowo -przygotowywane i wdrażane jest badanie rynku potwierdzające zasadność realizacji projektu.
Adresaci projektu	Adresatem projektu są pracujące osoby dorosłe, chcące z własnej inicjatywy zwiększyć swoje kompetencje zawodowe. Projekt skierowany jest, zwłaszcza, do osób wykazujących największą lukę kompetencyjną i posiadających największe potrzeby w zakresie edukacji, w tym między innymi osób powyżej 50 roku życia. Wykazaną powyżej grupę wybrano, gdyż osoby o niskich kwalifikacjach i w wieku 50+ są rzadziej zatrudniane i w najwyższym stopniu zagrożone bezrobociem. Są to często osoby niepotrafiące sprostać wymaganiom współczesnego rynku pracy, dlatego też szczególnie istotne staje się zaoferowanie im szkoleń zaspokajających ich potrzeby zawodowe wypełniających specyficzne luki kompetencyjne. Oferowanie takim osobom wyłącznie kursów zawodowych, (choć ważnych) nie rozwiązuje problemów tej grupy pracowników.
Miejsce realizacji projektu	Bielskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego ul. Piastowska 21
Problem do rozwiązania	Osoby o niskich kwalifikacjach i starsi pracownicy na obecnym rynku pracy, w większym stopniu niż pozostałe grupy zawodowe, narażone są na następujące zagrożenia: bezrobocie, niskie zarobki, brak możliwości awansu, małe szanse na zmianę miejsca zatrudnienia. Dla pracowników o słabym wykształceniu i niskich kwalifikacjach oraz starszych, udział w prawidłowo dobranym szkoleniu/kursie jest szansą na zmianę ich sytuacji zawodowej. Poza grupą osób wymienioną powyżej istnieje także grupa dorosłych zainteresowanych, z własnej inicjatywy, podniesieniem swoich kompetencji w obszarze ICT lub języków obcych i wykazująca potrzebę podnoszenia swojej atrakcyjności na rynku pracy. Kompetencje ICT wymagają wiedzy i umiejętności wykorzystywania technologii informacyjno – komunikacyjnej w życiu osobistym,

	społecznym i zawodowym. Na obecnym rynku pracy koniecznym jest posiadanie umiejętności wykorzystywania narzędzi do tworzenia, prezentowania i rozumienia złożonych informacji, a także zdolność docierania do usług oferowanych w Internecie. W czasach coraz szerszej globalizacji pracodawcy cenią pracowników z, przynajmniej podstawową, znajomością języków obcych. Tymczasem osoby określone w niniejszym dokumencie, jako „grupa docelowa” niejednokrotnie wykazują bardzo poważne braki w tym zakresie.		
Zakres rzeczowy projektu	Organizacja kursów i szkoleń obejmujących umiejętności w obszarze ICT oraz znajomości języków obcych. Kursy z obszaru ICT: - Podstawy obsługi komputera, - Podstawy poruszania się w Internecie, - Pakiet Office (Word, Excel, Power Point,) - Podstawy grafiki komputerowej (Corel Draw, Photo Shop), - Kurs efektywnego poruszania się na rynku pracy (pisanie CV, listu motywacyjnego, zakładanie kont, poszukiwania ofert pracy w internecie). Kursy z zakresu języków obcych – na poziomie podstawowym: - język angielski, - język niemiecki, - język czeski, - język włoski, - inne – wytypowane na podstawie przeprowadzenia planowanych badań ankietowych.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2019
Szacunkowy całkowity koszt projektu	3 335 882,35 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i %):	500 382,35 zł 15%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Oszacowano według wytycznych		
Oddziaływanie projektu	Wzrost kompetencji zawodowych, zmniejszenie zagrożenia bezrobociem, poprawa pozycji pracowników na rynku pracy. Pośrednio zapobieganie problemom społecznym i patologiom spowodowanym utratą pracy w obszarach objętych rewitalizacją. Uzyskanie pożądaných kompetencji i kwalifikacji pozwoli pełniej wykorzystać zasoby lokalne, co w konsekwencji podniesie poziom życia społeczeństwa. Dla lokalnych przedsiębiorców jest to gwarantem rozwoju, wzmocnienia potencjału, a co za tym idzie rozwoju i wzrostu konkurencyjności. Projekt będzie dopełnieniem działań dot. rewitalizacji w Bielsku-Białej. Siedziba BCKUIP, w której będą przeprowadzane kursy znajduje się na terenie obszaru rewitalizacji, dlatego dostępność do kursów będzie większa dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Badania ankietowe – poznanie opinii grupy docelowej. Porównanie danych statystycznych, listy obecności uczestników kursów.		
Wykonalność- zrealizowane działania prowadzące do wykonania projektu oraz przewidziane do	Badanie potrzeb rynku pod postacią ankiet rozprowadzanych między innymi wśród petentów MOPS, pracowników Fiat Auto Poland Bielsko, ankiet na stronie internetowej. Badanie wymagań pracodawców poprzez portal Praca.bielsko.pl (statystyki dotyczące zapotrzebowania wśród pracodawców na znajomość języków obcych i obsługę komputera). Udział osób wyznaczonych do pracy nad projektem w szkoleniu „Przygotowanie		

wykonania w 2015r.	nowych wniosków o dofinansowanie z UE w ramach Perspektywy 2014 – 2020”. Kompletowanie i analizowanie materiałów dotyczących RPOWŚ na lata 2014 – 2020. Zbieranie materiałów na temat realizacji podobnych projektów, które weszły lub wchodzi w życie w naszym kraju. Opracowanie wstępnej koncepcji projektu oparte o dotychczasowe dwudziestoletnie doświadczenie w zakresie kształcenia osób dorosłych w formach szkolnych i pozaszkolnych. Ponadto dysponujemy wykwalifikowaną kadrą pedagogiczną oraz nieustannie modernizowaną bazą dydaktyczną umożliwiającą prowadzenie kursów zarówno w zakresie teoretycznym jak i praktycznym, przystosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych. W najbliższym czasie przewiduje się wykonanie prac dot. przygotowania wniosku o dofinansowanie oraz wszelkie inne działania związane z opracowaniem projektu "Twoje nowe umiejętności zawodowe docenią inni".	
Nazwa projektu	ROZWÓJ MIESZKALNICTWA SOCJALNEGO I CHRONIONEGO W BIELSKU-BIAŁEJ	Nr 27
Projektodawca	Miasto Bielsko - Biała/ Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Bielsku-Białej, ul. Lipnicka 26, 43-301 Bielsko - Biała	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Udział partnerów jest planowany w projekcie dot. działań realizowanych w ramach komplementarnego projektu, współfinansowanego z EFS.	
Cel projektu	Celem projektu jest lepszy dostęp do usług społecznych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji. W ramach projektu zostaną podjęte następujące działania: - utworzenie mieszkań socjalnych i chronionych, - renowacja i remont budynków z mieszkaniami z czynszem socjalnym, - rewitalizacja części wspólnych, - rewitalizacja infrastruktury, - zagospodarowanie terenów przyległych do budynków, - remont i modernizacja odzyskiwanych lokali, mieszkalnych z zasobu gminy o niskim standardzie z przeznaczeniem na lokale socjalne, - podział dużych lokali na mniejsze. Utworzenie mieszkań socjalnych i chronionych wpłynie korzystnie na obszar rewitalizacji poprzez zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych mieszkańców miasta, w tym osób zamieszkujących obszar rewitalizowany, zagrożonych wykluczeniem społecznym.	
Produkt	Produktem projektu będą nowo utworzone mieszkania socjalne i chronione.	
Rezultat	Rezultatem projektu będzie zwiększenie liczby osób korzystających ze wspartej infrastruktury oraz poprawienie dostępności mieszkań socjalnych dla ludności zamieszkujących na obszarze rewitalizacji. Planowany rezultat najprawdopodobniej zostanie osiągnięty, ponieważ projektodawca ma praktyczne doświadczenie w realizacji podobnych projektów, a ich rezultaty są możliwe do zweryfikowania (sprawdzenia).	
Adresat	Projekt adresowany jest do mieszkańców Bielska-Białej, zagrożonych wykluczeniem społecznym (znaczna część tej grupy mieszkańców miasta zamieszkuje obszar rewitalizacji), których potrzeby mieszkaniowe nie są zaspokojone. Grupa docelowa została określona w powiązaniu z przepisami	

	dot. mieszkań socjalnych i chronionych.		
Miejsce realizacji projektu	Kilkanaście lokalizacji na terenie całego miasta. Wstępnie zaplanowano realizację projektu w następujących lokalizacjach: Brodzińskiego 50, Żywiecka 210, Żywiecka 131, Sobieskiego 446, Karpacka 170, Czerwona 5, Komorowicka 16/4, Sikorskiego 10 / 7, Przechód 1 / 4, TSL 15 / 1, Graniczna 4, Graniczna 6, Kochanowskiego 1, Kochanowskiego 1a, Kochanowskiego 3, Kochanowskiego 5, Kochanowskiego 5a, Kochanowskiego 7, Sobieskiego 85, Pułaskiego 5, Sikornik 12, Sikornik 12a, Płk. Dąbka 4.		
Problem do rozwiązania	Deficyt jakościowy i ilościowy występujący w sektorze mieszkań socjalnych		
Zakres rzeczowy projektu	W ramach projektu zostaną podjęte następujące działania: - utworzenie mieszkań socjalnych i chronionych. - renowacja i remont budynków z mieszkaniami z czynszem socjalnym, - rewitalizacja części wspólnych, - rewitalizacja infrastruktury, - zagospodarowanie terenów przyległych do budynków, - remont i modernizacja odzyskiwanych lokali, mieszkalnych z zasobu gminy o niskim standardzie z przeznaczeniem na lokale socjalne, - podział dużych lokali na mniejsze. Projekt będzie powiązany z projektem społecznym, realizowanym z EFS dot. aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluceniem społecznym.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2015		Zakończenie: 2019
Szacunkowy całkowity koszt projektu	6649752,94zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	997462,94 zł 15 %
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Wstępny kosztorys projektu		
Oddziaływanie projektu	Zapewnienie mieszkań socjalnych i chronionych jest niezwykle istotne dla osób zagrożonych wykluceniem społecznym i jest jednym z podstawowych działań wpływających na włączenie społeczne tej grupy. Ponieważ obszar rewitalizowany charakteryzuje się niekorzystnym nasileniem zjawisk społecznych, realizacja projektu wpłynie korzystnie zwłaszcza na obszar rewitalizowany. Istotne jest również to, że projekt będzie realizowany w kilkunastu lokalizacjach, tak aby lokale socjalne i chronione były zlokalizowane również poza obszarem rewitalizowanym, aby zapobiec powstawaniu „enklaw biedy”.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Ewidencja dot. mieszkań socjalnych i chronionych prowadzona przez ZGM.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Opracowano wstępny kosztorys projektu, zarządzeniem Nr ON.0050.233.2015.BFE Prezydenta Miasta Bielska-Białej z dn. 26 marca 2015 r. powołano Zespół Projektowy ds. realizacji projektu pn. „Rozwój mieszkalnictwa socjalnego i chronionego w Bielsku-Białej”. W roku 2015 planuje się opracowanie szczegółowego kosztorysu projektu uwzględniającego podział projektu na etapy, współpracę z MOPS przy opracowaniu koncepcji projektu realizowanego w ramach EFS dotyczącego działań społecznych skierowanych m.in. do mieszkańców mieszkań społecznych i chronionych oraz prace związane z opracowaniem dokumentacji technicznej i studium wykonalności projektu		

	(z uwzględnieniem realizacji projektu w kilku etapach).		
Nazwa projektu	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. 11 LISTOPADA 61		Nr 28
Projektodawca	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Bielsko – Biała, ul. Lipnicka 26		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów		
Cel projektu	Poprawa warunków mieszkaniowych, jakości zamieszkiwania. Poprawa estetyki i wizerunku miasta.		
Produkt	Wyremontowany budynek		
Rezultat	Poprawa warunków mieszkaniowych, podniesienie jakości życia w obszarze rewitalizacji, poprawa estetyki w tym rejonie miasta.		
Adresat	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, mieszkańcy miasta, użytkownicy (w tym turyści).		
Miejsce realizacji projektu	Bielsko – Biała, ul. 11 Listopada 61.		
Problem do rozwiązania:	Niska jakość usług mieszkaniowych, niezadawalający stan techniczny budynków mieszkalnych, zły stan elewacji i dachu.		
Zakres rzeczowy projektu	Wykonanie remontu elewacji, wymiana pokrycia dachowego		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2016
Szacunkowy całkowity koszt projektu	150 000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	150 000zł 100%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie kosztów poniesionych na podobne remonty.		
Oddziaływanie projektu	Wzrost jakości życia w obszarze rewitalizacji, zwiększenie atrakcyjności zamieszkiwania w śródmieściu – spowolnienie odpływu mieszkańców do innych części miasta. Wzrost satysfakcji mieszkańców, poprawa estetyki i wizerunku przestrzeni publicznej.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Ocena projektu przez mieszkańców na corocznym zebraniu Rady Osiedla z władzami miasta.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Zlecono wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej.		
Nazwa projektu	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL.11 LISTOPADA 65		Nr 29
Projektodawca	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Bielsko – Biała, ul. Lipnicka 26		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów		
Cel projektu.	Poprawa jakości zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji. Poprawa estetyki i wizerunku miasta.		
Produkt	Wyremontowany budynek		

Rezultat	Wyższa jakość usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji. Zmniejszenie kosztów utrzymania budynku – niższe koszty ogrzewania, konserwacji mieszkań. Poprawa odbioru społecznego zdegradowanej dzielnicy, większa atrakcyjność dzięki poprawieniu stanu technicznego i estetyki.		
Adresat	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, użytkownicy, odwiedzający miasto, w tym turyści.		
Miejsce realizacji projektu	Bielsko – Biała, ul.11 Listopada 65.		
Problem do rozwiązania:	Niski poziom usług mieszkaniowych, zły stan elewacji i dachu.		
Zakres rzeczowy projektu	Wykonanie remontu elewacji, wymiana pokrycia dachowego		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2016
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	230 000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	230 000zł 100%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie kosztów poniesionych na podobne remonty.		
Oddziaływanie projektu:	Poprawa jakości życia w obszarze rewitalizacji . Wyższa atrakcyjność zamieszkiwania. Wzrost satysfakcji mieszkańców, poprawa estetyki i wizerunku przestrzeni publicznej.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Ocena projektu przez mieszkańców na corocznym zebraniu Rady Osiedla z władzami miasta.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Zlecono wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej.		
Nazwa projektu	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 8		Nr 30
Projektodawca	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Bielsko – Biała, ul. Lipnicka 26		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów		
Cel projektu	Poprawa jakości zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji. Poprawa estetyki i wizerunku miasta.		
Produkt	Wyremontowany budynek mieszkalny		
Rezultat	Wyższa jakość usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji. Zmniejszenie kosztów utrzymania budynku – niższe koszty ogrzewania, konserwacji mieszkań. Poprawa odbioru społecznego zdegradowanej dzielnicy, większa atrakcyjność dzięki poprawieniu stanu technicznego i estetyki		
Adresat	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, użytkownicy, odwiedzający miasto, w tym turyści.		
Miejsce realizacji projektu	Bielsko – Biała, ul. Komorowicka 8.		
Problem do rozwiązania:	Niski poziom usług mieszkaniowych wskutek złego stanu technicznego zasobu komunalnego - zły stan elewacji i dachu.		
Zakres rzeczowy projektu:	Wykonanie remontu elewacji, wymiana pokrycia dachowego.		

Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2018		Zakończenie: 2018	
Szacunkowy całkowity koszt projektu	200 000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):		200 000zł 100%
Wykonalność -sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie poniesionych kosztów na wykonanie podobnych remontów w innych budynkach.			
Oddziaływanie projektu	Poprawa jakości życia w obszarze rewitalizacji . Wyższa atrakcyjność zamieszkiwania. Wzrost satysfakcji mieszkańców, poprawa estetyki i wizerunku przestrzeni publicznej.			
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Ocena projektu przez mieszkańców na corocznym zebraniu Rady Osiedla z władzami miasta.			
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Projekt we wstępnej fazie planowania (przygotowania).			
Nazwa projektu	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 10			Nr 31
Projektodawca	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Bielsko – Biała, ul. Lipnicka 26			
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów			
Cel projektu	Poprawa jakości zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji. Poprawa estetyki i wizerunku miasta.			
Produkt	Wyremontowany budynek mieszkalny			
Rezultat	Wyższa jakość usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji. Zmniejszenie kosztów utrzymania budynku – niższe koszty ogrzewania, konserwacji mieszkań. Poprawa odbioru społecznego zdegradowanej dzielnicy, większa atrakcyjność dzięki poprawieniu stanu technicznego i estetyki.			
Adresat	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, użytkownicy, odwiedzający miasto, w tym turyści.			
Miejsce realizacji projektu	Bielsko – Biała, ul. Komorowicka 10.			
Problem do rozwiązania	Niski poziom usług mieszkaniowych wskutek złego stanu technicznego zasobu komunalnego - zły stan elewacji i dachu.			
Zakres rzeczowy projektu	Wykonanie remontu elewacji, wymiana pokrycia dachowego.			
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2018		Zakończenie: 2018	
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	250 000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):		250 000zł 100%
Wykonalność -sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie poniesionych kosztów na wykonanie podobnych remontów w innych budynkach.			

Oddziaływanie projektu	Poprawa jakości życia w obszarze rewitalizacji . Wyższa atrakcyjność zamieszkiwania. Wzrost satysfakcji mieszkańców, poprawa estetyki i wizerunku przestrzeni publicznej.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Ocena projektu przez mieszkańców na corocznym zebraniu Rady Osiedla z władzami miasta.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Projekt we wstępnej fazie planowania (przygotowania).		
Nazwa projektu	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 15		Nr 32
Projektodawca	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Bielsko – Biała, ul. Lipnicka 26		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów		
Cel projektu	Poprawa jakości zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji. Poprawa estetyki i wizerunku miasta.		
Produkt	Wyremontowany budynek mieszkalny		
Rezultat	Wyższa jakość usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji. Zmniejszenie kosztów utrzymania budynku – niższe koszty ogrzewania, konserwacji mieszkań. Poprawa odbioru społecznego zdegradowanej dzielnicy, większa atrakcyjność dzięki poprawieniu stanu technicznego i estetyki		
Adresat	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, użytkownicy, odwiedzający miasto, w tym turyści.		
Miejsce realizacji projektu	Bielsko – Biała, ul. Komorowicka 15.		
Problem do rozwiązania	Niski poziom usług mieszkaniowych wskutek złego stanu technicznego zasobu komunalnego - zły stan elewacji i dachu.		
Zakres rzeczowy projektu	Wykonanie remontu elewacji, wymiana pokrycia dachowego.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2016
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	150 000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	150 000zł 100%
Wykonalność -sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie poniesionych kosztów na wykonanie podobnych remontów w innych budynkach.		
Oddziaływanie projektu:	Poprawa jakości życia w obszarze rewitalizacji . Wyższa atrakcyjność zamieszkiwania. Wzrost satysfakcji mieszkańców, poprawa estetyki i wizerunku przestrzeni publicznej.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Ocena projektu przez mieszkańców na corocznym zebraniu Rady Osiedla z władzami miasta.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do	Zlecono wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej.		

wykonania w 2015r.			
Nazwa projektu:	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. ŁUKOWA 5		Nr 33
Projektodawca:	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Bielsko – Biała, ul. Lipnicka 26		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów		
Cel projektu	Poprawa jakości zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji. Poprawa estetyki i wizerunku miasta.		
Produkt	Wyremontowany budynek mieszkalny		
Rezultat	Wyższa jakość usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji. Zmniejszenie kosztów utrzymania budynku – niższe koszty ogrzewania, konserwacji mieszkań. Poprawa odbioru społecznego zdegradowanej dzielnicy, większa atrakcyjność dzięki poprawieniu stanu technicznego i estetyki		
Adresat	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, użytkownicy, odwiedzający miasto, w tym turyści.		
Miejsce realizacji projektu:	Bielsko – Biała, ul. Łukowa 5		
Problem do rozwiązania	Niski poziom usług mieszkaniowych wskutek złego stanu technicznego zasobu komunalnego - zły stan elewacji i dachu.		
Zakres rzeczowy projektu	Wykonanie remontu elewacji, wymiana pokrycia dachowego.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2017		Zakończenie: 2017
Szacunkowy całkowity koszt projektu	75 000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	75 000zł 100%
Wykonalność -sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie poniesionych kosztów na wykonanie podobnych remontów w innych budynkach.		
Oddziaływanie projektu:	Poprawa jakości życia w obszarze rewitalizacji . Wyższa atrakcyjność zamieszkiwania. Wzrost satysfakcji mieszkańców, poprawa estetyki i wizerunku przestrzeni publicznej.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Ocena projektu przez mieszkańców na corocznym zebraniu Rady Osiedla z władzami miasta.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Projekt we wstępnej fazie przygotowania		
Nazwa projektu	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. WYZWOLENIA 6A		Nr 34
Projektodawca	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Bielsko – Biała, ul. Lipnicka 26		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów		
Cel projektu	Poprawa jakości zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji.		

	Poprawa estetyki i wizerunku miasta.		
Produkt	Wyremontowany budynek mieszkalny		
Rezultat	Wyższa jakość usług mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji. Zmniejszenie kosztów utrzymania budynku – niższe koszty ogrzewania, konserwacji mieszkań. Poprawa odbioru społecznego zdegradowanej dzielnicy, większa atrakcyjność dzięki poprawieniu stanu technicznego i estetyki		
Adresat	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, użytkownicy, odwiedzający miasto, w tym turyści.		
Miejsce realizacji projektu	Bielsko – Biała, ul. Wyzwolenia 6a		
Problem do rozwiązania	Niski poziom usług mieszkaniowych wskutek złego stanu technicznego zasobu komunalnego - zły stan elewacji i dachu.		
Zakres rzeczowy projektu	Wykonanie remontu elewacji, dobudowa kominów, wymiana pokrycia dachowego.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2017		Zakończenie: 2017
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	110 000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	110 000zł 100%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie poniesionych kosztów na wykonanie podobnych remontów w innych budynkach.		
Oddziaływanie projektu:	Poprawa jakości życia w obszarze rewitalizacji. Wyższa atrakcyjność zamieszkiwania. Wzrost satysfakcji mieszkańców, poprawa estetyki i wizerunku przestrzeni publicznej.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Ocena projektu przez mieszkańców na corocznym zebraniu Rady Osiedla z władzami miasta.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Projekt we wstępnej fazie przygotowania.		
Nazwa projektu	CENTRUM KULTURY I NAUKI LEONARDO		Nr 35
Projektodawca	Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne TEATR GRODZKI Ul. S. Sempołowskiej 13, 43-300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Komitet Społeczny Budowy Teatru, Gmina Bielsko - Biała, Komenda Główna Policji, Akademia Techniczno-Humanistyczna, Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego, Fundacja „Dobry Dom”, Fundacja Teatru Grodzkiego, Association Internationale du Théâtre Amateur AITA/IATA - wsparcie finansowe oraz patronat merytoryczny		
Cel projektu	Misją projektu jest zachęcanie do aktywności oraz osobistego rozwoju osób w trudnej sytuacji życiowej poprzez zaadaptowanie kompleksu obiektów przemysłowych na Centrum Kultury i Nauki LEONARDO. Cele projektu: poprawa jakości życia wśród osób zagrożonych społecznym wykluczeniem (dzieci, młodzież, osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne), zapobieganie problemom społecznym i patologiom wśród mieszkańców Śródmieście Biała, aktywizacja osób niepełnosprawnych,		

	powrót na rynek pracy osób bezrobotnych będących na marginesie życia społecznego.
Produkt	W wyniku projektu zostanie zaadaptowany kompleks trzech obiektów przemysłowych byłej fabryki sukna na Centrum. Powstanie w nim Teatr Integracyjny – teatr społeczności lokalnej, Centrum Integracji Społecznej, salki szkoleniowe, przestrzeń wystawowa oraz pracownie warsztatowe. Przy Centrum zostanie wybudowany funkcjonalny parking.
Rezultat	Rezultatem projektu będą akcje artystyczne, występy teatralne, specjalistyczne kursy i warsztaty, działania społeczności lokalnej, tematyczne wystawy oraz rozwojowe szkolenia. Zorganizowany zostanie Międzynarodowy Festiwal Teatrów Amatorskich. Powstanie program aktywizacji grup defaworyzowanych, program szkoleń i warsztatów dla edukatorów oraz program badawczy z zakresu teatru amatorskiego i arteterapii. Planuje się, iż w efekcie 500 osób rocznie będzie miało większy dostęp do kultury, sztuki oraz nauki, 100 osób zostanie objętych programem szkoleń zawodowych, kolejne 10 osób uzyska zatrudnienie w Centrum. Planowane rezultaty oparte są na 15-letnim doświadczeniu Stowarzyszenia w pracy na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Adresat	Adresatami projektu są osoby zagrożone społecznym wykluczeniem - dzieci i młodzież w trudnej sytuacji życiowej, osoby niepełnosprawne, ofiary uzależnień, osoby starsze i inne grupy potrzebujące wsparcia. Osoby te są najbardziej narażone na negatywne zjawisko marginalizacji w rewitalizowanym obszarze.
Miejsce realizacji projektu	Kompleks trzech budynków przemysłowych zlokalizowanych przy zbiegu ulicy Dworkowej i Sempołowskiej w obrębie Bielsko-Biała Śródmieście Biała: budynek parterowy wyższy o pow. 169,6 m ² (B), budynek parterowy niższy o pow. 98,4 m ² (C) oraz budynek piętrowy o funkcji biurowej o pow. zabudowy 165,0 m ² (D) z przewiązką ok. 185 m ² (E).
Problem do rozwiązania	Znaczna część mieszkańców Białej Śródmieście znajduje się w bardzo trudnej sytuacji życiowej. Zdiagnozowane zostały tu: wysoki odsetek osób starszych, bezrobocie, problemy społeczne wymagające specjalistycznej pomocy rodzinie, niepełnosprawność dorosłych, niepełnosprawność dzieci i młodzieży, uzależnienia i przestępczość. Osoby te potrzebują wsparcia, oferty szkoleniowej oraz przyjaznego i łatwo dostępnego miejsca, gdzie będą mogli rozwijać swoje umiejętności. Budynki planowanego Centrum znajdują się na terenie Śródmieście Biała wymagają generalnego remontu i dostosowania ich do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. Stan techniczny budynku parterowego niższego (C) jest zły (brak min. instalacji, centralnego ogrzewania). Budynek parterowy wyższy (B) jest w stanie bardzo złym (dach w stanie przed awaryjnym).
Zakres rzeczowy projektu	Projekt utworzenia Centrum Kultury i Nauki LEONARDO na potrzeby społeczne przewiduje: - utworzenie Teatru Integracyjnego – teatru społeczności lokalnej ze sceną o pow. 23m2, widownią o pow. 71m2, i szatnią o pow. 6,3m2 w budynku parterowym wyższym (B) oraz zaplecza teatru z garderobami i toaletami w budynku parterowym niższym (C)

	- utworzenie pomieszczeń biurowych oraz konferencyjno-szkoleniowych na parterze dwukondygnacyjnego budynku (D) z przewiązką (E). - budowa funkcjonalnego parkingu Kompleks budynków przemysłowych wymaga gruntownego remontu, w tym min. konieczne są następujące prace: - wymiana instalacji - wymiana stolarki drzwiowej i okiennej - wymiana filarów podtrzymujących dach - wymiana konstrukcji dachu - wykonanie elewacji - rewitalizacja otoczenia budynku (w tym parkingu) - instalacja paneli fotowoltaicznych Wszystkie budynki oraz podwórze wymagają dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych i osób starszych.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2015		Zakończenie: 2020
Szacunkowy całkowity koszt projektu	1 950 000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	292 500 zł 15%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Plan finansowy projektu		
Oddziaływanie projektu	Utworzenie Centrum Kultury i Nauki przyczyni się do poprawy sytuacji życiowej mieszkańców Śródmieście Białą, szczególnie osób zagrożonych społecznym wykluczeniem, poprzez: - szkolenia i warsztaty rozwojowe z zakresu umiejętności społecznych (nabycie takich umiejętności jak: motywacja, umiejętności komunikacyjne, asertywność, radzenie sobie z emocjami) - specjalistyczne kursy, staże i praktyki zawodowe podparte doradztwem zawodowym (pozyskanie doświadczenia zawodowego, nauka praktycznych umiejętności) - pokazy, spektakle teatralne, wystawy, akcje artystyczne (zapewnienie lepszego dostępu do kultury i nauki).		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Liczba osób przeszkolonych Liczba osób biorących udział w kursach zawodowych Liczba osób oglądających wystawy, spektakle teatralne Liczba wyremontowanych obiektów		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	W ramach realizacji projektu zostały podjęte następujące działania: 07.01.2015 – start kampanii fundraisingowej 19.02.2015 – wykonanie projektu architektonicznego budowy teatru społeczności lokalnej 15.04.2015 – zawiązanie Społecznego Komitetu Budowy Teatru 08.05.2015 – pozyskanie pozwolenia na budowę teatru społeczności lokalnej 08.06.2015 – złożenie wniosku do Prezydenta Miasta Bielska-Białej o przekazanie budynków projektu na własność 01-06.2015 – akcje pozyskiwania środków na realizację projektu (min. aukcje, crowdfunding, darowizny). Stowarzyszenie w ciągu najbliższych 6 miesięcy zamierza realizować następujące działania: - kontynuacja kampanii crowdfundingowej		

	- złożenie wniosku o dotację UE - działania na rzecz przejęcia obiektów projektu na własność - pozyskiwanie sponsorów i inwestorów - starania o otrzymanie kredytu lub pożyczki.	
Nazwa projektu	INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ, REHABILITACJI I PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ – INKUBATOR SPOŁECZNY	Nr 36
Projektodawca	Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne TEATR GRODZKI Ul. S. Sempołowskiej 13, 43-300 Bielsko - Biała	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Partnerzy projektu - Gmina Bielsko - Biała, MOPS, Polski Związek Głuchych, Komenda Główna Policji, Katolicki Ośrodek Wychowania i Terapii Młodzieży „Nadzieja”, Bielskie Centrum Przedsiębiorczości, Rady Osiedla, Fundacja „Dobry Dom”, Fundacja Teatru Grodzkiego i inne organizacje pozarządowe z Bielska Białej. Partnerstwo zakłada współpracę finansową i merytoryczną.	
Cel projektu	Głównym celem projektu jest stworzenie kompleksowego centrum wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym w szczególności osób niepełnosprawnych poprzez adaptację III piętra i poddasza budynku przemysłowego na potrzeby Inkubatora Społecznego.	
Produkt	Produktem projektu będą pomieszczenia szkoleniowe, sale terapeutyczne i rehabilitacyjne oraz mieszkania wspomagane. W wyniku projektu zostanie zaadaptowane III piętro budynku przemysłowego wraz z poddaszem przy ulicy Sempołowskiej 13 w Bielsku-Białej (osiedle Biała Śródmieście).	
Rezultat	Efektem projektu będzie kompleksowe wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym w szczególności osób niepełnosprawnych. Wsparcie to będzie obejmowało min. usługi asystenckie, rehabilitacyjne, doradztwo specjalistyczne, usługi profilaktyczne, wolontariat, działania integracyjne, szkolenia kadr oraz udostępnianie wspieranych lokali mieszkalnych. Planowane rezultaty oparte są na 15-letnim doświadczeniu Stowarzyszenia w działaniach z zakresu kompleksowej rehabilitacji społecznej i zawodowej osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.	
Adresat	Adresatami projektu są osoby wykluczone bądź zagrożone społecznym wykluczeniem, tj. osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne, ofiary uzależnień, osoby z grup ryzyka, osoby z trudną sytuacją życiową oraz osoby i organizacje pracujące na rzecz osób wykluczonych bądź zagrożonych marginalizacją. Projekt zakłada objęcie wsparciem 500 osób z Bielska-Białej (w tym osiedle Biała Śródmieście) i okolic. Osoby te są najbardziej narażone na negatywne zjawisko marginalizacji w rewitalizowanym obszarze.	
Miejsce realizacji projektu	III piętro oraz poddasze budynku przemysłowego przy ulicy Sempołowskiej 13 w Bielsku-Białej, o łącznej powierzchni 968,61 m ² .	
Problem do rozwiązania	Na terenie osiedla Biała Śródmieście, wśród problemów społecznych zostały zdiagnozowane min. bezrobocie, niepełnosprawność dorosłych, niepełnosprawność dzieci i młodzieży oraz uzależnienia. Brakuje wsparcia nieinstytucjonalnego, niebędącego pomocą społeczną, zlokalizowanego na terenie osiedla Biała Śródmieście. Adaptacja III piętra i poddasza	

	budynku przemysłowego przy ulicy Sempołowskiej 13 są kontynuacją inwestycji realizowanych w latach 2004-2006. W latach 2006-2015, z własnych środków Stowarzyszenie wyremontowało część III piętra , poddasza i dachu na łączną kwotę 340 905,08 zł. Dalszych inwestycji wymagają: remont i częściowa adaptacja III piętra, całkowity remont i adaptacja poddasza oraz remont dachu, ciągów komunikacyjnych, elewacji i fundamentów (izolacja budynku).		
Zakres rzeczowy projektu	W ramach projektu INKUBATOR SPOŁECZNY będą realizowane następujące działania: - szkolenia, poradnictwo, działania z zakresu rehabilitacji zawodowej, usługi asystenckie, integracja społeczna oraz wsparcie dla rozwoju ekonomii społecznej - rehabilitacja, warsztaty z zakresu rozwoju osobistego, - warsztaty w pracowniach artystycznych (arteterapia, warsztaty teatralne i inne działania z zakresu rehabilitacji społecznej) - działania wspierające proces usamodzielniania realizowane w mieszkaniach readaptacyjnych - działania terapeutyczne z zakresu profilaktyki uzależnień (szkolenia młodych liderów pracujących bezpośrednio z młodzieżą, szkolenia z zakresu umiejętności społecznych osób uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem, poradnictwo psychologiczne, warsztaty artystyczne, wykłady terapeutyczne) Realizacja powyższych działań wymaga remontu III piętra oraz poddasza wraz z dachem, fundamentami, ciągami komunikacyjnymi i elewacją w budynku przemysłowym przy ulicy Sempołowskiej 13 w Bielsku-Białej, dzielnica Śródmieście Biała. Wśród zaplanowanych prac znajdują się min. takie prace jak: - wzmocnienie konstrukcji stropu i remont dachu - ocieplenie poddasza i elewacji (termomodernizacja) - izolacja budynku - wymiana stolarki okiennej - wyłożenie posadzek, tynków i okładzin ścian - wykonanie instalacji, klimatyzacji i wentylacji - dokończenie remontu ciągów komunikacyjnych Całość inwestycji wymaga dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2015		Zakończenie: 2020
Szacunkowy całkowity koszt projektu	2 155 000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	323 250 zł 15%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Plan finansowy projektu		
Oddziaływanie projektu	Spodziewanym efektem projektu będzie większa aktywność zawodowa, usamodzielnienie się, poprawa kondycji psychofizycznej oraz mniejszy wskaźnik uzależnień wśród osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym na terenie miasta Bielsko - Biała, ze szczególnym uwzględnieniem osiedla Biała Śródmieście, na terenie, którego zostanie utworzony Inkubator Społeczny.		

Sposób pomiaru rezultatu projektu	- Liczba osób, którym udzielono wsparcia w Inkubatorze Przedsiębiorczości Społecznej - Liczba osób objętych rehabilitacją - liczba osób mieszkających samodzielnie w mieszkaniach readaptacyjnych - liczba osób wspartych asystentem społecznym - Liczba osób biorących udział w działaniach terapeutycznych z zakresu profilaktyki uzależnień - Liczba wyremontowanych obiektów	
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Październik 2014 – przyznanie Fundacji Teatru Grodzkiego statusu Centrum Integracji Społecznej przez Wojewodę Śląskiego Grudzień 2014 – złożenie przez Fundację Teatru Grodzkiego wniosku do Urzędu Marszałkowskiego o przyznanie środków na utworzenie i wyposażenie Centrum Integracji Społecznej Marzec 2015 – złożenie wniosku o przyznanie Stowarzyszeniu akredytacji Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w konsorcjum z Bielskim Centrum Przedsiębiorczości oraz Gminą Bielsko - Biała. Stowarzyszenie w ciągu najbliższych 6 miesięcy zamierza realizować następujące działania: - kontynuacja kampanii pozyskiwania funduszy na remont - złożenie wniosku o dotację UE - działania na rzecz przejęcia obiektów projektu na własność - pozyskiwanie sponsorów i inwestorów - starania o otrzymanie kredytu lub pożyczki.	
Nazwa projektu	ZACHOWAJMY PRZESZŁOŚĆ, ABY UBOGACIĆ PRZYSZŁOŚĆ - MUZEUM DIECEZJALNE	Nr 37
Projektodawca	Kuria Diecezjalna Bielsko - Żywiecka, ul. Żeromskiego 5-7 43-300 Bielsko - Biała	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	137 Parafii Diecezji Bielsko-Żywieckiej posiadające zabytki ruchome i obiekty historyczne, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach oraz Delegatura w Bielsku - Białej, Urząd Miasta Bielsko - Biała	
Cel projektu	Celem projektu jest stworzenie Diecezjalnego Muzeum, które ma zabezpieczyć i przechowywać dobra kultury i historii okolicy, prowadzić nad nimi badania, publicznie i powszechnie je udostępniać oraz prowadzić nad nimi działalność edukacyjną. Działalność Muzeum obejmuje obszar Bielska-Białej jak również całej diecezji Bielsko-Żywieckiej. Muzeum przeprowadzi kwerendę obiektów zabytkowych w parafiach diecezji i zagrożone obejmie swoją opieką. Dodatkową usługą prowadzoną w budynku będzie wydzielenie miejsca na spotkania oraz warsztaty plastyczno- techniczne i zajęcia kulinarne, gdzie osoby uczestniczące będą mogły poznać różne przepisy i zasady kulinarne kuchni światowych tworząc przyjazną atmosferę, która będzie integrować dzieci i młodzież jak również dorosłych. Spotkania będą gromadziły dzieci i młodzież z terenu Bielska-Białej a okazjonalnie z innych miast. W budynku zostanie utworzona kawiarenka oraz miejsce spotkań dzieci i młodzieży z kręgów katolickich. Celem działania muzeum będzie zapobieganie niekorzystnym zjawiskom dezintegracji, wykluczenia społecznego jak również korygować zachowania aspołeczne wśród dzieci i młodzieży,	
Produkt	Muzeum z nowoczesnymi salami ekspozycyjnymi oraz przestrzeń około muzealna,	

	Kawiarenka miejsce spotkań osób odwiedzających, pozwalające integrować uczestników przez poznanie i uczestniczenie w różnych zajęciach, Lekcje i konferencje muzealne, Spotkania i warsztaty techniczno-plastyczne oraz kulturalne integrujące uczestników i słuchaczy,		
Rezultat	Odnowienie zabytkowej i historycznej kamienicy przy Katedrze Św. Mikołaja; podniesienie świadomości społecznej w sferze dziedzictwa kulturowego poprzez muzealną edukację i kontakt z zabytkami, podniesienie umiejętności techniczno-plastycznych jak i kulinarnych na organizowanych warsztatach dla uczestników, tworzenie przyjaznej i otwartej przestrzeni w starówce miejskiej, świadomość ochrony i dbania o zabytki i obiekty historyczne, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, niwelacja postaw negatywnych poprzez spotkania i warsztaty dla dzieci i młodzieży.		
Adresat	Dzieci, młodzież wśród których programy, warsztaty muzeum przyniosą wymierne korzyści w ramach zajęć plastycznych, edukacji, kulinarnych, katechezy oraz bloków humanistycznych. Dorośli w ramach spotkań i prezentacji muzealnych, mieszkańcy okolic na spotkania w kawiarence; duchowieństwo podczas zajęć edukacyjnych; parafianie rzymskokatolickich kościołów. Turyści odwiedzający miasto.		
Miejsce realizacji projektu	Bielsko - Biała, ul. Schodowa 2		
Problem do rozwiązania	Głównym problemem jest brak muzeum. Spotkania, warsztaty i zajęcia muszą być organizowane w miejscu odpowiednio przygotowanym dla takich usług. Na jego zadanie została przeznaczona zabytkowa kamienica przy ul. Schodowej 2 w pobliżu katedry św. Mikołaja. Stan techniczny budynku jest katastrofalny. Budynek nie był użytkowany przez wiele lat. W obiekcie rozpoczęły się już prace remontowe i budowlane w piwnicach (izolacja przeciwwilgociowa). Trwają prace projektowe nad wykonaniem układu funkcjonalnego pomiędzy różnymi usługami, które muzeum będzie oferowało.		
Zakres rzeczowy projektu	Przystosowanie do funkcji około muzealnych, kawiarenki, miejsca spotkań, integracji oraz zajęć techniczno-plastycznych, warsztatów kulinarnych, przeprowadzenie inwentaryzacji zabytków w parafiach diecezji Bielsko - Żywieckiej.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2013		Zakończenie: 2018
Szacunkowy całkowity koszt projektu	4 000 000	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	800 000 20%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Podstawą przedstawienia kosztów jest kosztorys inwestorski na roboty budowlane.		
Oddziaływanie projektu	Rezultatem projektu będzie stworzenie miejsca spotkań dzieci, młodzieży jak również dorosłych, wzrost świadomości dóbr kultury, poszerzenie komunikacji społecznej poprzez kontakt na spotkaniach oraz zajęciach, stworzenie ośrodka integrującego. Zwiększenie atrakcyjności starobielskiej starówki; powstanie obszaru przyjaznej rekreacji, stworzenie kawiarenki oraz warsztatów technicznych, plastycznych oraz kulinarnych w muzeum, co będzie sprzyjało spotkaniom.		

Sposób pomiaru rezultatu projektu	Ilością zwiedzających muzeum, kawiarni, uczestniczących w spotkaniach integracyjnych i muzealnych, odwiedzających stronę internetową, liczbą przeprowadzonych inwentaryzacji zabytków w parafiach oraz ilością zorganizowanych specjalnych spotkań poświęconych idei muzeum		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Podjęto działania w jednym z planowanych obszarów projektu: Inwentaryzacja obiektów zabytkowych i historycznych znajdujących się w parafiach diecezji Bielsko-Żywieckiej, niestety nie podjęto prac remontowych przy budynku ze względu na brak funduszy; wykonano prace zabezpieczające; dokumentacja planowanych prac i projektu jest gotowa. W roku 2015 przewiduje się prace polegające na osadzeniu stolarki okiennej, przygotowanie murów do remontu elewacji.		
Nazwa projektu	PLACE ZABAW w Śródmiejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej		Nr 38
Projektodawca	Śródmiejska Spółdzielnia Mieszkaniowa 43 – 300 Bielsko – Biała ul. Leszczyńska 13		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Projekt nie będzie realizowany z partnerami		
Cel projektu	Upowszechnienie sportu i rekreacji oraz integracji społecznej wśród dzieci i młodzieży. Instruktaż dla korzystających z placu zabaw.		
Produkt	Ogólnodostępne place zabaw		
Rezultat	Stworzenie ogólnodostępnego i bezpiecznego miejsca zabaw dla dzieci i ich rodzin, zachęającego do aktywnego spędzania wolnego czasu jak również umożliwienie dzieciom niepełnosprawnym i osobom dorosłym niepełnosprawnym korzystania z placu zabaw. Aktywizacja do czynnego wypoczynku poprzez utworzenie ogólnodostępnego, bezpiecznego miejsca zabaw dla dzieci i ich rodzin oraz integracja mieszkańców osiedla. Mniejsza liczba urazów.		
Adresat	Mieszkańcy Śródmiejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej.		
Miejsce realizacji projektu:	Bielsko – Biała ul. Leszczyńska 13, 25a, 27a, ul. Poniatowskiego 4, 4a, ul. Batorego 20, ul. Czajkowskiego 6, ul. Widok 13, Ul. NMP KP 38, ul. Roweckiego 12, ul. Kazimierza W. 20, 21,22, Ul. Wapienna 32, ul. Dygańskiego 23, 25.		
Problem do rozwiązania:	Nieogrodzone place zabaw narażone na zanieczyszczenia przez zwierzęta. Sprzęt zabawowy zamontowany obecnie jest niewystarczający, ponieważ nie spełnia obowiązujących przepisów i wymaganych standardów.		
Zakres rzeczowy projektu	Projekt polega na ogrodzeniu placów zabaw, ustawieniu dodatkowych huśtawek, zjeżdżalni ławek oraz innych urządzeń zabawowych - co pozwoli zaspokoić potrzeby społeczne mieszkańców i stanowić będzie kompleksowe miejsce rekreacyjne dla dzieci, z różnorodną infrastrukturą służącą do zabawy i integracji społecznej. Obsługa instruktora – pozwoli na upowszechnieniu wiedzy o prawidłowym korzystaniu z urządzeń zabawowych.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016 r.		Zakończenie: 2018 r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	300 000,- zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	20 000,00 zł Okolo 6,65%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Wyceny dokonano przez analogie wyposażenia i ogrodzenia placu zabaw wykonanego przez Spółdzielnię przy ul. Broniewskiego 7, 10 w Bielsku - Białej		

Oddziaływanie projektu	Place zabaw stanowią podstawę rozwoju społeczności lokalnej i integracji społecznej mieszkańców, a także umożliwiają harmonijny rozwój fizyczny i społeczny dzieci. Zadbane, czyste i przyjazne miejsca mogą przyczynić się do podniesienia atrakcyjności mieszkaniowej na danym osiedlu.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	- Ilość zmodernizowanej infrastruktury, - liczba godzin z instruktorem.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Uzupełniono powierzchnie bezpieczne pod huśtawkami (gumy), oraz wymieniono 12 ławek parkowych. Na rok 2015 zaplanowano montaż trzech szt. urządzeń „fitness” oraz pozyskanie instruktora.		
Nazwa projektu	KLUB OSIEDLOWY w Śródmiejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej		Nr 39
Projektodawca:	Śródmiejska Spółdzielnia Mieszkaniowa 43-300 Bielsko – Biała ul. Leszczyńska 13		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Projekt nie będzie realizowany w partnerstwie		
Cel projektu	Celem projektu będzie aktywizacja osób starszych, podtrzymywanie umiejętności uczestnictwa w społeczności lokalnej. Klub będzie jednostką pomagającą samoorganizować się ludziom, podejmować wspólne inicjatywy - integracja osób starszych z dziećmi i młodzieżą, poprzez tworzenie kółek zainteresowań oraz innych, wspólnych przedsięwzięć.		
Produkt	Klub osiedlowy ogólnodostępny dla mieszkańców oraz stowarzyszeń działających w ŚDM.		
Rezultat	Stworzenie bezpiecznego miejsca spotkań zachęcającego do spędzania wolnego czasu; doświadczenie w pracy ze środowiskiem mieszkańców ŚSM.		
Adresat	- Mieszkańcy Śródmiejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej - NGO		
Miejsce realizacji projektu	Bielsko – Biała ul. Stojalowskiego 44		
Problem do rozwiązania	Brak miejsca spotkań mieszkańców i NGO z terenu ŚSM.		
Zakres rzeczowy projektu	Projekt polega na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej wymiana okładzin ścian, wymiana podłóg oraz malowanie pomieszczenia. Przygotowanie pomieszczenia w celu organizowania wieczorków tanecznych, spotkań różnych grup społecznych oraz integracja międzypokoleniowa. Ponieważ pomieszczenie znajduje się na piętrze a korzystać z niego mają ludzie starsi oraz osoby niepełnosprawne konieczne jest wykonanie dźwigu.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016 r.		Zakończenie: 2018 r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	250 000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	20 000 zł 8%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Wycenę dźwigu wykonała Firma „Dźwig-Pol Katowice, która montuje i konserwuje dźwigi - natomiast koszt remontu pomieszczeń wykonano szacunkowo analogicznie do kosztów już wykonanych remontów w innych pomieszczeniach.		

Oddziaływanie projektu	Klub osiedlowy dla emerytów i rencistów, dzieci, rodzin z dziećmi oraz osób niepełnosprawnych – stanowić będzie metodę integracji różnych grup społecznych.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Listy obecności, ankiety, listy zorganizowanych imprez i pogadanek.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Wymieniono trzy okna metalowe na okna PCV oraz wymieniono trzy szt. starych grzejników typ „Fawir” na nowe grzejniki typu „PURMO” z zaworami termostatycznymi. W roku 2015 przewidziane są następujące prace: wymiana 3 okien i wymiana trzech grzejników nie zaplanowano żadnych dalszych robót z powodu braku środków.		
Nazwa projektu	SKWER, PLAC ZABAW DLA DZIECI		Nr 40
Projektodawca	Karpacka Spółdzielnia Mieszkaniowa, 43-316 Bielsko – Biała, ul. Morskie Oko 23		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Projekt nie będzie realizowany przy udziale partnerów		
Cel projektu	Wykonanie miejsc wypoczynku i placu zabaw z infrastrukturą towarzyszącą. Stworzenie warunków dla efektywnego spędzenia czasu wolnego mieszkańców osiedla, poprawa warunków życia lokalnej wspólnoty, integracja mieszkańców, wyposażenie obiektu tak, by był dostępny dla osób niepełnosprawnych.		
Produkt	Skwer, plac zabaw dla dzieci jed.„B” Osiedle Karpackie		
Rezultat	Zwiększenie dostępności mieszkańców osiedla - szczególnie dzieci i młodzieży - do atrakcyjnych form spędzenia czasu wolnego i zabawy, lepsze warunki do integracji mieszkańców, szczególnie do integracji międzypokoleniowej.		
Adresat	Mieszkańcy osiedla i sąsiednich osiedli – obszarów zdegradowanych		
Miejsce realizacji projektu	Osiedle Karpackie, Bielsko - Biała – Jednostka „B”, ul. Doliny Miętusiej 3 - Szkoła Podstawowa Nr 37		
Problem do rozwiązania	Niedostatek form spędzania czasu na wolnym powietrzu, przy dostępie do wolnego terenu, który można zagospodarować w sposób korzystny dla lokalnej społeczności (teren obecnie jest nieużytkiem).		
Zakres rzeczowy projektu:	Pow. skweru z placem zabaw ok. 2.500 m ² , z infrastrukturą towarzyszącą		
Terminy realizacji:	Rozpoczęcie: 2016 r.		Zakończenie: 2016 r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	450 000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	90 000zł 20%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Przedmiar robót, kosztorys inwestorski		
Oddziaływanie projektu	Nowoczesna infrastruktura rekreacyjna osiedla.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Zniwelowanie zdiagnozowanych problemów na osiedlu oraz zagospodarowanie niewykorzystanego obecnie terenu. Zwiększenie walorów funkcjonalno-użytkowych i wizualnych terenu. W ramach wyposażenia placu zabaw o pow.250 m ² planuje się zainstalowanie 11 szt.		

	urządzeń zabawowych.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Projekt we wstępnej fazie przygotowań.		
Nazwa projektu	LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH w Śródmiejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej		Nr 41
Projektodawca	Śródmiejska Spółdzielnia Mieszkaniowa 43-300 Bielsko – Biała ul. Leszczyńska 13		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Projekt nie będzie realizowany przy udziale partnerów		
Cel projektu	Umożliwienie osobom niepełnosprawnym na wózkach inwalidzkich oraz rodzinom z małymi dziećmi w wózkach swobodne poruszanie się i możliwość załatwienia osobiście spraw w Administracji Śródmiejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej poprzez budowę podjazdu.		
Produkt	Podjazd dla osób niepełnosprawnych od bramy „C” budynku mieszkalnego wielorodzinnego położonego przy ul. Kierowej 10 w Bielsku – Białej.		
Rezultat	Swobodny dostęp i możliwość osobistego załatwienia swoich spraw		
Adresat	Mieszkańcy Śródmiejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej		
Miejsce realizacji projektu	Bielsko – Biała ul. Kierowa 10		
Problem do rozwiązania:	Brak podjazdu do budynku położonego przy ul. Kierowej 10 w Bielsku - Białej		
Zakres rzeczowy projektu:	Wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych zgodnie z normami i obowiązującymi przepisami.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016 r.		Zakończenie: 2017 r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	50 000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	5 000zł 10%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Wycena wykonana przez wykonawców tego typu podjazdu		
Oddziaływanie projektu	Osoby niepełnosprawne będą mogły załatwiać swoje sprawy osobiście w Administracji Śródmiejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Wzrost ilości osób niepełnosprawnych załatwiających samodzielnie swoje sprawy w administracji.		
Wykonalność - działania	Zebrano 2 oferty cenowe na wykonanie podjazdu. W roku 2015		

już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	planowane jest wystąpienie do Urzędu Miejskiego w Bielsku – Białej – Wydział Urbanistyki i Architektury ze zgłoszeniem robót niewymagających pozwolenia na budowę dotyczącym wykonania podjazdu dla osób niepełnosprawnych	
Nazwa projektu	OŚRODEK REKREACJI I REHABILITACJI KONNEJ	Nr 42
Projektodawca	Bielski Klub Jeździecki "Hubertus" Bielsko - Biała, ul. Startowa 9	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Ośrodek Sportowo-Szkoleniowy "Rekord" Camping "Ondraszek"	
Cel projektu	-Stworzenie bazy dla całorocznej, atrakcyjnej działalności oferującej zróżnicowane formy aktywności fizycznej i rekreacji dostępnej dla młodzieży i dorosłych, również dla osób niepełnosprawnych, -Współpraca z organizacjami pożytku publicznego działającymi na rzecz osób i środowisk wymagających wsparcia, -Prowadzenie profesjonalnej hipoterapii indywidualnej i w formie turnusów, szkolenia hipoterapeutów, -Aktywna współpraca ze szkołami i innymi placówkami młodzieżowymi/lekcje wf, koła zainteresowań, lekcje biologii, wychowania obywatelskiego itp./, organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla młodzieży, -Organizacja bądź współudział w ogólnodostępnych imprezach dla mieszkańców/ festyny osiedlowe, Dni Bielska-Białej, zbiórki WOŚP, zawody konne, pokazy itp./ -Działalność edukacyjna: kształcenie wrażliwości społecznej, podtrzymywanie tradycji, kształcenie świadomości ekologicznej, nauka szacunku dla zwierząt. Jak wynika z naszego doświadczenia konie są swojego rodzaju "magnesem" przyciągającym ludzi a zróżnicowana, bogata oferta sprawia, że każdy znajdzie coś interesującego. Tym samym nasza działalność jest alternatywą dla bezczynnego i bezmyślnego spędzania czasu przez mieszkańców obszarów naszego miasta, w których występuje największe nasilenie negatywnych zjawisk społecznych. -Korzystanie z pomocy wolontariuszy, zwłaszcza w działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych czy w hipoterapii umożliwi korzystanie wolontariuszom nieodpłatnie z jazdy konnych, co z jednej strony zmniejszy ich poczucie wykluczenia spowodowane złą sytuacją materialną a z drugiej sprzyjać będzie kształtowaniu wrażliwości społecznej. -Możliwość uczestniczenia w działalności przez całe rodziny /dzieci, rodzice a nawet dziadkowie/ poprzez wspólne zainteresowania a nawet pasje sprzyjać będzie konsolidacji wewnątrz tych rodzin. -Bez względu na sposób korzystania z naszej działalności uczestniczenie w niej zawsze będzie się wiązało z jakąś formą aktywności fizycznej.	
Produkt	Produktem projektu będzie infrastruktura niezbędna dla rekreacji i rehabilitacji konnej, co stworzy możliwość uczestniczenia mieszkańcom i turystom w bogatej i zróżnicowanej ofercie wypoczynku i rekreacji. Równolegle realizowane będą inne, ważne społecznie cele z zakresu działań w sferze pożytku publicznego.	

Rezultat	Powstanie nowy obiekt stanowiący uzupełnienie i kontynuację funkcji rekreacyjno wypoczynkowej bulwarów nad potokiem Straconka. Teren ten będący naturalnym zapleczem rekreacyjnym dla osiedla Złote Łany ma być obecnie zagospodarowany na cele rekreacyjne stając się alternatywnym miejscem wypoczynku wobec Błoni. Z uwagi na bliskość Złotych Łanów i dogodny dojazd z dzielnic śródmiejskich oraz z uwagi na wybitne walory przyrodniczo-krajobrazowe teren Bulwarów i naszego ośrodka stanie się w najbliższych latach miejscem aktywnego wypoczynku mieszkańców a obecność naszego ośrodka stanowić będzie dodatkową atrakcję. W latach ubiegłych działalność Klubu cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem gromadząc codziennie wiele osób zarówno korzystających z jazd konnych jak i biernych uczestników jazd. Organizowane pokazy i zawody konne miały zawsze liczną widownię. Klub posiada dokumentację fotograficzną potwierdzającą te fakty. Liczne telefony osób pragnących jeździć konno, deklaracje szkół dotyczące zajęć dla uczniów i wiele innych sygnałów, jakie otrzymujemy przemawiają za realnością osiągnięcia zamierzonych rezultatów.
Adresat	Podstawowe grupy będące adresatem projektu to młodzież w tym sprawiająca problemy wychowawcze, z rodzin patologicznych jak również rodzin ubogich oraz osoby kwalifikujące się do rehabilitacji konnej. Działania na rzecz młodzieży mają za zadanie ich aktywizację sportową, ale również kształtowanie pozytywnych cech społecznych. Oferta rehabilitacji nie wymaga uzasadnienia - istniejące w okolicy Bielska-Białej prywatne stajnie mianem hipoterapii określają wożenie dzieci na koniach co jest nieporozumieniem. Wymienione grupy nie są jedynymi adresatami projektu, bowiem w istocie, tak jak w ubiegłym okresie ponad 40 letniej naszej działalności, otwarta formuła Klubu pozwalała na korzystanie, w różnej formie, wszystkim niemal grupom wiekowym i społecznym. Wspólne zainteresowania i pasje likwidowały bariery społeczne, wiekowe i materialne.
Miejsce realizacji projektu	Bielsko - Biała, teren przyległy do nowego odcinka ul. Jeździeckiej nad drogą ekspresową S-69 (granica Straconki i Leszczyn).
Problem do rozwiązania	W tej części miasta brak jest innych atrakcyjnych miejsc wypoczynku, sąsiednie osiedle Złote Łany jest obszarem zdegradowanym o wysokim poziomie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych. Teren objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (Uchwała Nr XIII/296/2011) przewidziany w planie, jako tereny sportu - stadnina koni. Cały teren projektu i obszary z nim sąsiadujące posiadają wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe i predestynowane są w planie, jako teren sportu i rekreacji. Obecnie cały ten obszar nie jest zagospodarowany i pozostaje bezużyteczny dla mieszkańców miasta. Aktywizacja tego miejsca dla aktywnego wypoczynku jest niezwykle istotna, ponieważ stanowi on naturalne, dostępne w ramach krótkiego spaceru, zaplecze rekreacyjne dla mieszkańców osiedla Złote Łany. Posiada też dobrą komunikację z centrum miasta.
Zakres rzeczowy projektu	Projekt zakłada stworzenie infrastruktury niezbędnej do prowadzenia działalności. Podstawowe elementy: - budowa stajni z zapleczem gospodarczym i socjalnym, - urządzenie ujeżdżalni otwartej, - budowa krytej ujeżdżalni.

	- urządzenie terenu / ogrodzenia, zieleni, dojazdy itp./		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2014		Zakończenie: 2016
Szacunkowy całkowity koszt projektu	3 500 000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	1 000 000zł Okolo 28%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Koszt budowy stajni i krytej ujeżdżalni na podstawie ofert wykonawców, koszty ujeżdżalni otwartej i urządzenia terenu na podstawie wstępnego oszacowania. Uwzględniono koszty administracyjne itp. oraz koszt przyłączy.		
Oddziaływanie projektu	1. Atrakcyjne zagospodarowanie terenu, przyciągające zarówno osoby czynnie uprawiające jazdę konną jak i korzystające ze spacerów na terenie bulwarów potoku Straconka . 2. Oferta całoroczna spowoduje, że aktywność fizyczna osób korzystających czynnie i biernie z projektu nie ograniczy się tylko do okresów letnich. 3. Prowadzenie hipoterapii i zajęć dla osób niepełnosprawnych wspierane przez grupę rekreacyjną i sportową będzie ważnym działaniem na rzecz integracji tych środowisk, rozwijać będzie świadomość społeczną, 4. Uczestniczenie w jazdach rodziców i dzieci pozytywnie będzie wpływać na relacje emocjonalne w rodzinie. 5. Realizacja projektu może stanowić impuls dla właścicieli sąsiadujących terenów do ich zagospodarowania w sposób zgodny z m.p.z.p. co przyczyni się do dalszego zwiększenia jego trakcyjności. Działalność taką mogą również podjąć pozostające bez pracy osoby z obszarów rewitalizowanych.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Obiektywnymi miernikami pomiarów będą: - ilość osób korzystających z różnych form działalności Ośrodka - powstawanie wokół infrastruktury uzupełniającej jak np. punkty gastronomiczne, wypożyczalnie sprzętu sportowego /narty biegowe, kijki do nordic walking itp/, ogródki zabaw dla dzieci, mini pensjonaty - podobnie jak to miało miejsce na Błoniach.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Zebrano projekty stajni oraz hali, uzgodniono niezbędne zmiany i adaptacje, Klub wystąpił do Urzędu Miasta z wnioskiem o sprzedaż 4 sąsiednich działek, uzgodniono z Zarządem Dróg sprawę zjazdu z ul. Jeździeckiej na teren nieruchomości, oszacowano koszt realizacji I etapu, wstępnie oszacowano wartość całego projektu. W 2015r. przewiduje się następujące prace: sfinalizowanie zakupu działek od Urzędu Miasta, przeprowadzenie akcji ofertowej na wybór projektanta, dokonanie korekt w wybranym projekcie stajni i sporządzenie projektu zagospodarowania terenu oraz złożenie wniosku o zatwierdzenie projektu i wydanie pozwolenia na budowę.		
Nazwa projektu	TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW zasób KSM w Bielsku-Białej Jednostka A i B1 oraz Giewont 20		Nr 43
Projektodawca	Karpacka Spółdzielnia Mieszkaniowa, 43-316 Bielsko - Biała, ul. Morskie Oko 23		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów		
Cel projektu	Remont istniejącego docieplenia zgodnie z obowiązującymi przepisami określonymi w WT		

Produkt	Termomodernizacja budynków wielorodzinnych w zasobach KSM w Bielsku-Białej Jednostki A i B1 oraz Giewont 20		
Rezultat	Obniżenie kosztów ogrzewania poprzez zmniejszenie strat ciepła przez przegrody z ew., efekt ekologiczny, który zostanie określony po opracowaniu audytów energetycznych.		
Adresat	Mieszkańcy osiedla – obszaru zdegradowanego		
Miejsce realizacji projektu	Osiedle Karpackie - Jednostka A i B1 oraz Giewont 20, Morskie Oko 2,4,7,15,17,21,23,25, Pięciu Stawów 1,3,5,7,11, Żyzna 6a, Giewont 20, Doliny Miętusiej 15,21 – obszar zdegradowany w sąsiedztwie obszaru rewitalizacji		
Problem do rozwiązania:	Niski standard energetyczny zabudowy mieszkalnej – wysokie koszty ogrzewania. Budynki w technologii wielkiej płyty WK-70 ocieplone styropianem gr. 5 cm, uszkodzenia warstwy fakturowej tynków na elewacjach budynków, straty ciepłe.		
Zakres rzeczowy projektu	- Jed. A – 14 budynków o pow. łącznej ok. 50 tys.m ² - Jed. B1 – 2 budynki o pow. łącznej ok. 6,6 tys.m ² - Giewont 20 – budynek ocieplony – 2.800 m ² / wełna mineralna 5 cm, blacha trapezowa /		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2015 r.		Zakończenie: 2020 r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	11 000 0000zł.	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	2 200 000zł 20%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Przedmiar robót, kosztorys inwestorski		
Oddziaływanie projektu	- naprawa elewacji budynków - oszczędność energii - efekt ekologiczny - estetyka otoczenia		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Poprawa stanu technicznego budynków, obniżenie kosztów ogrzewania, oszczędności na wydatkach		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	W 05.2015 r. rozpoczęto termomodernizację budynków przy ulicy Pięciu Stawów 1, Morskie Oko 2, 4 i 21. Pozostałe budynki wymienione w rubryce Nr 10 zostaną rozpoczęte od 2016 r.		
Nazwa projektu	UTWORZENIE CENTRUM ANIMACJI DZIAŁAŃ TWÓRCZYCH DRACHMA		Nr 44
Projektodawca	Fundacja Drachma ul. Reja 18, 43-300 Bielsko-Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Trwają rozmowy z potencjalnymi partnerami		
Cel projektu	Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją. Projekt Fundacji Drachma powstał w oparciu o doświadczenia wynikające z: 1. Kilkuletniej pracy z młodzieżą, niepełnosprawnymi i seniorami,		

	2. Kilkuletniej współpracy z świetlicą środowiskową, 3. Współpracy z MOPS – od 2010 roku. Naszym celem jest stworzenie oferty różnorodnych zajęć dla dzieci, młodzieży, osób starszych oraz niepełnosprawnych, w wygodnym ośrodku, który umożliwi prowadzenie działalności o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, artystycznym. Chcemy, aby Centrum było miejscem spotkań, realizacji zainteresowań artystycznych, ale również działań edukacyjnych w postaci warsztatów i szkoleń prowadzonych pod okiem instruktorów. Zamierzamy organizować imprezy artystyczne dla i z udziałem młodych ludzi oraz niepełnosprawnych i osób starszych, prowadzić różnego rodzaju warsztaty, szkolenia, chcemy kształcić wolontariuszy. Może być on wykorzystywany w ciągu całego dnia, np. przez osoby starsze w godzinach popołudniowych, przez młodzież po zajęciach po południu. Poprzez realizację tego projektu chcemy niwelować problemy społeczne dotyczące młodzieży, niepełnosprawnych i osób starszych, przeciwdziałać patologiom, występującym ze szczególnym nasileniem na obszarze objętym rewitalizacją. Pragniemy zainteresować odbiorców projektu aktywnym i ciekawym sposobem spędzania wolnego czasu oraz stworzyć możliwość rozwijania zainteresowań, doskonalenia posiadanych umiejętności. Obiekt będzie również miejscem, gdzie można będzie zaprezentować efekty swoich działań. Szczególną opieką chcemy objąć osoby starsze, niepełnosprawne, dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, osoby dotknięte bezrobociem, alkoholizmem, wychowanków placówek wychowawczo-opiekuńczych. Projekt nasz ma za zadanie zaktywizowanie społeczne i obywatelskie możliwie jak największej grupy osób.
Produkt	1. Nowoczesny, ogólnie dostępny obiekt przeznaczony na działania podejmowane z inicjatywy młodzieży i dla młodzieży, niepełnosprawnych i osób starszych. 2. Oferta różnorodnych działań edukacyjnych, kulturalnych i twórczych skierowana do szerokiego kręgu adresatów w tym grup zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym / dzieci, młodzież, starsi i niepełnosprawni/ 3. Utworzenie strony internetowej informującej o działalności Centrum.
Rezultat	1. Powstanie Centrum Animacji Działań Twórczych – miejsca spotkań, oraz organizacji zajęć dla dzieci, młodzieży, niepełnosprawnych i osób starszych. 2. Stworzenie możliwości twórczego rozwoju młodych ludzi. 3. Stworzenie miejsca integracji młodzieży z różnych środowisk oraz integracji międzypokoleniowej. 4. Propagowanie efektywnego spędzania wolnego czasu przez ludzi młodych, niepełnosprawnych i osoby starsze. 5. Wspieranie młodzieży z rodzin wieloprotblemowych. Przewidujemy organizację: 1. Zajęć edukacyjno-warsztatowych – średnio 6 w miesiącu dla ludzi młodych (grupy ok. 40 osób) i 4 dla seniorów (grupy ok. 25 osób); 2. Imprez – 1 raz w tygodniu dla grupy ok. 100 osób;

	3. Prelekcji – 4 razy w miesiącu; 4. Spotkań niepełnosprawnych – 2 razy w miesiącu dla grupy ok. 25 osób; Szacowana liczba odwiedzających Centrum ok. 200 osób tygodniowo. Osiągnięcie opisanych rezultatów jest realne, ponieważ projekt Fundacji Drachma powstał w oparciu doświadczenia wynikające z: 1. Kilkuletniej pracy z młodzieżą, niepełnosprawnymi i seniorami. 2. Kilkuletniej współpracy z świetlicą środowiskową i domem dziecka . 3. Współpracy z MOPS-em.
Adresat	Grupy społeczne zagrożone wykluczeniem, marginalizacją, charakteryzujące się niską aktywnością społeczną i obywatelską oraz małym kapitałem relacyjnym: - dzieci, - młodzież, - osoby starsze, - niepełnosprawni.
Miejsce realizacji projektu	Bielsko - Biała, ul. 1 Maja 24
Problem do rozwiązania	1. Wśród młodzieży, szczególnie z ubogich rodzin, zauważa się brak pomysłu na aktywne i twórcze spędzanie wolnego czasu, brak możliwości realizacji swoich pomysłów i rozwijania posiadanych umiejętności. Wszystko to sprzyja powstawaniu patologiom wśród tej grupy społecznej. 2. Mając stałe kontakty z osobami niepełnosprawnymi, zauważamy ich problemy i potrzeby. Wynikają one głównie z izolacji. Ich ważną potrzebą są kontakty z innymi osobami, nie tylko niepełnosprawnymi. Duże znaczenie ma aktywizacja tych osób, wsparcie i poprawa jakości ich życia, wszelkie działania, które powodują wzrost poczucia wartości i wiary we własne możliwości. 3. Współpraca z MOPS polegała na realizacji systemowego projektu „Bielsko - Biała łączy ludzi” i programu aktywności lokalnej dla osiedla Śródmieście. Jako organizacja pozarządowa jesteśmy członkiem koalicji związanej w postaci nieformalnego partnerstwa. Bazując na tej współpracy i korzystając z badań prowadzonych przez MOPS w ramach powyższego programu na temat zasobów i potrzeb osób starszych, wiemy, z jakimi problemami borykają się osoby starsze. Dotyczą one: samotności, braku akceptacji środowiska lokalnego, poczucia dyskryminacji i marginalizacji. Chcemy, aby poprzez edukację, kontakty z innymi osobami, posiadanie miejsca na systematyczne spotkania, udział w imprezach artystyczno-kulturalnych zmieniła się ich jakość życia.
Zakres rzeczowy projektu	1. Wymiana stolarki okiennej i drzwi. 2. Pokrycie podłóg. 3. Założenie instalacji elektrycznej, CO, wodnokanalizacyjnej, gazowej, telefonicznej, komputerowej, alarmowej, przeciwpożarowej. 4. Malowanie i wyposażenie lokalu.

Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2018
Szacunkowy całkowity koszt projektu	4 500 000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	675 000 zł 15%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Została przygotowana wstępna koncepcja realizacji projektu w postaci adaptacji III i IV poziomu w przemysłowym budynku przy ul. 1 Maja 24 w Bielsku-Białej.		
Oddziaływanie projektu	Przewidujemy: 1. Aktywizację dzieci, młodzieży, niepełnosprawnych i osób starszych 2. Wzajemną integrację uczestników wszelkich działań 3. Zmniejszenie problemu tzw. rodzin dysfunkcyjnych 4. Wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży z ubogich rodzin 5. Wyjście osób niepełnosprawnych poza własne, ograniczone środowisko 6. Wzmocnienie poczucia własnej wartości osób niepełnosprawnych 7. Zmniejszenie problemu samotności osób starszych poprzez kontakt z innymi ludźmi. 8. Zaspokojenie potrzeb osób starszych poprzez posiadanie miejsca na spotkania, udział w zajęciach.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	1. Liczba osób odwiedzających Centrum 2. Liczba zorganizowanych spotkań, szkoleń, imprez 3. Liczba osób w nich uczestniczących		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Projekt będzie kontynuacją naszych projektów, które mają na celu stały kontakt i współpracę z podopiecznymi, przyjaciółmi, wolontariuszami fundacji, a zarazem przyszłymi uczestnikami nowego projektu: np. „Niepokonani”- sprawni inaczej. Współdziałanie i pomoc osobom niepełnosprawnym / bał, wyjazdy, pokaz mody/, „Starszy brat, starsza siostra”- pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych poprzez wolontariat młodzieży, „Łączymy Pokolenia”- spotkania integrujące seniorów i młodzież/ zajęcia rękodzieła, wycieczki/, „Międzynarodowe Warsztaty GOSPEL”, „Kulinarna Piaskownica”- kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych, dbanie o rozwój duchowy młodzieży, wspólne modlitwy w duchu wspólnoty z Taizé, rozważanie fragmentów Ewangelii – „Słowa życia” . W celu zdobywania środków finansowych, które wspomogą realizację projektu, powołano do życia Spółki: EDUKT Biuro Podróży. Przeprowadzono również: spotkania z potencjalnymi sponsorami i wolontariuszami, działania na rzecz rozwijania działalności Spółki EDUKT.		
Nazwa projektu	REKLAMOWY RAJ		Nr 45
Projektodawca	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Złote Łany” Ul. Jutrzenki 22 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Nie przewiduje się		
Cel projektu	Zwiększenie aktywności ekonomicznej poprzez porządkowanie przestrzeni osiedla , wyznaczenie, wskazanie miejsc na reklamy i szyldy głównie na elewacjach obiektów handlowo-usługowych jak i na wolnostojących billboardach i słupach ogłoszeniowych oraz uporządkowanie przestrzeni.		
Produkt	Wydzielona przestrzeń (na elewacjach pawilonów handlowych, wolnostojących billboardach, słupach ogłoszeniowych) przeznaczona		

	na szyldy i reklamy		
Rezultat	Projekt powinien poprawić estetykę osiedla Złote Łany, a poprzez większą skuteczność oddziaływania reklam i szyldów powinien pozytywnie wpłynąć na użytkowników lokali handlowo-użytkowych. Spowoduje to lepsze wykorzystanie wolnych powierzchni handlowo-usługowych (mniej pustostanów).		
Adresat	Reklamodawcy i reklamobiorcy – osoby świadczące oraz korzystające z handlu i usług na osiedlu Złote Łany i Langiewicza		
Miejsce realizacji projektu	Osiedle Złote Łany - teren oraz pawilony handlowe stanowiące własność Spółdzielni Mieszkaniowej „Złote Łany” zlokalizowane na tych osiedlach.		
Problem do rozwiązania	Aktualnie reklamy i szyldy, banery reklamowe montowane są często sposób niszczący estetykę obiektów i otoczenia. Stwarza to wrażenie chaosu, bezładu, zaśmieca przestrzeń publiczną oraz powoduje dezorientację u reklamo-biorców. Skutkuje to tym, że Spółdzielnia dysponuje wolnymi lokalami handlowymi – a pustostany deprecjonują osiedle, zamiast być miejscami aktywności ekonomicznej – miejscami pracy, to generują koszty.		
Zakres rzeczowy projektu	1. Wydzielenie na elewacji Centrum Handlowo-Usługowego przy ul. Jutrzenki powierzchni, na której jedynie dozwolone będzie umieszczanie reklam i szyldów (ograniczenie wymiarów materiałów reklamowych) 2. Budowa w wyznaczonych miejscach osiedla banerów oraz słupów przeznaczonych na zamieszczanie reklam (ujednolicenie ich wyglądu, rozmieszczenie w odpowiednich miejscach), opracowanie wzorcowych rozwiązań (technologia, kolorystyka).		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2014		Zakończenie: 2018
Szacunkowy całkowity koszt projektu	160.000,00 zł	W tym środki własne zgłaszającego(kwota i w %):	24.000,00 zł 15%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie szacunków kosztów		
Oddziaływanie projektu	Uporządkowanie przestrzeni wpłynie na poprawę estetyki osiedla oraz spowoduje, że miejsce to odbierane będzie jako bardziej przyjazne dla mieszkańców i przedsiębiorców. Dodatkowo wydzielenie miejsc na reklamy i szyldy spowoduje, że reklamy i szyldy będą bardziej skutecznie trafiały do potencjalnych klientów, co powinno zwiększyć atrakcyjność gospodarczą osiedla i pośrednio poprawić sytuację na rynku pracy.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Stopień wykorzystania lokali usługowych (% wynajętych lokali, tj. relacja liczby lokali wynajętych do liczby lokali ogółem), ankieta wśród mieszkańców osiedla oraz wzrost przychodów z reklam		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Na podstawie zatwierdzonego projektu na budowę zlecono realizację miejsca na reklamy w pawilonie handlowym Jutrzenki 24 - aktualnie w trakcie wykonywania. Planowane jest ogłoszenie przetargu na realizację (w ramach prac modernizacyjnych pawilonów Jutrzenki 18, 20 i 22) następnych miejsc na reklamy.		
Nazwa projektu	RENOWACJA ZABYTKOWEJ KAPLICZKI NA OS. LANGIEWICZA		Nr 46
Projektodawca	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Złote Łany”		

	Bielsko – Biała, ul. Jutrzenki 22		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Wstępnie zakłada się udział w projekcie firm lokalnych z branży budowlanej oraz firm zajmujących się urządzeniem i pielęgnacją terenów zielonych		
Cel projektu	Stworzenie „nowego miejsca” pomoże w integracji mieszkańców w bezpośrednim otoczeniu osiedla. Oprócz integracji, pozwoli stworzyć miejsce gdzie można się będzie zatrzymać, i które służyć będzie upowszechnianiu wiedzy o dziedzictwie historyczno-kulturalnym terenu osiedla Złote Łany i Langiewicza.		
Produkt	Odnowiona istniejąca kapliczka z XIX wieku oraz zagospodarowanie terenu wokół tego zabytku		
Rezultat	Odnowienie zabytkowego obiektu i stworzenie wokół niego ogólnodostępnego miejsca – celu pieszych wycieczek i spacerów. Planuje się iż w miejscu będzie można zatrzymać się, odpocząć, zapoznać się z historią i dziedzictwem kulturalnym tego terenu. Teren ten jest idealnym miejscem na wyciszenie się z dala od osiedlowego gwaru w otoczeniu pięknie zagospodarowanej zieleni.		
Adresat	Mieszkańcy osiedli Złote Łany i os. Langiewicza, nowobudowanych osiedli, oraz sąsiednich dzielnic : Straconki, Leszczyn, Lipnika		
Miejsce realizacji projektu	Działki 759/13 i 759/14 obręb Lipnik		
Problem do rozwiązania	Tereny zielone położone na obrzeżu osiedla Langiewicza, zaniedbane, od wielu lat niekoszone, porośnięte samosiejkami, sporadycznie odwiedzane przez właścicieli psów, miejsce dość licznych dzikich wysypisk śmieci. W pobliżu osiedla brak jest terenów spacerowych oraz miejsc spotkań plenerowych. XIX- wieczna kapliczka (krzyż) jest zniszczona i zarośnięta.		
Zakres rzeczowy projektu	Odnowienie (odrestaurowanie) zabytkowego krzyża – kapliczki z XIX w., wytyczenie ścieżki spacerowej do tego miejsca, zamontowanie ławek oraz tablic informacyjno-edukacyjnych o historii tych terenów, nasadzenia drzew i krzewów kwitnących.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2017		Zakończenie: 2017
Szacunkowy całkowity koszt projektu	160.000,00 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	24.000,00 zł 15 %
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie kosztorysów inwestorskich		
Oddziaływanie projektu	Ożywiony teren stanowić będzie miejsce spacerów, wycieczek, spotkań mieszkańców, plenerowych prelekcji. Będzie oddziaływał na rozwój więzi społecznych i integrację mieszkańców osiedla, poprawi świadomość własnej tożsamości mieszkańców. Zagospodarowanie to będzie pozytywnie oddziaływało także na sąsiednie nieruchomości. Po zrealizowaniu zadania obszar ten będzie mini parkiem – skwerem, wśród nowopowstających w okolicy budynków wielorodzinnych pewnego rodzaju „powrotem do przeszłości” przypominającym historię tego miejsca i jego mieszkańców.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Okresowe pomiary ilości osób odwiedzających to miejsce, przeprowadzenie ankiety wśród mieszkańców pobliskich budynków.		

Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Nie podjęto jeszcze żadnych działań- projekt we wstępnej fazie przygotowań (koncepcja).		
Nazwa projektu	ŚCIEŻKA ZDROWIA		Nr 47
Projektodawca	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Złote Łany” Bielsko - Biała ul. Jutrzenki 22		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Nie przewiduje się		
Cel projektu	Upowszechnianie sportu i rekreacji oraz integracji społecznej wśród dzieci i młodzieży, propagowanie zdrowego trybu życia, poprawa kondycji fizycznej.		
Produkt	Ogólnodostępna ścieżka zdrowia		
Rezultat	Stworzenie ogólnodostępnego i bezpiecznego miejsca rekreacji dla młodzieży, dorosłych i seniorów, zachęcającego do aktywnego spędzania wolnego czasu		
Adresat	Mieszkańcy osiedla Złote Łany, jak również osoby spoza osiedla (np. działkowcy z pobliskich ogródków)		
Miejsce realizacji projektu	Wolny teren pomiędzy realizowaną przez Gminę ścieżką rowerową a budynkami wysokimi Podgórze 22 i 24 na os. Złote Łany (w pobliżu ulicy Liściasta i ogródków działkowych) - działka Nr 345/211 obręb Lipnik.		
Problem do rozwiązania	Wolny teren zielony sporadycznie obsadzony krzewami i drzewami		
Zakres rzeczowy projektu	Dostawa montaż certyfikowanych urządzeń fitness dla dorosłych. Planuje się montaż około 8 sztuk urządzeń w grupach po 2 szt. a także stojaków na rowery. Docelowo wraz z realizowaną obecnie ścieżką rowerową miejsce to zaspokajać będzie potrzeby rekreacyjne i społeczne mieszkańców, a także oddziaływać będzie integrująco na mieszkańców.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2018		Zakończenie: 2018
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	200.000,00 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	30.000 zł 15%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie podobnych inwestycji		
Oddziaływanie projektu	Po zrealizowaniu zadania będzie to miejsce spotkań mieszkańców różnych grup wiekowych, w różnych porach dnia, a tym samym zostanie poszerzona się oferta spędzania wolnego czasu dla rodzin. Zamontowane urządzenia fitness wpłynąć będą na wzrost aktywności fizycznej, a realizacja tego zadania właśnie na tym terenie w pobliżu ogródków działkowych i ścieżki rowerowej w terenie wolnym od ruchu samochodowego stworzy możliwość organizowania różnych zawodów czy konkursów. Zagospodarowanie to będzie pozytywnie oddziaływało także na sąsiednie nieruchomości . Dodatkowym atutem będzie fakt, że z urządzeń będzie można korzystać bezpłatnie.		

Sposób pomiaru rezultatu projektu	Okresowe pomiary ilości osób korzystających ze ścieżki zdrowia, ankieta wśród mieszkańców tej części osiedla.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Nie przeprowadzono jeszcze żadnych działań		
Nazwa projektu:	POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DZIAŁALNOŚCI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ KLUBU BEST		Nr 48
Projektodawca:	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Złote Łany” Ul. Jutrzenki 22, Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Nie przewiduje się		
Cel projektu	Projekt polega na zwiększeniu dostępności osiedlowego klubu „Best” na osiedlu Złote Łany poprzez budowę pochylni, dobudowanie windy obsługującej pomieszczenia na I piętrze oraz częściową przebudowę układu komunikacyjnego w obiekcie – likwidacja barier architektonicznych. Zrealizowanie projektu spowoduje szerszą dostępność placówki kulturalnej zarówno dla osób starszych jak i niepełnosprawnych.		
Produkt	Pochylnie oraz winda osobowa, które umożliwią korzystanie z zajęć grupie osób niepełnosprawnych oraz starszych.		
Rezultat	Planowany rezultat to umożliwienie dostępu osobom niepełnosprawnym oraz z ograniczeniami ruchowymi (seniorzy) do klubu. Budowa tego dźwigu przeciwdziała więc wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych. Obecnie osoby te są wykluczone z możliwości korzystania z oferty klubu osiedlowego – zrealizowanie widny spowoduje, iż oferta klubu będzie ogólnodostępna. Z oferty klubu „BEST” będzie mogło korzystać większe grono ludzi.		
Adresat	Głównie mieszkańcy osiedla Złote Łany i Langiewicza oraz mieszkańcy spoza osiedli uczestniczący w zajęciach Klubu. Klub prowadzi działalność adresowaną do wszystkich grup wiekowych.		
Miejsce realizacji projektu	Pawilon A Centrum Handlowo-Usługowego na os. Złote Łany” w Bielsku-Białej, ul. Jutrzenki 18, w którym zlokalizowany jest klub.		
Problem do rozwiązania	Aktualnie z korzystania z jedynej w tej części miasta placówki kulturalnej wyłączone są osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze, które mają problemy z poruszaniem się. Aby osoby te mogły przystać z programu oferowanego przez Klub konieczna jest pomoc wolontariuszy, którzy wnoszą wózki po schodach lub też pomagają osobom w komunikacji.		
Zakres rzeczowy projektu	Budowa pochylni, windy oraz przebudowa części komunikacyjnej pomieszczeń Klubu		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2015		Zakończenie: 2017
Szacunkowy całkowity koszt projektu	550.000,00 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	82.500,00 zł 15%

Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie kosztorysów inwestorskich	
Oddziaływanie projektu	Obecnie prężnie działający klub osiedlowy musi ograniczać swoją ofertę głównie dla osób pełnosprawnych. Wybudowanie windy oraz przebudowa układu komunikacyjnego pozwoli na objęcie działalnością także osób niepełnosprawnych, którzy będą mogli uczestniczyć w zajęciach. Oferta klubu dotyczy wszystkich grup wiekowych – od przedszkolaków do seniorów. Dostępność Klubu będzie miała pozytywny wpływ na te osoby oraz na ich integrację z osiedlową społecznością.	
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Ilość osób niepełnosprawnych uczestnicząca w zajęciach	
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Opracowanie dokumentacji technicznej i uzyskanie pozwolenia na budowę. W roku 2015 zaplanowano również ogłoszenie przetargu na roboty budowlane i wybór wykonawcy.	
Nazwa projektu	MODELOWY PLAC ZABAW Z INSTRUKTAŻEM PRZY ULICY ŻŁOTYCH KŁOSÓW	Nr 49
Projektodawca	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Żłote Łany” Ul. Jutrzenki 22 Bielsko - Biała	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Wstępnie zakłada się udział nauczycieli (emerytowanych) wychowania fizycznego, mieszkańców osiedla posiadających uprawnienia do prowadzenia zajęć gimnastycznych i fitness .	
Cel projektu	Upowszechnianie sportu i rekreacji oraz integracji społecznej wśród dzieci , młodzieży i dorosłych. Propagowanie zdrowego stylu życia, zachęta do aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu w przestrzeni publicznej. Naszą intencją jest uświadomienie mieszkańcom jak w bezpieczny sposób korzystać z tego typu urządzeń, jak w ten sposób można zmieniać swój styl życia, z drugiej zaś strony zamierzamy osiągnąć efekt w postaci zwiększenia wykorzystania infrastruktury społecznej na osiedlu.	
Produkt	Poprzez połączenie placu zabaw z urządzeniami do ćwiczeń rodziny będą mogły wspólnie, a zarazem aktywnie spędzać czas blisko miejsca zamieszkania. Ponadto powstały plac stanie się miejscem nawiązywania więzi społecznych, budowania relacji międzysąsiedzkich. Kolejnym ważnym aspektem - dzięki pomocy nauczycieli wychowania fizycznego – będzie możliwość wspomożenia rozwoju psychomotorycznego dzieci, młodzieży i osób dorosłych.	
Rezultat	Stworzenie ogólnodostępnego i bezpiecznego miejsca zabaw dla dzieci i ich rodzin oraz dla dorosłych zachęcającego do aktywnego spędzania wolnego czasu. Najważniejszym atutem będzie organizowanie zajęć na wolnym powietrzu pod opieką nauczycieli. Zajęcia odbywać się będą kilka razy w tygodniu dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów.	
Adresat	Mieszkańcy osiedla Żłote Łany – oraz os. Langiewicza	

Miejsce realizacji projektu	Ulica Złotych Kłosów – część działki Nr 500/49		
Problem do rozwiązania	Inwestycja planowana jest na terenach zielonych położonych w pobliżu budynków mieszkalnych wielorodzinnych (łącznie 240 mieszkań) przy ul. Złotych Kłosów. W pobliżu brak jest podobnych obiektów oraz innych miejsc, gdzie można by aktywnie spędzać czas na świeżym powietrzu.		
Zakres rzeczowy projektu	Budowa ogólnodostępnego, bezpiecznego placu zabaw, który zaspokoi potrzeby społeczne mieszkańców oraz stanowić będzie miejsce integracji społecznej. Plac zabaw wyposażony zostanie w różnorodne bezpieczne urządzenia zabawowe i rekreacyjne głównie dla młodzieży i dorosłych (urządzenia fitness), z których będą mogli korzystać mieszkańcy różnych grup wiekowych w sposób przemyślany i bezpieczny, bo pod okiem instruktora.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2014		Zakończenie: 2015
Szacunkowy całkowity koszt projektu	300.000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	45.000,00 zł 15%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie rzeczywistych, poniesionych kosztów oraz planowanych kosztów promocji i prowadzonych zajęć przez instruktora .		
Oddziaływanie projektu	Po zrealizowaniu zadania obszar ten stanowić będzie miejsce spotkań mieszkańców (młodzieżowych i starszych grup rówieśniczych oraz rodzin). Zamontowane urządzenia zabawowo-rekreacyjne stymulować będą rozwój fizyczny młodzieży i dorosłych oraz wpływać na ich sprawność fizyczną. Planowane zajęcia prowadzone pod okiem fachowca sprawią, że w sposób przemyślany i bezpieczny mieszkańcy rozwijać będą swoją sprawność psychoruchową zmieniając jednocześnie swoje przyzwyczajenia w spędzaniu wolnego czasu. Dodatkowo plac będzie miał wpływ na rozwój więzi społecznych i integrację mieszkańców osiedla. Zagospodarowanie to będzie pozytywnie oddziaływało także na sąsiednie nieruchomości.		
Sposób pomiaru osiągniętego rezultatu projektu	Ilość osób korzystających z placu zabaw w danym okresie czasu (np. pomiary w cyklu tygodniowym), przeprowadzenie ankiety wśród mieszkańców budynków wielorodzinnych.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Pełny zakres rzeczowy został już wykonany. Na ten rok przewidziano działania promocyjne - upowszechnianie informacji o oddanym obiekcie, ćwiczenia instruktażowe.		
Nazwa projektu	BOISKO WIELOFUNKCYJNE SPORTOWE Jednostka „B” Osiedle Karpackie		Nr 50
Projektodawca	Karpacka Spółdzielnia Mieszkaniowa , 43-316 Bielsko - Biała ul. Morskie Oko 23		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów		
Cel projektu	Wybudowanie boiska do koszykówki i siatkówki oraz do badmintona i piłki ręcznej o łącznej pow. 960 m ²		
Produkt	Boisko wielofunkcyjne sportowe Jednostka „B”		

	Osiedle Karpackie		
Rezultat	- rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej osiedla, - podniesienie atrakcyjności osiedla, - nowoczesna infrastruktura sportowo-rekreacyjna.		
Adresat	Mieszkańcy osiedla		
Miejsce realizacji projektu	Osiedle Karpackie Bielsko - Biała Jednostka „B”, ul. Giewont 18, Doliny Miętusiej 16,18 – obszar zdegradowany, w sąsiedztwie obszaru rewitalizacji		
Problem do rozwiązania	Niedostatek miejsc /form spędzania czasu na wolnym powietrzu, Teren obecnie jest nieużytkiem – można go wykorzystać aby poprawić jakość życia mieszkańców zdegradowanego obszaru.		
Zakres rzeczowy projektu	Wybudowanie boiska wielofunkcyjnego o pow. ok. 960 m ² o nawierzchni poliuretanowej z infrastrukturą towarzyszącą		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016r.		Zakończenie: 2016r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	350000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	350.000zł 100%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Przedmiar robót, kosztorys inwestorski		
Oddziaływanie projektu	Podniesienie jakości życia społeczności osiedla i sąsiednich osiedli, większa atrakcyjność obszaru dzięki nowoczesnej infrastrukturze sportowo-rekreacyjna osiedla, popularyzacja sportu.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Opinia mieszkańców na temat zniwelowania zdiagnozowanych problemów na osiedlu oraz zagospodarowania niewykorzystanego obecnie terenu – ankieta		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Nie podano informacji		
Nazwa projektu	PUNKT PRZEDSZKOLNY (INTEGRACYJNY) - ŻŁOBEK		Nr 51
Projektodawca	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Złote Łany” Ul. Jutrzenki 22 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	Partnerzy projektu mogą wystąpić na etapie aplikowania o finansowanie zewnętrzne realizacji przedsięwzięcia (instytucje publiczne, prywatne, pozarządowe)		
Cel projektu	Celem powstania punktu przedszkolnego integracyjnego lub alternatywnie żłobka jest: uzupełnienie bazy miejsc dla dzieci przedszkolnych, stworzenie bazy miejsc w żłobku dla najmłodszych dzieci, zapewnienie jak najszerzej grupie dzieci w wieku przed przedszkolnym i przedszkolnym uczestniczenia w zajęciach, zwłaszcza dzieciom niepełnosprawnym, ułatwienie młodym matkom powrotu do pracy, planuje się, że punkt przedszkolny (alternatywnie żłobek) będzie miał elastyczny czas pracy – dostosowany do czasu pracy rodziców dzieci. Projekt polega na tym, że w centrum osiedla, w jednym z osiedlowych pawilonów tworzy się punkt przedszkolny (alternatywnie żłobek dla 40		

	dzieci).		
Produkt	Punkt przedszkolny dla 24 dzieci (lub alternatywnie żłobek dla 40 dzieci) o powierzchni około 395 m2 wraz z windą osobową obsługującą ten obiekt		
Rezultat	Objęcie 24 dzieci opieką przedszkolną lub alternatywnie zapewnienie 40 miejsc w żłobku dla dzieci do 2,5 roku życia. Otwarcie takiego miejsca umożliwi zwiększenie aktywności poza domem dla opiekunów dzieci – np. poprzez możliwość powrotu na rynek pracy, realizacji swoich planów, możliwość dalszego rozwoju. Na podstawie posiadanej uzgodnionej dokumentacji technicznej (w dwóch wariantach: dla punktu przedszkolnego i żłobka) osiągnięcia rezultatów jest realne.		
Adresat	Rodzice dzieci w wieku przedszkolnym (lub dzieci do 2,5 roku życia) zamieszkali na osiedlu Złote Łany i Langiewicza w Bielsku-Białej.		
Miejsce realizacji projektu	Osiedle Złote Łany , ul. Jutrzenki 24 – II piętro.		
Problem do rozwiązania	Ostatnia kondygnacja pawilonu handlowego pozostaje od wielu lat niezagospodarowaną powierzchnią. Jednocześnie na osiedlu brak jest wystarczającej ilości miejsc przedszkolnych w istniejących placówkach. Realizacja projektu w stosunkowo krótkim czasie, w centralnym miejscu osiedla pozwoli stworzyć punkt przedszkolny, w którym zapewniona zostałaby opieka przedszkolna dla 24 dzieci. Alternatywnie powierzchnia ta może zostać (wg wyboru partnera projektu) zagospodarowana jako żłobek dla 40 dzieci.		
Zakres rzeczowy projektu	Działania twarde polegać będą na adaptacji istniejących pomieszczeń o powierzchni 395 m2 na pomieszczenia przedszkola (lub żłobka dla 40 dzieci) , oraz na budowie windy, która obsługiwać będzie tę placówkę. W zakresie kosztów ponoszonych przez partnera projektu koszty dotyczyć będą wyposażenia placówki oraz kosztów związanych z funkcjonowaniem placówki.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2014		Zakończenie: 2016
Szacunkowy całkowity koszt projektu	780.000,00 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	117.000,00 zł 15 %
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Na podstawie kosztorysów inwestorskich oraz szacunku kosztów w zakresie wyposażenia placówki .		
Oddziaływanie projektu	Punkt przedszkola integracyjnego uzupełni istniejącą bazę przedszkolną na osiedlu Złote Łany. W przypadku wyboru opcji żłobka dla 40 realizacja projektu pozwoli na objęcie opieką dzieci do 2,5 roku życia. Założeniem projektu jest iż jego realizacja ułatwi powrót do pracy rodzicom tych dzieci.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Badanie ankietowe opiekunów dzieci na temat zwiększenia ich aktywności w związku z umieszczeniem dziecka w punkcie przedszkolnym lub żłobku.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane	Zrealizowano klatkę schodową wyposażoną w dźwig osobowy, dokonano przebudowy pomieszczeń II piętra obiektu, w taki sposób, aby późniejszy partner projektu mógł dokonać adaptacji powierzchni na punkt przedszkolny lub żłobek. W ramach robót wykonano: część ścian		

do wykonania w 2015r	wewnętrznych, instalację centralnego ogrzewania, elektryczną oraz częściowo wod-kan. W 2015 planowana jest kontynuacja robót budowlanych, związanych z adaptacją pomieszczeń na punkt przedszkolny lub żłobek.	
Nazwa projektu	KOMPLEKSOWA RENOWACJA ZESPOŁU NIERUCHOMOŚCI „NOWE MIASTO” – d. BEFA	Nr 52
Projektodawca:	Grzegorz Nabagło, osoba fizyczna	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Właściciele oraz zarządca kompleksu „nowe miasto” dobierając najemców w przypadku poszczególnych lokali /obiektów wchodzących w skład kompleksu kierują się w istotnym stopniu kryteriami zbieżnymi ze strategią przyjętą dla rewitalizowanego obszaru, w którym kompleks się znajduje. Aktualnie planuje się podjęcie działań wspierających wzrost aktywności społecznej i gospodarczej z następującymi partnerami: 1. Przemysław Stawinoga (sfera architektury) 2. Piotr Szostek (sfera architektury przestrzeni miejskiej) 3. Kuba Abrahamowicz (sfera kultury) 4. Bogdan Krzak (sfera profilaktyki i resocjalizacji) 5. Piotr Paluch /Klub Sportowy PaluchSport (sfera sportu i rekreacji) 6. Automobil Klub Beskidzki, Sekcja Pojazdów Zabytkowych 7. Fundacja LUCE / Centrum profilaktyki (profilaktyka i rehabilitacja) 8. Fundacja Pomocy Osobom Potrzebującym „Dzieci” (sfera likwidacji barier dla osób niepełnosprawnych) 9. LANDSTER /Centrum Rozwoju Personalnego (sfera wsparcia rozwoju zawodowego) 10. Nieruchomości JANOSZ & MAKUCH (sfera zarządzania nieruchomością oraz komercjalizacji obiektu) Planuje się również koordynację działań z Radą Osiedla „Biała Wschód” oraz z wybranymi instytucjami funkcjonującymi na terenie Osiedla „Biała Wschód”.	
Cel projektu	Zahamowanie procesu degradacji przestrzeni miejskiej stanowiącej obszar poprzemysłowy (była Bielska Fabryka Armatur „BEFA”), pobudzenie rozwoju tej części miasta poprzez przygotowanie nowych funkcji dla poszczególnych części obiektu, osiągnięcie istotnej zmiany jakościowej w negatywnym postrzeganiu przedmiotowego obszaru jako nieatrakcyjnej i niewartej poznania części centrum miasta, a także stymulowanie aktywności społecznej i gospodarczej wraz ze zwiększeniem bezpieczeństwa dzięki stworzeniu nowej przestrzeni życiowej, rekreacyjnej, kulturalnej oraz biznesowej na tym terenie. Realizacja projektu wpłynie w następujący sposób na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji: - przekształcenie obszaru poprzemysłowego w pełnowartościowy obszar miejski niegenerujący problemów społecznych, - fizyczną rewitalizację zaniedbanych budynków poprzemysłowych, - aktywizację gospodarczą licznych podmiotów na przedmiotowym terenie, a co za tym idzie powstanie miejsc pracy, - stworzenie miejsca sprzyjającego rozwojowi społecznemu	

	poprzez utworzenie przestrzeni usług rekreacji oraz części kulturalno-rozrywkowej.
Produkt	Nowa, atrakcyjna przestrzeń miasta Bielska-Białej, wpływająca w zdecydowany sposób na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji: - blisko 4,7 ha zagospodarowanej przestrzeni miejskiej, stanowiącej aktualnie obszar zdegradowany i podlegającej rewitalizacji, - 18 budynków przystosowanych do nowych funkcji zgodnych z potrzebami społecznymi na rewitalizowanym obszarze, - podmioty gospodarcze generujące miejsca pracy na przedmiotowym terenie, - dostęp do różnorodnych form rekreacji oraz przestrzeń kulturalno-rozrywkowa dla społeczeństwa miasta.
Rezultat	- powstanie nowych miejsc pracy na wskazanym obszarze realizacji projektu Przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż na obszarze rewitalizowanym ulokowane będą liczne podmioty gospodarcze zatrudniające pracowników. - stworzenie miejsca /części przestrzeni publicznej chętnie odwiedzanej przez mieszkańców i wpływającej na redukcję problemów społecznych Przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż dotychczas obszar rewitalizowany był zamkniętym terenem bez możliwości wstępu dla osób postronnych, generującym jednak problemy społeczne takie jak rozboje, kradzieże mienia (pozostałego po „BEFA”), miejsce spotkań celem spożywania alkoholu, itp. - zwiększenie atrakcyjności, w tym turystycznej i biznesowej miasta Bielsko - Biała Przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż dotychczas obszar rewitalizowany był obszarem zaniedbanym, „drugorzędnym” i nie kojarzonym przez społeczność miasta jako przestrzeń życiowa, poprzez stworzenie miejsca doskonałego dla organizacji wszelkiego rodzaju wystaw, przedstawień, wydarzeń promocyjnych (w tym promocji miasta Bielsko - Biała).
Adresat	- mikro i mali przedsiębiorcy, a także przedstawiciele pozostałych kategorii przedsiębiorstw, z uwagi na fakt, że powstała przestrzeń stworzy wyjątkowe warunki do budowy i rozwoju inicjatyw biznesowych, - mieszkańcy miasta, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszarów zdegradowanych oraz rewitalizowanego obszaru terenu Biała Miasto, z uwagi na fakt, iż powstała przestrzeń stworzy możliwości uczestnictwa w licznych aktywnościach (odpłatnych lub nieodpłatnych) oferowanych na terenie kompleksu „nowe miasto”, - odwiedzający miasto Bielsko - Biała turyści oraz partnerzy biznesowi podmiotów zlokalizowanych na przedmiotowym obszarze z uwagi na fakt, że kompozycja dostępnych usług oraz oferujących je podmiotów będzie unikalna i atrakcyjna.
Miejsce realizacji projektu	Teren byłej Bielskiej Fabryki Armatur „BEFA” – kompleks „nowe miasto”, ul. Legionów 26/28, 43-300 Bielsko - Biała
Problem do rozwiązania	Stan techniczny obiektów ogólnie zły, a cały obszar zdegradowany wskutek wieloletniej działalności produkcyjnej odlewni żeliwa i późniejszego jej wygaszenia, w tym zwolnienia załogi, która w okresie świetności zakładu liczyła ok. 1500 osób. Pierwsze podjęte działania

	zostały ukierunkowane na prace, które przyczyniły się do zatrzymania procesu niszczenia tkanki technicznej obiektów w przypadku tych, które zostały wytypowane do remontów i przebudowy. Jednocześnie została ustalona lista budynków i budowli do wyburzenia. Powstał również spójny plan zagospodarowania przestrzennego dla całego terenu. W okresie do dnia dzisiejszego został zrealizowany szereg prac zmierzających do przekształcenia obszaru przemysłowego w obszar użyteczny z perspektywy lokalizacji w centrum miasta - łączne nakłady osiągnęły już wartość kilkunastu milionów złotych. W dalszym ciągu pełna realizacja przyjętych założeń zbieżnych z opisanymi celami projektu wymaga dalszych inwestycji szacowanych na około 16 mln zł.
Zakres rzeczowy projektu	1. Wymiana istniejących nawierzchni oraz rozbudowa dróg wewnętrznych, chodników oraz parkingów wraz elementami małej architektury oraz niezbędnymi instalacjami (oświetlenie, kanalizacja deszczowa, itp.). 2. Przebudowa systemu zasilania w energię elektryczną poprzez wymianę przestarzałej stacji trafo (budynek T1 nr 1.0022) na nową, efektywną energetycznie wraz z przebudową przyłączy do poszczególnych budynków. 3. Budowa sieci światłowodowej oraz nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej. 4. Wyburzenie lub adaptacja do nowej funkcji silosów (budynek T3 nr 2.0001), zależnie od wyników ekspertyz technicznych pod kątem technicznym oraz użytkowym. 5. Usunięcie rampy kolejowej a następnie zabezpieczenie powstałej skarpy oraz przygotowanie /uzbrojenie terenu pod kątem zabudowy miejskiej. 6. Urządzenie zielonego skweru wraz z fontanną oraz placem zabaw dla dzieci w miejscu istniejącej fontanny technologicznej pomiędzy budynkami A nr 1.0023 oraz N nr 1.0007. 7. Rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego wpływającego na poziom bezpieczeństwa tej części miasta. 8. Eliminacja barier architektonicznych dla niepełnosprawnych na terenie całego kompleksu „nowe miasto”. 9. Adaptacja piwnic budynku A nr 1.0023 na miejsce poświęcone historii Bielskiej Fabryki Armatur „BEFA” dostępne na zasadzie muzeum dla zwiedzających. 10. Adaptacja byłego budynku socjalnego hali 3 (budynek B nr 1.0024) do nowej funkcji poprzez wykonanie remontu dachu, elewacji wraz z wymianą stolarki, dobudowanie klatki schodowej wraz z windą, remonty oraz wykończenia wnętrz, remonty i /lub wymiana wszystkich instalacji wewnętrznych. 11. Adaptacja byłej hali 3 (budynek C nr 1.0024H) do nowej funkcji poprzez kompleksowy remont pomieszczeń z uwzględnieniem instalacji wewnętrznych. 12. Adaptacja byłej hali warsztatu mechanicznego (budynek D nr 1.0002) do nowej funkcji poprzez kompleksowy remont pomieszczeń z uwzględnieniem instalacji wewnętrznych. 13. Usunięcie barier architektonicznych w byłym budynku administracyjnym (budynek E nr 1.0070) poprzez budowę windy osobowej zapewniającej dostęp do wszystkich kondygnacji

	osobom niepełnosprawnym. 14. Adaptacja byłego budynku ambulatorium (budynek G nr 1.0015) w części podziemnej (lokalizacja schronu) w sposób umożliwiający jego równoległe wykorzystanie do realizacji nowej funkcji korzystnej społecznie poprzez remont jego wnętrza wraz z wymianą i remontem instalacji. 15. Adaptacja byłego budynku wiaty autokarowej (budynek G' nr 1.0021) do nowej funkcji poprzez remont dachu oraz elewacji, wymianę stolarki zewnętrznej oraz kompleksowy remont pomieszczeń z uwzględnieniem instalacji wewnętrznych. 16. Adaptacja byłego budynku modelarni (budynek I nr 1.0030) do nowej funkcji poprzez remont dachu oraz elewacji, wymianę stolarki zewnętrznej oraz kompleksowy remont pomieszczeń z uwzględnieniem instalacji wewnętrznych. 17. Adaptacja byłego budynku wiaty magazynowej (budynek I nr 1.0016) do nowej funkcji poprzez remont dachu oraz elewacji, wymianę stolarki zewnętrznej oraz kompleksowy remont pomieszczeń z uwzględnieniem instalacji wewnętrznych. 18. Adaptacja byłego budynku magazynu materiałów łatwopalnych (budynek J nr 1.0077) do nowej funkcji poprzez remont dachu oraz elewacji, wymianę stolarki zewnętrznej oraz kompleksowy remont pomieszczeń z uwzględnieniem instalacji wewnętrznych. 19. Adaptacja hali odlewni PO1 /formiarni (budynek L1 nr 1.0067), odlewni metali kolorowych PO3 (budynek L2 1.0008) oraz kompresorowni (budynek N nr 1.0007) do nowej funkcji poprzez remont części elewacji z wymianą stolarki, remonty i adaptację wnętrza, wymianę i budowę nowych instalacji oraz wyposażenie wnętrza w niezbędne elementy stałe. 20. Przygotowanie koncepcji, prace projektowe i adaptacja byłej hali odlewni żeliwa (budynek M nr 1.0011) do nowej funkcji poprzez utworzenie dodatkowej kondygnacji wewnątrz hali wraz z systemem klatek schodowych oraz wielopoziomowym parkingiem zewnętrznym. 21. Przygotowanie koncepcji, prace projektowe i adaptacja budynku M' nr 1.0078 do nowej funkcji. 22. Termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej wszystkich budynków na terenie kompleksu „nowe miasto”. 23. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w zasilaniu w energię elektryczną kompleksu „nowe miasto”. W każdym wypadku, gdzie mowa o nowej funkcji – jest ona przedmiotem analizy pod kątem komplementarności dla funkcji już obecnych, zgodności z założeniami studium i planu zagospodarowania terenu (usługi centro-twórcze), rentowności, a także użyteczności społecznej.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2020
Szacunkowy całkowity koszt projektu	16.000.000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	4.800.000 zł 30%
Wykonalność: sposób oszacowania kosztu projektu	Koszty projektu oszacowano na bazie doświadczenia inwestycyjnego wnioskodawcy oraz wstępnych kosztorysów wybranych wykonawców branżowych opartych na KNR.		

Oddziaływanie projektu	- aktywizacja gospodarcza całego obszaru będącego przedmiotem projektu – zaistnienie wielu podmiotów gospodarczych, będących przedstawicielami rozmaitych branż, - otwarcie nowej przestrzeni miasta wpływającej korzystnie na zjawiska społeczno-gospodarcze, załagodzenie problemów składających się na proces degradacji lokalnej społeczności, - efekt „koła napędowego” dla sąsiedztwa /otoczenia projektu – zintensyfikowanie działań w obszarze rewitalizacji
Sposób pomiaru rezultatu projektu	-ilość miejsc pracy powstałych w miejscu realizacji projektu, -średnia ilość osób odwiedzających dziennie obszar realizacji projektu
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Projekt jest sukcesywnie realizowany od momentu nabycia nieruchomości , a przedstawiony w niniejszym opracowaniu zakres dopełnia zakres dotychczas wykonanych prac; w okresie od stycznia do czerwca 2015 podjęto następujące działania: 1. Prace projektowe i przygotowawcze zmierzające do przebudowy i zmiany funkcji byłego budynku socjalnego hali 3 (budynek B nr 1.0024) – funkcje usługowo biurowe oraz zaplecze noclegowe dla przychodni rehabilitacyjnej. 2. Prace projektowe i przygotowawcze zmierzające do przebudowy i zmiany funkcji części byłego budynku hali 3 (budynek C nr 1.0024H) – funkcja przychodni rehabilitacyjnej. 3. Kompleksowy remont dachu w byłym budynku warsztatu mechanicznego (budynek D nr 1.0002). 4. Remonty elewacji z wymianą stolarki okiennej oraz wewnątrz budynku związane z przystosowaniem do nowych funkcji byłego budynku administracyjnego (budynek E nr 1.0070) – funkcje biurowo-usługowe. 5. Przystosowanie części budynku byłego magazynu technicznego (budynek F nr 1.0073) do nowej funkcji – hala sportowa z zapleczem socjalnym. 6. Przystosowanie pozostałej części budynku socjalnego odlewni PO1 (budynek H nr 1.0017) do nowej funkcji – biuro call center. 7. Wykonanie remontów dachów oraz częściowego remontu elewacji z wymianą stolarki w byłych budynkach odlewni PO1 /formiarni (budynek L₁ nr 1.0008), odlewni metali kolorowych PO3 (budynek L₂ nr 1.0067) oraz kompresorowni (budynek N nr 1.0007) pod kątem nowej funkcji – wielofunkcyjna hala teatralno-koncertowo-konferencyjna z częścią gastronomiczną. 8. Niezbędne prace związane z remontem istniejących dróg wewnętrznych, placów manewrowych i parkingów – wymiana nawierzchni, remont kanalizacji deszczowej, itp. Prace planowane na najbliższe 6 miesięcy to kontynuacja dotychczas prowadzonych prac, oraz dodatkowo: 1. Przebudowa i zmiana funkcji byłego budynku socjalnego hali 3 (budynek B nr 1.0024) – funkcje usługowo biurowe oraz zaplecze noclegowe dla przychodni rehabilitacyjnej. 2. Przystosowanie części byłej hali 3 (budynek C nr 1.0024H) do nowej funkcji – przychodnia rehabilitacyjna. 3. Przystosowanie części byłej hali warsztatu mechanicznego (budynek D nr 1.0002) do nowej funkcji – klub fitness.

	4. Przystosowanie części budynku byłego magazynu technicznego (budynek F nr 1.0073) do nowej funkcji – sklep odzieżowy. 5. Prace koncepcyjne związane z przygotowaniem adaptacji byłych budynków odlewni PO1 /formiarni (budynek L₁ nr 1.0008), odlewni metali kolorowych PO3 (budynek L₂ nr 1.0067) oraz kompresorowni (budynek N nr 1.0007) pod kątem nowej funkcji – wielofunkcyjna hala teatralno-koncertowo-konferencyjna z częścią gastronomiczną. Prace koncepcyjne związane z możliwością adaptacji części budynku odlewni żeliwa PO1 (budynek M nr 1.0011) do nowych funkcji – muzeum samochodów zabytkowych, funkcje rekreacyjne uzupełniające.	
Nazwa projektu	STWORZENIE OTWARTEJ MIEJSKIEJ PRZESTRZENI „NOWE MIASTO” – d. BEFA	Nr 53
Projektodawca	Grzegorz Nabagło, osoba fizyczna	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	1. Przemysław Stawinoga (architektura) 2. Piotr Szostek /Pracownia Budownictwa Drogowego „VIA” 3. Nieruchomości JANOSZ & MAKUCH (sfera zarządzania nieruchomością oraz komercjalizacji obiektu) Planuje się również koordynację realizacji projektu z Radą Osiedla „Biała Wschód” oraz z wybranymi instytucjami funkcjonującymi na terenie Osiedla „Biała Wschód”.	
Cel projektu	Zahamowanie procesu degradacji przestrzeni miejskiej stanowiącej obszar przemysłowy (była Bielska Fabryka Armatur „BEFA”), pobudzenie rozwoju tej części miasta poprzez przygotowanie niezabudowanej części kompleksu do pełnienia roli otwartej części centrum miasta, osiągnięcie istotnej zmiany jakościowej w postrzeganiu przedmiotowego obszaru jako znaczącej części centrum miasta, a także stymulowanie aktywności społecznej i gospodarczej dzięki stworzeniu nowej przestrzeni życiowej, rekreacyjnej oraz biznesowej na tym terenie. Realizacja projektu wpłynie w następujący sposób na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji: - przekształcenie obszaru przemysłowego w pełnowartościowy obszar miejski niegenerujący problemów społecznych, - powstanie przestrzeni, gdzie społeczność osiedla będzie mogła spędzić czas korzystając z zadbanej przestrzeni oraz jego wyposażenia, - stworzenie miejsca sprzyjającego rozwojowi społecznemu poprzez utworzenie przestrzeni towarzyszącej usługom rekreacji oraz części kulturalno-rozrywkowej.	
Produkt	Nowa, atrakcyjna przestrzeń miasta Bielska-Białej, wpływająca w zdecydowany sposób na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji: - około 650m dróg wewnętrznych oraz około 950m chodników i ścieżek rowerowych (wraz z ich oświetleniem oraz oznakowaniem), - 280 miejsc parkingowych, - ok. 47 arów przestrzeni zielonej, - liczne ławki, donice, stojaki rowerowe, - plac zabaw dla dzieci, - przestrzeń rekreacyjna dla dorosłych, - pokrycie obszaru bezpłatnym bezprzewodowym dostępem do internetu,	

	- nadzór terenu monitoringiem CCTV, - Integracja powyższych elementów z funkcjami poszczególnych obiektów użytkowych (18 szt.) na terenie kompleksu.
Rezultat	Powstanie nowych miejsc pracy na wskazanym obszarze realizacji projektu. Przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż na obszarze rewitalizowanym ulokowane będą liczne podmioty gospodarcze zatrudniające pracowników. stworzenie miejsca /części przestrzeni publicznej chętnie odwiedzanej przez mieszkańców i wpływającej na redukcję problemów społecznych Przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż dotychczas obszar rewitalizowany był zamkniętym terenem bez możliwości wstępu dla osób postronnych. zwiększenie atrakcyjności, w tym turystycznej i biznesowej miasta Bielsko - Biała Przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż dotychczas obszar rewitalizowany był obszarem zaniedbanym, „drugorzędnym” i nie kojarzonym przez społeczność miasta jako przestrzeń życiową.
Adresat	- mieszkańcy miasta, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszarów zdegradowanych oraz rewitalizowanego obszaru terenu Biała Miasto, z uwagi na fakt, iż powstała przestrzeń stworzy możliwości uczestnictwa w licznych usługach (odpłatnych lub nieodpłatnych) oferowanych na terenie kompleksu „nowe miasto”, a także wydarzeniach plenerowych, - odwiedzający miasto Bielsko - Biała – turyści oraz partnerzy biznesowi podmiotów zlokalizowanych na przedmiotowym obszarze z uwagi na fakt, że kompozycja dostępnych usług oraz oferujących je podmiotów będzie unikalna i atrakcyjna.
Miejsce realizacji projektu	Teren byłej Bielskiej Fabryki Armatur „BEFA” – kompleks „nowe miasto”, ul. Legionów 26/28, 43-300 Bielsko - Biała
Problem do rozwiązania	Stan techniczny obiektów ogólnie rzecz ujmując zły, a cały obszar zdegradowany wskutek wieloletniej działalności produkcyjnej odlewni żeliwa i późniejszego jej wygaszenia, w tym zwolnieniem załogi, która w okresie świetności zakładu liczyła ok. 1500 osób. Pierwsze podjęte działania zostały ukierunkowane na prace, które przyczyniły się do zatrzymania procesu niszczenia tkanki technicznej obiektów w przypadku tych, które zostały wytypowane do remontów i przebudowy. Jednocześnie została ustalona lista budynków i budowli do wyburzenia. Powstał również spójny plan zagospodarowania przestrzennego dla całego terenu. W okresie do dnia dzisiejszego został zrealizowany szereg prac zmierzających do przekształcenia obszaru przemysłowego do użytecznego z perspektywy lokalizacji w centrum miasta - łączne nakłady osiągnęły już wartość kilkunastu milionów złotych. W dalszym ciągu pełna realizacja przyjętych założeń zbieżnych z opisanymi celami projektu wymaga dalszych inwestycji.
Zakres rzeczowy projektu	W celu realizacji projektu niezbędne są następujące działania adaptacyjne i remontowe na terenie kompleksu nowe miasto: 1. Wymiana istniejących nawierzchni oraz rozbudowa dróg

	wewnętrznych, chodników oraz parkingów wraz elementami małej architektury oraz niezbędnymi instalacjami (oświetlenie, kanalizacja deszczowa, itp.). 2. Budowa sieci światłowodowej oraz nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej. 3. Usunięcie rampy kolejowej wraz z zabezpieczeniem powstałej skarpy oraz przygotowanie /uzbrojenie terenu pod kątem zabudowy miejskiej. 4. Urządzenie zielonego skweru wraz z fontanną oraz placem zabaw dla dzieci w miejscu istniejącej fontanny technologicznej pomiędzy budynkami A nr 1.0023 oraz N nr 1.0007. 5. Renowacja innych zielonych części kompleksu. 6. Rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego wpływającego na poziom bezpieczeństwa tej części miasta. 7. Eliminacja barier architektonicznych dla niepełnosprawnych na terenie całego kompleksu „nowe miasto”.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2020
Szacunkowy całkowity koszt projektu	2.400.000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	720.000 zł 30%
Wykonalność: sposób oszacowania kosztu projektu	Koszty projektu oszacowano na bazie doświadczenia inwestycyjnego wnioskodawcy oraz wstępnych kosztorysów wybranych wykonawców branżowych opartych na KNR.		
Oddziaływanie projektu	- otwarcie nowej przestrzeni miasta wpływającej korzystnie na zjawiska społeczno-gospodarcze, załagodzenie problemów składających się na proces degradacji lokalnej społeczności, - prawdopodobny wpływ przedmiotowej przestrzeni na całe otoczenie kompleksu „nowe miasto”		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	średnia ilość osób odwiedzających dziennie obszar realizacji projektu		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Projekt jest już sukcesywnie realizowany od momentu nabycia nieruchomości , a przedstawiony w niniejszym opracowaniu zakres dopełnia zakres dotychczas wykonanych prac; w okresie od stycznia do czerwca 2015 podjęto następujące działania: wykonano częściowe remonty dróg dojazdowych, placów i chodników, zainstalowano system oznaczeń pionowych i poziomych, zagospodarowano część przestrzeni zielonych, przygotowano koncepcję docelowego zagospodarowania terenu. Prace planowane na r.2015 to kontynuacja dotychczas prowadzonych prac, opisanych powyżej.		
Nazwa projektu	UTWORZENIE MUZEUM SAMOCHODÓW ZABYTKOWYCH „NOWE MIASTO” – d. BEFA		Nr 54
Projektodawca	Grzegorz Nabagło, osoba fizyczna		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	1. Automobilklub Beskidzki, Sekcja Pojazdów Zabytkowych 2. właściciele pojazdów zabytkowych z Bielska-Białej 3. sympatycy motoryzacji z Bielska-Białej Planuje się również koordynację realizacji projektu z Radą Osiedla „Biała Wschód” oraz z wybranymi instytucjami funkcjonującymi na terenie Osiedla „Biała Wschód”.		
Cel projektu	Nowa atrakcyjna instytucja kultury i edukacji – muzeum pojazdów. Stworzenie przestrzeni, która pozwoli na zgromadzenie w jednym miejscu do 200 pojazdów zabytkowych, w sposób umożliwiający ich eksponowanie, przemieszczanie, a przede wszystkim gwarantujące		

	optymalne warunki (temperatura, wilgotność powietrza) przechowywania, realizując jednocześnie proces zahamowania degradacji przestrzeni miejskiej stanowiącej obszar przemysłowy (była Bielska Fabryka Armatur „BEFA”), pobudzenie rozwoju tej części miasta poprzez przygotowanie nowych funkcji dla poszczególnych części obiektu, osiągnięcie istotnej zmiany jakościowej w postrzeganiu przedmiotowego obszaru jako znaczącej części centrum miasta, a także stymulowanie aktywności społecznej i gospodarczej dzięki stworzeniu nowej przestrzeni życiowej, rekreacyjnej oraz biznesowej na tym terenie. Realizacja projektu wpłynie w następujący sposób na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji: - przekształcenie obszaru przemysłowego w pełnowartościowy obszar miejski niegenerujący problemów społecznych, - fizyczną rewitalizację zaniedbanego obiektu przemysłowego, - aktywizację gospodarczą licznych podmiotów na przedmiotowym terenie, - stworzenie miejsca sprzyjającego rozwojowi społecznemu poprzez utworzenie łatwo-dostępnej i atrakcyjnej przestrzeni muzealnej.
Produkt	Usługa kultury i edukacji – dostęp do obiektów dziedzictwa kultury technicznej, oraz: około 3.200m ² powierzchni muzealno-wystawowej, infrastruktura towarzysząca, w tym zapewnienie dostępu dla osób niepełnosprawnych, podmiot gospodarczy- miejsca pracy na przedmiotowym terenie, nowa przestrzeń dla społeczeństwa miasta, w tym obszarów zdegradowanych i podlegających rewitalizacji.
Rezultat	- zwiększenie atrakcyjności, w tym turystycznej i biznesowej obszaru rewitalizacji, oraz całego miasta Bielsko - Biała - powstanie nowych miejsc pracy na bazie realizacji projektu Przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż obiekt będzie wymagał bieżącej obsługi. - stworzenie miejsca /części przestrzeni publicznej chętnie odwiedzanej przez mieszkańców i wpływającej na redukcję problemów społecznych Przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż dotychczas obszar przemysłowy był zamkniętym terenem bez możliwości wstępu dla osób postronnych.
Adresat	- mieszkańcy miasta, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszarów zdegradowanych oraz rewitalizowanego obszaru terenu Biała Miasto, z uwagi na fakt, iż powstała przestrzeń stworzy możliwości uczestnictwa w licznych usługach (odpłatnych lub nieodpłatnych) oferowanych na terenie kompleksu „nowe miasto”, - właściciele pojazdów zabytkowych, którzy borykają się z problemem przechowywania swoich pojazdów w sposób zapewniający bezpieczeństwo, dogodny dostęp do pojazdu oraz właściwe warunki przechowywania, - odwiedzający miasto Bielsko - Biała – muzeum ma szansę stać się największym tego typu obiektem w Polsce.
Miejsce realizacji projektu	Teren byłej Bielskiej Fabryki Armatur „BEFA” – kompleks „nowe miasto”, ul. Legionów 26/28, 43-300 Bielsko -Biała, budynek M nr 1.0011

Problem do rozwiązania	Przedmiot projektu, tj. nieruchomość stanowiąca teren byłej Bielskiej Fabryki Armatur „BEFA” obecny właściciel nabył w sierpniu 2013 roku. Stan techniczny obiektów w chwili ich objęcia był ogólnie rzecz ujmując zły, a cały obszar zdegradowany wskutek wieloletniej działalności produkcyjnej odlewni żeliwa i późniejszego jej wygaszenia, w tym zwolnieniem załogi, która w okresie świetności zakładu liczyła ok. 1500 osób. Pierwsze podjęte działania zostały ukierunkowane na prace, które przyczyniły się do zatrzymania procesu niszczenia tkanki technicznej obiektów w przypadku tych, które zostały wytypowane do remontów i przebudowy. Jednocześnie została ustalona lista budynków i budowli do wyburzenia. Powstał również spójny plan zagospodarowania przestrzennego dla całego terenu. W okresie do dnia dzisiejszego został zrealizowany szereg prac zmierzających do przekształcenia obszaru przemysłowego do użytecznego z perspektywy lokalizacji w centrum miasta - łączne nakłady osiągnęły już wartość kilkunastu milionów złotych. W dalszym ciągu pełna realizacja przyjętych założeń zbieżnych z opisanymi celami projektu wymaga dalszych inwestycji.		
Zakres rzeczowy projektu	W celu realizacji projektu niezbędna jest adaptacja części budynku M nr 1.0011 oraz jego przebudowa w następującym zakresie: przygotowanie projektów, pozwoleń oraz procesu inwestycyjnego, wybudowanie wewnętrznej kondygnacji hali – antresoli, wykonanie klatek schodowych oraz podjazdów dla samochodów, w tym zintegrowanego parkingu zewnętrznego, prace remontowe i wykończeniowe, wyposażenie powierzchni w niezbędną infrastrukturę.		
Termin realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2020
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	5.400.000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	540.000 zł 10%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Koszty projektu oszacowano na bazie doświadczenia inwestycyjnego wnioskodawcy oraz wstępnych kosztorysów wybranych wykonawców branżowych opartych na KNR.		
Oddziaływanie projektu	-aktywizacja gospodarcza całego obszaru będącego przedmiotem projektu – zaistnienie wielu podmiotów gospodarczych, będących przedstawicielami rozmaitych branż; -otwarcie nowej przestrzeni miasta wpływającej korzystnie na zjawiska społeczno-gospodarcze, załagodzenie problemów składających się na proces degradacji lokalnej społeczności.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	-ilość zwiedzających muzeum -ilość uczestników w projektach edukacyjnych muzeum -ilość miejsc pracy powstałych w miejscu realizacji projektu, -średnia ilość osób odwiedzających dziennie obszar realizacji projektu		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	W okresie od stycznia do czerwca 2015 podjęto następujące działania: 1. Konsultacje z przedstawicielami Automobilklubu Beskidzkiego, właścicielami pojazdów oraz potencjalnymi odbiorcami „oferty” muzeum. 2. Weryfikacja techniczna /architektoniczna budynku. Prace planowane na 2015r. to kontynuacja dotychczas prowadzonych oraz dodatkowo: dalsze konsultacje z partnerami, przygotowanie studium wykonalności.		
Nazwa projektu	STWORZENIE PRZESTRZENI KULTURALNO-WYSTAWOWEJ W RAMACH KOMPLEKSU „NOWE		Nr 55

	MIASTO” – d. BEFA	
Projektodawca	Grzegorz Nabagło, osoba fizyczna	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	1. Teatr Komedii Kuby Abrahamowicza – Biuro Promocji Kultury Kontrast 2. Teatr „Bielizerów” 3. Środowisko emerytów Planuje się również koordynację realizacji projektu z Radą Osiedla „Biała Wschód” oraz z wybranymi instytucjami funkcjonującymi na terenie Osiedla „Biała Wschód”.	
Cel projektu	Stworzenie przestrzeni kulturalno-wystawowej w ramach kompleksu „nowe miasto”. Przestrzeń ta pozwoli na osiągnięcie istotnej zmiany jakościowej otoczenia poprzez zaoferowanie szerokiej oferty kulturalno-wystawowej dla mieszkańców osiedla „Biała Wschód” oraz pozostałych obszarów miasta, w tym podlegających rewitalizacji /zdegradowanych. Spowoduje pobudzenie aktywności społecznej dzięki stworzeniu nowej przestrzeni życiowej, poprzez możliwość zaangażowania w działania kulturalne (np. teatralne, wystawowe) aktywizujące różne grupy społeczne oraz ułatwienie dostępności do szeroko rozumianej kultury. Projekt ten będzie miał również wpływ na zahamowanie procesu degradacji przestrzeni miejskiej stanowiącej obszar poprzemysłowy (była Bielska Fabryka Armatur „BEFA”). Realizacja projektu wpłynie w następujący sposób na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji: - Ułatwienie dostępu do wydarzeń kulturalnych w wyniku wykorzystywania stworzonej przestrzeni, - Aktywizacja grup społecznych zagrożonych wykluczeniem poprzez stworzenie przestrzeni sprzyjającej spotkaniom, wspólnym inicjatywom, działaniom kulturalnym. - Zwiększenie atrakcyjności dotychczas zdegradowanego obszaru oraz postrzegania osiedla jako niebezpiecznego i zapomnianego	
Produkt	Produktem projektu będzie nowa, atrakcyjna przestrzeń miasta Bielska-Białej, wpływająca w zdecydowany sposób na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji: - przestrzeń kulturalno-wystawowa obejmująca hale o powierzchni około 800m² dedykowane dla wydarzeń kulturalnych wymagających zamkniętych przestrzeni, - infrastruktura towarzysząca pozwalającą na organizowanie wydarzeń kulturalnych oraz rozrywkowych również na świeżym powietrzu, - wszystkie (powyższe) przestrzenie zaprojektowane sposób umożliwiający dostęp osobom niepełnosprawnym.	
Rezultat	➤ Stworzenie miejsca /części przestrzeni publicznej chętnie odwiedzanej przez mieszkańców i wpływającej na redukcję problemów społecznych, aktywizującej różne grupy społeczne (przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż dotychczas obszar rewitalizowany był zamkniętym terenem bez możliwości wstępu dla osób postronnych, borykającym się kradzieżami pozostałego po zakładzie „BEFA” majątku, postrzeganym jako niezbyt bezpieczny i zapomniany.) ➤ Zwiększenie atrakcyjności, w tym turystycznej i biznesowej	

	miasta Bielsko – Biała (przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż dotychczas obszar rewitalizowany był obszarem zaniedbanym, „drugorzędnym” i nie kojarzonym przez społeczność miasta jako przestrzeń życiowa; projekt pobudzi społecznie ten obszar zwiększając zainteresowanie nim poprzez promowanie wydarzeń kulturalnych na terenie nie tylko osiedla ale również całego miasta) ➤ Powstanie nowych miejsc pracy na wskazanym obszarze realizacji projektu (przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż realizacja wielu wydarzeń kulturalnych wygeneruje zapotrzebowanie na nowe miejsca pracy).
Adresat	➤ Mieszkańcy miasta, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszarów zdegradowanych oraz rewitalizowanego obszaru terenu Biała Miasto, z uwagi na fakt, iż powstała przestrzeń stworzy możliwości uczestnictwa w licznych aktywnościach odpłatnych lub nieodpłatnych, oferowanych w ramach realizacji założeń projektu – wystawach, sztukach teatralnych, koncertach, ➤ Odwiedzający miasto Bielsko - Biała – turyści oraz przedstawiciele biznesu zachęteni atrakcyjną ofertą kulturalną realizowaną w ramach projektu.
Miejsce realizacji projektu:	Teren byłej Bielskiej Fabryki Armatur „BEFA” – kompleks „nowe miasto”, ul. Legionów 26/28, 43-300 Bielsko - Biała, budynki L ₁ nr 1.0008 oraz L ₂ nr 1.0067
Problem do rozwiązania:	Stan techniczny obiektów ogólnie rzecz ujmując zły, a cały obszar zdegradowany wskutek wieloletniej działalności produkcyjnej odlewni żeliwa i późniejszego jej wygaszenia, w tym zwolnieniem załogi, która w okresie świetności zakładu liczyła ok. 1500 osób. Pierwsze podjęte działania zostały ukierunkowane na prace, które przyczyniły się do zatrzymania procesu niszczenia tkanki technicznej obiektów w przypadku tych, które zostały wytypowane do remontów i przebudowy. Jednocześnie właściciel zdecydował o przeznaczeniu jednej z hal liczącej ok 800 m² na przestrzeń sprzyjającą szerzeniu kultury, co miało na celu dopełnić w części usługowo-biznesowy, w części sportowo-rekreacyjny charakter całej nieruchomości. W okresie do dnia dzisiejszego został zrealizowany szereg prac zmierzających do przekształcenia obszaru przemysłowego do użytecznego z perspektywy lokalizacji w centrum miasta - łączne nakłady osiągnęły już wartość kilkunastu milionów złotych. Pełna realizacja przyjętych założeń zbieżnych z opisanymi celami projektu wymaga dalszych inwestycji.
Zakres rzeczowy projektu:	W celu realizacji projektu niezbędna jest renowacja i adaptacja przemysłowych budynków L₁ nr 1.0008 i L₂ nr 1.0067 oraz ich bezpośredniego otoczenia: 1. Sufity - remont sufitów w obu salach w tym: piaskowanie powierzchni, uzupełnianie ubytków, malowanie 2. Oświetlenie - wykonanie instalacji oświetlenia w obu salach w tym m.in.: remont postindustrialnych opraw wraz z wymianą

	źródeł światła, doprowadzenie okablowania 3. Posadzki - wykonanie posadzki w obu salach w tym m.in.: wyrównanie dotychczasowych posadzek + przygotowanie podbudowy, miejscowe docieplenia, położenie warstwy właściwej 4. Stolarka - dostawa i wymiana stolarki wewnętrznej i zewnętrznej w tym m.in.: częściowa wymiana i uzupełnienie przeszkleń pofabrycznych, przeszkleń wewnętrzne rozdzielające, stolarka drzwiowa wewnętrzna 5. Ściany - remont powierzchni istniejących ścian w tym m.in.: częściowe piaskowanie, uzupełnienie odzyskanymi z hali elementami oraz starymi ceglami, częściowe tynkowanie i malowanie 6. Ogrzewanie - wykonanie instalacji grzewczej 7. Instalacje wewn. - wykonanie instalacji wod.-kan. 8. Wentylacja-klimatyzacja - wykonanie instalacji wentylacji i klimatyzacji 9. Instalacje wewn. - wykonanie instalacji elektrycznej 10. Prace wykończeniowe - budowa garderoby i magazynu 11. Konstrukcje - budowa antresoli 12. Prace wykończeniowe - wykonanie i wyposażenie węzłów socjalno-sanitarnych 13. Instalacje wewn. - wymagane przepisami zabezpieczenia p.poż. 14. Instalacje wewn. - nagłośnienie sali w tym m.in.: pulpit, odsłuchy, kolumny, statywy, mikrofony, mikroporty, okablowanie 15. Instalacje wewn. - oświetlenie sceniczne sali w tym m.in.: reflektory, filtry kolorowe, stagery, pulpit sterowniczy, okablowanie 16. Elewacje - wykonanie elewacji zewnętrznych obiektu 17. Zagospodarowanie terenu przyległego do ww budynków- zagospodarowanie otoczenia obiektu w sposób pozwalający na organizację imprez plenerowych z wykorzystaniem przestrzeni zewnętrznych utwardzonych jak i części zielonych nieruchomości wraz z małą architekturą.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2016
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	1.800.000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	360.000 zł 20%
Wykonalność: sposób oszacowania kosztu projektu	Koszty projektu oszacowano na bazie doświadczenia inwestycyjnego wnioskodawcy oraz wstępnych kosztorysów wybranych wykonawców branżowych opartych na KNR.		
Oddziaływanie projektu	- powstanie przedsięwzięcia kulturalno-wystawowego wzbogacającego istotnie zaplecze kulturalne osiedla oraz miasta, - redukcja patologii i wykluczeń społecznych poprzez różne formy aktywizacji specyficznych grup zamieszkujących osiedle, obszar rewitalizacji oraz miasta.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	średnia ilość osób odwiedzających miesięcznie miejsce realizacji projektu, w tym korzystających odpłatnie oraz nieodpłatnie – udział względem innych ośrodków w ramach osiedla oraz		

	obszaru rewitalizowanego, ▪ monitorowanie wskaźników związanych z analizą terenu rewitalizowanego oraz szacowanie wpływu na występujące trendy zmian poszczególnych kryteriów.	
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Projekt jest już częściowo realizowany od momentu nabycia nieruchomości, a przedstawiony w niniejszym projekcie zakres dopełnia zakres dotychczas wykonanych prac; w okresie od stycznia do czerwca 2015 podjęto następujące działania: 1. Zakończono prace związane z drobnymi wyburzeniami, demontażem zbędnych elementów infrastruktury produkcyjnej oraz prace porządkowe w obiekcie. 2. Wymieniono rozdzielnię elektryczną oraz końcówki przyłączy innych mediów w budynkach. 3. Wyremontowano posadzki w sposób umożliwiający montaż docelowych podłóg. 4. Wykonano remont dachu oraz elewacji obiektu, wraz z częściową wymianą stolarki okiennej. 5. Częściowo wyremontowano otoczenie obiektu, zainstalowano oświetlenie zewnętrzne. 6. Prace projektowe i przygotowawcze zmierzające do przebudowy i zmiany funkcji byłego budynku formierni oraz odlewni metali kolorowych. Prace planowane na najbliższe 6 miesięcy to kontynuacja dotychczas prowadzonych prac (uwzględnionych w punkcie 21) oraz dodatkowo: przygotowanie projektu budowlanego dla zmiany sposobu użytkowania budynków, w tym projektów branżowych, drobne prace remontowe /przygotowawcze, np. czyszczenie sufitów /ścian, malowanie konstrukcji, itp.	
Nazwa projektu	PRZYGOTOWANIE STAŁEJ WYSTAWY 150 LAT DZIAŁALNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ d. BEFA	Nr 56
Projektodawca	Grzegorz Nabagło, osoba fizyczna	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	1. Piotr Kenig (sfera historyczna) 2. Kuba Abrahamowicz (sfera kultury) 3. Lek. med. Andrzej Poraniewski (wsparcie sfery historycznej) 4. Bartosz Mirocha (sfera medialno-informatyczna) 5. Kinga Gierula – Mirocha (sfera historyczna) Planuje się również koordynację realizacji projektu z Radą Osiedla „Biała Wschód” oraz z wybranymi instytucjami funkcjonującymi na terenie Osiedla „Biała Wschód”, a także Muzeum Techniki i Włókiennictwa w Bielsku-Białej.	
Cel projektu	1. Utrwalenie w świadomości mieszkańców Bielska – Białej dziedzictwa historycznego pozostawionego przez Fabrykę Armatur „BEFA” 2. Przygotowanie historii miejsca – zarys od powstania do dnia dzisiejszego. „Przeszłość wpisana w teraźniejszość i przyszłość”. 3. Przygotowanie stałej ekspozycji o charakterze muzealnym dokumentującym działalność zakładu: - wystawa zdjęć, dokumentów, pism urzędowych, kronik, pamiątkowych dyplomów, produktów fabryki - odtworzenie fragmentów linii produkcyjnej	

	4. Wzrost świadomości młodego pokolenia o roli jaką pełniła Schmidt Armaturen, a następnie Bielska Fabryka Armatur „BEFA” w rozwoju przemysłowym naszego miasta. 5. Ukazanie przemian na przestrzeni okresów historycznych wpływających na zmianę charakteru tego miejsca: - (koniec XIX wieku – 1939 r.) - (1939 – 1945) - (1945 – czasów zakończenia działalności „Befy” – nowi sukcesorzy miejsca) 6. Stworzenie monografii miejsca od 1855 roku do czasów obecnych. 7. Nawiązanie kontaktu z obecnymi szkołami zawodowymi z Bielska – Białej w celu zaprezentowania dawnego modelu funkcjonowania zakładu, wzajemnych relacji pracodawca – pracownik. 8. Wypełnienie „białej plamy” w historii młodych osób żyjących w Bielsku – Białej nie pamiętających czasów świetności Schmidt Armaturen i Bielskiej Fabryki Armatur „BEFA”. 9. Nawiązanie kontaktu z potomkami pierwszego zakładu Schmidt Armaturen w celu ubogacenia wiedzy o losie pierwszych założycieli. 10. Uświadomienie współczesnym odbiorcom cywilizacyjnych przemian jakie dokonywały się w mieście na przestrzeni ostatnich 150 lat. 11. Zwiększenie oferty promocyjnej Bielska – Białej dla przyjeżdżających turystów.
Produkt	- stała wystawa zdjęć i pamiątek, - monografia miejsca na przestrzeni 150 lat, - cykliczne spotkania z młodzieżą ze szkół zawodowych i szkół z terenu rewitalizacji o historii tego miejsca, - multimedialny przewodnik ekspozycji, - materiały informacyjne i reklamowe (prospekt, ulotka), - strona www, - tablica informacyjna.
Rezultat	<u>Rezultat 1</u> Wzrost świadomości wśród mieszkańców i turystów z zakresu znaczenia odwiedzanego miejsca po zapoznaniu się z eksponatami. Stworzenie miejsca, części przestrzeni publicznej chętnie odwiedzanej przez mieszkańców. Przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż dotychczas obszar rewitalizowany był zamkniętym terenem bez możliwości wstępu dla osób postronnych. <u>Rezultat 2</u> Propagowanie XIX wiecznego wzorcowego modelu relacji pracodawca – pracownik świadczącego o wzajemnym szacunku, lojalności i odpowiedzialności za powierzone mienie. Dzięki odwiedzeniu wystawy młode pokolenie (np. szkoły zawodowe) poszerzy swoją wiedzę w tym zakresie. <u>Rezultat 3</u> Zwiększenie atrakcyjności, w tym turystycznej i biznesowej miasta Bielsko - Biała.
Adresat	- mieszkańcy rewitalizowanego terenu (z których duży odsetek bezpośrednio lub poprzez członków rodzin zetknął się z działalnością zakładu) - młodzież szkół zawodowych z Bielska – Białej oraz młodzież szkolna

	z rewitalizowanego terenu - odwiedzający miasto Bielsko - Biała – turyści oraz partnerzy biznesowi podmiotów zlokalizowanych w obrębie wystawy Rangę wystawy wzmocni jej atrakcyjność i unikatowość – odtworzenie realizmu życia, pracy ludzi przełomu XIX /XX w.		
Miejsce realizacji projektu	Teren byłej Bielskiej Fabryki Armatur „BEFA” – kompleks „nowe miasto”, ul. Legionów 26/28, 43-300 Bielsko - Biała, budynek A nr 1.0023		
Problem do rozwiązania:	Należy zatrzymać proces dewastacji obiektów oraz zaplanować spójny plan zagospodarowania przestrzennego całego terenu. Dokonano planowych wyburzeń, przebudowy o łącznej wartości kilkunastu milionów złotych. Obecnie w wyremontowanych i przebudowanych lokalach na terenie kompleksu znajduje się największy Fitness club oraz tor kartingowy w Bielsku-Białej, salon SPA, pracownia multimedialna, drukarnia artystyczna, liczne hurtownie min. elektryczna, lokale gastronomiczne oraz wiele innych lokali biurowo-handlowo-usługowych. Część obiektu czeka na dalsze zagospodarowanie - projektowana wystawa będzie zlokalizowana na terenie kompleksu.		
Zakres rzeczowy projektu:	W celu realizacji projektu niezbędna jest adaptacja piwnic budynku A nr 1.0023: -przygotowanie koncepcji przebudowy oraz niezbędnych projektów. -uzyskanie stosownych pozwoleń. Realizacja prac remontowo budowlanych m.in. w następującym zakresie: czyszczenie oraz uzupełnienie ceglanych ścian i stropów, wykonanie posadzek, wymiana stolarki wewnętrznej, wykonanie dodatkowego wejścia z zewnątrz, remont i rozbudowa instalacji wewnętrznych. Wyposażenie obiektu w niezbędne elementy ekspozycyjne i wystawowe. Przygotowanie i ulokowanie eksponatów. Wykonanie oznaczeń i opisów. Wdrożenie systemu multimedialnego.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2017		Zakończenie: 2020
Szacunkowy całkowity koszt projektu	350.000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	70.000 zł 20%
Oddziaływanie projektu	Nastąpi otwarcie nowej przestrzeni miasta wpływającej korzystnie na zjawiska społeczno-gospodarcze, załagodzenie problemów składających się na proces degradacji lokalnej społeczności. Obszar rewitalizowany był obszarem zaniedbanym, „drugorzędnym” i nie kojarzonym przez społeczność miasta jako atrakcyjnej przestrzeni życiowej. Przez realizację projektu mieszkańcy rewitalizowanego obszaru będą mieli łatwy dostęp do licznych aktywności oraz przestrzeni kulturalno-historycznej. Spowoduje to pobudzenie szacunku do przeszłości, pielęgnowania tego co zostało zachowane aby ubogacało teraźniejszość i przyszłość.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	1. Wzrost świadomości wśród mieszkańców i turystów znaczenia odwiedzanego miejsca w historii miasta Sposób pomiaru: ankieta ewaluacyjna 2. Dzięki odwiedzeniu wystawy młode pokolenie (np. szkoły zawodowe) poszerzy wiedzę w zakresie produkcyjnym/przemysłowym tej części miasta Bielska – Białej. Sposób pomiaru: ilość uczniów odwiedzających wystawę, ilość szkół zainteresowanych zwiedzaniem wystawy. 3. Zwiększenie atrakcyjności, w tym turystycznej i biznesowej		

	miasta Bielsko - Biała. Sposób pomiaru: ankieta ewaluacyjna, charakterystyka odwiedzin na stronie www w oparciu o Google Analytics.	
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	W okresie od stycznia do czerwca 2015 podjęto następujące działania: 1. Oczyszczenie pomieszczeń. 2. Wykonanie izolacji przeciwwilgociowej oraz osuszenie powierzchni. 3. Zgromadzenie, konserwacja materiałów/pamiątek z przeszłości. 4. Kontakty z potencjalnymi partnerami projektu. 5. Rozpoczęto „poszukiwania” osób posiadających w swoich zbiorach eksponaty, pamiątki związane z działalnością zakładu na przestrzeni ponad 150 lat. Prace planowane na 2015r. to kontynuacja dotychczas prowadzonych prac (uwzględnionych w punkcie 21) oraz dodatkowo: 1. Zaplanowanie prac w organizacji i powstawaniu wystawy. 2. Gromadzenie materiałów, które zostaną wykorzystane w monografii o minionych 150 latach fabryki. 3. Przygotowanie szkicu strony www. 4. Dalsze gromadzenie i inwentura dokumentów od mieszkańców Bielska- Białej. 5. Rozmowy z osobami, których członkowie rodziny byli pracownikami fabryki w celu ubogacenia historii.	
Nazwa projektu	UTWORZENIE POWIERZCHNI SPRZYJAJĄCYCH ROZWOJOWI NOWYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ BIZNESOWYCH - d.BEFA	Nr 57
Projektodawca	Grzegorz Nabagło, osoba fizyczna	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	1. Przemysław Stawinoga (architektura) 2. Grontmij Polska Sp. z o.o. (certyfikacja ekologiczna BREEAM) 3. LANDSTER /Centrum Rozwoju Personalnego (sfera wsparcia rozwoju zawodowego) 4. Nieruchomości JANOSZ & MAKUCH (sfera zarządzania nieruchomością oraz komercjalizacji obiektu). Planuje się również koordynację realizacji projektu z Radą Osiedla „Biała Wschód” oraz z wybranymi instytucjami funkcjonującymi na terenie Osiedla „Biała Wschód”.	
Cel projektu	Zahamowanie procesu degradacji przestrzeni miejskiej stanowiącej obszar przemysłowy (była Bielska Fabryka Armatur „BEFA”), pobudzenie rozwoju tej części miasta poprzez przygotowanie nowoczesnej przestrzeni biurowo-usługowej, osiągnięcie istotnej zmiany jakościowej w postrzeganiu przedmiotowego obszaru jako znaczącej części centrum miasta, a także stymulowanie aktywności społecznej i gospodarczej dzięki stworzeniu nowej przestrzeni biznesowej na tym terenie; w ramach obiektu przewiduje się utworzenie wydzielonej części dedykowanej wsparciu firm działających nie dłużej niż 2 lata, funkcjonujących w obrębie inteligentnych specjalizacji Województwa Śląskiego. Realizacja projektu wpłynie w następujący sposób na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji: - przekształcenie obszaru przemysłowego w pełnowartościowy obszar miejski niegenerujący problemów społecznych,	

	- aktywizację gospodarczą licznych podmiotów na przedmiotowym terenie, a co za tym idzie stworzenie nowych miejsc pracy na terenie zdegradowanym - stworzenie miejsca sprzyjającego rozwojowi społecznemu poprzez utworzenie przestrzeni biznesowej.
Produkt	Nowy, atrakcyjny obiekt na terenie miasta Bielska-Białej, wpływający w zdecydowany sposób na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji: - nowoczesny 6-kondygnacyjny budynek biurowo-usługowy o powierzchni 3.600m², - modelowy obiekt przyjazny środowisku uwzględniający m.in. technologie wytwarzania prądu, chłodu oraz ciepła z gazu, odzysku ciepła, zintegrowanego systemu zarządzania budynkiem (w sposób optymalizujący jego efektywność), - podmioty gospodarcze generujące miejsca pracy na przedmiotowym terenie.
Rezultat	- powstanie nowych miejsc pracy na wskazanym obszarze realizacji projektu Przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż na obszarze rewitalizowanym ulokowane będą liczne podmioty gospodarcze zatrudniające pracowników. - zwiększenie atrakcyjności, w tym turystycznej i biznesowej miasta Bielsko - Biała Przywołany rezultat projektu jest prawdopodobny z uwagi na fakt, iż dotychczas obszar rewitalizowany był obszarem zaniedbanym, „drugorzędny” i nie kojarzonym przez społeczność miasta jako przestrzeń życiową.
Adresat	- mikro i mali przedsiębiorcy, a także przedstawiciele pozostałych kategorii przedsiębiorstw, z uwagi na fakt, że powstała przestrzeń stworzy wyjątkowe warunki do budowy i rozwoju inicjatyw biznesowych, - mieszkańcy miasta, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszarów zdegradowanych oraz rewitalizowanego obszaru terenu Biała Miasto, z uwagi na fakt, iż powstała przestrzeń stworzy nowe możliwości zatrudnienia lub własnej aktywizacji, - odwiedzający miasto Bielsko - Biała – partnerzy biznesowi podmiotów zlokalizowanych na przedmiotowym obszarze z uwagi na fakt, że kompozycja dostępnych usług oraz oferujących je podmiotów będzie unikalna i atrakcyjna.
Miejsce realizacji projektu	Teren byłej Bielskiej Fabryki Armatur „BEFA” – kompleks „nowe miasto”, ul. Legionów 26/28, 43-300 Bielsko - Biała
Problem do rozwiązania:	Stan techniczny obiektów ogólnie rzecz ujmując zły, a cały obszar zdegradowany wskutek wieloletniej działalności produkcyjnej odlewni żeliwa i późniejszego jej wygaszenia, w tym zwolnieniem załogi, która w okresie świetności zakładu liczyła ok. 1500 osób. Pierwsze podjęte działania zostały ukierunkowane na prace, które przyczyniły się do zatrzymania procesu niszczenia tkanki technicznej obiektów w przypadku tych, które zostały wytypowane do remontów i przebudowy. Jednocześnie została ustalona lista budynków i budowli do wyburzenia. Powstał również spójny plan zagospodarowania przestrzennego dla całego terenu. W okresie do dnia dzisiejszego został zrealizowany szereg prac zmierzających do przekształcenia obszaru przemysłowego do użytecznego z perspektywy lokalizacji w centrum

	miasta - łączne nakłady osiągnęły już wartość kilkunastu milionów złotych. W dalszym ciągu pełna realizacja przyjętych założeń zbieżnych z opisanymi celami projektu wymaga dalszych inwestycji.		
Zakres rzeczowy projektu:	Kompletny proces inwestycyjny polegający na budowie obiektu biurowo usługowego o powierzchni netto wynoszącej 3.600 m ² , od momentu uzyskania pozwolenia na budowę do momentu uzyskania pozwolenia na użytkowanie; inwestycja zostanie zrealizowana przez wybranego wykonawcę w systemie „pod klucz”.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2018		Zakończenie: 2020
Szacunkowy całkowity koszt projektu	12.000.000 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	1.800.000 zł 15%
Wykonalność: sposób oszacowania kosztu projektu	Kompleksowa oferta potencjalnego wykonawcy - kosztorys budowlany oparty na KNR.		
Oddziaływanie projektu	-aktywizacja gospodarcza całego obszaru będącego przedmiotem projektu – zaistnienie wielu podmiotów gospodarczych, będących przedstawicielami rozmaitych branż -otwarcie nowej przestrzeni miasta wpływającej korzystnie na zjawiska społeczno-gospodarcze, załagodzenie problemów składających się na proces degradacji lokalnej społeczności		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	-ilość miejsc pracy powstałych w miejscu realizacji projektu -średnia ilość osób odwiedzających dziennie obszar realizacji projektu		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	W okresie od stycznia do czerwca 2015 podjęto następujące działania: 1. Przeprowadzono wstępną analizę rentowności projektu. 2. Opracowano założenia projektowe oraz wizualizacje. 3. Wystąpiono z wnioskiem o wydanie warunków zabudowy dla obiektu. 4. Pozyskano wstępne oferty od wykonawców. 5. Dokonano zmianę przebiegu przyłącza gazowego kolidującego z planowaną lokalizacją budynku. Prace planowane na 2015r. kontynuacja dotychczas prowadzonych prac oraz: w razie otrzymania warunków zabudowy, przygotowanie założeń technicznych do wykonania projektu. Nastąpi weryfikacja założeń biznesowych oraz przeprowadzenie studium wykonalności projektu.		
Nazwa projektu	MIASTECZKO INNOWACJI W GEMINI PARK		Nr 58
Projektodawca	Gemini Park Sp. z o. o. Plac Szczepański 8 31- 011 Kraków		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu	W ramach przygotowania projektu do realizacji zakłada się partnerstwo z Urzędem Miasta Bielsko – Biała. Natomiast w fazie eksploatacyjnej projektu: uczelnie wyższe, firmy działające w obszarze rewitalizacji, organizacje pozarządowe, firmy wysokich technologii, w tym firmy z terenu Bielska-Białej, firmy, instytucje i inne podmioty działające w obszarze popularyzacji wiedzy, ośrodki edukacji interaktywnej w innych miastach regionu i kraju.		
Cel projektu	Rewitalizacja zdegradowanego obszaru poprzez powstanie innowacyjnego centrum nauki - Miasteczka Innowacyjności - wraz z częścią rekreacyjno - sportową. Obszar, który objęty zostanie działaniami rewitalizacyjnymi stanowi obecnie jeden z najbardziej zaniedbanych i zdegradowanych części miasta. W ramach wcześniej		

	obowiązującego LPR objęty był w części obszarem rewitalizacji. Obszar jest całkowicie odizolowany od funkcji turystyki, przemysłu i handlu. Widoczne są tutaj liczne problemy infrastrukturalne, warunkujące brak rozwoju gospodarczego oraz problemy społeczne wymagające jak najszybszej interwencji. Do najpilniejszych problemów infrastrukturalnych (przestrzennych) zdecydowanie zaliczyć należy: brak zagospodarowanych terenów zieleni, które obniżają estetykę dzielnicy i nie mogą być wykorzystywane do celów rekreacyjnych. Tereny zielone stanowią zaniedbane, w części zagospodarowane tereny. Przestrzeń w ograniczonym zakresie wykorzystywana jest jako przestrzeń publiczna z uwagi na brak zainwestowania i infrastruktury służącej mieszkańcom. Obszar istniejących bulwarów jest od lat niedoinwestowany i niemodernizowany. Głównym założeniem jest innowacyjne zagospodarowanie istniejącej przestrzeni, która charakteryzuje się dużym potencjałem rozwojowym i lokalizacją w sąsiedztwie istniejących zabudowań, objętych działalnością gospodarczą, osiedli mieszkaniowych, rzeki Biała wraz z terenami nadrzecznymi. Cele szczegółowe: nadanie nowych funkcji na zdegradowanym obszarze, rozwój terenów rekreacyjno -sportowych dla wszystkich grup wiekowych, ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizowanego, stworzenie nowoczesnej przestrzeni naukowej, przyjaznej dla nowych modeli edukacji, otwartej na twórcze, samodzielne i logiczne myślenie, rozwijanie sprawności w zakresie korzystania ze zdobyczy technologicznych i innowacyjnych, rozwój miejsc pracy, w tym poprzez zatrudnienie subsydiowane.
Produkt	Produktem projektu będzie powstała infrastruktura, planowane do osiągnięcia wskaźniki produktu to: powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją, liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanej na zrewitalizowanym obszarze. Kluczowym czynnikiem determinującym sukces przedsięwzięcia jest ilość i rodzaj atrakcji, a także zakres oferty dodatkowej, takiej jak: siłownia, skatepark, trasy biegowe, dla rolkarzy, nordic walking. Usługi te mają zwiększyć potencjalną grupę docelową, co wpłynie korzystnie na liczbę odbiorców i przychody z przedsięwzięcia.
Rezultat	Rezultatem projektu będzie: liczba ludności mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich i korzystająca z efektów projektów, liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury. Ponadto wprowadzone zostaną nowe oferty programowe przygotowane w obiektach poddanych rewitalizacji oraz nowych obiektach i strefach. Jednocześnie realizacja projektu przyczyni się do utworzenia nowych miejsc pracy. Pozwoli też na wprowadzeniu zatrudnienia subsydiowanego.
Adresat	Grupę adresatów projektu można scharakteryzować posługując się kryterium aktywności zawodowej: w pierwszej kolejności należy dokonać podziału odbiorców na klienta indywidualnego (dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie i studenci, emeryci i renciści, rodziny z dziećmi, turyści, znajomi traktujący wizytę w „Miasteczku Innowacji ...” jako sposób spędzenia czasu wolnego, rozrywkę i chęci edukacji, a także osoby dbające o swój stan zdrowia) i klienta instytucjonalnego (w tym szkoły i firmy). Reasumując odbiorcą będą wszystkie grupy wiekowe: od małych dzieci w wieku 0-3 lata po osoby starsze.

Miejsce realizacji projektu	Teren objęty przedmiotowym projektem położony jest w rejonie ulic: gen. Bora-Komorowskiego, Partyzantów, Leszczyńskiej, gen. Maczka i torów kolejowych w Bielsku-Białej, poza obszarem rewitalizacji. Szczegółowa lokalizację inwestycji przedstawia opracowywana obecnie koncepcja.
Problem do rozwiązania	- niski poziom wykorzystania potencjału turystycznego, - bezrobocie, któremu w mieście towarzyszący proces ubożenia i narastania bezradności, - brak impulsów do rozwoju gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy, - narastanie bierności wywołanej trudnościami społecznymi, - niezadowalający poziom estetyki miasta, - niedostateczny poziom atrakcyjności inwestycyjnej miasta, - obniżenie jakości życia w mieście co prowadzi do emigracji młodych ludzi, wysoko wykwalifikowanych kadr, - ograniczony wpływ na atrakcyjność inwestycyjną miasta.
Zakres rzeczowy projektu	Działania rewitalizacyjne obejmować będą wszystkie trzy sfery: społeczną, gospodarczą i przestrzenną (infrastrukturalną). Poprawie stanu infrastruktury przestrzennej dzielnicy służyć będą działania, dotyczące przebudowy i nowej aranżacji dzielnicy, ich otoczenia oraz budynków. Planowana jest także organizacja działań, mających na celu podniesienie jakości życia mieszkańców dzielnicy. Ze względu na szeroki zakres przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, składające się na jego treść zadania, w tym szczególnie zadania społeczne, projekt będzie realizowany w partnerstwie, a za poszczególne jego elementy będą odpowiadać podmioty zaangażowane w realizację projektu (współpraca m.in. z miastem Bielsko - Białą). Projekt pn. „Miasteczko innowacji w GEMINI PARK. Rewitalizacja bulwarów nad rzeką Białą” stworzy interesujący układ przestrzenny z rzeką, spinając je w jeden organizm. Wpisany w aktualny układ komunikacyjny zbiór stref o różnych funkcjach może być realizowany etapami. Podstawowym założeniem jest stworzenie przestrzeni z wzajemnie przenikającymi się funkcjami: innowacyjną edukacyjną, rozrywkową i rekreacyjną. Głównym założeniem jest zagospodarowania bulwarów wzdłuż rzeki Biała, stworzenie przestrzeni dla wszystkich grup wiekowych: dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych, a więc wielopokoleniowej integracji. Obszar oddziaływania projektu jest znacznie szerszy niż zaproponowana koncepcja zagospodarowania, a więc należy również wskazać obszary bezpośredniej ingerencji planowanego przedsięwzięcia: Strefa A – Obszar zabaw dziecięcych i ogród dziecięcy – obszar bezpośredniej interwencji projektowej, który jednocześnie oddziałuje na przyległe dzielnice mieszkaniowe, w ramach strefy zakłada się budowę ogrodu sensorycznego, który będzie oddziałował na zmysły zwiedzających. Kompozycja ogrodu będzie tak zaprojektowana, aby bodźce pozawzrokowe używane były w większym natężeniu niż w zwykłym ogrodzie, co jest szczególnie ważne dla osób niepełnosprawnych i niewidomych użytkowników oraz dzieci. Projekt będzie obejmował podziały tematyczne i budowę ogrodów (sensorów): wzrokowego, smakowego, zapachowego, słuchowego oraz dotykowego. Każdy zakątek będzie służył innemu doświadczeniu i

	pobudzeniu innych zmysłów. Kolejnym elementem strefy dziecięcej będzie naukowy plac zabaw. Planuje się pozostawienie części istniejących urządzeń i uzupełnienie o interaktywne elementy naukowe celem powstania naukowej przestrzeni zabaw dla dzieci. Powstanie w ten sposób nietypowa strefa zabawowo-naukowa dla dzieci. Mogą w nim zostać zlokalizowane urządzenia o charakterze edukacyjnym, takie jak m.in.: koło Newtona (służące do poznawania zjawisk optycznych), lustro walcowe do poznania praw fizycznych związanych z obserwowanym zjawiskiem, zegar słoneczny do nauki pomiaru czasu, liczydła ze stolikami itp. Ponadto, jako uzupełnienie zewnętrznego placu zabaw planowana jest budowa placu zabaw całorocznego, połączonego wyjściem z istniejącym placem zabaw, jako budynku pasywnego, ekologicznego. W budynku zaplanowano salę zabaw edukacyjnych – interaktywny plac zabaw dla dzieci z wykorzystaniem interaktywnej podłogi. Strefa B – Obszar kreatywności innowacyjnej i technologicznej – obszar bezpośredniej interwencji projektowej, który jednocześnie, oddziałuje na współistniejącą strefę przedsiębiorczości, sąsiadującą z GEMINI PARK. W ramach obszaru B powstanie mała akademia nauki – nowoczesne miejsce spotkań dzieci, młodzieży i dorosłych, które będzie inspirowało do odkrywania i zrozumienia świata poprzez samodzielne eksperymentowanie. Zaplanowana inwestycja, obejmuje istniejące budynki i zespół nowej zabudowy – nowych budynków / pawilonów, każdy pawilon o określonej specjalizacji naukowej. Na ekspozycję Akademii Kreatywności będą się składać: stała ekspozycja wewnętrzna, zlokalizowana w budynkach/pawilonach Akademii, stała ekspozycja zewnętrzna, zlokalizowana w Ogrodzie Energii, laboratoria i pracownie, zlokalizowane w kompleksie pawilonów Akademii Kreatywności, ekspozycje czasowe, zlokalizowane w kompleksie Akademii Kreatywności. Zaplanowana inwestycja obejmuje zespół zabudowy (kompleks pawilonów), składający się z budynku centralnego – głównego oraz pawilonów. Strefa C – Obszar rekreacyjno – sportowy – obszar bezpośredniej interwencji projektowej, który jednocześnie oddziałuje na tereny mieszkaniowe, jak i strefę prowadzenia działalności gospodarczej. W ramach strefy sportowo-rekreacyjnej projektu planuje się realizację: promenady spacerowej, prowadzącej do GEMINI PARK z elementami małej architektury, oświetleniem ekologicznym i ławkami. Promenada spacerowa powinna zostać zaplanowana o przebiegu uwarunkowanym istniejącym, gęstym drzewostanem; ścieżek rowerowych, ciągów pieszo – rowerowych, tras biegowych, dla rolkarzy, nordic walking, placów rekreacyjnych, np. stołów do gry w karty, szachy, szlaków dla spacerów na nartach śladowych, wybiegu dla psów, siłowni dla dorosłych, Skateparku, zagospodarowanie terenów nadrzecznych, drogi awaryjno – serwisowej dla potrzeb obsługi i konserwacji urządzeń i obiektów. Zakłada się także regenerację zieleni, nowe nasadzenia i uporządkowanie drzewostanu, co zmieni estetykę otoczenia. Strefa zostanie wyposażona w elementy małej architektury – ławki, kosze na
--	---

	śmiej. Powstaną nowe ciągi piesze. Stare nawierzchnie chodników zostaną zastąpione nowymi wybudowanymi z kostki betonowej. Teren zostanie oświetlony nowymi latarniami, wykorzystującymi odnawialne źródła energii. Ciągi piesze i ciągi pieszo – rowerowe umożliwią przejście i dojazd rowerami ze strefy rekreacyjno – sportowej do Galerii GEMINI, jak również będą łączyć się z innymi ciągami pieszymi i rowerowymi miasta Bielsko - Biała.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2020
Szacunkowy całkowity koszt projektu	220 000 000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	132 000 000zł 60%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Dla przedmiotowego projektu przygotowano wstępną koncepcję, obejmującą zakres rzeczowy, ja wyżej. Ponadto w zakresie infrastruktury Akademii Kreatywności skorzystano z doświadczeń już istniejących centrów / parków interaktywnej nauki. W zakresie placu zabaw, elementów małej architektury, siłowni zewnętrznej, skateparku skorzystano z katalogów producentów wskazanych elementów.		
Oddziaływanie projektu	Obszar bezpośredniego oddziaływania projektu obejmuje miasto i miasta połączone z Bielskiem - Białą. Można oceniać, iż pośrednie oddziaływanie, dotyczy: Subregionu Południowego, Aglomeracji i regionu w związku z faktem, iż użytkownikiem może być dowolny mieszkaniec Śląska. Ponadto w dłuższym okresie funkcjonowania obszar oddziaływania, a tym samym liczba osób korzystających może dotyczyć innych użytkowników z poza województwa Śląskiego.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Rezultatem projektu będzie: ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich, liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury. Wskaźnik ten zostanie zweryfikowany przez raport sporządzony na podstawie prowadzonych statystyk. Na statystyki te składać się będą m.in. ilość sprzedanych biletów do „Akademii Kreatywności”, czy do strefy dziecięcej. Ponadto w przewiduje się, że w ramach projektu umieszczone zostaną „liczniki gości”, z których wyniki pomiarów, za pośrednictwem sieci internetowej, będą transmitowane i gromadzone w centralnej bazie danych.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Obecnie dla przedmiotowego projektu opracowywane jest koncepcja funkcjonalna dla obszaru zlokalizowanego pomiędzy: Bulwarami nad rzeką Biała w Bielsku – Białej, rejonem ulic: gen. Bora – Komorowskiego, Partyzantów (do Parkhotel Vienna) i torów kolejowych. W kolejnym etapie dla przedmiotowego projektu opracowywana będzie dokumentacja techniczna, w tym branżowa wraz z pozwoleniami / zgłoszeniami. Rzeczowe rozpoczęcie inwestycji planowane jest na koniec IV kwartału 2016r. do 2020r. Z doświadczeń innych Polskich „centrów aktywnej nauki” wynika, że 4 letni okres inwestycyjny to jest optymalnym założeniem.		
Nazwa projektu	KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ ZŁOTE ŁANY		Nr 59
Projektodawca	Fundacja Aktywności Społecznej Złote Łany ul. Jutrzenki 18, 43 – 300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej (prowadzone są rozmowy na temat partnerstwa w projekcie pn.: Miejskie centra usług społecznych w Bielsku-Białej – RIT – Poddziałanie 9.2.2 RPO WS 2014-		

	2020 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych).
Cel projektu	Wzmacnianie potencjału społeczno-zdrowotnego osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy z terenu Bielska-Białej, głównie z Osiedla Złote Łany. Celami szczegółowymi projektu będzie m.in. udzielenie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. KIS będzie działało na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Będzie jednostką pomagającą samoorganizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy. Realizacja projektu przyczyni się do złagodzenia negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji jakimi są: ubóstwo, bezrobocie i wykluczenie społeczne poprzez działania aktywizacyjne społeczno-zawodową.
Produkt	Główny produkt: liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi i zdrowotnymi - 20. Pozostałe produkty: umowy przystąpienia do KIS, certyfikaty potwierdzające ukończenie udziału z różnych form wsparcia w ramach KIS.
Rezultat	Główne rezultaty : liczba wspartych w projekcie miejsc świadczenia usług społecznych i zdrowotnych – 1; liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje- 20. Planowane rezultaty zostaną osiągnięte z uwagi na fakt, że od wielu lat projektodawca realizuje z powodzeniem działania, które są skierowane do tej grupy osób (Centrum Informacji i Pomocy „Dla Ciebie”).
Adresat	Osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym z terenu Bielska-Białej (w szczególności z Osiedla Złote Łany), często bezrobotne lub poszukujące pracy. Wybór tej grupy podyktowany jest faktem, że stanowi ona duży udział w środowisku lokalnym i dla której projektodawca od wielu lat służy wsparciem (posiada bogate doświadczenie w wsparciu tej grupy).
Miejsce realizacji projektu	Bielsko - Biała, ul. Jutrzenki 18 (Osiedle Złote Łany)
Problem do rozwiązania	Opis sytuacji społeczno-demograficznej w oparciu o publikację pn.: „BIELSKO - BIAŁA. Zjawiska i problemy społeczne 2010: fakty i opinie; Bielsko - Biała 2012”. Ludność osiedla wg wieku: przedprodukcyjny: 2.296 osób(14,5% ogółu), produkcyjny: 9.850 osób (61,9% ogółu), poprodukcyjny: 3.766 osób (23,6% ogółu); razem: 15.912 osób (9,1% ogółu mieszkańców Bielska-Białej, największa grupa mieszkańców). Regresywna struktura wieku ludności. Najwięcej osób bezrobotnych w Bielsku-Białej (444 osoby, 7,8 % ogółu zarejestrowanych w PUP). Klienci (wnioskodawcy) MOPS w 2010 roku– 155 osób (4,7 % ogółu), 6 miejsce wśród 30 osiedli. Specjalistyczna pomoc MOPS w 2010 roku: 24 osoby- 6,2% ogółu, 4 miejsce wśród 30 osiedli. Niepełnosprawni powyżej 16 roku życia: 289 osób- 9,0% ogółu (wnioskodawcy ZON), 1 miejsce w Bielsku-Białej, podobnie sytuacja wśród osób poniżej 16 roku życia. Uzależnienia: 128

	pacjentów Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym (7,1% ogółu, 3 miejsce wśród 30 osiedli), 42 pacjentów Miejskiego Ośrodka Terapii Uzależnień (5,9% ogółu, 3 miejsce wśród 30 osiedli). Wykroczenia mieszkańców Osiedla Złote Łany: 42 osoby (7,4% ogółu, 2 miejsce wśród 30 osiedli), przestępstwa kryminalne mieszkańców Osiedla: 48 osób - 4,2% ogółu, 1 miejsce wśród 30 osiedli.		
Zakres rzeczowy projektu	Działania realizowane w ramach projektu (formy wsparcia): doradztwo zawodowe, szkolenia, poradnictwo psychologiczne, grupy samopomocowe, grupy wsparcia i terapeutyczne, poradnictwo prawne, programy zatrudnienia tymczasowego mające na celu pomoc w znalezieniu pracy, wykonywaniu usług oraz przygotowania do podjęcia zatrudnienia, promocja wolontariatu w zakresie integracji z rynkiem pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2018r.		Zakończenie: 2020r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu	300.000,00 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	21.000,00 zł 7%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Projekt przewidziany jest do realizacji w okresie 3 lat dla 20 osób. Założono, że średni koszt uczestnictwa każdej osoby wyniesie 15.000,00 zł. Przy szacowaniu kosztu wzięto pod uwagę doświadczenia projektodawcy związane z realizacją projektów środowiskowych i zatrudnieniowych, a także wydatki jakie ponoszą centra pomocy rodzinie/ośrodki pomocy społecznej z terenu województwa śląskiego w związku z prowadzeniem centrów i klubów integracji społecznej (w tym kosztów administracyjnych i aktywizacyjnych dla uczestników zajęć). Zwrócono również uwagę na stawki obowiązujące w projektach współfinansowanych ze środków EFS w ramach RPO WSL 2014-2020).		
Oddziaływanie projektu	Spodziewany wpływ projektu na obecną sytuację obszaru: poprzez realizację przedsięwzięcia nastąpią zmiany w sferze społecznej, szczególnie poprawie ulegnie sytuacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (podjęcie pracy lub samozatrudnienie).		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Weryfikacja osiągniętych rezultatów projektu: badania ankietowe, wywiady bezpośrednie, porównanie danych statystycznych.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Współpraca z MOPS w zakresie partnerstwa na rzecz projektu oraz identyfikacja potencjalnych Uczestników przedsięwzięcia. Na 2015 przewiduje się jeszcze kontynuowanie tych działań a także opracowanie harmonogramu działań wdrażających projekt.		
Nazwa projektu	NASZE ŻŁOTE ŁANY		Nr 60
Projektodawca	Fundacja Aktywności Społecznej Złote Łany ul. Jutrzenki 18, 43 – 300 Bielsko - Biała		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej (prowadzone są rozmowy na temat partnerstwa w projekcie pn.: Zintegrowana animacja społeczna w Bielsku-Białej – RIT – Poddziałanie 9.1.2 RPO WS 2014-2020 Wzmacnianie potencjału społeczno- zawodowego społeczności lokalnych).		
Cel projektu	Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego osób starszych (w wieku poprodukcyjnym) oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym		

	z terenu Bielska-Białej, głównie z Osiedla Złote Łany. Cele szczegółowe: aktywizacja społeczna i zawodowa społeczności lokalnej; wzmocnienie zdolności do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizacja projektu przyczyni się do złagodzenia negatywnego zjawiska na obszarze rewitalizacji, jakim jest niewątpliwie wykluczenie społeczne poprzez działania integrujące społeczność lokalną i jej aktywizację społeczno-zawodową.
Produkt	Główne produkty: liczba środowisk objętych projektem – 1; liczba Uczestników - osób starszych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych projektem – 60. Pozostałe produkty: liczba przeprowadzonych działań środowiskowych, liczba działań prozatrudnieniowych, liczba publikacji informujących o planowanych wydarzeniach oraz zajęciach w ramach projektu, strona internetowa projektu, materiały edukacyjne i integracyjne; przestrzeń do imprez plenerowych (integracyjnych).
Rezultat	Główne rezultaty: liczba zrealizowanych projektów środowiskowych i prozatrudnieniowych – 1; liczba osób starszych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, u których nastąpi zwiększenie poczucia własnej wartości, motywacji do życia, współdziałania i współuczestniczenia w środowisku lokalnym a także zdolność do zatrudnienia - 60. Planowane rezultaty zostaną osiągnięte z uwagi na fakt, że od wielu lat projektodawca realizuje z powodzeniem podobne przedsięwzięcia, które są skierowane do tej grupy osób, m.in. ze środków publicznych (Miasta Bielska-Białej).
Adresat	Osoby starsze oraz osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z terenu Bielska-Białej (w szczególności z Osiedla Złote Łany), w tym w wieku powyżej 50+, często bezrobotne, samotne i schorowane, niepełnosprawne, z zaniżonym poczuciem własnej wartości spowodowanym izolacją społeczną, a przez to zagrożone wykluczeniem społecznym. Grupę tę charakteryzuje też niski poziom dochodów pozwalający jedynie zaspokoić podstawowe potrzeby życiowe. Wybór tej grupy podyktowany jest faktem, że stanowi ona duży udział w środowisku lokalnym i dla której projektodawca od wielu lat służy wsparciem (posiada bogate doświadczenie w wsparciu tej grupy).
Miejsce realizacji projektu	Bielsko - Biała, ul. Jutrzenki 18 (Osiedle Złote Łany)
Problem do rozwiązania	Opis sytuacji społeczno-demograficznej w oparciu o publikację pn.: „BIELSKO - BIAŁA. Zjawiska i problemy społeczne 2010: fakty i opinie; Bielsko - Biała 2012”. Ludność osiedla wg wieku: przedprodukcyjny: 2.296 osób(14,5% ogółu), produkcyjny: 9.850 osób (61,9% ogółu), poprodukcyjny: 3.766 osób (23,6% ogółu); razem: 15.912 osób (9,1% ogółu mieszkańców Bielska-Białej, największa grupa mieszkańców). Regresywna struktura wieku ludności. Najwięcej osób bezrobotnych w Bielsku-Białej (444 osoby, 7,8 % ogółu zarejestrowanych w PUP). Klienci (wnioskodawcy) MOPS w 2010 roku– 155 osób (4,7 % ogółu), 6 miejsce wśród 30 osiedli. Specjalistyczna pomoc MOPS w 2010 roku: 24 osoby- 6,2% ogółu, 4 miejsce wśród 30 osiedli. Niepełnosprawni powyżej 16 roku życia: 289 osób- 9,0% ogółu (wnioskodawcy ZON), 1 miejsce w Bielsku-Białej, podobnie sytuacja wśród osób poniżej 16 roku życia. Uzależnienia: 128 pacjentów Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym (7,1% ogółu, 3 miejsce wśród 30 osiedli), 42 pacjentów Miejskiego Ośrodka Terapii Uzależnień (5,9% ogółu, 3

	miejsce wśród 30 osiedli). Wykroczenia mieszkańców Osiedla Złote Łany: 42 osoby (7,4% ogółu, 2 miejsce wśród 30 osiedli), przestępstwa kryminalne mieszkańców Osiedla: 48 osób- 4,2% ogółu, 1 miejsce wśród 30 osiedli.		
Zakres rzeczowy projektu:	Działania realizowane w ramach projektu: 1. lokalne działania społeczno-edukacyjne, promujące organizowanie społeczności (integracji mieszkańców), np. spotkania, festyny, 2. działania o charakterze prozatrudnieniowym (doradztwo, konsultacje, warsztaty, itp.), 3. organizowanie grup samopomocowych, grup wsparcia i grup edukacyjnych, np. w zakresie kultury, zdrowego trybu życia, czy wsparcia psychicznego, 4. promocja wolontariatu – wsparcie dla osób potrzebujących.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2017r.		Zakończenie: 2018r.
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	240.000,00 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	12.000,00 zł 5%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Projekt przewidziany jest do realizacji w okresie 2 lat dla 60 osób. Założono, że średni koszt uczestnictwa każdej osoby wyniesie 4.000,00 zł. Przy szacowaniu kosztu wzięto pod uwagę bogate doświadczenia projektodawcy związane z realizacją projektów środowiskowych i zatrudnieniowych, w tym współfinansowanych ze środków Miasta Bielska-Białej (w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi), a także stawki obowiązujące w projektach współfinansowanych ze środków EFS w ramach RPO WS 2014-2020).		
Oddziaływanie projektu	Spodziewany wpływ projektu na obecną sytuację obszaru: poprzez realizację przedsięwzięcia nastąpią zmiany w sferze społecznej, szczególnie poprawie ulegnie sytuacja osób starszych (integracja ze środowiskiem lokalnym) i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (integracja społeczna i zawodowa).		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Weryfikacja osiągniętych rezultatów projektu: badania ankietowe, wywiady bezpośrednie, porównanie danych statystycznych.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Współpraca z MOPS w zakresie partnerstwa na rzecz projektu i identyfikacja potencjalnych Uczestników przedsięwzięcia. W 2015r. przewiduje się kontynuację tych działań a także opracowanie działań (harmonogramu) wdrażających projekt.		
Nazwa projektu	SZCZĘŚLIWA MAMA – SPEŁNIONA MAMA		Nr 61
Projektodawca	Kinga Gieruła – Mirocha, osoba fizyczna		
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	1.Stowarzyszenie BuggyGym (sfera rozwoju osobistego, sportu i rekreacji) 2.Firma szkoleniowa Iwona Jeleń (sfera szkoleniowa, wsparcia rozwoju zawodowego) 3.Kompleks „nowe miasto”(strefa szkoleniowa, lokalizacja) 4.Elbis Sp z o.o. (doradztwo ekonomiczne) 5.Teatr Komedii Kuby Abrahamowicza – Biuro Promocji Kultury Kontrast (sfera kultury i szkoleń) 6.Specjalista chorób dziecięcych i neonatolog - lekarz medycyny		

	Andrzej Poraniewski (konsultacje i porady) 7.Lekarz medycyny rodzinnej, pediatra Iwona Foksińska (konsultacje i porady) 8.Bartosz Mirocha (sfera medialno – informatyczna) 9.Fundacja LUCE Centrum profilaktyki (profilaktyka i rehabilitacja) Planuje się również koordynację realizacji projektu z Ośrodkiem Wspierania Rodziny w Bielsku-Białej.
Cel projektu	Celem głównym projektu będzie zwiększenie szans na zatrudnienie nieaktywnych zawodowo matek z obszaru rewitalizacji Bielska – Białej. Kolejne cele to: - Wzrost wiedzy z zakresu potencjalnej możliwości powrotu na rynek pracy wśród uczestniczek projektu w okresie realizacji przedsięwzięcia. Szacowana ilość uczestniczek to 50 osób. - Wzrost poczucia własnej wartości wśród odbiorców poprzez udział w projekcie. - Podniesienie aktywności społeczno-zawodowej uczestniczek projektu. - Zwiększenie świadomości matek w dążeniu do osiągnięcia samodzielności ekonomicznej. Wskutek realizacji projektu: dedykowane szkolenia, informacje zamieszczone na portalu, spotkania „przy kawie”(klub matek) zostaną złagodzone następujące niekorzystne zjawiska dotyczące kobiet: - strach przed zajściem w ciążę ze względu na obawy, że utracą dotychczasową pracę bądź im to w pracy zaszkodzi; - brak poczucia własnej wartości z powodu ograniczania się tylko do bycia gospodynią domową opiekującą się dziećmi, a nie kobietą aktywną zawodowo; - brak wiedzy o prawach w pracy jakie ma kobieta w ciąży/na urlopie macierzyńskim/na urlopie wychowawczym; - brak wiedzy, gdzie i w jaki sposób szukać pracy, jak pisać dokumenty aplikacyjne, jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej; - niska świadomości, że istnieją inne kobiety, które są w podobnej sytuacji życiowej i można wymienić się z nimi doświadczeniami/wiedzą (np. przy wychowywaniu dziecka niepełnosprawnego bądź z innymi deficytami rozwojowymi), niska świadomość wynikająca z braku możliwości spotkania z tymi osobami (rzadkie opuszczanie domu ze względu na ciągłą opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem).
Produkt	- centrum szkoleniowo-informacyjne - materiały szkoleniowe - klub matki tzw. spotkania „przy kawie” dedykowane dla matek z dziećmi - portal dla kobiet-matek z dziećmi - specjalistyczny blog skierowany do kobiet-matek - materiały z zakresu wychowania i wiedzy psychologiczno-pedagogicznej - ilość godzin szkoleniowych - 500 - ilość przeprowadzonych spotkań „przy kawie” - 12 - ilość kobiet, które wzięły udział w projekcie- 50
Rezultat	1. Rezultat: wzrost świadomości z zakresu poruszania się po rynku pracy wśród 50 uczestniczek projektu. 2. Rezultat: dzięki uczestnictwu w szkoleniach kobiety-matki poszerzą

	wiedzę, dzięki której łatwiej będzie im się odnaleźć w nowych realiach ekonomicznych. 3. Rezultat: zwiększenie ilości osób korzystających z portalu. Wzrost użytkowników zalogowanych w portalu w cyklu miesięcznym. Wzrost liczby odston w cyklu miesięcznym. Wzrost liczby komentarzy na forum tematycznym. Planowane rezultaty najprawdopodobniej zostaną osiągnięte, ponieważ projektodawca ma duże doświadczenie w tworzeniu portali informacyjnych (dziennik.pl; gazetaprawna.pl; oferty.net; wprost.pl) oraz projektowaniu systemów informatycznych.
Adresat	Projekt adresowany do kobiet z Bielska-Białej zamieszkujących obszar rewitalizacji, które: - chcą powrócić do pracy po przerwie związanej z urlopem macierzyńskim i wychowawczym i/lub - wychowują samotnie dzieci i/lub - wychowujących więcej niż dwoje i/lub - wychowujących dziecko/dzieci niepełnosprawne bądź z innymi deficytami rozwojowymi Grupę docelową wybrałam, ze względu na bliską znajomość tematu, w oparciu o własne doświadczenia, a także kontakty z innymi mami, które chcą powrócić do pracy zawodowej po urlopie macierzyńskim bądź wychowawczym. W gronie moich rozmówczyń były również samotne matki oraz matki wychowujące dziecko niepełnosprawne. Na podstawie ich relacji dokładniej zapoznałam się z problemami jakich doświadczają i chciałabym pomóc tej grupie kobiet poprzez ich wzrost wiedzy o rynku pracy, świadomości i poczucia własnej wartości przez udział w projekcie.
Miejsce realizacji projektu	Kompleks „nowe miasto”, ul. Legionów 26/28, 43-300 Bielsko - Biała
Problem do rozwiązania	Z analizy przeprowadzonej wśród potencjalnych uczestniczek projektu wynika, że: - martwią się, że zostaną przesunięte gorzej opłacane (podrzedne) stanowisko; - dopiero zaczynają poszukiwać zatrudnienia, ale nie mają pomysłu jak rozpocząć poszukiwania; - nie wiedzą jak należy pisać dokumenty aplikacyjne, jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej; - obawiają się zwolnienia pod błahym pretekstem zaraz po powrocie do pracy; - czują się niepewnie w swojej nowej roli życiowej - macierzyństwie Podczas analizy problemu w grupie matek samotnie wychowujących dzieci były też panie biernie zawodowo z uwagi na sytuację, w której się znalazły – opieka nad niepełnosprawnym dzieckiem. Osoby z tej właśnie grupy najczęściej są zmuszone do korzystania z pomocy społecznej - im najtrudniej osiągnąć samodzielność finansową. Kobiety te są poza nawiasem społecznym. Nie mają dostępu do rynku pracy lub dostęp ten jest ograniczany i dyskryminujący (m.in. przez niższe płace), nie mają ubezpieczenia emerytalnego a często i zdrowotnego. Mają także utrudniony lub uniemożliwiony dostęp do wielu usług. Tutaj wymienione zostaną jedynie wybrane: -brak możliwości korzystania z wielu usług bankowych i finansowych, m.in. brak dostępu do kredytów (brak zdolności kredytowej

	ze względu na brak zarobków). -brak ubezpieczenia zdrowotnego, chyba, że kobieta korzysta z ubezpieczenia męża -brak zasiłku chorobowego, urlopu i innych przywilejów osób pracujących -brak stażu pracy potrzebnego do otrzymania renty i emerytury oraz brak składek emerytalnych -brak możliwości pozostawienia dziecka w przedszkolu (w wielu miejscach do przedszkola w pierwszej kolejności przyjmowane są dzieci matek pracujących). To wymierne skutki pracy w domu. Trudno nie wspomnieć przy tym o niskim prestiżu społecznym kobiet pracujących w domu. Media i kultura masowa pokazują jako wzór obraz spełnionej zawodowo kobiety sukcesu. Kobiety wychowujące dzieci nazywa się potocznie „kurami domowymi” Już to określenie mówi o braku szacunku dla prac domowych. Potwierdzają to badania OBOP.
Zakres rzeczowy projektu	W ramach planowanego projektu będą realizowane następujące zadania: 1. Szkolenia/warsztaty z zakresu poruszania się po rynku pracy Główne założenia: Ilość grup- 5 Wielkość grup- 10 osób Ilość godzin 10 na osobę (2 spotkania po trzy godziny lekcyjne oraz jedno spotkanie 4 godziny lekcyjne, ostatnia godzina spotkania będzie miała charakter podsumowujący) Zakładamy przeprowadzenie szkoleń z zakresu: Projektowanie dokumentów aplikacyjnych (życiorys, list motywacyjny, referencje) Wyszukiwanie ofert pracy zgodnej z predyspozycjami (zasady szukania i wybierania właściwych ofert pracy zgodnych z predyspozycjami zawodowymi) Przygotowanie do rozmowa kwalifikacyjnej z elementami autoprezentacji Plan rozmowy kwalifikacyjnej Pytania i odpowiedzi na rozmowie kwalifikacyjnej (analiza wybranych ogłoszeń o pracę) Testy psychologiczne Testy kwalifikacyjne związane z wyborem przyszłej pracy Warsztaty z zakresu wychowania i wiedzy psychologiczno-pedagogicznej. Ćwiczenia praktyczne z użyciem kamery - symulacja rozmów kwalifikacyjnych. 2. Portal dla kobiet-matek: Portal będzie zawierał następujące sekcje tematyczne: materiały szkoleniowe darmowe oraz dedykowane materiały szkoleniowe dostępne po zalogowaniu, przykłady dokumentów aplikacyjnych w zależności od wybranej kategorii zawodowej, forum dyskusyjne, Informacje prawne, informacje tematyczne (spotkania integracyjne, szkolenia, wiadomości skierowane do matek z terenu Bielska-Białej), charakterystyka płac na wybranych stanowiskach, informacje z ofertami pracy linkujące do portali innych instytucji oferujących pracę.

	3. Spotkania „przy kawie” (2 x w miesiącu x 4 godz.= 8g) Osoby będą się spotykać zgodnie z własnym opracowanym planem np. zgodnie z zapotrzebowaniem/pomysłem. Spotkania będą miały na celu wymianę doświadczeń przy poszukiwaniu pracy oraz kontakt z innymi kobietami znajdującymi się w podobnej sytuacji. Opracowany plan spotkań będzie dostępny na portalu tematycznym w dedykowanej sekcji.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2016		Zakończenie: 2019
Szacunkowy całkowity koszt projektu	218 620 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	10 931 zł 5%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Koszty projektu zostały oszacowane na podstawie obliczenia kosztów poszczególnych zadań. Szczegółowe wyliczenia zostały przedstawione w karcie projektu, przy zgłoszeniu projektu do PROM		
Oddziaływanie projektu	Dzięki skonsolidowaniu środowiska młodych matek i wdrożeniu projektu aktywizacji zawodowej tej grupy społecznej, spodziewamy się realnej poprawy ich sytuacji na rynku pracy, zwiększenia mobilności w podejmowaniu własnych inicjatyw z wykorzystaniem własnego potencjału osobowego. W realizację projektu planujemy włączyć też podmioty gospodarcze i osoby prywatne prowadzące własną działalność, w celu zwiększenia świadomości co do realnych korzyści dla firm zatrudniających młode matki w ramach alternatywnych form zatrudnienia. Zakładamy, że odpowiednio przygotowany system szkoleń zwiększy elastyczność pracodawców w tym zakresie, co wprost przełoży się na poprawę sytuacji młodych matek na rynku pracy. Projekt przewiduje również poprawę kompetencji wychowawczych młodych matek (samotnych matek) popularyzację świadomego i aktywnego macierzyństwa, co przyczyni się do poprawy jakości opieki nad dziećmi i umożliwi minimalizowanie negatywnych społecznych skutków izolacji młodych matek.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	1. Rezultat: wzrost świadomości z zakresu poruszania się po rynku pracy wśród uczestniczek projektu Sposób pomiaru - badane na podstawie dwuetapowych ankiet (na początku udziału w projekcie i na zakończenie) 2. Rezultat: dzięki uczestnictwu w szkoleniach kobiety-matki poszerzą wiedzę dzięki, której łatwiej będzie im się odnaleźć w nowych realiach ekonomicznych. Sposób pomiaru - badane na podstawie dwuetapowych ankiet (na początku udziału w projekcie i na zakończenie) 3. Rezultat: zwiększenie ilości osób korzystających z portalu. Wzrost użytkowników zalogowanych w portalu w cyklu miesięcznym. Wzrost liczby odsłon w cyklu miesięcznym. Wzrost liczby komentarzy na forum tematycznym. Sposób pomiaru – charakterystyka odwiedzin na stronie w oparciu o Google Analytics. Sprawdzenie statystyki napływu ilości komentarzy w cyklu miesięcznym.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do	Znaleziono lokal, w którym będą przeprowadzane szkolenia i przeprowadzono analizę wymagań dla budowy portali internetowych / wybór technologii implementacji / przygotowano specyfikację portali internetowych, opracowano ankiety, analizę źródeł, pozyskano		

wykonania w 2015r.	dostawców informacji o miejscach pracy / ofertach pracy, kontakt z potencjalnymi partnerami, rozmowy z potencjalną grupą docelową. Na rok 2015 zaplanowano jeszcze: przygotowanie się do projektu, wstępne opracowanie specyfikacji portalu (analiza wymagań funkcjonalnych i niefunkcjonalnych), zebranie informacji oraz zapotrzebowania grupy matek, do których będą skierowane szkolenia (ankiety), benchmarking, pozyskanie trenerów, którym będzie powierzona realizacja szkoleń, wstępne rozpoznanie miejsca, w którym będą organizowane spotkania „przy kawie”(pod kątem przystosowania miejsc dla matek z dziećmi), pozyskanie darmowych materiałów szkoleniowych, które mogą być publikowane na stronach portalu dla kobiet, analiza portali tematycznych, gdzie mogą być publikowane treści reklamowe, linkujące do portalu, wstępna analiza reklamodawców dla których będzie interesujące zamieszczenie treści reklamowych na portalu dla matek, wstępne kontakty z mediami, wstępne przygotowanie agendy spotkań w ramach szkoleń.	
Nazwa projektu:	WILLA STEFFANA	Nr 62
Projektodawca:	Bart z o.o. 41-205 Sosnowiec, ul. Będzińska 41/I	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	1. BWA Bielsko - Biała, 2. Inwestorzy prywatni przywracający obiekty historyczne społeczeństwu - między innymi: osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą Mirosław Gleńdek - restaurujący dom Karola Steffana seniora, dawnego burmistrza miasta Bielsko. 3. Biuro informacji turystycznej. 4. Stowarzyszenie przewodników w Bielsku - Białej. 5. Gmina Bielsko - Biała prowadząca rewitalizację obiektów kulturalnych teatr Polski, Dom Kultury Włókniarz oraz obiektów zabytkowych.	
Cel projektu	1. Przywrócenie świetności otoczeniu willi, jedynej zielonej enklawy w tej części miasta. 2. Restauracja oryginalnego charakteru elewacji. 3. Identyfikacja mieszkańców bielska z historią miasta. 4. Popularyzacja osiągnięć jednego z największych budowniczych, architektów Bielska oraz Białej Andrzeja Walczoka. 5. Stworzenie miejsca łączącego historię ze sztuką. 6. Harmonijne połączenie starego z nowym - stworzenie powierzchni pod działalność przeznaczoną dla firm innowacyjnych w historycznym miejscu. 7. Przekazanie wiedzy o historii tej części miasta społeczeństwu oraz turystom. 8. Wpisanie w kulturalny rytm ulicy 1-Maja, przy której znajduje się Teatr Polski oraz Dom Kultury Włókniarz.	

Produkt	1. Zabytkowa willa z nowoczesnymi instalacjami, windą, zaadaptowanym nowoczesnie poddaszem i odzyskanym historycznym przyziemem. 2. Stworzone zostaną warunki dla funkcjonowania innowacyjnych firm, a pozostała część obiektu oraz otoczenia wokół willi zostanie przystosowane do okazjonalnych wydarzeń artystycznych (wystawa rzeźby, malarstwa, kameralne koncerty). 3. Przygotowana zostanie tablica informacyjna oraz folder informacyjny o obiekcie, jego architekcie oraz rodzinie Steffanów.
Rezultat	1. Obiekt uzyska dawny blask - elewacja, otoczenie parkowe, ogrodzenie. 2. Powstanie miejsce ściągające młode innowacyjne przedsiębiorstwa, a zarazem miejsce spotkań młodych ze sztuką współczesną oraz historią miasta. 3. Aktywizacja kulturalna mieszkańców sąsiadujących kamienic, dzielnic i turystów, 4. Zwiększenie o co najmniej 1000 liczby osób (mieszkańcy i turyści) posiadających nieeksploatowaną dotychczas wiedzę historyczną o obiektach Starówki i śródmieścia. 5. Argumenty potwierdzające, że wyznaczone cele są realne: - doświadczenie w remoncie oraz użytkowaniu obiektu historycznego w Sosnowcu, obiekt z 1912 roku willa Ottona Habelmana - dotychczas wykonane prace i włożone w obiekt środki finansowe, - przystosowanie poddasza dla innowacyjnej firmy z branży informatycznej - wynajem długoterminowy, podpisanie umowy, - sprowadzenie do śródmieścia nowoczesnych firm innowacyjnych. Firma Bart sama reprezentuje jedną z najbardziej zaawansowanych technologicznie spółek w Polsce, - zawiązanie współpracy z BWA w zakresie możliwości wypożyczania i prezentacji sztuki na terenie obiektu.
Adresat	1. Adresatem projektu są mieszkańcy miasta, uczestniczące w wycieczkach edukacyjnych młodzież z Bielska -Białej i spoza miasta. 2. Turyści krajowi i zagraniczni. 3. Przedsiębiorcy, zatrudnieni oraz odwiedzający obiekt, 4. Potencjalni najemcy (pracownicy firm ich goście z kraju i ze świata). 5. Mieszkańcy miasta (obiekt przystosowany dla niepełnosprawnych).
Miejsce realizacji projektu	Willi Karola Steffana juniora. Bielsko - Biała, ul. 1-Maja 15

Problem do rozwiązania	• Zaniedbane otoczenie oraz ogrodzenie willi, elewacja wymagająca remontu. • Willa została gruntownie zmodernizowana poprzez wymianę wszystkich instalacji, wprowadzenie instalacji nowych oraz windy, zaadaptowanie poddasza. • Nowo pokryty dach wraz z wymianą rynien i obróbek dachowych. • Problem: • Brak informacji historycznej • Zagospodarowanie i odtworzenie niszczonej zieleni wokół obiektu, • Odtworzenie zniszczonej elewacji oraz ogrodzenia,		
Zakres rzeczowy projektu:	1. Prace budowlane w obiekcie modernizacja instalacji, wprowadzenie windy, zagospodarowanie poddasza, odtworzenie historycznego wyrazu przyziemi. 2. Opracowanie folderu o obiekcie, jego historycznych mieszkańcach oraz jego budowniczym, architekcie Andrzeju Walczoku. 3. Projekt i wykonanie tablicy informacyjnej.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: wrzesień 2014		Zakończenie: 2016/2017
Szacunkowy całkowity koszt projektu	4000000zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	3 200 000zł 80%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Koszty oszacowano w oparciu o częściowe kosztorysy wykonania prac, oferty przygotowania materiałów .		
Oddziaływanie projektu	1. Stworzenie nowych miejsc pracy dla firm zaawansowanych technologii. 2. Wprowadzenie ładu estetycznego oraz uporządkowanie zielonego oddechu w mocno zabudowanym terenie. 3. Podniesienie jakości życia mieszkańców sąsiednich kamienic. 4. Rozszerzenie obszaru działań artystycznych galerii Bielskiej Galerii BWA.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	• Ilość zorganizowanych imprez kulturalnych, • Ilość uczestników tych imprez. • Ilość nowych miejsc pracy w branżach innowacyjnych. • Ilość turystów zwiedzających okolice przed i po realizacji projektu. • Badanie ankietowe wśród młodzieży, kim był Karol Steffan oraz Andrzej Walczok.		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	1. Wykonanie projektów rewitalizacji obiektu oraz projektu zagospodarowania pomieszczeń. 2. Rewitalizacja obiektu w zakresie osuszenia piwnic, izolacji pionowej obiektu, wprowadzenia windy do obiektu, zagospodarowania poddasza dla potrzeb prowadzenia działalności gospodarczej, wymiana instalacji grzewczej, elektrycznej, klimatyzacyjnej, teleinformatycznej, alarmowej. 3. Wstępne zagospodarowanie terenu zewnętrznego. 4. Analiza drzewostanu na terenie nieruchomości. Na rok 2015 zostały przewidziane następujące działania: 1. Konsultacja historyczna, 2. Opracowanie koncepcji folderu (gromadzenie zdjęć i informacji). 3. Przygotowanie projektów zagospodarowania terenu oraz remontu		

	elewacji. 4. Przygotowanie programu wydarzeń artystycznych w obiekcie. 5. Zapoczątkowanie współpracy z BWA w zakresie wspólnej prezentacji sztuki na terenie nieruchomości.	
Nazwa projektu	RENOWACJA I ADAPTACJA XVIII WIECZNEGO OBIEKTU przy ul. Celnej 2 i Krętej	Nr 63
Projektodawca	Jolanta i Mirosław Gleńdek, osoby fizyczne	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	1. Projekt będzie uczestniczył w dużym projekcie Rewitalizacji Starówki realizowanym przez gminę Bielsko - Biała. Budowa tarasu widokowego to dokończenie gminnego projektu pod nazwą "Zwiedzaj i wypoczywaj. Rewitalizacja Starówki i Parku Słowackiego w Bielsku - Białej etap II." Gmina Bielsko - Biała przekazała nam dokumentację i wytyczne do dokończenia projektu. 2. Inwestorzy prywatni realizujący projekt odnowienia willi Karola Steffana juniora przy ul. 1 Maja 15 - firma Bart sp.z.o.o 3. Stowarzyszenie Przewodników w Bielsku-Białej. 4. Biuro Informacji Turystycznej.	
Cel projektu	1. Zlikwidowanie zjawisk patologicznych w zaniedbanym zaułku i na tarasie widokowym. 2. Zlikwidowanie pustostanu poprzez powiększenie oferty gastronomicznej, handlowej i mieszkaniowej na starówce. 3. Przekazanie wiedzy o historii tej części miasta mieszkańcom, młodzieży szkolnej i turystom. 4. Poprawienie oferty turystycznej Starówki poprzez adaptacje obiektu i tarasu widokowego do pełnienia nowych funkcji ; rekreacyjnej, gospodarczej ,mieszkaniowej. 5. Zniwelowanie różnicy w estetyce pomiędzy odnowioną częścią Rynku a budynkiem przy ul. Celnej 2.	
Produkt	1. Wykonanie II etapu budowy tarasu widokowego, przywrócenie historycznej elewacji wraz z nowym dachem. 2. Stworzenie nowego miejsca z opisem historycznym (wielojęzyczna tablica informacyjna), na potencjalnym szlaku śladami rodu Steffanów oraz folder informacyjny. 3. Produktem również będzie zwiększona powierzchnia mieszkalno, handlowo -usługowa. 4. Nowe miejsce spędzania czasu dla mieszkańców i turystów.	
Rezultat	1. Natychmiastowa eliminacja negatywnych zjawisk społecznych. 2. Wyeliminowanie zdegradowanego miejsca w obszarze Starówki, tchnięcie życia w ulice Celną i Krętą oraz taras widokowy. 3. Zwiększenie o co najmniej 1000 liczby mieszkańców i turystów ,która dowie się o historii tego miejsca i rodu dawnego burmistrza Karola Steffana. 4. Planowane rezultaty są realne, ponieważ Program rewitalizacji Starówki jest już wdrażany od lat i przynosi widoczne efekty. Dla nas projekt jest realny do zrealizowania ponieważ w 2014 przeprowadziliśmy remont	

	zabytkowego budynku przy pl. Marcina Lutra 14 wraz z otoczeniem, wprowadzając funkcję usługowo mieszkalną.		
Adresat	1.Adresatem projektu są mieszkańcy miasta, uczestnicząca w wycieczkach edukacyjnych młodzież z Bielska -Białej i spoza miasta. 2.Turyści krajowi i zagraniczni. 3.Potencjalni lokatorzy (menadżerowie firm na kontraktach) 4.Przedsiębiorcy.		
Miejsce realizacji projektu	Bielsko - Biała róg ul. Celna 2, Kręta (obiekt indywidualnie wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków)		
Problem do rozwiązania	Negatywne zjawiska społeczne wywołane, a przynajmniej wzmacniane złym stanem obiektu – pustostan. Niedokończony II etap rewitalizacji tarasu widokowego przyciąga margines społeczny. Brak informacji o historycznych walorach miejsca . Miejsce wyraźnie odstaje od pozostałej części Starówki, a realizacja projektu doprowadzi obiekt i otoczenie do standardu wyremontowanej części Rynku.		
Zakres rzeczowy projektu:	1.Prace badawcze, projekt konserwatorski i branżowy, prace budowlane itp. 2.Zebranie informacji historycznych ,wykonanie tablicy informacyjnej i folderu dotyczącego rodu burmistrza Karola Steffana z uwzględnieniem innych zabytkowych budynków będących jego własnością i jego rodziny np. willa Karola Steffana juniora przy ul.1Maja 15.		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2015		Zakończenie:2019
Szacunkowy całkowity koszt projektu	1 500 000,00 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	750000zł 50%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	Wiedzę czerpiemy z doświadczenia z budowy nowego budynku w centrum miasta przy ul. Kunickiego 9 (ok.2000m2), remontu zabytkowego budynku przy pl.M.Lutra14, oraz remontu przy ul. Sobieskiego 12		
Oddziaływanie projektu	1.Likwidacja miejsca negatywnych zjawisk społecznych, poprawa bezpieczeństwa. 2.Pogłębienie wiedzy historycznej wśród mieszkańców i młodzieży. 3.Bodziec dla sąsiednich miejsc do remontów w zaniedbanych częściach Starówki. 4.Potencjalne nowe miejsca pracy w sektorze handlowo usługowym. 5.Uatrakcyjnienie Starówki poprzez podniesienie estetyki budynku i rewitalizację miejsca zaniedbanego.		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Zmierzenie w dwóch analogicznych okresach przed i po realizacji projektu ilości osób przebywających na tarasie widokowym. Badanie ankietowe wśród młodzieży spędzającej czas w pobliżu, kim był Karol Steffan. Zmierzenie ilości turystów przechodzących szlakiem wzdłuż ul. Krętej przed i po realizacji projektu(pomiar witalności miejsca)		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do	Pozyskanie projektu tarasu widokowego, osuszanie z wilgoci budynku, prace porządkowe ,ustalenie harmonogramu prac z Konserwatorem Zabytków (budynek został zakupiony 10.06.2015). W 2015r. planowane jest przeprowadzenie inwentaryzacji, opracowanie projektu architektoniczno-budowlanego przy nadzorze konserwatora, projekty branżowe, opracowanie projektu tablic informacyjnych, konsultacja		

wykonania w 2015r.	historyczna, opracowanie koncepcji folderu(gromadzenie zdjęć i informacji o historycznym charakterze miejsca) Inne prace które uzyskają akceptację Konserwatora Zabytków.	
Nazwa projektu	NARNiU	Nr 64
Projektodawca	ACHIVIO Andrzej Brzezicki ul. Legionów 30, 43-300 Bielsko - Biała	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Multic Technology sp. z o.o. Akademia Techniczno - Humanistyczna oraz inne Szkoły Wyższe z Regionu Podbeskidzia. Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki w Bielsku-Białej Studium Przedsiębiorczości MAGO Stowarzyszenie Polska-Świat KAPPA GM S.C.	
Cel projektu	Celem Akceleratora będzie wspieranie funkcjonowania i poszerzanie horyzontów grupy docelowej (młodzieży i studentów, osób bezrobotnych), badanie i rozwój nauki, technologii oraz przeniesienie wytworzonych rozwiązań do życia codziennego, poprzez komercjalizację rozwiązań w firmach partnerskich takich jak Multic Technology sp. z o.o. oraz nowo powstałych podmiotach. Remont budynku przy ul. Legionów wraz z adaptacją poddasza na cele dydaktyczno-naukowo-badawcze z przeznaczeniem na stworzenie specjalistycznych laboratoriów i pracowni warsztatowo-szkoleniowych oraz konferencyjnych umożliwiających twórczy rozwój ludzi młodych oraz integracji tak wielopokoleniowej, jak i młodzieży z różnych środowisk w oparciu o poznanie najnowszych technologii i kierunków ich rozwoju oraz propagowanie efektywnego spędzania wolnego czasu z wykorzystaniem najnowszych technologii w specjalistycznych laboratoriach tematycznych.	
Produkt	Neurodydaktyczny Akcelerator Rozwoju Nauki i Umysłu. Jako flagowe i nadrzędne zadanie Akceleratora jest stworzenie dedykowanego oprogramowania dla celów edukacyjnych w szkołach (gimnazjalnych, średnich) wykorzystujące mechanizmy neurodydaktyki w oparciu o dostępne technologie tj. OKULUS. Powstaną ogólnodostępne, uzupełniające zajęcia oraz materiały edukacyjno-szkoleniowe dostępne m.in. w technologii wirtualnej rzeczywistości z przedmiotów podstawowych i rozszerzonych tak dla młodzieży jak i dorosłych. Akcelerator będzie również prowadził zajęcia otwarte, warsztaty, panele dla społeczności lokalnej, w Regionie, w Polsce oraz na świecie - np. wymiany poprzez Stowarzyszenie Polska-Świat. Akcelerator poprzez partnerów może zaangażować wolontariuszy, którzy zajmą się pisaniem nowoczesnego oprogramowania lub sięgnie po dodatkowy budżet na zatrudnienie ludzi.	

Rezultat	Nastąpi poszerzenie horyzontów wykorzystania najnowocześniejszych technologii związanych z wirtualną rzeczywistością, neurodydaktyką i edukacją. Zwiększą się możliwości poznawcze, zajęcia zaktywizują te grupy społeczne wielopokoleniowe, których zainteresowania będą mogły rozwijać działalność Akceleratora. Powstanie ośrodek, który będzie mógł dynamicznie reagować na potrzeby rynku edukacyjnego oraz komercyjnego tworzenia aplikacji w wirtualnej rzeczywistości.		
Adresat	Młodzież i studenci, osoby bezrobotne, grupy międzypokoleniowe – szczególnie lokalna społeczność obszaru rewitalizacji. Od kilku lat obserwujemy stałą emigrację – szczególnie młodych ludzi. Celem Akceleratora będzie ściągnięcie i zatrzymanie najbardziej utalentowanych, ambitnych młodych ludzi w regionie - wyszkolenie ich oraz przygotowanie do komercyjnej działalności. Akcelerator będzie dysponował nowoczesnymi laboratoriami, w których będą tworzone projekty dla klientów na całym świecie. Obecne komercyjne doświadczenia firm partnerskich pozwalają realizować projekty międzynarodowe. Dodatkowo wirtualna rzeczywistość pozwala na realizację szerokiej gamy projektów edukacyjno-szkoleniowych w ramach których osoby bezrobotne mogą odnaleźć swoją drogę kariery zawodowej.		
Miejsce realizacji projektu	43-300 Bielsko - Biała, ul. Legionów 30		
Problem do rozwiązania	Od kilku lat obserwujemy stałą emigrację – szczególnie młodych ludzi. Odpływ mieszkańców z obszaru rewitalizacji jest szczególnie duży. Celem Akceleratora będzie ściągnięcie i zatrzymanie najbardziej utalentowanych, ambitnych młodych ludzi w regionie - wyszkolenie ich oraz przygotowanie do komercyjnej działalności. Brak na terenie miasta i regionu miejsc umożliwiających projektowane działania; zagadnienia, poruszane w Akceleratorze będą przenikały się wzajemnie, dlatego potrzebne są dedykowane laboratoria z różnych dziedzin, które będą mieścić się w obiekcie przy ul. Legionów 30 w Bielsku-Białej: na adaptowanym w projekcie strychu jak również w istniejących laboratoriach podlegających doposażeniu.		
Zakres rzeczowy projektu	Adaptacja poddasza, doposażenie istniejących pracowni, elewacja, instalacje. Wyposażenie budynku: 1. Laboratorium Dźwięku 2. Laboratorium Obrazu 3. Laboratorium Przestrzenne 4. Laboratorium Umysłu 5. Laboratorium Osobowości 6. Laboratorium Komunikacji 7. Laboratorium Technologii 8. Laboratorium Przestrzeni Powietrznej 9. Laboratorium Astronomiczne 10. Laboratorium Chemiczne 11. Laboratorium Fizyczne 12. Laboratorium Wiedzy 13. Laboratorium Wirtualnej Rzeczywistości.		
Terminy realizacji:	Rozpoczęcie: 2015		Zakończenie: 2020
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	8 222 406 zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	1 233 360,90 zł 15%

Wykonalność: sposób oszacowania kosztu projektu	W oparciu o program funkcjonalno-przestrzenny powstały na bazie założeń do projektu.	
Oddziaływanie projektu	Wzrost świadomości postępów technologicznych i kierunków rozwoju współczesnej techniki, poznanie empirycznego działania funkcjonujących systemów i możliwość bezpośredniego udziału w ich rozwoju, Sprawdzenie przydatności prowadzonych badań w oparciu o testowanie z udziałem symulacji i realiów gospodarczych.	
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Liczba korzystających w skali roku.	
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Opracowano ramowy program zajęć dedykowanych w oparciu o przewidywany cel, na podstawie, którego przygotowano program funkcjonalno-przestrzenny budynku przy ul. Legionów 30 w Bielsku-Białej z adaptacją poddasza, a na jego bazie koncepcja funkcjonalno-przestrzenną wraz z założeniami dla technologicznego wyposażenia pomieszczeń. Dla przedmiotowych prac wykonano opracowania kosztowe dla określenia nakładów inwestycyjnych. Na rok 2015 przewiduje się: przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę i kosztowo-projektowej do uzyskania środków i podania harmonogramu rzeczowo-finansowego robót przystosowawczych obiektu na potrzeby realizacji projektu a także opracowanie technologii wyposażenia poszczególnych pomieszczeń dedykowanych w sposób umożliwiający obcowanie z nowatorskimi technologiami.	
Nazwa projektu	KORZENIE EDUKACJI	Nr 65
Projektodawca	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Bielsku-Białej 43-300 Bielsko - Biała, Plac. Ks. Marcina Lutra 12	
Partnerzy uczestniczący w realizacji projektu.	Projekt nie będzie realizowany przy udziale partnerów	
Cel projektu	Celem będzie dbałość o dziedzictwo kulturowe poprzez zahamowanie degradacji zabytkowego budynku wchodzącego w skład zabytkowego kompleksu SYJONU BIELSKIEGO, poszerzanie horyzontów grupy docelowej (młodzieży i grupa wielopokoleniowa) w zakresie historii edukacji w bielsku- białej oraz integracji tak wielopokoleniowej jak i młodzieży z różnych środowisk w oparciu o poznanie historii miasta Bielska-Białej	
Produkt	Odrestaurowana najstarsza szkoła żeńska	
Rezultat	Uratowane zostanie dziedzictwo kulturowe, historyczne, etnograficzne i tradycyjne szkolnictwa bielskiego.	
Adresat	Młodzież i grupy międzypokoleniowe	
Miejsce realizacji projektu	43-300 Bielsko - Biała, plac ks. Marcina Lutra 7. Legionów 30	
Problem do rozwiązania	Zdegradowana substancja budowlana – do remontu zarówno w zakresie elewacji i dachu jak i elementów stałych i ruchomych wnętrza wraz z instalacjami i otoczeniem budynku, konieczność nadania poddaszu funkcji zabezpieczającej przed degradacją	
Zakres rzeczowy projektu	1. remont elewacji wraz z wykonaniem izolacji termicznej ścian	

	metodą dopuszczona programem konserwatorskim, 2. remont instalacji wewnętrznych z dostosowaniem do wymagań obowiązującego prawa w szczególności w zakresie ograniczenia emisji, 3. wyposażenie budynku w instalacje zasilane z odnawialnych źródeł energii (fotowoltaika, solary), 4. wymiana stolarki okiennej i drzwiowej z godnie z zaleceniami programu ochrony konserwatorskiej, 5. remont pomieszczeń komunikacji wewnętrznej z wykonaniem badań stratygraficznych, 6. remont pomieszczeń lekcyjnych i pomocniczych oraz zaplecza higieniczno-sanitarnego z wyposażeniem, 7. adaptacja poddasza z pokazaniem zabytkowej więźby dachowej z przeznaczeniem na pomieszczenia edukacyjno-reprezentacyjne, 8. rewitalizacja zagospodarowania terenu z przywróceniem zieleni wg układu historycznego ze stworzeniem ścieżki historycznej Syjonu bielskiego		
Terminy realizacji	Rozpoczęcie: 2014		Zakończenie: 2020
Szacunkowy całkowity koszt projektu:	6.324. 927,80zł	W tym środki własne zgłaszającego (kwota i w %):	948.739,17zł 15%
Wykonalność - sposób oszacowania kosztu projektu	W oparciu o program ochrony konserwatorskiej Bielskiego Syjonu i funkcjonalno-przestrzenny powstały na bazie różnic w potrzebach edukacyjnych kiedyś i dziś		
Oddziaływanie projektu	Wzrost świadomości co do źródeł potrzeby edukacji oraz rozwoju i postępu oświaty bielskiej na przestrzeni wieków		
Sposób pomiaru rezultatu projektu	Liczba korzystających z ścieżki historycznej w skali roku		
Wykonalność - działania już zrealizowane, prowadzące do wykonania projektu oraz działania przewidziane do wykonania w 2015r.	Opracowano ekspertyzy stanu istniejącego budynku w oparciu o protokoły przeglądu rocznego, zaistniałe awarie oraz stan dostosowań do wymagań zabezpieczeń ppoż. Opracowano ramowy program naprawczy wraz z harmonogramem i ZZK. Uzyskano pozwolenie na budowę wraz z pozwoleniem na prowadzenie robót w zabytku wpisanym do rejestru dla wymiany pokrycia dachowego wraz z utylizacją istniejącego pokrycia zawierającego azbest. Na rok 2015 planowane jest wykonanie opracowań badawczych dla sprecyzowania działań ochrony konserwatorskiej, opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej adaptacji pomieszczeń poddasza i koncepcji projektowo-kosztowej robót konserwatorskich; przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem pozwoleń na budowę i kosztowo-projektowej do uzyskania środków i podania harmonogramu rzeczowo-finansowego robót przystosowawczych obiektu na potrzeby realizacji projektu.		

Projekty rewitalizacyjne, które składają się na PROM 2014-2020 są zgodne z kierunkami działań rewitalizacyjnych, które zostały określone w części II.5 PROM. Poniższe zestawienie (tabela Nr 14) pokazuje, że:

- 35 projektów posłuży przede wszystkim realizacji pierwszego (A) celu PROM: *Rozwój infrastrukturalno – przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego.*
- 17 projektów realizuje głównie cel drugi (B): *Aktywizacja gospodarcza obszarów rewitalizowanych.*
- 47 projektów w głównej mierze realizuje cel trzeci (C): *Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją.*

Jak widać, struktura projektów PROM jest odpowiednia do zdiagnozowanych potrzeb rewitalizacyjnych opisanych w części II.5 PROM, i zgrupowanych wokół trzech celów tego programu. Zgodnie

z diagnozą i ustalonymi potrzebami rewitalizacyjnymi, najwięcej projektów rewitalizacji służy realizacji celu trzeciego: *Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją*, który dotyczy niwelowania 3 z 5 zjawisk kryzysowych, wywołujących najwięcej problemów w obszarze rewitalizacji. Druga, pod względem ilości grupa projektów służy realizacji celu pierwszego: *Rozwój infrastrukturalno – przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego*, odpowiada na preferencje mieszkańców ujawnione w badaniu opinii. Tym samym zbiór projektów PROM jest adekwatny do wyników diagnozy i odpowiada na zdefiniowane potrzeby rewitalizacyjne społeczności Bielska – Białej.

Tabela 14: Struktura projektów PROM według celów tego programu (opracowanie własne).

CEL A: <i>Rozwój infrastrukturalno – przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego.</i>	Nr projektu
PLAC ZABAW OSIEDLE GRAŻYNY	1
MCUS - WZGÓRZE 14	4
WARYŃSKIEGO 4	5
SOBIESKIEGO 2/4	6
RYNEK 32 I PLAC ŚW. MIKOŁAJA 7	7
RYNEK 16/SŁOWACKIEGO 1B	8
SOBIESKIEGO 13	9
KRASIŃSKIEGO 20 C	10
SOBIESKIEGO 19	11
AKTYWNE PRZESTRZENIE - REWITALIZACJA TERENÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ – ETAP II	13
Przebudowa ulicy Władysława Sikorskiego	14
Przebudowa ciągu pieszego prowadzącego z placu św. Mikołaja na ul. Sikorskiego	15
Rozbudowa ul. Sobieskiego (ul. św. Trójcy do ronda przy pl. Zwycięstwa)	16
Modernizacja budynku plac Św. Mikołaja 14	17
Modernizacja, przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Rynek 25 i pl. św. Mikołaja 12	18
BEZPIECZNE I ZDROWE DZIECI-BEZCENNA WARTOŚĆ	20
Willa Sixta: GB BWA	23
Remont elewacji, dachu – ul. 11 Listopada 61	28
Remont elewacji, dachu – ul. 11 Listopada 65	29
Remont elewacji, dachu – ul. Komorowicka 8	30

Remont elewacji, dachu – ul. Komorowicka 10	31
Remont elewacji, dachu – ul. Komorowicka 15	32
Remont elewacji, dachu – ul. Łukowa 5	33
Remont elewacji, dachu – ul. Wyzwolenia 6a	34
ZACHOWAJMY PRZESZŁOŚĆ, ABY UBOGACIĆ PRZYSZŁOŚĆ - MUZEUM DIECEZJALNE	37
Kompleksowa renowacja zespołu nieruchomości „nowe miasto” - d.BEFA	52
Stworzenie otwartej miejskiej przestrzeni „nowe miasto” - d.BEFA	53
Utworzenie muzeum samochodów zabytkowych „nowe miasto” - d. BEFA	54
Stworzenie przestrzeni kulturalno-wystawowej „nowe miasto”- d. BEFA	55
Przygotowanie stałej wystawy:150 lat działalności przemysłowej d. BEFA	56
Utworzenie powierzchni sprzyjających rozwojowi przedsięwzięć biznesowych- d.BEFA	57
Willa Steffana	62
Renowacja i adaptacja XVIII wiecznego obiektu	63
NARNIU	64
Korzenie Edukacji	65
CEL B: <i>Aktywizacja gospodarcza obszarów rewitalizowanych</i>	Nr projektu
BIELSKO - BIAŁA ŁĄCZY LUDZI	2
WARYŃSKIEGO 4	5
SOBIESKIEGO 2/4	6
RYNEK 32 I PLAC ŚW. MIKOŁAJA 7	7
RYNEK 16/SŁOWACKIEGO 1B	8
SOBIESKIEGO 13	9
Modernizacja budynku plac Św. Mikołaja 14	17
Modernizacja, przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Rynek 25 i pl. św. Mikołaja 12	18
Aktywne wsparcie	19
Twoja firma -Twój sukces	24
INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ, REHABILITACJI I PROFIL.	36
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW - ZASÓB KSM, JEDN. A1, B1 i GIEWONT	43
REKLAMOWY RAJ	45
Kompleksowa renowacja zespołu nieruchomości „nowe miasto” - d.BEFA	52
Utworzenie powierzchni sprzyjających rozwojowi przedsięwzięć biznesowych - d.BEFA	57
Miasteczko Innowacji w Gemini Park	58
Renowacja i adaptacja XVIII wiecznego obiektu	63
CEL C: <i>Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarze rewitalizacji</i>	Nr projektu
BIELSKO - BIAŁA ŁĄCZY LUDZI	2
MIEJSKIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH	3
MCUS - WZGÓRZE 14	4
KRASIŃSKIEGO 20 C	10
SOBIESKIEGO 19	11
MONITORING CCTV	12
AKTYWNE PRZESTRZENIE - REWITALIZACJA TERENÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ – ETAP II	13
Przebudowa ciągu pieszego prowadzącego z placu św. Mikołaja na ul. Sikorskiego	15

Aktywne wsparcie	19
AKTYWNY SENIOR - rozbudowa jadalni wraz z nadbudową w DPS	21
Wzmacnianie potencjału społeczności lokalnych poprzez kulturę: BCK	22
Willa Sixta: GB BWA	23
Twoja firma -Twój sukces	24
Zintegrowana Animacja Społeczna w Bielsku-Białej	25
Twoje nowe umiejętności zawodowe docenią inni	26
Rozwój mieszkalnictwa socjalnego i chronionego w Bielsku-Białej	27
Remont elewacji, dachu – ul. 11 Listopada 61	28
Remont elewacji, dachu – ul. 11 Listopada 65	29
Remont elewacji, dachu – ul. Komorowicka 8	30
Remont elewacji, dachu – ul. Komorowicka 10	31
Remont elewacji, dachu – ul. Komorowicka 15	32
Remont elewacji, dachu – ul. Łukowa 5	33
Remont elewacji, dachu – ul. Wyzwolenia 6a	34
CENTRUM KULTURY I NAUKI LEONARDO	35
INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ, RAHABILITACJI i PROFIL.	36
ZACHOWAJMY PRZESZŁOŚĆ, ABY UBOGACIĆ PRZYSZŁOŚĆ - MUZEUM DIECEZJALNE	37
PLACE ZABAW W ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ	38
KLUB OSIEDLOWY ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ	39
SKWER PLAC ZABAW DLA DZIECI, JEDNOSTKA B OSIEDLE KARPACKIE	40
LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH - ŚSM	41
OŚRODEK REKREACJI KONNEJ	42
UTWORZENIE CENTRUM ANIMACJI TWÓRCZYCH DRACHMA	44
RENOWACJA ZABYTKOWEJ KAPLICZKI - OŚ. LANGIEWICZA	46
ŚCIEŻKA ZDROWIA	47
POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DZIAŁALNOŚCI SP.-K. KLUBU BEST (WINDA)	48
MODELOWY PLAC ZABAW UL. ŻŁOTYCH KŁOSÓW Z INSTRUKTAŻEM	49
BOISKO WIELOFUNKCYJNE OS. KARPACKIE JEDNOSTKA B	50
PUNKT PRZEDSZKOLNY (INTEGRACYJNY) - ŻŁOBEK OS. ŻŁOTE ŁANY	51
Stworzenie otwartej miejskiej przestrzeni „nowe miasto” - d. BEFA	53
Utworzenie muzeum samochodów zabytkowych „nowe miasto” - d. BEFA	54
Stworzenie przestrzeni kulturalno-wystawowej „nowe miasto”- d. BEFA	55
Przygotowanie stałej wystawy: 150 lat działalności przemysłowej d. BEFA	56
MIASTECZKO INNOWACJI W GEMINI PARK	58
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ ŻŁOTE ŁANY	59
NASZE ŻŁOTE ŁANY	60
SZCZĘŚLIWA MAMA – SPEŁNIONA MAMA	61
NARNIU	64

Osiedle Śródmieście Bielsko będzie miejscem realizacji 23 projektów, co stanowi 35,3% projektów PROM realizowanych w I strefie obszaru rewitalizacji. Natomiast miejscem realizacji 8 projektów będzie osiedle Żłote Łany, gdzie skoncentrowanych jest 100% projektów rewitalizacyjnych realizowanych

w II strefie obszaru rewitalizacji. PROM przewiduje realizację 45 projektów w strefie I i 8 w strefie II wyznaczonego obszaru rewitalizacji (terytorium wsparcia). Rozkład przestrzenny projektów – tj. rozmieszczenie projektów w osiedlach oraz w obu strefach obszaru rewitalizacji PROM pokazano w poniższej tabeli (Nr 15) oraz na mapie, która ilustruje sposób integracji projektów rewitalizacyjnych (Rysunek Nr 10, zamieszczony w części IV.1. PROM).

Tabela 15: Projekty rewitalizacyjne według miejsca ich realizacji w osiedlach niektóre projekty będą realizowane w kilku osiedlach, również poza obszarem rewitalizacji (opracowanie własne).

Nazwa projektu	Numer projektu	Miejsce realizacji projektu	
		Osiedla, w kolejności alfabetycznej	Strefa obszaru rewitalizacji
PLACE ZABAW W ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ	38	Biała Krakowska, Bielsko-Południe, Leszczyny, Słoneczne, Śródmieście Bielsko	Poza obszarem oraz częściowo w obszarze rewitalizacji*
KLUB OSIEDLOWY ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ	39	Biała Śródmieście	I
LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH - ŚSM	41	Biała Śródmieście	I
AKTYWNE WSPARCIE	19	Biała Wschód	I
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 8	30	Biała Wschód	I
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. 11 LISTOPADA 61	28	Biała Wschód	I
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. 11 LISTOPADA 65	29	Biała Wschód	I
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 10	31	Biała Wschód	I
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 15	32	Biała Wschód	I
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. ŁUKOWA 5	33	Biała Wschód	I
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. WYZWOLENIA 6A	34	Biała Wschód	I
KOMPLEKSOWA RENOWACJA ZESPOŁU NIERUCHOMOŚCI „NOWE MIASTO” -D.BEFA	52	Biała Wschód	I
STWORZENIE OTWARTEJ MIEJSKIEJ PRZESTRZENI „NOWE MIASTO” -D.BEFA	53	Biała Wschód	I
UTWORZENIE MUZEUM SAMOCHODÓW ZABYTKOWYCH „NOWE MIASTO” - D. BEFA	54	Biała Wschód	I
STWORZENIE PRZESTRZENI KULTURALNO-WYSTAWOWEJ „NOWE MIASTO” - D. BEFA	55	Biała Wschód	I
PRZYGOTOWANIE STAŁEJ WYSTAWY: 150 LAT DZIAŁALNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ D. BEFA	56	Biała Wschód	I
UTWORZENIE POWIERZCHNI SPRZYJAJĄCYCH ROZWOJOWI PRZEDSIĘWZIĘĆ BIZNESOWYCH - D. BEFA	57	Biała Wschód	I
SZCZĘŚLIWA MAMA – SPEŁNIONA MAMA	61	Biała Wschód	I
NARNIU	64	Biała Wschód	I
PLAC ZABAW OSIEDLE GRAŻYNY	1	Bielsko – Południe	Poza obszarem
AKTYWNE PRZESTRZENIE - REWITALIZACJA TERENÓW	13	Bielsko – Południe,	Poza

Nazwa projektu	Numer projektu	Miejsce realizacji projektu	
		Osiedla, w kolejności alfabetycznej	Strefa obszaru rewitalizacji
MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ – ETAP II		Grunwaldzkie, Słoneczne, Śródmieście Bielsko	obszarem oraz częściowo w obszarze rewitalizacji *
WZMACNIANIE POTENCJAŁU SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH POPRZECZ KULTURĘ: BCK	22	Dolne Przedmieście	I
TWOJE NOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE DOCENIĄ INNI	26	Dolne Przedmieście	I
KORZENIE EDUKACJI	65	Górne Przedmieście	I
BEZPIECZNE I ZDROWE DZIECI-BEWCENNA WARTOŚĆ	20	Górne Przedmieście	I
SOBIESKIEGO 13	9	Górne Przedmieście	I
SOBIESKIEGO 19	11	Górne Przedmieście	I
AKTYWNY SENIOR - ROZBUDOWA JADALNI WRAZ Z NADBUDOWĄ W DPS	21	Grunwaldzkie	Poza obszarem
CENTRUM KULTURY I NAUKI LEONARDO	35	Grunwaldzkie	Poza obszarem
INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ, REHABILITACJI I PROFIL.	36	Grunwaldzkie	Poza obszarem
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW - ZASÓB KSM, JEDN. A1, B1 I GIEWONT	43	Karpackie	Poza obszarem
SKWER PLAC ZABAW DLA DZIECI, JEDNOSTKA B OSIEDLE KARPACKIE	40	Karpackie	Poza obszarem
BOISKO WIELOFUNKCYJNE OS. KARPACKIE JEDNOSTKA B	50	Karpackie	Poza obszarem
ROZWÓJ MIESZKALNICTWA SOCJALNEGO I CHRONIONEGO W BIELSKU-BIAŁEJ	27	Kopernika, Leszczyny	Poza obszarem
MIASTECZKO INNOWACJI W GEMINI PARK	58	Leszczyny	Poza obszarem
OŚRODEK REKREACJI KONNEJ	42	Straconka	Poza obszarem
BIELSKO - BIAŁA ŁĄCZY LUDZI	2	Śródmieście Bielsko (wg siedziby projektodawcy) Bielsko – Biała	I
TWOJA FIRMA - TWÓJ SUKCES	24	Śródmieście Bielsko (wg siedziby projektodawcy) Bielsko – Biała	I
WILLA STEFFANA	62	Śródmieście Bielsko	I
WILLA SIXTA: GB BWA	23	Śródmieście Bielsko	I
ZACHOWAJMY PRZESZŁOŚĆ, ABY UBOGACIĆ PRZYSZŁOŚĆ - MUZEUM DIECEZJALNE	37	Śródmieście Bielsko	I
MCUS - WZGÓRZE 14	4	Śródmieście Bielsko	I
PRZEBUDOWA CIĄGU PIESZEGO PROWADZĄCEGO Z	15	Śródmieście Bielsko	I

Nazwa projektu	Numer projektu	Miejsce realizacji projektu	
		Osiedla, w kolejności alfabetycznej	Strefa obszaru rewitalizacji
PLACU ŚW. MIKOŁAJA NA UL. SIKORSKIEGO			
KRASIŃSKIEGO 20 C	10	Śródmieście Bielsko	I
PRZEBUDOWA ULICY WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO	14	Śródmieście Bielsko	I
ROZBUDOWA UL. SOBIESKIEGO (UL. ŚW. TRÓJCY DO RONDY PRZY PL. ZWYCIĘSTWA)	16	Śródmieście Bielsko	I
RENOWACJA I ADAPTACJA XVIII WIECZNEGO OBIEKTU	63	Śródmieście Bielsko	I
RYNEK 32 I PLAC ŚW. MIKOŁAJA 7	7	Śródmieście Bielsko	I
MODERNIZACJA, PRZEBUDOWA I ADAPTACJA BUDYNKU PRZY UL. RYNEK 25 I PL. ŚW. MIKOŁAJA 12	18	Śródmieście Bielsko	I
WARYŃSKIEGO 4	5	Śródmieście Bielsko	I
MODERNIZACJA BUDYNKU PLAC ŚW. MIKOŁAJA 14	17	Śródmieście Bielsko	I
RYNEK 16/SŁOWACKIEGO 1B	8	Śródmieście Bielsko	I
SOBIESKIEGO 2/4	6	Śródmieście Bielsko	I
UTWORZENIE CENTRUM ANIMACJI TWÓRCZYCH DRACHMA	44	Śródmieście Bielsko	I
MONITORING CCTV	12	Śródmieście Bielsko, Biała Śródmieście, Biała Wschód	I
MIEJSKIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH	3	Śródmieście Bielsko	I
ZINTEGROWANA ANIMACJA SPOŁECZNA W BIELSKU-BIAŁEJ	25	Śródmieście Bielsko, Dolne Przedmieście	I
REKLAMOWY RAJ	45	Złote Łany	II
RENOWACJA ZABYTKOWEJ KAPLICZKI - OŚ. LANGIEWICZA	46	Złote Łany	II
ŚCIEŻKA ZDROWIA	47	Złote Łany	II
POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DZIAŁALNOŚCI SP.-K. KLUBU BEST (WINDA)	48	Złote Łany	II
MODELOWY PLAC ZABAW UL. ZŁOTYCH KŁOSÓW Z INSTRUKTAŻEM	49	Złote Łany	II
PUNKT PRZEDSZKOLNY (INTEGRACYJNY) - ŻŁOBEK OS. ZŁOTE ŁANY	51	Złote Łany	II
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ ZŁOTE ŁANY	59	Złote Łany	II
NASZE ZŁOTE ŁANY	60	Złote Łany	II

Zgodnie z Wytycznymi, zdecydowana większość projektów, (53 z 65, czyli 81,54%) będzie realizowana w obszarze rewitalizacji. 12 projektów zostało zlokalizowanych poza tym obszarem, przy czym 1 jest obecnie w końcowej fazie realizacji a 11 projektów rewitalizacyjnych realizowanych będzie albo w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji (w większości w osiedlach, które stanowią część obszaru zdegradowanego, o którym mowa w części II.2 PROM) albo w osiedlach obszaru rewitalizacji jak również w osiedlach położonych poza nim.

Poniżej znajduje się lista tych projektów, wraz z uzasadnieniem przemawiającym za ich realizacją poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji.

Tabela 16: Projekty rewitalizacyjne realizowane poza obszarem rewitalizacji (opracowanie własne).

PROJEKTY REWITALIZACYJNE REALIZOWANE POZA OBSZAREM REWITALIZACJI		
Nazwa projektu Miejsce realizacji - osiedle	Numer projektu	Uzasadnienie
PLAC ZABAW OSIEDLE GRAŻYNY Oś. Bielsko Południe	1	Jak wykazuje diagnoza zjawisk kryzysowych, jedno z najważniejszych czynników dysfunkcji społecznych w Bielsku-Białej to: zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem oraz dezintegracja i zachowania aspołeczne [Zob.: część II.2. PROM]. Zgodnie z diagnozą, projekt zakładał poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu i stanowi dopełnienie kompleksowego zestawu projektów, podejmowanych w obszarze rewitalizacji. Dlatego realizacja tego projektu ma uzasadnienie – jako wypełnienie potrzeb zdiagnozowanych w części II.5 PROM. W czasie prac nad finalną wersją PROM projekt znajdował się w ostatniej fazie realizacji (zakończenie przewidziane w 2015r.) i nie wymaga dofinansowania ze środków zewnętrznych. Wg informacji projektodawcy, prace nad projektem zostały zakończone.
AKTYWNE PRZESTRZENIE - REWITALIZACJA TERENÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ – ETAP II Projekt zintegrowany realizowany w kilku lokalizacjach zarówno w obszarze rewitalizacji (Śródmieście Bielsko) jak i poza nim w Os. Bielsko – Południe, Grunwaldzkie, Słoneczne,	13	Projekt przyczynia się do realizacji celu „C” PROM: <i>Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją, ponieważ jak wykazuje diagnoza zjawisk kryzysowych, jedno z najważniejszych czynników dysfunkcji społecznych w Bielsku-Białej to: zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem oraz dezintegracja i zachowania aspołeczne [Zob.: część II.2. PROM].</i> Większa dostępność dobrej jakości placów zabaw stwarza szansę na ograniczenie tych zjawisk, ponieważ użytkownicy będą mieli szansę na wyrobienie właściwych nawyków korzystania z przestrzeni publicznych miasta. Zgodnie z diagnozą, projekt zakłada poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu i stanowi dopełnienie kompleksowego zestawu projektów, podejmowanych w obszarze rewitalizacji. Dlatego realizacja tego projektu ma uzasadnienie – jako wypełnienie potrzeb zdiagnozowanych w części II.5 PROM. Projekt będzie zlokalizowany na terenie kilku osiedli, które w większości znajdują się poza obszarem rewitalizowanym. Projekt ten ma bardzo duży wpływ na obszar rewitalizowany. Głównym założeniem inwestycji będzie stworzenie na

PROJEKTY REWITALIZACYJNE REALIZOWANE POZA OBSZAREM REWITALIZACJI		
Nazwa projektu Miejsce realizacji - osiedle	Numer projektu	Uzasadnienie
		obszarze rewitalizowanym przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom tak, aby przestrzenie te stały się miejscem odpoczynku i relaksu, nowych doświadczeń i zabawy dla mieszkańców Bielska-Białej, w tym również dla osób niepełnosprawnych. Dzięki realizacji projektu możliwe będzie uzyskanie następujących efektów: • utworzenie miejsc aktywizacji społecznej i wspólnego spędzania czasu wolnego, zwłaszcza dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. • utworzenie ciekawego miejsca przyciągającego miłośników zabawy, nauki i doświadczeń. • umożliwienie dzieciom zdrowym poznawanie świata dzieci niewidomych i niedowidzących. • skuteczna aktywizacja dzieci niepełnosprawnych, w tym niewidzących i niedowidzących poprzez zabawę, ruch i rozwijanie orientacji przestrzennej. • ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego dla dzieci niepełnosprawnych, w tym niewidomych i niedowidzących. • umożliwienie rehabilitacji ruchowej w przyjaznym, radosnym otoczeniu. • nauka orientacji przestrzennej i koordynacji ruchowej dzieci niepełnosprawnych wśród rówieśników. Integracja społeczna społeczności zamieszkujących tereny rewitalizowane będzie skuteczna tylko wtedy, kiedy społeczność będzie miała taką samą możliwość skorzystania z usług społecznych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalnych, a także rekreacyjnych i sportowych jak osoby spoza terenu rewitalizowanego. Projekt dotyczy zagospodarowania przestrzeni publicznych na miejsca, które będą spełnić funkcje rekreacyjne, sprzyjające integracji społecznej. Nie wszystkie tereny, które zostaną zrewitalizowane znajdują się w ścisłym obszarze rewitalizacji, ale do wszystkich tych terenów mieszkańcy obszaru rewitalizowanego mają dostęp (znajdują się one na obszarze lub w bliskiej odległości od obszaru rewitalizowanego). Na obszarze rewitalizowanym wskazanym w programie rewitalizacji nie ma odpowiednich terenów, które można zaadoptować w przyjazną mieszkańcom przestrzeń, dlatego do projektu zostały wybrane również tereny w pobliżu obszaru rewitalizowanego.
AKTYWNY SENIOR - ROZBUDOWA JADALNI	21	Jak wykazuje diagnoza zjawisk kryzysowych, jedno z

PROJEKTY REWITALIZACYJNE REALIZOWANE POZA OBSZAREM REWITALIZACJI		
Nazwa projektu Miejsce realizacji - osiedle	Numer projektu	Uzasadnienie
WRAZ Z NADBUDOWĄ W DPS Oś. Grunwaldzkie		najważniejszych czynników dysfunkcji społecznych w Bielsku-Białej w obszarze rewitalizacji to: niekorzystna struktura demograficzna, niepełnosprawność i zagrożenie wykluczeniem społecznym [Zob.: część II.2 PROM]. Zgodnie z diagnozą, projekt zakłada poszerzenie oferty DPS i stanowi dopełnienie kompleksowego zestawu projektów, podejmowanych w obszarze rewitalizacji. Oferta DPS zostanie skierowana nie tylko do obecnych mieszkańców DPS, ale również do ich rodzin oraz do społeczności lokalnych zamieszkujących sąsiednie osiedla położone w obszarze rewitalizacji: Biała Wschód, Śródmieście Bielsko i Złote Łany. Dlatego realizacja tego projektu ma uzasadnienie, jako wypełnienie potrzeb zdiagnozowanych w części II.5 PROM. Projekt przyczynia się do realizacji celu „C” PROM: <i>Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją</i> . Uzasadnieniem dla realizacji tego projektu w ramach działań rewitalizacyjnych jest jego spodziewany, korzystny wpływ na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji, co nastąpi poprzez zwiększenie dostępności usług społecznych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
ROZWÓJ MIESZKALNICTWA SOCJALNEGO I CHRONIONEGO W BIELSKU- BIAŁEJ Os. Kopernika, Leszczyny	27	Projekt przyczynia się do realizacji celu „C” PROM: <i>Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją</i>, ponieważ przyczynia się do zwieszenia dostępności mieszkań socjalnych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a jak wykazuje diagnoza zjawisk kryzysowych, jedno z najważniejszych czynników dysfunkcji społecznych w Bielsku-Białej w obszarze zdegradowanym to zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym [Zob.: część II.2 PROM]. Miasto może podejmować projekty w celu poprawy sytuacji mieszkaniowej i rozwój mieszkalnictwa socjalnego tylko na bazie nieruchomości własnych i nadających się na ten cel, jednakże są one położone poza obszarem rewitalizacji. Uzasadnieniem dla realizacji tego projektu w ramach działań rewitalizacyjnych jest jego spodziewany, korzystny wpływ na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji, co nastąpi poprzez zwiększenie dostępności usług społecznych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dla procesu rewitalizacji projekt dot. utworzenie mieszkań socjalnych i chronionych ma istotnie znaczenie, ponieważ zostaną stworzone warunki dla zaspokajania najważniejszych potrzeb osób wykluczonych społecznie, przede wszystkim dla osób z obszaru rewitalizowanego. Mieszkania socjalne

PROJEKTY REWITALIZACYJNE REALIZOWANE POZA OBSZAREM REWITALIZACJI		
Nazwa projektu Miejsce realizacji - osiedle	Numer projektu	Uzasadnienie
		i chronione powstaną w różnych lokalizacjach w mieście, tak aby zapobiegać tzw. gettyzacji. Skupienie takich mieszkań w jednym miejscu np. na obszarze rewitalizowanym mogłoby pogłębić skalę problemów społecznych na tym obszarze. Zakłada się, że mieszkańcy mieszkań socjalnych i chronionych utworzonych w ramach projektu skorzystają ze wsparcia w zakresie usług społecznych w Miejskim Centrum Usług Społecznościowych w Bielsku –Białej (ul. Wzgórze 14) – co pokazuje silne związanie projektu z obszarem rewitalizacji.
CENTRUM KULTURY I NAUKI LEONARDO Os. Grunwaldzkie	35	Projekt przyczynia się do realizacji celu „C” PROM: <i>Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją</i> ponieważ przedmiotem projektu jest uruchomienie centrum wielokierunkowej aktywizacji osób w trudnej sytuacji życiowej. Poprzez adaptację ob. przemysłowych położonych w obrębie osiedla Grunwaldzkiego (przy granicy obszaru rewitalizacji) zostanie stworzony ośrodek różnorodnych usług adresowanych do osób zagrożone społecznym wykluczeniem: dzieci i młodzieży w trudnej sytuacji życiowej, osób niepełnosprawnych, ofiar uzależnień, osób starszych i innych, potrzebujące wsparcia. Osoby te są najbardziej narażone na negatywne zjawisko marginalizacji w rewitalizowanym obszarze, co wynika z diagnozy zjawisk kryzysowych [Zob.: część II.2. PROM], dlatego uzasadnieniem dla realizacji tego projektu w ramach działań rewitalizacyjnych jest jego spodziewany, korzystny wpływ na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji, co nastąpi poprzez zwiększenie dostępności usług społecznych dla tych mieszkańców obszaru rewitalizacji.
INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ, REHABILITACJI I PROFIL. Os. Grunwaldzkie	36	Uzasadnieniem dla realizacji tego projektu w ramach działań rewitalizacyjnych jest jego spodziewany, korzystny wpływ na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji, co nastąpi poprzez zwiększenie dostępności usług społecznych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Przedmiotem projektu jest uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości społecznej, wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją z obszaru rewitalizacji choć nie tylko, a projekt stanowi kontynuację działań podjętych w latach 2004-2015 i jest zlokalizowany w bliskim sąsiedztwie z obszarem rewitalizacji (oś. Grunwaldzkie – w obszarze zdegradowanym, przy granicy obszaru rewitalizacji). Zakres projektu obejmuje działania które składają się na

PROJEKTY REWITALIZACYJNE REALIZOWANE POZA OBSZAREM REWITALIZACJI		
Nazwa projektu Miejsce realizacji - osiedle	Numer projektu	Uzasadnienie
		szeroką ofertę usług dla osób zagrożonych wykluczeniem społ. W tym szczególnie osób niepełnosprawnych. Niepełnosprawność oraz uzależnienie od pomocy społecznej z uwagi na niepełnosprawność członka rodziny to jeden z problemów społecznych występujących ze szczególnym nasileniem w śródmieściu miasta (I strefa PROM). Dlatego projekt przyczynia się do realizacji celu „C” PROM: <i>Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją.</i>
PLACE ZABAW W ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ Projekt zintegrowany realizowany w kilku lokalizacjach zarówno w obszarze rewitalizacji (Śródmieście Bielsko) jak i poza nim w Biała Krakowska, Bielsko-Południe, Leszczyny, Słoneczne	38	Uzasadnieniem dla realizacji tego projektu w ramach działań rewitalizacyjnych jest jego spodziewany, korzystny wpływ na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji, co nastąpi poprzez realne zwiększenie dostępności usług społecznych dla mieszkańców tego obszaru. Projekt składa się z 10 zadań, z których 1 będzie realizowane w obszarze rewitalizacji (osiedle Śródmieście Bielsko), a pozostałe 9 poza nim (w 4 osiedlach położonych w obszarze zdegradowanym). Projekt przyczynia się do realizacji celu „C” PROM: <i>Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją, ponieważ jak wykazuje diagnoza zjawisk kryzysowych, jedno z najważniejszych czynników dysfunkcji społecznych w Bielsku-Białej to: zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem oraz dezintegracja i zachowania aspołeczne</i> [Zob.: część II.2. PROM]. Większa dostępność dobrej jakości placów zabaw stwarza szanse na ograniczenie tych zjawisk, ponieważ użytkownicy będą mieli szansę na wyrobienie właściwych nawyków korzystania z przestrzeni publicznych miasta [Zob.: opis projektu]. Zgodnie z diagnozą, projekt zakłada poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu i stanowi dopełnienie kompleksowego zestawu projektów, podejmowanych w obszarze rewitalizacji. Dlatego realizacja tego projektu ma uzasadnienie – jako wypełnienie potrzeb zdiagnozowanych w części II.5 PROM.
SKWER PLAC ZABAW DLA DZIECI, JEDNOSTKA B OSIEDLE KARPACKIE Oś. Karpackie	40	Jak wykazuje diagnoza zjawisk kryzysowych, jedno z najważniejszych czynników dysfunkcji społecznych w Bielsku-Białej w obszarze zdegradowanym to: niekorzystna struktura demograficzna i niezadowolenie z warunków życia [Zob.: część II.2 PROM]. Osiedle Karpackie jest jednym z osiedli, które wykazują nasilenie zjawisk kryzysowych (wskaźnik punktowy: [-7]) i choć dotąd było obszarem działań rewitalizacyjnych, obecnie znajduje się poza obszarem rewitalizacji. Uzasadnieniem dla realizacji tego projektu w ramach działań rewitalizacyjnych jest jego spodziewany,

PROJEKTY REWITALIZACYJNE REALIZOWANE POZA OBSZAREM REWITALIZACJI		
Nazwa projektu Miejsce realizacji - osiedle	Numer projektu	Uzasadnienie
		korzystny wpływ na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji, co nastąpi poprzez realne zwiększenie dostępności usług społecznych dla mieszkańców tego obszaru, skutek jego z bliskiego sąsiedztwa z osiedlem. Osiedle nie dysponuje rozbudowaną bazą i ofertą zajęć na wolnym powietrzu, które są sprawdzonym remedium na niektóre problemy społeczne (i zagrożenia patologią, szczególnie wśród dzieci i młodzieży) – składające się na zjawiska kryzysowe zdiagnozowane w PROM. Realizacja projektu pozwoli na rozszerzenie oferty, zarówno wobec użytkowników zamieszkałych na tym osiedlu jak i osiedlu sąsiednim – stanowiącym część obszaru rewitalizacji (oś. Beskidzkie). Dlatego realizacja tego projektu ma uzasadnienie, jako wypełnienie potrzeb zdiagnozowanych w części II.5 PROM. Projekt przyczynia się do realizacji celu „C” PROM: <i>Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją.</i>
OŚRODEK REKREACJI KONNEJ oś. Straconka, ul. Jeździecka	42	Jak wykazuje diagnoza zjawisk kryzysowych, jedno z najważniejszych czynników dysfunkcji społecznych w Bielsku-Białej w obszarze zdegradowanym to: niepełnosprawność, niezadowolenie z warunków życia oraz dezintegracja i zachowania aspołeczne implikowane zagrożeniami: wykluczeniem i marginalizacją [Zob.: część II.2 PROM]. Specyfika projektu wymaga dysponowania dość dużym terenem (ok. 2 ha), co sprawia, że nie może być realizowany w gęsto zabudowanych osiedlach, składających się na obszar rewitalizacji. Optymalną lokalizacją jest teren obok osiedla Złote Łany, najsilniej dotkniętego zjawiskami kryzysowymi osiedla w II strefie PROM. Lokalizacja projektu - w bliskim sąsiedztwie Złotych Łanów, i skomunikowana z centrum miasta zapewni możliwość realizacji celów rewitalizacji poprzez wywieranie korzystnego wpływu na zdiagnozowane zjawiska kryzysowe. Sprzyjać temu będą następujące czynniki, charakteryzujące projektodawcę: • Wiedza i ponad 30 letnie doświadczenie w prowadzeniu podobnej działalności. • Działalność na terenie Straconki od 1975r. - zintegrowanie z mieszkańcami (szczególnie ze społecznością osiedla Złote Łany, skąd rekrutuje się znacząca ilość członków klubu). • Współpraca z rodzicami i nauczycielami w przypadku różnych problemów wychowawczych, doświadczenie w profilaktyce problemów wychowawczych. • Doświadczenie i mierzalne rezultaty korzystnego

PROJEKTY REWITALIZACYJNE REALIZOWANE POZA OBSZAREM REWITALIZACJI		
Nazwa projektu Miejsce realizacji - osiedle	Numer projektu	Uzasadnienie
		wpływu na jakość życia społeczności (integracja rodzin, poprawa sprawności fizycznej, łagodzenie lub niwelowanie skutków niepełnosprawności fizycznej lub intelektualnej, stymulowanie do podjęcia edukacji na poziomie wyższym [weterynaria, zootechnika, wychowanie fizyczne]. Umiejętność prowadzenia działalności non profit i b. niskie składki członkowskie umożliwiały korzystanie z rezultatów projektu osób, w tym młodzieży, z rodzin niezamożnych czy wręcz biednych, dla których jazda konna stanowi przedmiot do dumy, lepszej samooceny i rekompensatę niedostatku środków materialnych (co wyrównuje ich szanse i poprawia samoocenę a przez to również status w grupach rówieśniczych). Obsługa festynów itp. imprez, pomoc w organizacji pokazów i zawodów, praca przy obsłudze koni i utrzymaniu bazy klubowej sprzyja kształtowaniu postaw społecznych, wyrabia poczucie odpowiedzialności, integruje zespół, uczy współdziałania. Zaangażowanie w działalność klubu stanowi alternatywę dla beczynnego i bezmyślnego spędzania czasu wolnego przeciwdziałając patologiom wśród młodzieży. Dlatego realizacja tego projektu ma uzasadnienie, jako wypełnienie potrzeb zdiagnozowanych w części II.5 PROM. Zakres rzeczowy projektu pozwala na prognozowanie, że realizacja projektu przyczyni się do realizacji celu „C” PROM: <i>Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją.</i>
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW - ZASÓB KSM, JEDN. A1, B1 I GIEWONT Oś. Karpackie	43	Uzasadnieniem dla realizacji tego projektu w ramach działań rewitalizacyjnych jest jego możliwy, korzystny wpływ na poprawę jakości przestrzeni w obszarze rewitalizacji (wskutek jego z bliskiego sąsiedztwa z osiedlem Karpackim, stanowiącym część obszaru zdegradowanego poza obecnym obszarem rewitalizacji). Jak wykazuje diagnoza zjawisk kryzysowych, jedno z najważniejszych czynników dysfunkcji społecznych w Bielsku-Białej w obszarze rewitalizacji to: niekorzystna struktura demograficzna i niezadowolenie z warunków życia [Zob.: część II.2 PROM]. Osiedle Karpackie jest jednym z osiedli, które wykazują nasilenie zjawisk kryzysowych (wskaźnik punktowy: [-7]) i choć dotąd było obszarem działań rewitalizacyjnych, a obecnie znajduje się poza obszarem rewitalizacji, to jakość życia a szczególnie warunki mieszkaniowe wymagają poprawy, również dla zahamowania odpływu mieszkańców. Zgodnie z diagnozą, projekt zakłada poprawę warunków zamieszkiwania - parametrów termoizolacyjnych budynków i obniżenie

PROJEKTY REWITALIZACYJNE REALIZOWANE POZA OBSZAREM REWITALIZACJI		
Nazwa projektu Miejsce realizacji - osiedle	Numer projektu	Uzasadnienie
		kosztów utrzymania mieszkań. Dlatego realizacja tego projektu ma uzasadnienie, jako wypełnienie potrzeb zdiagnozowanych w części II.5 PROM.
BOISKO WIELOFUNKCYJNE OS. KARPACKIE JEDNOSTKA B Oś. Karpackie	50	Projekt przyczynia się do realizacji celu „C” PROM: <i>Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją, ponieważ jak wykazuje diagnoza zjawisk kryzysowych, jedno z najważniejszych czynników dysfunkcji społecznych w Bielsku-Białej w obszarze zdegradowanym to: niekorzystna struktura demograficzna, niezadowolenie z warunków życia oraz dezintegracja i zachowania aspołeczne implikowane zagrożeniem wykluczeniem i marginalizacją [Zob.: część II.2 PROM]. Natomiast uzupełnienie i poprawienie infrastruktury społecznej rozszerza możliwości prowadzenia działań aktywizujących i integrujących lokalną społeczność. Osiedle Karpackie jest jednym z osiedli, które wykazują nasilenie zjawisk kryzysowych (wskaźnik punktowy: [-7]) i choć dotąd było obszarem działań rewitalizacyjnych, obecnie znajduje się poza obszarem rewitalizacji. Osiedle nie dysponuje rozbudowaną bazą i ofertą zajęć sportowych i rekreacji na wolnym powietrzu, które są sprawdzonym remedium na niektóre ze zdiagnozowanych problemów społecznych (i zagrożenia wykluczeniem społecznym szczególnie wśród osób bezrobotnych i starszych). Realizacja projektu pozwoli na rozszerzenie oferty, zarówno wobec użytkowników zamieszkałych na osiedlu jak i osiedlu sąsiednim - Beskidzkim, które jest częścią obszaru rewitalizacji. Dlatego realizacja tego projektu ma uzasadnienie, jako wypełnienie potrzeb zdiagnozowanych w części II.5 PROM. Uzasadnieniem dla realizacji tego projektu w ramach działań rewitalizacyjnych jest jego spodziewany, korzystny wpływ na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji, co nastąpi poprzez realne zwiększenie dostępności usług społecznych dla mieszkańców tego obszaru, wskutek jego z bliskiego sąsiedztwa z osiedlem Karpackim, stanowiącym część obszaru zdegradowanego.</i>
MIASTECZKO INNOWACJI W GEMINI PARK Os. Leszczyny	58	Projekt przyczynia się do realizacji celu „C” PROM: <i>Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją ponieważ jego zakres rzeczowy przewiduje różnorodne działania adresowane do dzieci i młodzieży oraz dorosłych z różnych grup, w tym zagrożonych marginalizacją lub wykluczeniem. Tym samym uzasadnieniem dla realizacji tego projektu w ramach działań rewitalizacyjnych jest jego spodziewany, korzystny wpływ na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji, co nastąpi poprzez realne zwiększenie</i>

PROJEKTY REWITALIZACYJNE REALIZOWANE POZA OBSZAREM REWITALIZACJI		
Nazwa projektu Miejsce realizacji - osiedle	Numer projektu	Uzasadnienie
		dostępności usług społecznych dla mieszkańców tego obszaru, wskutek jego bliskiego sąsiedztwa z osiedlem Leszczyny, miejscem realizacji projektu (stanowiącym część obszaru zdegradowanego). Jak wykazuje diagnoza zjawisk kryzysowych, jedno z najważniejszych czynników dysfunkcji społecznych w Bielsku-Białej w obszarze zdegradowanym to (oprócz niekorzystnej struktury demograficznej i niezadowolenie z warunków życia) dezintegracja i zachowania aspołeczne implikowane zagrożeniem wykluczeniem i marginalizacją [Zob.: część II.2 PROM]. Zakres rzeczowy przewiduje stworzenie przestrzeni z wzajemnie przenikającymi się funkcjami: edukacyjną, rozrywkową i rekreacyjną, w której użytkownicy będą mieli dostęp do interesujących form aktywności dla wszystkich grup wiekowych: dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych, a więc również szansę wielopokoleniowej integracji, stymulowania pro-społecznych zachowań, kształtowania zdrowego stylu życia itp. Projekt integruje działania sektora prywatnego i publicznego w celu wykorzystania rewaloryzacji przestrzeni wzdłuż rzeki Białej do organizacji różnorodnych form spędzania czasu – rekreacji ruchowej i aktywizacji – stymulacji zainteresowań u dzieci i młodzieży (np. naukowy plac zabaw, Akademia Kreatywności). Lokalizacja projektu wynika z uwarunkowań topograficznych (położenie koryta rzeki) i organizacyjnych (położenie obiektów projektodawcy).

2. Charakterystyka pozostałych/komplementarnych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W celu zapewnienia możliwie jak największej komplementarności projektów rewitalizacyjnych, które składają się na programowane działania rewitalizacyjne w Bielsku - Białej przyjęto, że konstrukcja programu opierać się będzie na konkretnych, wcześniej przygotowanych projektach (które zostały przedstawione w cz. IV.1: Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisem) oraz pozostałych rodzajach przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Są to oczekiwane, preferowane kierunki działań rewitalizacyjnych, obszary tematyczne, zagadnienia istotne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji, mające na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego, a tym samym realizację celów programu rewitalizacji.

Zostały one wyznaczone aby ułatwić, wskazać wszystkim zainteresowanym przeprowadzeniem działań rewitalizacyjnych partnerom rewitalizacji (interesariuszom) potrzeby rewitalizacyjne

mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy są adresatami działań zaplanowanych w PROM na lata 2014-2020. Powinny to być przedsięwzięcia komplementarnych wobec projektów zamieszczonych na „Liście planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisem” (cz. IV.1).

Zgodnie z „Zasadami wsparcia rewitalizacji w ramach RPO WSL na lata 2014-2020” (załącznik do uchwały Zarządu Województwa Śląskiego nr 2483/83/V/2015) oraz z zatwierdzonymi przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” z lipca 2015r. (Rozdział 3 pkt. 6) projektodawcy /beneficjenci, których projekty wpisują się w wyznaczone poniżej preferowane kierunki działań rewitalizacyjnych mogą ubiegać się o współfinansowanie ze środków UE bez konieczności wpisywania na „Listę planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisem”. Na etapie konkursu będą musieli wykazać logikę powiązań projektu z treścią i celami PROM na lata 2014-2020.

Charakterystyka pozostałych/ komplementarnych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

W ramach prac nad programem rewitalizacji zidentyfikowano przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które realizują kierunki działań określone w programie i mają na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową. Przedsięwzięcia takie stanowiłyby uzupełnienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych znajdujących się na liście planowanych projektów wskazanych w programie rewitalizacji. Niektóre rodzaje przedsięwzięć realizowałby więcej niż jeden cel rewitalizacji.

Dla uzyskania jak najlepszego efektu zaplanowanych na obszarze rewitalizacji działań oczekiwane są pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Preferowane kierunki działań, wraz z ich ogólną charakterystyką zostały pogrupowane według celów programu, które powinny realizować.

Działania realizujące cel A: „Rozwój infrastrukturalno-przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego”:

- Działania polegające na przekształcaniu zdegradowanych i nieużytkowanych obiektów przemysłowych oraz zdegradowanych terenów, znajdujących się na obszarze rewitalizowanym na potrzeby działalności komercyjnej, a także sportowo-rekreacyjnej, edukacyjnej lub kulturalnej.
- Działania związane z adaptowaniem, udostępnianiem i promowaniem obiektów stanowiących dziedzictwo kulturowe i postindustrialne mające na celu zachowanie tożsamości historyczno-kulturowej miasta.
- Przedsięwzięcia w zakresie poprawy warunków zamieszkania (m. in. poprawa standardu mieszkań) oraz działania związane z poprawą atrakcyjności przestrzeni publicznych w najbliższym otoczeniu budynków zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji.
- Działania związane z ograniczeniem zanieczyszczeń środowiska (w tym, m. in.: ograniczeniem niskiej emisji).
- Przedsięwzięcia mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.
- Działania mające na celu promowanie zdrowego stylu życia.
- Działania mające na celu zachęcenie mieszkańców (różnych grup społecznych i wiekowych) z obszaru rewitalizacji do aktywnego włączenia się w zagospodarowanie terenów lub obiektów zgodnie ze swoimi potrzebami, oczekiwaniami; zarówno w sferze infrastruktury, w tym przedsiębiorczości, jak i włączających działania społeczne.

Działania realizujące cel B: „Aktywizacja gospodarcza obszarów rewitalizowanych”

- Przedsięwzięcia mające na celu wzrost upowszechnienia edukacji przedszkolnej dla dzieci z obszaru rewitalizowanego, polegające na zwiększeniu liczby miejsc w przedszkolach zlokalizowanych na obszarze rewitalizowanym, a tym samym dające rodzicom dzieci w wieku przedszkolnym możliwość godzenia życia zawodowego i prywatnego.
- Przedsięwzięcia w zakresie wsparcia szkolnictwa zawodowego, które dotyczą szkół zlokalizowanych na obszarze zdegradowanym, pozwalające na poprawę szans na rynku pracy przyszłych absolwentów tych szkół, w tym także młodych mieszkańców obszaru rewitalizowanego, którzy będą uczęszczali do tych szkół.
- Działania dotyczące kształcenia ustawicznego osób dorosłych, podejmowane na obszarze rewitalizowanym, umożliwiające wsparcie w tym zakresie większej liczby osób zamieszkujących obszar rewitalizowany (lepszą dostępność komunikacyjną), przez co wzrosną kompetencje zawodowe tych osób).
- Projekty ukierunkowane na poprawę jakości i dostępności do świadczeń ochrony zdrowia dotyczące grup chorób, które zostały zidentyfikowane jako istotne przyczyny dezaktywizacji zawodowej w mieście, w tym również na obszarze rewitalizowanym (choroby nowotworowe oraz choroby psychiczne) – osoby z obszaru rewitalizowanego, dzięki polepszeniu ich stanu zdrowia, zwiększą swoje szanse na zatrudnienie i pozostaną dłużej na rynku pracy.
- Działania na rzecz wzmacniania potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności obszaru rewitalizowanego, komplementarne do projektów infrastrukturalnych znajdujących się w PROM, z uwzględnieniem działań:
 - a) opartych o samopomoc i wolontariat,
 - b) środowiskowych,
 - c) prozatrudnieniowych,
 - d) edukacyjnych,
 - e) kulturalnych.
- Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych w Bielsku-Białej.
- Działania polegające na przekształcaniu zdegradowanych i nieużytkowanych obiektów przemysłowych oraz zdegradowanych terenów, znajdujących się na obszarze rewitalizowanym na potrzeby działalności komercyjnej, a także sportowo-rekreacyjnej, edukacyjnej lub kulturalnej).
- Działania związane z prowadzeniem lub uruchomieniem działalności gospodarczej związanej z unikatowymi i zanikającymi usługami rzemieślniczymi.
- Działania mające na celu upowszechnienie – promowanie działań z zakresu szeroko rozumianej kultury i sztuki.

Działania realizujące Cel C: „Zapobieganie patologiom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją”

- Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych w Bielsku-Białej – takie działania, skierowane zwłaszcza do grup marginalizowanych pozwolą na włączenie społeczne tych grup.

- Działania w zakresie usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zwłaszcza w usług dotyczących zdrowia psychicznego skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji.
- Działania na rzecz wzmacniania potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności obszaru rewitalizowanego, komplementarne do projektów infrastrukturalnych znajdujących się w PROM, z uwzględnieniem działań:
 - a) opartych o samopomoc i wolontariat,
 - b) środowiskowych,
 - c) prozatrudnieniowych,
 - d) edukacyjnych,
 - e) kulturalnych.
- Działania mające na celu zachęcenie różnych grup społecznych do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w tym działania prowadzące do wyłonienia lokalnych liderów – animatorów propagujących działania prospołeczne.

IV REALIZACJA PROGRAMU: FINANSOWANIE, USPOŁECZNIE i MONITOROWANIE

1. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

W celu zapewnienia komplementarności projektów rewitalizacyjnych, niezbędne jest przede wszystkim odpowiednie podejście do programowania zmian. Przy planowaniu PROM rewitalizację rozumiano i wdrażano, jako proces zmian, który w sposób ciągły oddziałuje na zdegradowany obszar. Warunkiem wywołania takiego procesu jest koncentracja działań rewitalizacyjnych, programowanych podejmowanych spontanicznie. Przegląd projektów opisanych w części III, pod kątem miejsca realizacji pokazuje, że osiągnięto założoną koncentrację działań rewitalizacyjnych pod względem miejsca realizacji projektów (Zob.: tabela Nr 15). 65 projektów PROM zostało przygotowanych dla osiągnięcia,

co najmniej, jednego z 3 celów ustalonych w PROM. Podstawowy warunek komplementarności projektów został osiągnięty w toku prac programowych: zapewniono taki zestaw projektów, których zakres i planowane rezultaty wzajemnie się uzupełniają – mając na celu przyczynienie się do osiągnięcia, co najmniej, jednego z 3 celów PROM. Systematyka zaplanowanych projektów pod względem celu PROM, któremu służą pozwoliła na określenie „modelowego” typu projektu: *materialno-techniczny* (MT) – realizujący przede wszystkim cel A, typ *gospodarczy* (G) – realizujący w głównej mierze cel B, oraz typ *społeczny* (S) – realizujący w pierwszym rzędzie cel C programu rewitalizacji. Taka robocza typologia pozwoliła na zweryfikowanie, czy zestaw projektów przewidziany w PROM, do realizacji w poszczególnych osiedlach składających się na obszar rewitalizacji, jest zarówno różnorodny jak i zrównoważony – zawiera projekty wszystkich typów

w proporcjach wynikających z diagnozy: zjawisk kryzysowych i potrzeb rewitalizacyjnych, co stanowi warunek komplementarności. Po analizie prognozowanych rezultatów projektów przyjęto, że 19 projektów należy do typu MT, 17 to typ G, a 29 projektów realizuje w głównej mierze cel trzeci programu, przez co zaliczono je do typu S (tabela Nr 17).

Tabela 17: Struktura projektów wg typów (opracowanie własne).

Numer projektu	Nazwa projektu	Typ ⁷ projektu
1	PLAC ZABAW OSIEDLE GRAŻYNY	MT
2	BIELSKO - BIAŁA ŁĄCZY LUDZI	S
3	MIEJSKIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH	S
4	MCUS - WZGÓRZE 14	MT
5	WARYŃSKIEGO 4	G
6	SOBIESKIEGO 2/4	G
7	RYNEK 32 I PLAC ŚW. MIKOŁAJA 7	G
8	RYNEK 16/SŁOWACKIEGO 1B	G
9	SOBIESKIEGO 13	G
10	KRASIŃSKIEGO 20 C	MT
11	SOBIESKIEGO 19	MT
12	MONITORING CCTV	S
13	AKTYWNE PRZESTRZENIE - REWITALIZACJA TERENÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ – ETAP II	S
14	PRZEBUDOWA ULICY WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO	MT
15	PRZEBUDOWA CIĄGU PIESZEGO PROWADZĄCEGO Z PLACU ŚW. MIKOŁAJA NA UL. SIKORSKIEGO	MT
16	ROZBUDOWA UL. SOBIESKIEGO (UL. ŚW. TRÓJCY DO RONDA PRZY PL. ZWYCIĘSTWA)	MT
17	MODERNIZACJA BUDYNKU PLAC ŚW. MIKOŁAJA 14	G
18	MODERNIZACJA, PRZEBUDOWA I ADAPTACJA BUDYNKU PRZY UL. RYNEK 25 I PL. ŚW. MIKOŁAJA 12	G
19	AKTYWNE WSPARCIE	G
20	BEZPIECZNE I ZDROWE DZIECI-BEZCENNA WARTOŚĆ	S
21	AKTYWNY SENIOR - rozbudowa jadalni wraz z nadbudową w DPS	S
22	WZMACNIANIE POTENCJAŁU SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH POPRZECZ KULTURĘ: BCK	S
23	WILLA SIXTA: GB BWA	S
24	TWOJA FIRMA -TWÓJ SUKCES	G
25	ZINTEGROWANA ANIMACJA SPOŁECZNA W BIELSKU-BIAŁEJ	S
26	TWOJE NOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE DOCENIĄ INNI	S
27	ROZWÓJ MIESZKALNICTWA SOCJALNEGO I CHRONIONEGO W BIELSKU-BIAŁEJ	S
28	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. 11 LISTOPADA 61	MT

⁷ Typ projektu określa sferę potrzeb – deficytów, których wypełnieniu w głównej mierze posłuży produkt projektu i nie ma odniesienia do sposobu jego finansowania (np. funduszu unijnego, z których będzie wspierany).

Numer projektu	Nazwa projektu	Typ ⁷ projektu
29	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. 11 LISTOPADA 65	MT
30	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 8	MT
31	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 10	MT
32	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 15	MT
33	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. ŁUKOWA 5	MT
34	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. WYZWOLENIA 6A	MT
35	CENTRUM KULTURY I NAUKI LEONARDO	S
36	INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ, REHABILITACJI i PROFIL.	G
37	ZACHOWAJMY PRZESZŁOŚĆ, ABY UBOGACIĆ PRZYSZŁOŚĆ - MUZEUM DIECEZJALNE	S
38	PLACE ZABAW W ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ	S
39	KLUB OSIEDLOWY ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ	S
40	SKWER PLAC ZABAW DLA DZIECI, JEDNOSTKA B OSIEDLE KARPACKIE	S
41	LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH - ŚSM	S
42	OŚRODEK REKREACJI KONNEJ	S
43	TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW - ZASÓB KSM, JEDN. A1, B1 i GIEWONT	G
44	UTWORZENIE CENTRUM ANIMACJI TWÓRCZYCH DRACHMA	S
45	REKLAMOWY RAJ	G
46	RENOWACJA ZABYTKOWEJ KAPLICZKI - OŚ. LANGIEWICZA	S
47	ŚCIEŻKA ZDROWIA	S
48	POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DZIAŁALNOŚCI SP.-K. KLUBU BEST (WINDA)	MT
49	MODELOWY PLAC ZABAW UL. ŻŁOTYCH KŁOSÓW Z INSTRUKTAŻEM	S
50	BOISKO WIELOFUNKCYJNE OS. KARPACKIE JEDNOSTKA B	S
51	PUNKT PRZEDSZKOLNY (INTEGRACYJNY) - ŻŁOBEK OS. ŻŁOTE ŁANY	S
52	KOMPLEKSOWA RENOWACJA ZESPOŁU NIERUCHOMOŚCI „NOWE MIASTO” - d. BEFA	G
53	STWORZENIE OTWARTEJ MIEJSKIEJ PRZESTRZENI „NOWE MIASTO” - d. BEFA	G
54	UTWORZENIE MUZEUM SAMOCHODÓW ZABYTKOWYCH „NOWE MIASTO” - d. BEFA	S
55	STWORZENIE PRZESTRZENI KULTURALNO-WYSTAWOWEJ „NOWE MIASTO” - d. BEFA	G
56	PRZYGOTOWANIE STAŁEJ WYSTAWY:150 LAT DZIAŁALNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ d. BEFA	S
57	UTWORZENIE POWIERZCHNI SPRZYJAJĄCYCH ROZWOJOWI PRZEDSIĘWZIĘĆ BIZNESOWYCH -d. BEFA	G
58	MIASTEczKO INNOWACJI W GEMINI PARK	G
59	KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ ŻŁOTE ŁANY	S
60	NASZE ŻŁOTE ŁANY	S

Numer projektu	Nazwa projektu	Typ ⁷ projektu
61	SZCZĘŚLIWA MAMA – SPEŁNIONA MAMA	S
62	WILLA STEFFANA	MT
63	RENOWACJA I ADAPTACJA XVIII WIECZNEGO OBIEKTU	MT
64	NARNIU	MT
65	KORZENIE EDUKACJI	MT

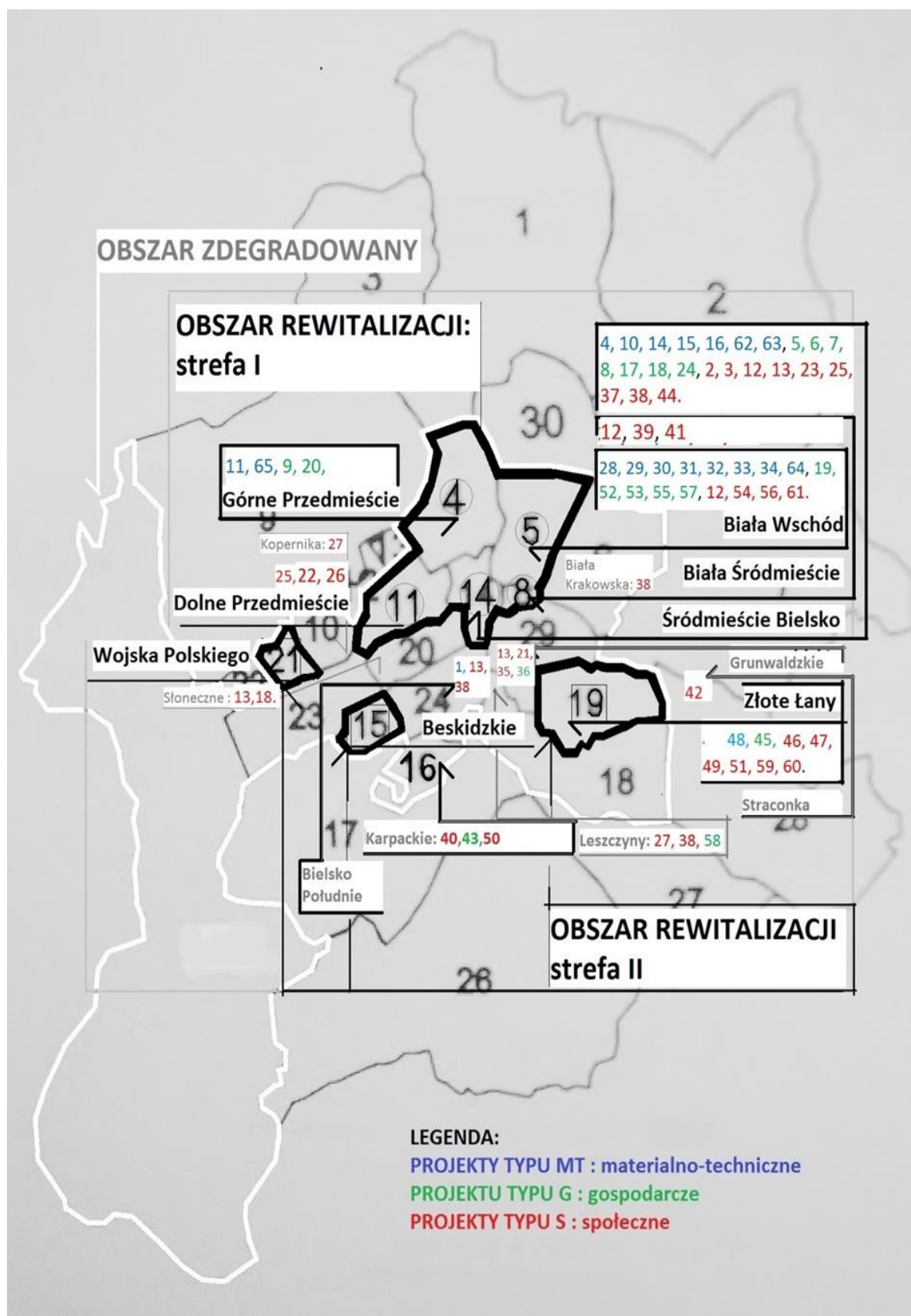
W rezultacie takiego podejścia do programowania osiągnięto zarówno dużą koncentrację projektów, jak również ich wzajemną komplementarność. Osiągniętą strukturę projektów według typów oraz ich przestrzenny rozkład (rozemieszczenie) pokazano w zestawieniu tabelarycznym (tabela Nr 18) oraz na mapie – rysunek Nr 10, gdzie cyfra oznacza numer projektu, wg listy (tabela Nr 17), natomiast oznaczenie kolorem określa typ projektu: niebieski – materialno-techniczne, zielone - gospodarcze, czerwone – społeczne.

STREFA OBSZARU REWITALIZACJI	OSIEDLE	TYP PROJEKTU	NR PROJEKTU	NAZWA PROJEKTU
I STREFA	Biała Śródmieście	S	12	MONITORING CCTV
			39	KLUB OSIEDLOWY ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ
			41	LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH – ŚŚM
	Biała Wschód	MT	28	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. 11 LISTOPADA 61
			29	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. 11 LISTOPADA 65
			30	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 8
			31	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 10
			32	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 15
			33	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. ŁUKOWA 5
			34	REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. WYZWOLENIA 6A
			64	NARNIU
		G	19	AKTYWNE WSPARCIE
			52	KOMPLEKSOWA RENOWACJA ZESPOŁU NIERUCHOMOŚCI „NOWE MIASTO” - D. BEFA
			53	STWORZENIE OTWARTEJ MIEJSKIEJ PRZESTRZENI „NOWE MIASTO” - D. BEFA
			55	STWORZENIE PRZESTRZENI KULTURALNO-WYSTAWOWEJ „NOWE MIASTO” - D. BEFA
			57	UTWORZENIE POWIERZCHNI SPRZYJAJĄCYCH ROZWOJOWI PRZEDSIĘWZIĘĆ BIZNESOWYCH - D. BEFA
		S	12	MONITORING CCTV
			54	UTWORZENIE MUZEUM SAMOCHODÓW ZABYTKOWYCH „NOWE MIASTO” - D. BEFA
			56	PRZYGOTOWANIE STAŁEJ WYSTAWY: 150 LAT DZIAŁALNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ - D. BEFA
			61	SZCZĘŚLIWA MAMA – SPEŁNIONA MAMA
	Dolne Przedmieście	S	22	WZMACNIANIE POTENCJAŁU SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH POPRZECZ KULTURĘ: BCK
			26	TWOJE NOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE DOCENIĄ INNI

STREFA OBSZARU REWITALIZACJI	OSIEDLE	TYP PROJEKTU	NR PROJEKTU	NAZWA PROJEKTU
	Górne Przedmieście	MT	25	ZINTEGROWANA ANIMACJA SPOŁECZNA W BIELSKU-BIAŁEJ
			11	SOBIESKIEGO 19
		G	65	KORZENIE EDUKACJI
			9	SOBIESKIEGO 13
	Śródmieście Bielsko	S	20	BEZPIECZNE I ZDROWE DZIECI-BEWCENNA WARTOŚĆ
		MT	4	MCUS - WZGÓRZE 14
			10	KRASIŃSKIEGO 20 C
			14	PRZEBUDOWA ULICY WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO
			15	PRZEBUDOWA CIĄGU PIESZEGO PROWADZĄCEGO Z PLACU ŚW. MIKOŁAJA NA UL. SIKORSKIEGO
			16	ROZBUDOWA UL. SOBIESKIEGO (UL. ŚW. TRÓJCY DO RONDA PRZY PL. ZWYCIĘSTWA)
			62	WILLA STEFFANA
			63	RENOWACJA I ADAPTACJA XVIII WIECZNEGO OBIEKTU
		G	5	WARYŃSKIEGO 4
			6	SOBIESKIEGO 2/4
			7	RYNEK 32 I PLAC ŚW. MIKOŁAJA 7
			8	RYNEK 16/SŁOWACKIEGO 1B
			17	MODERNIZACJA BUDYNKU PLAC ŚW. MIKOŁAJA 14
			18	MODERNIZACJA, PRZEBUDOWA I ADAPTACJA BUDYNKU PRZY UL. RYNEK 25 I PL. ŚW. MIKOŁAJA 12
			24	TWOJA FIRMA - TWÓJ SUKCES
		S	2	BIELSKO - BIAŁA ŁĄCZY LUDZI
			3	MIEJSKIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH
			12	MONITORING CCTV
			13	AKTYWNE PRZESTRZENIE - REWITALIZACJA TERENÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ – ETAP II
			23	WILLA SIXTA: GB BWA
			25	ZINTEGROWANA ANIMACJA SPOŁECZNA W BIELSKU-BIAŁEJ
			37	ZACHOWAJMY PRZESZŁOŚĆ, ABY UBOGACIĆ PRZYSZŁOŚĆ - MUZEUM DIECEZJALNE
			38	PLACE ZABAW W ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ
			44	UTWORZENIE CENTRUM ANIMACJI TWÓRCZYCH DRACHMA
STREFA II	Złote Łany	MT	48	POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DZIAŁALNOŚCI SP.-K. KLUBU BEST (WINDA)
		G	45	REKLAMOWY RAJ
			46	RENOWACJA ZABYTKOWEJ KAPLICZKI - OŚ. LANGIEWICZA
			47	ŚCIEŻKA ZDROWIA
			49	MODELOWY PLAC ZABAW UL. ŻŁOTYCH KŁOSÓW Z INSTRUKTAŻEM
			51	PUNKT PRZEDSZKOLNY (INTEGRACYJNY) - ŻĘBOEK OS. ŻŁOTE ŁANY
			59	KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ ŻŁOTE ŁANY
POZA OBSZAREM REWITALIZACJI	Biała Krakowska	S	38	PLACE ZABAW W ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ
	Bielsko Południe	MT	1	PLAC ZABAW OSIEDLE GRAŻYNY

STREFA OBSZARU REWITALIZACJI	OSIEDLE	TYP PROJEKTU	NR PROJEKTU	NAZWA PROJEKTU
ACJI		S	13	AKTYWNE PRZESTRZENIE - REWITALIZACJA TERENÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ – ETAP II
			38	PLACE ZABAW W ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ
	Karpackie	G	43	TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW - ZASÓB KSM, JEDN. A1, B1 I GIEWONT
		S	40	SKWER PLAC ZABAW DLA DZIECI, JEDNOSTKA B OSIEDLE KARPACKIE
			50	BOISKO WIELOFUNKCYJNE OS. KARPACKIE JEDNOSTKA B
	Leszczyny	G	58	MIASTECZKO INNOWACJI W GEMINI PARK
		S	27	ROZWÓJ MIESZKALNICTWA SOCJALNEGO I CHRONIONEGO W BIELSKU-BIAŁEJ
			38	PLACE ZABAW W ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ
	Grunwaldzkie	G	36	INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ, REHABILITACJI I PROFIL.
		S	13	AKTYWNE PRZESTRZENIE - REWITALIZACJA TERENÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ – ETAP II
			35	CENTRUM KULTURY I NAUKI LEONARDO
			21	AKTYWNY SENIOR - ROZBUDOWA JADALNI WRAZ Z NADBUDOWĄ W DPS
	Słoneczne	s	13	AKTYWNE PRZESTRZENIE - REWITALIZACJA TERENÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ – ETAP II
			38	PLACE ZABAW W ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ
	Straconka	s	42	OŚRODEK REKREACJI KONNEJ
	Kopernika	S	27	ROZWÓJ MIESZKALNICTWA SOCJALNEGO I CHRONIONEGO W BIELSKU-BIAŁEJ

Tabela 18: Komplementarność projektów – zestawy projektów wg stref i osiedl, w których przewiduje się ich realizację - niektóre projekty będą realizowane w kilku osiedlach, również poza obszarem rewitalizacji (opracowanie własne).

Rysunek 10: Komplementarność projektów –równoważony rozkład przestrzenny wg typu projektu rewitalizacyjnego (opracowanie własne)

Mechanizm zapewnienia komplementarności projektów PROM zakłada, że realizacja projektów będzie koordynowana przez Operatora programu. Skala potencjalnych komplikacji organizacyjnych-wzajemnych relacji przestrzennych, problemowych, proceduralno-instytucjonalnych oraz finansowych wskazuje, że w celu zmaksymalizowania komplementarności projektów należy skoncentrować koordynację działań rewitalizacyjnych w jednym miejscu.

W ten sposób zapewniamy również możliwość efektywnego monitoringu przebiegu wdrażania projektów rewitalizacyjnych. Koordynację taką można przeprowadzać bądź to poprzez dedykowane rewitalizacji elementy struktury organizacyjnej urzędu, bądź poprzez zależny podmiot zewnętrzny. Zarówno w jednej, jak i w drugim wariancie organizacyjnym jednostka ta musi zostać wyposażona w narzędzia i kompetencje pozwalające na działania koordynujące realizację projektów oraz zapewnienie niezbędnych przepływów informacji pomiędzy wszystkimi interesariuszami.

Komplementarność projektów zapewni bieżąca koordynacja ich wdrażania, przez specjalny zespół: *Zespół Zadaniowy do zakończenia prac nad aktualizacją „Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020” oraz jego koordynowania i monitorowania w latach 2015-2021.* Zespół [dalej nazywany ZZ], został powołany 17 grudnia 2014r. przez Prezydenta m. Bielska-Białej, zarządzeniem Nr ON.0050.13.2014.RO. W skład zespołu, któremu przewodniczy zastępca Prezydenta, wchodzi 9 osób. Zadania ZZ, określone w par.3 w/w zarządzenia, obejmują, między innymi - współpracę z partnerami wewnętrznymi i zewnętrznymi PROM.

Komplementarność wdrażanych projektów zapewniono poprzez odpowiednią metodykę prac programowych, skoncentrowaną na wypracowaniu wzajemnie do siebie „dopasowanych” projektów. Pierwszy etap prac nad PROM 2014-2020 (prowadzony w 2013r.) określił pożądane działania, które podejmą próbę rozwiązania konkretnego problemu, wypełnienia deficytu czy luki – zdiagnozowanej, odczuwalnej i dotyczącej społeczności obszarów zdegradowanych w Bielsku-Białej. Dwa zaproponowane priorytety (najbardziej zdegradowane osiedla), pozwoliły skupić się w programowaniu na tych dwóch osiedlach, nie zapominając przy tym, że w Bielsku-Białej istnieją inne, zdegradowane przestrzenie, których wykorzystanie, zagospodarowanie i ożywienie może mieć korzystny wpływ na sytuację społeczności Śródmieścia-Bielska i osiedla Złote Łany.

Uzgodniono, że pożądane są projekty, i pomysły na projekty, (które zbierano w pierwszej fazie programowania), mające szanse na przyciągnięcie i powiązanie w „wiązkę”, z kilkoma innymi projektami, wzajemnie się uzupełniającymi. Zgłoszono różne pomysły, w tym, np.: na wyjście z pomocą dzieciom, zaoferowanie im placu zabaw by bawiąc się poza domem, miały szansę na socjalizację (uspołecznienie) i nabrały umiejętności nawiązywania kontaktów. Zgłoszono również inne projekty, które stanowiły rodzaj oferty, z zamiarem ich realizacji a równocześnie pozyskania partnerów sektora prywatnego, dla uzupełnienia (wzbogacenie, rozwinięcia) działań rewitalizacyjnych. Rozpropagowaniu takiego paradygmatu prowadzenia rewitalizacji, a przede wszystkim pozyskaniu partnerów z sektora prywatnego służył proces otwartego programowania (zaproszenie do zgłaszania projektów) oraz konsultacje roboczej wersji PROM. Konsultacje te miały formułę, która umożliwiała potencjalnym projektodawcom wstępne przedstawienie pomysłów, dyskusje nad ich uwarunkowaniami realizacyjnymi, pomoc w przygotowaniu „Karty zgłoszenia projektu”. Wielokrotnie zaznaczano w czasie dyskusji oraz w informacjach dostępnych na stronie internetowej dedykowanej PROM 2014-2020, że pożądani są pomysłodawcy i projektodawcy, którzy chcą dodać od siebie, rozwinąć istniejące projekty, rozszerzając teraz planowane rezultaty, o inne

możliwie różnorodne formy oddziaływania i walki z kryzysem, według przedstawionej diagnozy i przestrzennego rozkładu zjawisk kryzysowych (degradacji), jakie scharakteryzowano w części II PROM. Podobną konwencję otwartego programowania przyjęto w drugiej fazie prac nad PROM 2014-2020 (którą rozpoczęto wiosną 2015r.), i skoncentrowano na pozyskaniu dobrych projektów uzupełniających - komplementarnych wobec pakietu projektów już realizowanych ramach programu rewitalizacji obszarów miejskich w Bielsku-Białej.

Sugestie działań, które uznano za użyteczne – warte rozwinięcia – oraz projekty kontynuowane, z opisem i charakterystyką zadań (jako inspirację lub wskazówkę), można było znaleźć w publicznie dostępnych materiałach, na stronie internetowej Urzędu Miasta [http://um.bielsko.pl/strona-3739-maj_2015r_wznowienie_prac_nad.html]. W rezultacie opisanej tutaj, I i II fazy prac nad PROM, zakres planowanych działań rewitalizacyjnych został rozwinięty, w sumie, do 127 przedsięwzięć rewitalizacyjnych: sektor publiczny zaproponował łącznie 65 projektów i pomysłów a partnerzy z sektora prywatnego zdecydowali o zgłoszeniu 62 pomysłów - przyszłych ewentualnych projektów. Wszystkie zgłoszone propozycje, zarówno opracowane projekty jak również pomysły-sugestie przyszłych ewentualnych projektów, były przedmiotem dyskusji kilkusobowego zespołu oceniającego, zostały również ocenione pod względem merytorycznym (I faza prac nad PROM). Projekty uzupełniające, których nabór przeprowadzono w 2015r. były przedmiotem oceny merytorycznej jak również oceny pod kątem wykonalności i komplementarności (II faza prac nad PROM). Projektodawcy zostali zobligowani do wskazania (wyboru) oraz uzasadnienia, który z realizowanych już projektów zamierzają wzbogacić dopełnić lub rozwinąć, oraz dlaczego.

Wzajemne relacje przyczynowo - skutkowe pomiędzy zgłoszonymi projektami, jak również koncentracja przestrzenna i problemowa projektów były analizowane (zob.: fot. 2), a wnioski, – jako sugestie dokonania modyfikacji (rozwinięcia zakresu projektu albo innych pożądaných zmian) - kierowano wprost do projektodawców, równolegle modyfikując robocze ustalenia PROM. W ten sposób - metodą iteracji – uzyskano końcowy kształt programu, który ostatecznie, w pierwszej fazie prac złożono z 42 projektów, (z czego: 22 realizował sektor publiczny a 20 sektor prywatny). W drugiej fazie prac nad PROM program został rozbudowany - złożono go w sumie z 65 projektów, (z czego: 34 realizuje sektor publiczny a 31 podmioty z sektora prywatnego).

Fot. 2: Dokumentacja analizy przestrzennej zgłoszonych projektów i pomysłów na projekty (niebieskie: sektor prywatny, pomarańczowe sektor publiczny)

2. Indykatywne ramy finansowe

Poniżej przedstawiono w zestawieniu tabelarycznym informacje na temat planowanego sposobu finansowania projektów, które składają się na PROM. Zestawienie obejmuje informację o całkowitym koszcie danego projektu oraz strukturze źródeł finansowania, w rozbiu na: środki własne podmiotu realizującego projekt, środki pochodzące z kredytu lub pożyczki, środki pochodzące z funduszy UE (bezzwrotne albo zwrotne) oraz inne środki – darowizny, finansowy ekwiwalent wkładu pracy wolontariuszy. Informacje ujęte w indykatywnych ramach finansowych PROM pochodzą od projektodawców. Sposób oszacowania kosztów projektu oraz zakres zadań, które przewiduje finansowy plan danego projektu rewitalizacyjnego zostały opisane w cz.III.1 PROM.

Każdy projektodawca buduje samodzielnie podstawy finansowania projektu, korzystając ze środków własnych oraz środków zewnętrznych, zwrotnych i bezzwrotnych, w tym przede wszystkim ze środków pomocowych UE. Działania związane z promocją, konsultacje społeczne, raportowania i udostępnianie informacji na temat realizacji PROM finansowane są ze środków publicznych, przy ewentualnej partycypacji partnerów prywatnych. PROM nie jest programem gminnym (miejskim) z własnym budżetem, tym samym nie jest samoistnym źródłem pomocy finansowej dla partnerów zewnętrznych tego programu.

Nazwa projektu	Numer projektu	Koszt całkowity	Środki projektodawcy	Kredyt Pożyczka	Środki UE	Darowizna Wolontariat
PLAC ZABAW OSIEDLE GRAŻYNY	1	162000,00	162000,00	0,00	0,00	0,00
BIELSKO - BIAŁA ŁĄCZY LUDZI	2	1536638,00	230495,70	0,00	1306142,30	0,00
MIEJSKIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH	3	4235294,00	635294,10	0,00	3599999,90	0,00
MCUS - WZGÓRZE 14	4	5635000,00	1125000,00	0,00	4510000,00	0,00
WARYŃSKIEGO 4	5	723000,00	723000,00	0,00	0,00	0,00
SOBIESKIEGO 2/4	6	4246000,00	4246000,00	0,00	0,00	0,00
RYNEK 32 I PLAC ŚW. MIKOŁAJA 7	7	6171000,00	6171000,00	0,00	0,00	0,00
RYNEK 16/SŁOWACKIEGO 1B	8	7790000,00	7790000,00	0,00	0,00	0,00
SOBIESKIEGO 13	9	1420000,00	1420000,00	0,00	0,00	0,00
KRASIŃSKIEGO 20 C	10	2246000,00	2246000,00	0,00	0,00	0,00
SOBIESKIEGO 19	11	440000,00	440000,00	0,00	0,00	0,00
MONITORING CCTV	12	1380000,00	1380000,00	0,00	0,00	0,00
AKTYWNE PRZESTRZENIE - REWITALIZACJA TERENÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ – ETAP II	13	1440000,00	215704,00	0,00	1224296,00	0,00
PRZEBUDOWA ULICY WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO	14	1000000,00	724000,00	0,00	276000,00	0,00
PRZEBUDOWA CIĄGU PIESZEGO PROWADZĄCEGO Z PLACU ŚW. MIKOŁAJA	15	200000,00	30000,00	0,00	170000,00	0,00

Nazwa projektu	Numer projektu	Koszt całkowity	Środki projektodawcy	Kredyt Pożyczka	Środki UE	Darowizna Wolontariat
NA UL. SIKORSKIEGO						
ROZBUDOWA UL. SOBIESKIEGO (UL. ŚW. TRÓJCY DO RONDA PRZY PL. ZWYCIĘSTWA)	16	7000000,00	6150000,00	0,00	850000,00	0,00
MODERNIZACJA BUDYNKU PLAC ŚW. MIKOŁAJA 14	17	1163000,00	1163000,00	0,00	0,00	0,00
MODERNIZACJA, PRZEBUDOWA I ADAPTACJA BUDYNKU PRZY UL. RYNEK 25 I PL. ŚW. MIKOŁAJA 12	18	3235000,00	3235000,00	0,00	0,00	0,00
AKTYWNE WSPARCIE	19	2500000,00	375000,00	0,00	318750,00	1806250,00
BEZPIECZNE I ZDROWE DZIECI-BEZCENNA WARTOŚĆ	20	4400000,00	660000,00	748000,00	2281400,00	710600,00
AKTYWNY SENIOR - ROZBUDOWA JADALNI WRAZ Z NADBUDOWĄ W DPS	21	2000000,00	300000,00	0,00	1700000,00	0,00
WZMACNIANIE POTENCJAŁU SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH POPRZECZ KULTURĘ: BCK	22	15000000,00	8200000,00	0,00	6800000,00	0,00
WILLA SIXTA: GB BWA	23	5974702,00	2408849,00	0,00	3565853,00	0,00
TWOJA FIRMA -TWÓJ SUKCES	24	1282097,71	64104,88	0,00	1217993,83	0,00
ZINTEGROWANA ANIMACJA SPOŁECZNA W BIELSKU-BIAŁEJ	25	2676964,00	401544,60	0,00	2275419,40	0,00
TWOJE NOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE DOCENIAJ INNI	26	3335882,35	500382,35	0,00	2835500,00	0,00
ROZWÓJ MIESZKALNICTWA SOCJALNEGO I CHRONIONEGO W BIELSKU-BIAŁEJ	27	6649752,94	997462,94	0,00	5652290,00	0,00
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. 11 LISTOPADA 61	28	150000,00	150000,00	0,00	0,00	0,00
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. 11 LISTOPADA 65	29	230000,00	230000,00	0,00	0,00	0,00
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 8	30	200000,00	200000,00	0,00	0,00	0,00
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 10	31	250000,00	250000,00	0,00	0,00	0,00
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. KOMOROWICKA 15	32	150000,00	150000,00	0,00	0,00	0,00
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. ŁUKOWA 5	33	75000,00	75000,00	0,00	0,00	0,00

Nazwa projektu	Numer projektu	Koszt całkowity	Środki projektodawcy	Kredyt Pożyczka	Środki UE	Darowizna Wolontariat
REMONT ELEWACJI, DACHU – UL. WYZWOLENIA 6A	34	110000,00	110000,00	0,00	0,00	0,00
CENTRUM KULTURY I NAUKI LEONARDO	35	1950000,00	292500,00	0,00	1326000,00	331500,00
INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ, REHABILITACJI I PROFIL.	36	2155000,00	323250,00	0,00	1556987,50	274762,50
ZACHOWAJMY PRZESZŁOŚĆ, ABY UBOGACIĆ PRZYSZŁOŚĆ - MUZEUM DIECEZJALNE	37	4000000,00	800000,00	0,00	3200000,00	0,00
PLACE ZABAW W ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ	38	300000,00	20000,00	0,00	280000,00	0,00
KLUB OSIEDLOWY ŚRÓDMIEJSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ	39	250000,00	20000,00	0,00	230000,00	0,00
SKWER PLAC ZABAW DLA DZIECI, JEDNOSTKA B OSIEDLE KARPACKIE	40	450000,00	90000,00	0,00	360000,00	0,00
LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH - ŚSM	41	50000,00	5000,00	0,00	45000,00	0,00
OŚRODEK REKREACJI KONNEJ	42	3500000,00	1000000,00	0,00	1750000,00	750000,00
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW - ZASÓB KSM, JEDN. A1, B1 I GIEWONT	43	11000000,00	2200000,00	8800000,00	0,00	0,00
UTWORZENIE CENTRUM ANIMACJI TWÓRCZYCH DRACHMA	44	4500000,00	675000,00	0,00	3150000,00	675000,00
REKLAMOWY RAJ	45	160000,00	24000,00	0,00	136000,00	0,00
RENOWACJA ZABYTKOWEJ KAPLICZKI - OŚ. LANGIEWICZA	46	160000,00	24000,00	0,00	136000,00	0,00
ŚCIEŻKA ZDROWIA	47	200000,00	30000,00	0,00	170000,00	0,00
POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DZIAŁALNOŚCI SP.-K. KLUBU BEST (WINDA)	48	550000,00	82500,00	0,00	467500,00	0,00
MODELOWY PLAC ZABAW UL. ŻŁOTYCH KŁOSÓW Z INSTRUKTAŻEM	49	300000,00	45000,00	0,00	255000,00	0,00
BOISKO WIELOFUNKCYJNE OS. KARPACKIE JEDNOSTKA B	50	350000,00	350000,00	0,00	0,00	0,00
PUNKT PRZEDSZKOLNY	51	780000,00	117000,00	0,00	663000,00	0,00

Nazwa projektu	Numer projektu	Koszt całkowity	Środki projektodawcy	Kredyt Pożyczka	Środki UE	Darowizna Wolontariat
(INTEGRACYJNY) - ŻŁOBEK OS. ŻŁOTE ŁANY						
KOMPLEKSOWA RENOWACJA ZESPOŁU NIERUCHOMOŚCI „NOWE MIASTO” - D. BEFA	52	16000000,00	4800000,00	11200000,00	0,00	0,00
STWORZENIE OTWARTEJ MIEJSKIEJ PRZESTRZENI „NOWE MIASTO” -D. BEFA	53	2400000,00	720000,00	480000,00	1200000,00	0,00
UTWORZENIE MUZEUM SAMOCHODÓW ZABYTKOWYCH „NOWE MIASTO” - D. BEFA	54	5400000,00	540000,00	1620000,00	3240000,00	0,00
STWORZENIE PRZESTRZENI KULTURALNO-WYSTAWOWEJ „NOWE MIASTO”- D. BEFA	55	1800000,00	360000,00	360 000,00	1 080 000,00	0,00
PRZYGOTOWANIE STAŁEJ WYSTAWY:150 LAT DZIAŁALNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ D. BEFA	56	350000,00	70000,00	0,00	280000,00	0,00
UTWORZENIE POWIERZCHNI SPRZYJAJĄCYCH ROZWOJOWI PRZEDSIĘWZIĘĆ BIZNESOWYCH - D. BEFA	57	12000000,00	1800000,00	10200000,00	0,00	0,00
MIASTEczKO INNOWACJI W GEMINI PARK	58	220000000,00	132000000,00	360000000,00	52000000,00	0,00
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ ŻŁOTE ŁANY	59	300000,00	21000,00	0,00	259470,00	19530,00
NASZE ŻŁOTE ŁANY	60	240000,00	12000,00	0,00	216600,00	11400,00
SZCZĘŚLIWA MAMA – SPEŁNIONA MAMA	61	218620,00	10931,00	0,00	196758,00	10931,00
WILLA STEFFANA	62	4000000,00	3200000,00	0,00	8000000,00	0,00
RENOWACJA I ADAPTACJA XVIII WIECZNEGO OBIEKTU	63	1500000,00	750000,00	375000,00	375000,00	0,00
NARNIU	64	8222406,00	1233360,90	0,00	6989045,10	0,00
KORZENIE EDUKACJI	65	6324927,80	948739,17	0,00	5376188,63	0,00
RAZEM		404 418 284,80	205 723 118,64	86 583 000,00	107 522 193,66	4 589 973,50

Tabela 19: Finansowe źródła realizacji projektów – struktura i wielkość [źródło: opracowanie własne na podstawie kart projektów]

Realizacja 65 projektów zaktualizowanego PROM będzie kosztować około 404 418 284,80zł. Większość kosztów tj. 50,87% zamierzają pokryć projektodawcy, z własnych środków (205 723 118,64 zł). Pozostała część kosztów, tj. 198 695 167,16 zł zostanie sfinansowana w następujący sposób:

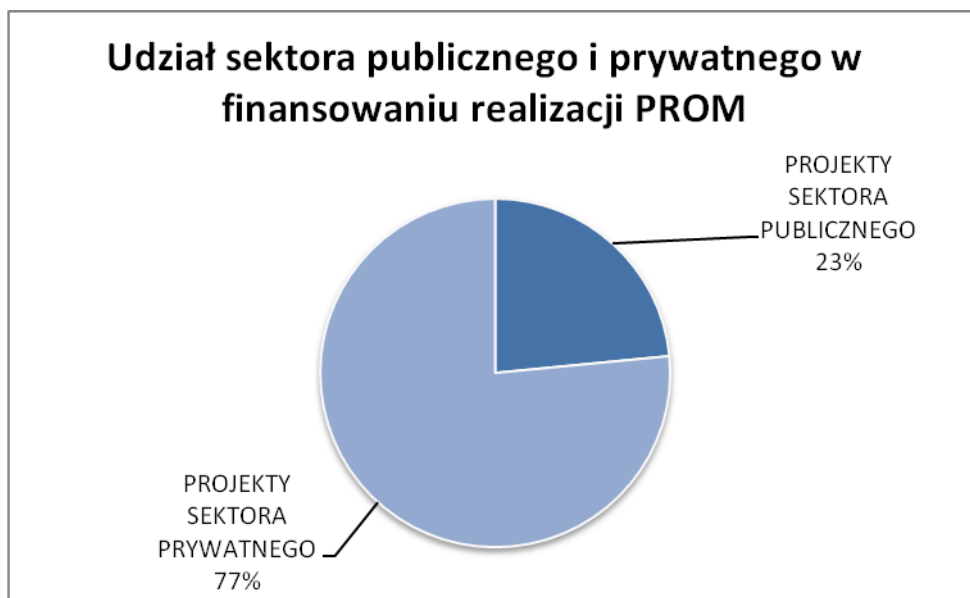
43,6% z kredytów bądź pożyczek, 54,1 % środkami Unii Europejskiej, 2,3% dzięki darowiźnie lub pracy wolontariuszy. Fundusze zewnętrzne stanowią źródło sfinansowania 49,13% planowanych wydatków, przy czym z funduszy unijnych będzie finansowanych jedynie 26,58% kosztów realizacji PROM. 38,95% środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów będzie skierowana na osiągnięcie celu C programu rewitalizacji (*Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją*), 32,3% na osiągnięcie celu B (*Aktywizacja gospodarcza obszarów rewitalizowanych ożywienie gospodarcze*), a 28,75% na realizację celu A (*rozwój infrastrukturalno – przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego – poprawa jakości życia i standardów rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na obszarze rewitalizacji*). Jak widać, planowane zaangażowanie finansowe odzwierciedla zdiagnozowany zakres zjawisk kryzysowych, oraz określony zakres potrzeb rewitalizacyjnych kierujących działania rewitalizacyjne PROM przede wszystkim w stronę sfery społecznej i aktywizacji gospodarczej.

Zestawienie projektów PROM uwzględniające podział ze względu na sektor, w którym działa projektodawca, pozwala na przedstawienie następujących indykatywnych ram finansowania, w podziale na 2 sektory: publiczny i prywatny (tabela Nr 20).

Struktura finansowania projektów:	Koszt całkowity projektów	Środki projektodawców	Kredyty lub pożyczki	Środki UE	Darowizny lub wolontariat
SEKTOR	Zł				
PUBLICZNY (34 projekty)	95 007 331,00	53 158 837,57	748 000,00	38 583 644,43	2 516 850,00
PRYWATNY (31 projektów)	309 410 953,80	152 564 281,07	85 835 000,00	68 938 549,23	2 073 123,50
RAZEM	404 418 284,80	205 723 118,64	86 583 000,00	107 522 193,66	4 589 973,50

Tabela 20: Struktura finansowania PROM, ze względu na sektor (opracowanie własne).

Planuje się, że dla projektów sektora publicznego środki UE stanowią mają źródło pokrycia 40,61% kosztów ich realizacji. Natomiast dla projektów sektora prywatnego wskaźnik ten wynosi 22,28%. Strukturę kosztów realizacji PROM, z punktu widzenia nakładów obu sektorów pokazuje poniższy wykres.

Ryc. 1: Struktura kosztów realizacji PROM, z punktu widzenia nakładów obu sektorów (opracowanie własne).

Przeciętna wartość jednego projektu rewitalizacyjnego, zaplanowanego przez sektor publiczny wynosi ok. 2,8mln zł, a przeciętna wartość projektu zaplanowanego przez sektor prywatny to ok. 10mln zł.

3. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Zgodnie z zasadą partycypacji udział wszystkich grup zainteresowanych włączeniem się w proces rewitalizacji jest bardzo pożądanym na każdym etapie realizacji działań zaplanowanych w PROM. Skuteczność rewitalizacji zależy przede wszystkim od ich aktywności i zaangażowania. Pozwala to na budowanie pozytywnych relacji między interesariuszami, którzy działania te traktują jako wspólne dobro. Tak planowane działania stają się wówczas spójne z oczekiwaniami i potrzebami przede wszystkim mieszkańców tego obszaru.

Aby w sposób skuteczny i efektywny zapewnić udział interesariuszy i zachęcić ich do włączenia w proces rewitalizacji, przewiduje się różne rodzaje działań. Zakres i zastosowane techniki odpowiadają lokalnym uwarunkowaniom i z doświadczenia miasta w tym zakresie wynika, że są one dobrze odbierane. Aby skutecznie dotrzeć do wszystkich potencjalnych interesariuszy podczas prac nad aktualizacją PROM wykorzystano szeroki wachlarz kanałów dystrybucji informacji. Były to m.in.: bieżące informacje na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej, plakaty na tablicach ogłoszeń, plakaty w Inkubatorze Społecznej Przedsiębiorczości, newsletter do organizacji pozarządowych, bezpośrednie informacje do Kościołów i związków wyznaniowych, szkół i uczelni, instytucji służby zdrowia, spółdzielni mieszkaniowych, zarządców wspólnot mieszkaniowych, przedstawicieli Rad Osiedli.

Aby interesariusze czynnie mogli włączyć się w planowanie rewitalizacji zostały zorganizowane specjalne spotkania dla przedsiębiorców, organizacji pozarządowych. Projektodawcom dano możliwość skorzystania z pomocy eksperta ds. rewitalizacji w zakresie opracowania /dopracowania planowanych projektów rewitalizacyjnych (szczegółowo zostało to opisane w Aneksie pkt. V.2).

Aby ułatwić interesariuszom czynny udział w procesie rewitalizacji (od samego początku prowadzenia procesu rewitalizacji) umiejscowiono siedzibę operatora Programu rewitalizacji – Biuro Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Rewitalizacji na tym obszarze. Jest to miejsce gdzie każdy zainteresowany działaniami rewitalizacyjnymi w Bielsku-Białej może przyjść i uzyskać pełną informację o tym procesie, jego postępie, wnieść swoje uwagi, skonsultować planowany na tym obszarze swój projekt, itp. Miejsce to jest również pozytywnie odbierane przez mieszkańców tego obszaru – adresatów procesu rewitalizacji.

W konsekwencji tego na lata 2014-2020 zaplanowano następujące działania:

- Kontynuowanie dotychczasowej formy komunikacji poprzez stronę internetową urzędu w portal (podstronę) poświęconą rewitalizacji w Bielsku-Białej, będąca kompendium wiedzy o działaniach rewitalizacyjnych prowadzonych w Bielsku-Białej, programie rewitalizacji oraz postępach w jego wdrażaniu.

- Kontynuowanie działalności i utrzymanie biura Operatora Programu na obszarze rewitalizacji, gdyż ułatwia to bezpośredni kontakt z interesariuszami i daje możliwość wypowiedzenia się im na etapie prowadzenia i oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych.
- Na stronie zawarte będą dane kontaktowe do osób prowadzących poszczególne projekty, bieżące informacje o postępie prac, wydarzeniach związanych z projektami itp. Umożliwi to włączenie się w działania projektowe zainteresowanych mieszkańców, przedsiębiorców i grup aktywnych, wymianę informacji czy opinii. Taka platforma stwarza również możliwość monitorowania projektów, a przez to monitorowania postępu we wdrażaniu PROM. Pozwoli to również na nawiązanie ewentualnych partnerstw, które są bardzo pożądane gdyż zwiększają efektywność Programu
- W regularnych odstępach czasu (raz do roku) publikowany będzie raport ze stanu realizacji (wdrożenia) PROM.
- Spotkania, co najmniej z częstotliwością dostosowaną do publikowanego raportu, pokazujące postęp we wdrażaniu PROM oraz kierunki (potrzeby) działań rewitalizacyjnych – nowych projektów. W programie spotkań, za każdym razem, będzie prezentacja raportu oraz dyskusja, omówienie zakresu nowych projektów rewitalizacyjnych bądź warsztaty, (których celem będzie dopracowanie nowych projektów rewitalizacyjnych). W trakcie warsztatów interesariusze będą mogli także zasięgać porad, co do już podjętych działań bądź skonsultować nowe pomysły. Pozwoli to na wspólne wypracowanie pożądanych rozwiązań.
- Cykliczna prezentacja działań rewitalizacyjnych w mediach.

4. System wdrażania programu rewitalizacji

Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020 (PROM), zainicjowany i prowadzony przez samorząd miasta, będzie wdrażany w taki sam sposób jak dotychczas, ponieważ jest akceptowany i przynosi oczekiwane przez mieszkańców rezultaty (Zob.: wyniki ankiety [2013], opublikowane w *Opracowaniu*).

Koordinację wdrażania programu zapewnia specjalny zespół: *Zespół Zadaniowy do zakończenia prac nad aktualizacją „Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020” oraz jego koordynowania i monitorowania w latach 2015-2021*. Jak podano wcześniej, zespół [dalej nazywany ZZ], został powołany 17 grudnia 2014r. przez Prezydenta m. Bielska-Białej, zarządzeniem Nr ON.0050.13.2014.RO. W skład ZZ, któremu przewodniczy zastępca Prezydenta, wchodzi 9 osób. Zadania ZZ, określone w par.3 w/w zarządzenia, obejmują, między innymi: identyfikację problemów i pozyskiwanie partnerów do realizacji programu, współpracę z partnerami wewnętrznymi i zewnętrznymi PROM itp. Takie podejście pozwala interesariuszom na wspólne wypracowanie kompleksowych/zintegrowanych projektów /działań rewitalizacyjnych, które będą prowadziły do ożywienia obszaru rewitalizacji.

Program będzie realizowany z uwzględnieniem zasad partnerstwa i partycypacji społecznej. Poszczególne grupy interesariuszy są równoprawnymi uczestnikami procesu rewitalizacji na etapie planowania, wdrażania i monitorowania Programu. Wspólnie przygotowany Program będzie wykorzystany w realizacji przyszłych przedsięwzięć z niego wynikających. Kolejnym interesariuszom planującym działania na tym obszarze wyznaczy pożądane kierunki działań

wpisujące się w wizję wyprowadzenia obszaru ze stanu kryzysowego. Ponadto projektodawcom planującym ubieganie się o środki z funduszy UE pozwoli na pokazanie, że ich zamierzenia są potrzebne, wpisują się w wizję rozwoju miasta, realizują cele dokumentów strategicznych miasta, w tym przyczyniają się do osiągnięcia celów Programu rewitalizacji, a tym samym całego procesu mającego na celu ożywienie zdegradowanych obszarów miejskich.

Program będzie wdrażany poprzez realizację projektów przez dwa typy podmiotów:

- podmioty wykonawcze – interesariusze/projektodawcy, m. in: jednostki sektora publicznego jak i prywatnego, zgłaszające projekt do PROM i realizujące je (w szczególności w zakresie ich wdrażania/wykonania - przygotowania, finansowania, rozliczenia, monitorowania),
- podmiot zarządzający – Prezydent Miasta Bielska-Białej, w imieniu, którego działać będzie zapewne Operator Programu.

Tak jak dotychczas rolę Operatora dla Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku – Białej na lata 2014 – 2020 pełnić będzie Biuro ds. Rewitalizacji Obszarów Miejskich. Do zakresu działań Operatora Programu należy również monitorowanie - przyjmowanie i weryfikacja „Kart zgłoszenia projektu” w zakresie ich zgodności z celami określonymi w Programie, raportowanie, robocza ocena osiągnięć Programu, prowadzenie działań promocyjnych, m.in. udostępnianie i upowszechnianie informacji o PROM i projektach, w tym o korzyściach wynikających z umieszczenia w nim konkretnych projektów, prowadzenie konsultacji społecznych oraz publikacja informacji na temat realizacji Programu, kontakty z uczestnikami Programu oraz pozyskiwanie nowych partnerów do Programu. Biuro ds. Rewitalizacji Obszarów Miejskich już od 2001 jest zlokalizowane na terenie bielskiej Starówki – w I strefie obszaru rewitalizacji, dzięki czemu jest łatwo dostępne dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego oraz dla innych zainteresowanych realizacją działań w obszarze rewitalizacji. Doświadczenia związane z wdrażaniem programu rewitalizacji wskazują, że ta lokalizacja biura spełnia swoje zadania i jest już rozpoznawalna przez mieszkańców, dlatego miasto planuje utrzymanie lokalizacji biura na bielskiej Starówce.

Wdrażanie PROM – programu zbudowanego z projektów sektora publicznego i prywatnego wymaga dobrej komunikacji społecznej. Podczas realizacji PROM będzie wdrażana otwarta polityka informacyjna. Zakłada ona informowanie społeczności lokalnej o obszarach dysfunkcyjnych miasta, które będą rewitalizowane, o założeniach Programu, o zgłoszonych projektach, a także o postępach we wdrażaniu poszczególnych projektów i osiągniętych efektach.

Komunikacja ma zapewnić wszystkim partnerom PROM 2014-2020 dostęp do pełnej informacji o programie, pobudzić społeczność do wyrażania własnych opinii oraz nawiązać współpracę z partnerami planującymi udział w procesie rewitalizacji. Budowanie takich partnerstw pozwala w naturalny sposób na wyłonienie lokalnych liderów, którzy skupiają wokół siebie społeczności lokalne i pozwalają zaakceptować zmiany (pomagają w budowaniu zaufania społeczności) wywołane procesem rewitalizacji.

W procesie komunikacji społecznej Operator zapewni powszechny dostęp do informacji w sprawie możliwości włączenia się w proces rewitalizacji między innymi poprzez redagowanie serwisu poświęconego zagadnieniom rewitalizacji w Bielsku-Białej zamieszczonego w specjalnej zakładce umieszczonej na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej.

Komunikacja społeczna w sprawach realizacji PROM 2014-2020 jest warunkiem dalszego uspołeczniania rewitalizacji, trwałego zaangażowania już pozyskanych partnerów, ugruntowania przychylnego nastawienia do programu i właściwego reagowania na problemy i konflikty. Podstawowym warunkiem partycypacji społecznej jest zapewnienie dostępu do rzetelnej informacji (aktualnej, pełnej, zrozumiałej), zarówno na temat rewitalizacji obszarów kryzysowych Bielska-Białej jak również na temat form i sposobu komunikowania się, prowadzenia dialogu społecznego w sprawach dotyczących PROM.

Komunikacja społeczna w sprawach realizacji PROM 2014-2020, powinna przebiegać z wykorzystaniem kanałów informacyjnych utworzonych na potrzeby prac na aktualizację tego programu:

1. Wyodrębniona, specjalna pod-strona internetowa Urzędu Miejskiego, oznaczona logiem Programu.
2. Informacje w dwutygodniku „W Bielsku-Białej” i tablicach ogłoszeń w budynkach Urzędu Miejskiego.
3. Informacje dostępne w Biurze ds. Rewitalizacji Obszarów Miejskich.

Oprócz tego rekomendowane jest:

1. Redagowanie i udostępnianie cyklicznego biuletynu elektronicznego (newsletter), który byłby dostarczany subskrybentom zarejestrowanym poprzez pod-stronę internetową, raz na kwartał.
2. Kontynuowanie, rozpoczętych w trakcie prac nad aktualizacją, badań sondażowych drogą elektroniczną, umożliwiających wyrażanie opinii w sprawach dotyczących bieżących działań w ramach programu rewitalizacji.
3. Kontynuowanie spotkań zapoczątkowanych w trakcie prac nad aktualizacją programu i w celu prezentacji informacji o bieżących pracach, jak i konsultacji społecznej spraw organizacyjnych związanych z podejmowaniem przygotowań i realizacji kolejnych projektów; celem spotkań będzie również umożliwienie budowania sąsiedzkich lub lokalnych partnerstw, integrowanie wokół spraw związanych z realizacją PROM 2014-2020 i zbieranie opinii na temat jego realizacji.
4. Przygotowywanie i publiczne udostępnianie Raportów na temat realizacji PROM 2014-2020, obejmującego rezultaty monitoringu, ocenę realizacji Programu.

Zarządzeniem Prezydenta Miasta z dnia 7 marca 2016 r. został powołany zespół zadaniowy do prac nad przygotowaniem rekomendacji w/s przystąpienia Miasta Bielska-Białej do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Zespół zajmie się m.in. przygotowaniem rekomendacji dotyczących ewentualnego przystąpienia Miasta Bielska-Białej do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji zgodnie z ustawą o rewitalizacji.

Powyższe działania wskazują na plany miasta związane z zachowaniem ciągłości i kontynuacji procesu rewitalizacji w mieście.

5. System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

Zgodnie z treścią zarządzenia Nr ON.0050.13.2014.RO. Prezydenta m. Bielska-Białej, podjętym w dniu 17 grudnia 2014r. i powołującym specjalny zespół: *Zespół Zadaniowy do zakończenia prac nad aktualizacją „Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020” oraz jego koordynowania i monitorowania w latach 2015-2021.* – monitorowanie PROM w lata 2015-2021 leży w gestii tego zespołu [dalej zwanym ZZ].

Zgodnie z powołanym wyżej zarządzeniem, ZZ odpowiada za gromadzenie, dostarczanie i analizowanie danych, diagnozę i identyfikację aktualnych zagadnień, opiniowanie sprawozdań z realizacji programu, ewaluacyjnych i innych opracowań związanych z realizacją PROM.

Monitorowanie odbywać się będzie poprzez badanie osiągnięć PROM, w tym efektów rzeczowych projektów - stanu zaawansowania realizacji projektów ujętych w programie. Etap monitoringu Programu również prowadzony będzie zgodnie z zasadą partnerstwa - w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy.

W procesie monitorowania i sprawozdawczości włączone zostaną wydziały merytoryczne Urzędu Miejskiego i jednostki im podległe oraz wszystkie podmioty, których zadania umieszczone zostały w PROM. Monitorowanie realizacji projektów PROM 2014-2020 w okresach rocznych, odbywać się będzie w oparciu o kwestionariusz - „Kartę sprawozdania”, dostarczany przez projektodawcę do Operatora drogą elektroniczną. Niedostarczenie „Karty sprawozdania” będzie równoznaczne z deklaracją, że projekt w danym roku nie był realizowany. „Karty sprawozdań” za ubiegły rok należy złożyć do końca stycznia roku następnego.

Projektodawca składając „Kartę zgłoszenia projektu” zobowiązuje się do przekazywania Operatorowi Programu wszystkich informacji dotyczących rozpoczęcia, przebiegu realizacji i ewentualnych zmian w projekcie oraz umożliwienia przeprowadzenia wizji lokalnej w miejscu realizacji Projektu.

Coroczne sprawozdanie dotyczące realizacji Programu zostaną zamieszczane na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej. Sprawozdania z realizacji PROM 2014 – 2020, w cyklach dwuletnich, przedkładane będą przez Operatora Prezydentowi Miasta, a następnie po akceptacji Prezydenta Miasta, sprawozdania przedkładane będą Radzie Miejskiej.

Sprawozdanie z całości realizacji programu za lata 2014 – 2020 Operator Programu opracuje do 30 czerwca 2021 roku. Podsumowanie i ocena realizacji Programu będzie się odbywać poprzez opracowanie, co najmniej:

- Oceny średniookresowej - w terminie do 30 czerwca 2018 roku,
- Oceny końcowej – w terminie do 30 czerwca 2021 roku (łącznie ze sprawozdaniem z całości realizacji Programu).

Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020 ma formułę otwartą, to znaczy, że w przypadku zaistnienia uzasadnionej potrzeby, nieprzewidzianych okoliczności

zewnątrznych, zmian prawnych itp. będzie on aktualizowany. Opracowanie kolejnych aktualizacji i realizacja PROM 2014-2020 będzie się odbywać z zachowaniem partnerstwa na etapie przygotowania, wdrażania i oceny Programu, przy uwzględnieniu konieczności pogłębiania uspołecznienia procesu rewitalizacji.

W razie potrzeby dokonania aktualizacji Programu ZZ ustali kryteria tej aktualizacji, które zostaną podane do publicznej wiadomości, tak aby wszyscy interesariusze mogli się z nim zapoznać i włączyć aktywnie w ten proces. Szczegółowe zasady aktualizacji Programu będą publikowane na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej.

Aktualizacja w zakresie diagnozy stanu obszaru rewitalizacji dokonywana będzie nie rzadziej niż raz na 3 lata.

Monitorowanie osiągnięć programu (oddziaływania PROM) odbywać się będzie z wykorzystaniem dwóch metod opisanych w tym rozdziale (z uwzględnieniem ewentualnych wytycznych IZ RPO WSL 2014-2020): metodą analizy jakościowej oraz metodą analizy wskaźnikowej.

MONITOROWANIE METODĄ ANALIZY JAKOŚCIOWEJ

Monitorowanie realizacji i rezultatów zaktualizowanego PROM 2014-2020 metodą jakościową objąć powinno różne płaszczyzny działań, których zestawienie umożliwia pełną ocenę efektów działań rewitalizacyjnych

1. Monitorowanie odbioru społecznego PROM 2014-2020, które może być prowadzone za pomocą instrumentów badania opinii społecznej, przede wszystkim w dwóch osiedlach priorytetowych: Bielsko Śródmieście i Złote Łany), gdzie wskazane byłoby przeprowadzać badanie – sondaż kwestionariuszowy prowadzony przez ankietera (zawierający pytania, które skierowano w czasie badania opublikowanego w *Opracowaniu*), jak i w grupach nieobjętych wprost działaniami programu, które można badać, stosując sondaż internetowy.

2. Monitorowanie zmian w fizjonomii obszaru rewitalizacji, poprzez wprowadzenie systematycznego dokumentowania i oceny zmian, uzyskiwanych dzięki PROM, w oparciu o technikę fotograficznej dokumentacji stanu zagospodarowania terenu, zachowania społeczności lokalnej, stanu obiektów i zjawisk społecznych w obszarach zdegradowanych (szczególnie w obszarze rewitalizacji: Strefa I i II), a w miarę możliwości również w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Dokumentacja taka może być prowadzona w oparciu o siatkę *spotów* dokumentacyjnych (tj. miejsc z których wykonywany będzie zapis wizualny, z określeniem kierunku i podstawowych parametrów zapisu). Siatka objąć może *spoty*, pozwalające na dokumentowanie zmian tj. rezultatów programu rewitalizacji jak również ogólnego wizerunku – fizjonomii obszarów kryzysowych. Ocena osiągnięć procesu rewitalizacji, na podstawie regularnie wykonywanej dokumentacji zmian, zachodzących w jakości i sposobie użytkowania przestrzeni publicznych w osiedlach najbardziej zdegradowanych, jest uznaną metodą opartą na relacji zależności, która zachodzi pomiędzy obecnością i aktywnością ludzi w przestrzeniach publicznych (place, skwery, chodniki, place zabaw), a osiąganym efektem ożywienia zdegradowanych obszarów miast. Fotograficzny obraz zmian pozwala dobrze uchwycić osiągnięcia programu, bardzo prostymi środkami, które dają materiał łatwy do interpretacji – analizy porównawczej: widać jak było przed i jakie zmiany zaszły, również wskutek wdrożenia programu.

Ogólne wytyczne dla siatki oraz sposobu prowadzenia monitoringu fizjonomicznego:

- Podstawowe punkty siatki to miejsca vis a vis każdego z obiektów/nieruchomości, które stanowią przedmiot projektu PROM.
- Uzupełniające punkty siatki to wybrane przez Operatora programu miejsca charakterystyczne dla dwóch osiedli Śródmieście – Bielsko i Złote Łany (przestrzenie publiczne).

- Dokumentacja fotograficzna zmian powinna być prowadzona w kolorze, najlepiej z użyciem obiektywu szerokokątnego, i z wysokości ok. 165cm (kąt widzenia dorosłej osoby, poruszającej się pieszo).
- Dokumentację z punktów podstawowych należy wykonać przed rozpoczęciem projektów, a następnie kontynuować z tego samego miejsca i w podobnych warunkach, co dwa lata.
- Dokumentację w punktach uzupełniających należy wykonać w ciągu roku od rozpoczęcia realizacji PROM 2014-2020 i prowadzić systematycznie, co 3 lata, w tych samych porach roku (najlepiej w maju, czerwcu lub w pierwszej połowie września), w tych samych dniach tygodnia (dni robocze) i w podobnej porze dnia (najlepiej po południu).

Fot. 3: Przykład monitoringu wizyjnego – przekształcenia Rynku, na zdjęciach lotniczych p. Wojciecha Gorgolewskiego: przed renowacją, w trakcie i po renowacji (źródło: Bielsko-Biała z lotu ptaka. Lata lecą. Wydawca Agencja Reklamowa Promix). Na zdjęciu pokazującym Rynek przed renowacją widać bardzo niewielu ludzi, natomiast zdjęcie pokazujące Rynek po renowacji pozwala zobaczyć, że to miejsce jest licznie przez ludzi odwiedzane – faktycznie ożywione.

MONITOROWANIE METODĄ ANALIZY ILOŚCIOWEJ

Operator PROM zamierza monitorować rezultaty wdrażania programu (osiągnięcia programu) za pomocą następującego zestawu wskaźników, których wartość będzie wyliczana na podstawie zbieranych w tym celu i aktualnych danych dla obszaru rewitalizacji (tj. dla 8 osiedli Bielska – Białej, składających się na obszar rewitalizacji)⁸:

- liczba wybudowanych/przebudowanych budynków [n/d],
- powierzchnia zrewitalizowanych obszarów przeznaczonych na cele związane z integracją społeczną i inne cele związane z rewitalizacją [n/d],
- przedsiębiorczość na obszarze rewitalizowanym (tj. ilość podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców obszaru rewitalizowanego), [n/d],
- liczba funkcjonujących form aktywizacji ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny [n/d],
- wskaźniki dot. poziomu ubóstwa (np. ilość osób uzyskujących pomoc społeczną z tego powodu/ 1000 mieszkańców obszaru rewitalizacji), [n/d],
- wybrane wskaźniki, które będą monitorowane przez Sekretariat RIT dla projektów realizowanych w ramach RIT w Bielsku-Białej:

Tabela 21: Wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego dla monitorowania projektów, planowanych do realizacji w ramach RIT Subregionu Południowego Województwa Śląskiego, w tym planowane dla projektów miasta Bielska-Białej (na podstawie Porozumienia z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie powierzenia zadań z zakresu realizacji instrumentu

⁸ Monitorowania osiągnięć PROM za pomocą analizy wskaźnikowej wymaga określenia wartości bazowej dla wybranych wskaźników (tj. wartości opisujących stan obszaru rewitalizacji w roku 2015). Zanim ukończono przygotowanie projektu dokumentu programowego w jego wersji finalnej wartości tych wskaźników nie były znane (n/d).

Regionalne Inwestycje Terytorialne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020)].

Poddziałanie 10.2.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – RIT
Nazwa wskaźnika
Liczba wybudowanych/ przebudowanych/ wyremontowanych/ objętych innymi robotami budowlanymi obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej
Poddziałanie 10.3.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – RIT
Nazwa wskaźnika
Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów
Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich
Poddziałanie 7.3.2 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – RIT
Nazwa wskaźnika
Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej
Poddziałanie 9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – RIT
Nazwa wskaźnika
Liczba środowisk objętych programami aktywności lokalnej
Liczba projektów zrealizowanych w pełni lub częściowo przez partnerów społecznych lub organizacje pozarządowe
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu
Poddziałanie 9.2.2 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – RIT

Nazwa wskaźnika
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi w programie
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi
Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu
Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu
Poddziałanie 11.4.2 Kształcenie ustawiczne – RIT
Nazwa wskaźnika
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie
Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie
Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu
Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu

V ANEKS

1. Raport z realizacji PROM za lata 2005-2015 (czerwiec)

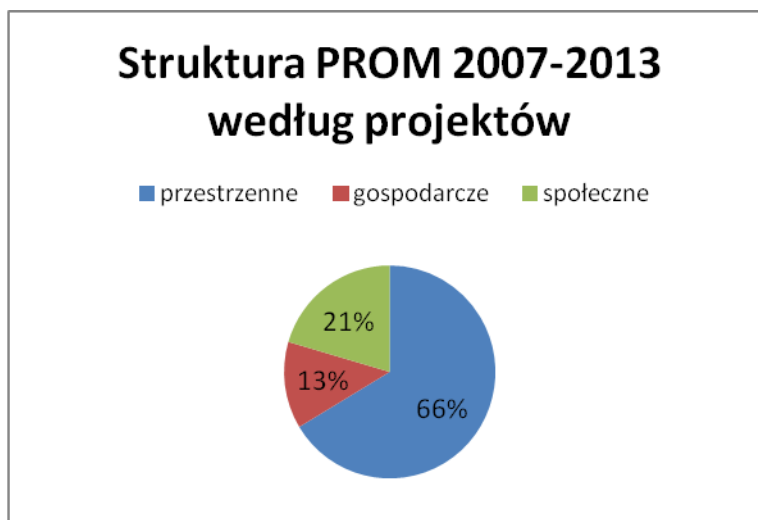
Działania rewitalizacyjne mają już w Bielsku-Białej swoją własną historię. Miasto należy do prekursorów programowania rewitalizacji, było jednym z pierwszych w Polsce, które po restytucji samorządności w 1989r. podjęło wysiłek zaplanowania i wdrożenia zintegrowanych działań, mających na celu rewitalizację zdegradowanych, a niezmiernie cennych przestrzeni Bielskiej Starówki.

Przyjęta w dniu 18 czerwca 1998r. przez Radę Miejską w Bielsku-Białej *Strategia Rewitalizacji Bielskiej Starówki* [Uchwała Nr LXIII/848/98] była - obok podobnych planów w Dzierżoniowie, Szczecinie, Sopocie i Bytomiu – pierwszą długofalowo zaplanowanym procesem regeneracji miejskiego środowiska, kształtowanym przez lokalne, municypalne władze z udziałem partnerów. Pierwszym zrealizowanym przedsięwzięciem była reorganizacja przestrzenna i zagospodarowanie placu św. Mikołaja. Po pierwszym etapie realizacji i zebraniu wielu cennych doświadczeń w rewitalizacji, *Strategia* zastąpiona została *Programem Rewitalizacji*, którego opracowanie i przyjęcie - 6 lipca 2004r.- związane było również z oczekiwanym finansowym wsparciem dla renowacji, pochodzącym ze środków pomocowych Unii Europejskiej. Program Rewitalizacji Bielskiej Starówki, sukcesywnie realizowany, ewoluował. 15 lutego 2005r. przyjęto kolejną edycję: *Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku- Białej* [Uchwała Nr XL/1258/2005]. W programie tym wyznaczone zostały trzy strategiczne cele rewitalizacji, które są konsekwentnie realizowane, również obecnie stanowią kierunki programowania rewitalizacji (kolejna aktualizacja PROM). Są to: poprawa jakości życia i standardów rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, tworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju gospodarczego oraz wspieranie integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu.

Tak zarysowane cele działań rewitalizacyjnych znacząco rozszerzyły przestrzeń potencjalnej interwencji programu jak i zakres spodziewanych [oczekiwanych] rezultatów procesu rewitalizacji, sytuując te działania na płaszczyźnie strategicznej interwencji terytorialnej, o znaczącym [obszarowo] polu oddziaływania – dla zmiany miasta: program zaadresowano do wszystkich z siedmiu zdiagnozowanych zjawisk degenerujących miasto, na terytorium o łącznej powierzchni 954ha, podzielonym na III obszary.

PROM wdrożony w roku 2005 ustalał realizację 98 projektów, w tym 65 projektów „realizujących działania przestrzenne” 13 projektów „realizujących działania gospodarcze” oraz 20 projektów „realizujących działania społeczne”. Ramowy plan finansowy ujęty w PROM, preliminował wydatki w dwóch interwałach: 2005-2006 i 2007-2013, adekwatnie do cykli budżetowania Unii Europejskiej, przewidując, że łączny koszt realizacji wszystkich projektów wyniesie 269mln złotych [koszty kwalifikowane do funduszy UE miały do 2006 wynosić: 157,1mln, a w latach 2007-2013: 105,26mln złotych].

Rysunek 11: Struktura PROM 2007-2013 według rodzaju projektów: przestrzenne, gospodarcze, społeczne (źródło: opracowanie własne).

Po dwóch latach realizacji, w dniu 21 grudnia 2007r. program ten został zaktualizowany. Uchwałą Nr XIX/536/2007 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej przyjęty został „Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2007-2013” (PROM 2007-2013), którego cele strategiczne określono, jako:

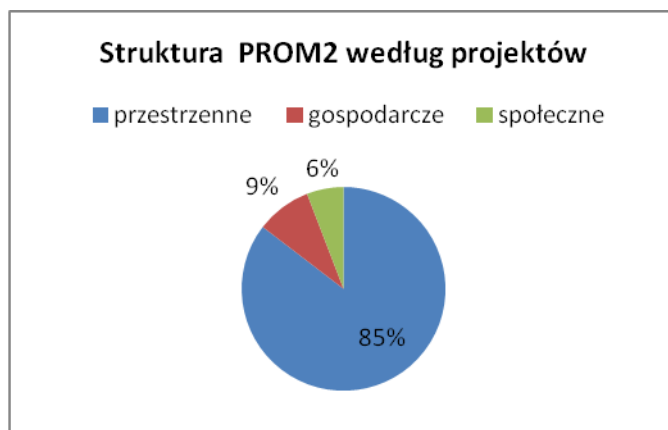
1. Rozwój infrastrukturalno – przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego.
2. Aktywizacja gospodarcza obszarów rewitalizowanych.
3. Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją.

W PROM 2007-2013 ustalono również cele szczegółowe wraz ze wskaźnikami monitorowania oraz listą zadań do realizacji, przyjmując, że wykonawcami (inwestorami) tych zadań będą m.in.: właściciele prywatni, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, wydziały i jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Bielsku – Białej, szkoły, kościoły, związki wyznaniowe itp.

Od przyjęcia i wdrożenia, program ten poddano czterokrotnej aktualizacji (odpowiednie Uchwały Rady Miejskiej w Bielsku – Białej to uchwały: Nr XLV/1077/2009 z 25 sierpnia 2009 r., Nr LVII/1302/2010/PRS z 8 czerwca 2010r., Nr VI/98/2011 z 12 kwietnia 2011r., Nr XVII/402/2012 z 27 marca 2012r.).

Obowiązująca do końca roku 2013, ostatnia edycja PROM 2007-2013, ustaliła realizację 137 zadań (odpowiedników projektów w PROM 2014-2020), z czego: 117 to zadania „przestrzenne”, 12 to zadania „gospodarcze”, 8 to zadania „społeczne”.

Rysunek 12: Struktura PROM 2007-2013 według rodzaju projektów: przestrzenne, gospodarcze, społeczne (źródło: opracowanie własne).

Aktualizacja z marca 2012r. zawiera ewaluację programu za okres 2005-2006, 2007-2008 i 2009-2010. Bilans częściowy rezultatów PROM 2007-2013, do roku 2010, ilustruje poniższa tabela, zawierająca zestawienie ilości zrealizowanych projektów.

Tabela 22: Kolejne edycje PROM - projekty, realizacja i struktura wykonania (źródło: opracowanie własne na podstawie kolejnych edycji PROM).

LATA	2005-2006	2007-2008	2009-2010	RAZEM
PARAMETR				
łączna liczba projektów w kolejnych edycjach PROM	98	119	126	343
Ilość zrealizowanych projektów łącznie	36	29	45	110
% projektów ujętych w PROM	36,7%	24,3%	35,7%	32%
Ilość zrealizowanych projektów komunalnych	28	19	33	80
% udział projektów komunalnych w ogólnej ilości zrealizowanych projektów PROM	77,7%	65,5%	73,3%	72,7%

Realizacja PROM 2007-2013 w latach 2011-2012 opisana została w sprawozdaniu Pełnomocnika, dotyczącym realizacji projektów za lata 2011-2012 zlokalizowanych w obszarze ujętym w „Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2007-2013”, przyjętym uchwałą Nr XVII/402/2012 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 27 marca 2012r. Na 126 projektów zgłoszonych do PROM przez partnerów zewnętrznych, 67 z nich złożyło karty sprawozdania, z czego 36 kart dotyczyło zadań realizowanych przez Urząd Miejski, w tym miejskie jednostki organizacyjne, natomiast 31 kart zostało złożonych przez podmioty zewnętrzne, tj: spółdzielnie mieszkaniowe, organizacje pozarządowe, kościoły, instytucje publiczne. Zrealizowano (w całości lub częściowo) 33 projektów na ogólną kwotę około 54,8mln zł - co stanowi 8,97% wartości wszystkich projektów

ujętych w Programie. 18 projektów zrealizowało lub kontynuuje Miasto Bielsko - Biała (w tym miejskie jednostki organizacyjne), 15 projektów zrealizowali (lub są w trakcie realizacji) partnerzy zewnętrzni programu, czyli podmioty zewnętrzne.

Na realizację 13 projektów pozyskano zewnętrzne źródła finansowania, w tym: dla 6 projektów dofinansowanie z funduszy europejskich uzyskało Miasto i jego jednostki - na łączną kwotę około 28mln zł (4 projekty infrastrukturalne, 2 projekty społeczne), a na realizację 3 projektów kredyty lub pożyczki uzyskały podmioty zewnętrzne. Na realizację 4 projektów dotacje ze źródeł innych niż ze środków europejskich uzyskały podmioty zewnętrzne i miejskie jednostki organizacyjne.

PROM, w swych kolejnych edycjach-aktualizacjach, realizowany był (i wciąż jest) przez miasto i partnerów (projektodawców) prywatnych. Projekty (zadania) komunalne, stanowiące realizację zadań własnych gminy miejskiej zrealizowano lub realizuje Miasto Bielsko – Biała przez działania prowadzone przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Rewitalizacji Obszarów Miejskich oraz inne wydziały i jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego.

Delimitacja przestrzenna PROM nie uległa w analizowanych latach zmianie, podobnie nie odnotowano istotnych zmian w uwarunkowaniach rozwojowych miasta, a mimo to ilość ujmowanych projektów wzrosła, o 7, choć dynamika realizacji (mierzona liczbą projektów wdrożonych i zakończonych) utrzymywała się na porównywalnym poziomie przez większość analizowanego okresu, odnotowując w ostatnich dwóch latach wyraźny spadek (2011-2012). Dynamika realizacji PROM 2007-2013 uzależniona była (i jest) w pierwszym rzędzie od środków finansowych, a właściwie od dotkliwego braku własnych środków na realizację wszystkich projektów zaplanowanych w programie.

Program zasadza się na trzech rodzajach przedsięwzięć, przy czym zdecydowanie dominują projekty „przestrzenne”, których materialno-techniczne produkty polegają na przebudowie lub realizacji obiektów infrastruktury technicznej lub społecznej. Zakres rezultatów osiągniętych poprzez realizację PROM 2007-2013 jest na tym polu widoczny, odczuwalny i odzwierciedla poniesione nakłady. Przeprowadzone działania mają różną skalę i polegają, między innymi na: remontach konserwatorskich i odtworzeniach (np. renowacja kamienicy Rynek 15, remontu konserwatorski muru oporowego przy budynku usytuowanym przy pl. im. Żwirki i Wigury budowie parkingów (np. przy ul. Orkana/plac M. Lutra - na 31 miejsc), budowie sieci wodociągowej czy modernizacji układu komunikacyjnego (np. modernizacja skrzyżowania al. Gen. Andersa i ul. Michałowicza, przebudowa ul. Lipnickiej wraz budową mostów, przebudowa ul. 11-go Listopada, Barlickiego i Przechód), modernizacji obiektów sportowych (np. stadionu piłkarskiego przy ul. Młyńskiej 52b) albo realizacji nowych (np. budowa stadionu miejskiego przy ul. Rychlińskiego 21) jak również wyposażenie obszaru sprzęt i urządzenia, które podnoszą jakość życia (np. monitoring wizyjny śródmieścia Miasta Bielska – Białej i osiedli mieszkaniowych). Projekty nakierowane na rozwiązywanie problemów społecznych zrealizowane w ramach PROM to np. projekt *„Aktywność popłaca – wsparcie i aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem”* czy projekt *„Bielsko – Biała łączy ludzi”*. Cele społeczne realizował Urząd Miejski w Bielsku-Białej poprzez projekt modernizacji bazy dydaktycznej dla kształcenia ustawicznego i praktycznego na potrzeby Bielskiego Centrum KiUP (II etap), projekt restrukturyzacji i modernizacji Szpitala Ogólnego im. dr Edmunda Wojtyły, projekt przebudowy obiektu Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych przy ul. Lompy, modernizację budynku Teatru Lalek Białaluka oraz

budowę bulwaru nad rzeką Białą – ul. Bohaterów Warszawy, pl. Fabryczny, pl. Ratuszowy. Oprócz wymienionych projektów podjęto również budowę parków rekreacyjno – wypoczynkowych (ul. Skrzydlewskiego, ul. Spółdzielców i przy ul. Bartniczej) i budowę strażnicy PSP przy ul. Leszczyńskiej. 10 projektów zrealizowali lub realizują pozostali inwestorzy. Projekty te obejmują termomodernizację budynków (budynki mieszkalne na osiedlu „Złote Łany”), remonty budynków (np. budynku parafialnego i kościoła pw. Św. Maksymiliana Kolbe, Muzeum Motoryzacji, budynku klasztorowego ul. Schodowa 2, budynku parafialnego ul. Schodowa 6, budynku Parafii Ewangelicko – Augsburskiej na potrzeby Wyższej Szkoły Administracji), modernizacja obiektów i likwidację barier architektonicznych (np. w Galerii Miejskiej BWA), budowę placów zabaw (przy ul. Sterniczej i Skośnej), zmiany w układzie komunikacyjnym prowadzące do poprawy ruchu kołowego i pieszego (Osiedla Beskidzkie i Słoneczne). Równolegle, w przestrzeni bielskiej Starówki, prowadzono następujące remonty nieruchomości prywatnych, nieujętych imiennie w PROM 2007-2013: Rynek 1/ ul. Cieszyńska 2, Rynek 2, Rynek 3, Rynek 7, Rynek 28 i Rynek 29 – roboty adaptacyjne pomieszczeń parteru na lokale użytkowe, ul. Piwowska 2, ul. Cieszyńska 1, ul. Cieszyńska 4, ul. Cieszyńska 9, ul. Cieszyńska 11, ul. Celna 14, pl. św. Mikołaja 2, pl. św. Mikołaja 5. Biuro Rewitalizacji Obszarów Miejskich prowadziło w latach 2009-2010 liczne prace remontowe: zakończono remont konserwatorski dachu i elewacji budynku Rynek 32/ Kościelna 1, wykonano zagospodarowanie terenu w narożniku ul. Wzgórze 11/ Orkana 3, zakończono remont konserwatorski dachu i elewacji budynku Rynek 11, zakończono również remont konserwatorski dachu i elewacji budynku Rynek 25 i przeprowadzono rewaloryzację skweru przy ul. Orkana. Inni właściciele przeprowadzili następujące prace remontowe w budynkach: Rynek 30, ul. Cieszyńska 3, ul. Piwowska 4, siedzibach Sądu Okręgowego w Bielsku – Białej: ul. Cieszyńska 10 i ul. Sobieskiego 3 oraz w budynkach przy pl. św. Mikołaja 4, ul. Wzgórze 2/Schodowa 1, Rynek 22, ul. Wzgórze 7.

Ważnym instrumentem stymulującym proces rewitalizacji są działania społeczne. W roku 2007 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej (MOPS) kontynuował realizację projektu „*Aktywność popłaca – wsparcie i aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym*”. Projekt ten uzyskał dofinansowanie Unii Europejskiej, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Celem projektu było podniesienie wśród osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej) poziomu wiedzy o ich osobistych predyspozycjach zawodowych, wyzwolenie w nich siły do przezwyciężania trudności życiowych oraz aktywnego udziału w procesie nabywania kwalifikacji i umiejętności zawodowych tak, aby zwiększyły szansę na wejście w rynek pracy oraz integrację ze społeczeństwem. W roku 2009 MOPS uruchomił Program Aktywności Lokalnej (PAL) dla osiedla Śródmieście Bielsko. Przedsięwzięcie to stanowi element projektu „*Bielsko – Biała łączy ludzi*” (biuro projektu - punkt poradnictwa obywatelskiego mieści się przy ul. Cieszyńskiej 11).

Fot. 4: Publikacja pokazująca dorobek PROM w Bielsku-Białej (źródło: UM).

Niepodważalnym rezultatem dotychczasowych działań rewitalizacyjnych dotyczących bielskiej Starówki jest wywołanie zainteresowania inwestowaniem na terenie Starego Miasta. Nastąpiło zwiększenie obrotu nieruchomościami (prywatnymi i gminnymi) i lokowanie (uruchamianie) nowych miar przedsiębiorstw: powstały nowe lokale gastronomiczne oraz usługowe, w tym również związane z działalnością kulturalną. Nastąpiła zmiana funkcji lokali przyrynkowych zgodnie z preferencjami gminy, jak również znaczne ożywienie działalności remontowej wśród właścicieli i najemców prywatnych oraz oczekiwana zmiana funkcji usług w lokalach usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie Rynku. Zmiany przyniosły poprawę estetyki obiektów oraz ich otoczenia.

Zgodnie z ustaleniami PROM, w sposób ciągły na obszarach przeznaczonych do rewitalizacji prowadzone były remonty kolejnych nieruchomości, szczególnie podwórek, w tym zagospodarowanie przestrzeni publicznych, i wprowadzenie zieleni parkowej oraz budowa kolejnych parkingów. Słabszą stroną PROM było zaprogramowane wywołanie większej aktywności społecznej gospodarczej (przedsiębiorczości i samoorganizacji mieszkańców Starego Miasta). Prowadzono jednak działalność edukacyjno – doradczą dla właścicieli nieruchomości i najemców prywatnych, której celem było zwiększenie możliwości pozyskiwania funduszy na remonty konserwatorskie zarówno ze środków krajowych jak i unijnych, współpracowano również z użytkownikami i właścicielami nieruchomości prywatnych, regulowano stany prawno – własnościowe nieruchomości.

Rewitalizowana Starówka była tłem bądź sceną dla wielu imprez kulturalnych. Zorganizowano tu, między innymi: Festiwal ulicy Wzgórze (pomysłodawca i organizator: Stowarzyszenie Wspierania Działań Kulturotwórczych Uwaga Kultura oraz Stowarzyszenie Mieszkańców Osiedla im. Wojewody Grażyńskiego „SMOG”), Spektakl „Exultet” (organizator: Wydział ds. Ewangelizacji przy Diecezji Bielsko-Żywieckiej), Festiwal Miast Partnerskich (organizator: Wydział Promocji Miasta Urzędu Miejskiego), Jarmark Świętojański (organizator: Muzeum w Bielsku-Białej), Festiwal Rytmu (organizator: Beskidzka Inicjatywa Lokalna), koncerty estradowe organizowane przez Bielskie Centrum Kultury, pokaz mody z cyklu 4 pory roku, Święta na Starówce (organizator: Wydział Promocji Urzędu Miejskiego i Agencja Reklamowa PROMIX), Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych „Złota

Trąbka” (organizatorzy: Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział w Bielsku – Białej, Samorząd Gminy Kozy, Dom Kultury w Kozach, Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej), Beskidzki Festiwal Nauki i Sztuki – Akademia Techniczno – Humanistyczna w Bielsku – Białej.

Uzyskane przez Miasto dofinansowanie projektów ze środków UE wyniosło łącznie, co najmniej 41,5mln złotych. A ilość i wartość projektów zrealizowanych lub w realizacji pokazuje poniższa tabela.

Tabela 23: Ilość i wartość projektów zrealizowanych lub w realizacji, PROM 2007-2010 (opracowanie własne na podstawie danych UM)

PROM	Projekty PROM 2007-2013	Łączna wartość w zł	Przeciętna wartość 1 projektu (dla porównania)
Ilość projektów w PROM	137	617 276 489,-	4 505 667,80 zł
Ilość zrealizowanych projektów lub w realizacji	107	362 800 000,-	3 390 654,20zł
% realizacji	78,1	65,2	-
Przeciętny % realizacji	72		

Tabela 24: Osiągnięcia Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej 2005-2007 i 2007-2013 (źródło: opracowanie własne na podstawie PROM 2005-2007).

Lp.	Nazwa wskaźnika	Miernik	Stan bazowy	Założona zmiana do 2013	Wartość aktualna	Osiągnięta zmiana
1.	Bezrobocie wśród mieszkańców obszarów rewitalizowanych	Spadek bezrobocia w mieście	10,6%	- 6% [spadek do 4,6%]	5.9% [2012]	72%
2.	Migracje z terenów poddanych rewitalizacji	Saldo migracji w mieście	- 1,5/1000 M	1,5%/1000M/rok	-2,6‰	173%
3.	Ludność zamieszkała na terenach rewitalizowanych	Liczba mieszkańców	97 000	98 600	95 419	-3,2% w stosunku do założonej liczby mieszkańców w [spadek 1,68%]
4.	Liczba pożarów, włamań do obiektów zabytkowych	Spadek liczby	100%	-13%	bd	bd
5.	Liczba korzystających z nowych ofert programowych w	Wzrost liczby	100%	+20%	bd	-

Lp.	Nazwa wskaźnika	Miernik	Stan bazowy	Założona zmiana do 2013	Wartość aktualna	Osiągnięta zmiana
	zakresie kultury i turystyki					
6.	Stale miejsca pracy w sektorze kultury i turystyki na terenach rewitalizowanych	Wzrost zatrudnienia w sektorach	100%	20%	bd	-
7.	Wskaźnik wykształcenia wśród mieszkańców terenów zrewitalizowanych	Wzrost odsetka osób z wyższym wykształceniem	13,7%	4%	bd	-
8.	Liczba absolwentów szkół średnich na terenie zrewitalizowanym	Wzrost liczby absolwentów	100%	20%	bd	-
9.	Utrzymane nowe miejsca pracy (w okresie 2 lat)	Odsetek miejsc pracy	100%	100%	bd	-
10.	Liczba utrzymanych punktów usługowych (w okresie 2 lat)	Liczba punktów usługowych	100%	100%	bd	-

Wszystkie miasta przeżywają kryzys demograficzny, mierzony ubytkiem liczby mieszkańców. Bazując na danych udostępnionych do prac nad aktualizacją PROM 2007-2013 dynamika spadku ludności w obszarze objętym programem jest ponad dwukrotnie wyższa niż w całym mieście: procentowy ubytek dla okresu 2006-2010 w Bielsku-Białej wynosi 0,61% natomiast w obszarze interwencji PROM 2007-2013 wynosi 1,63% (licząc w granicach osiedli, które wchodzą w granice programu). Istotne dla realizacji wszystkich elementów programu były dwa, niekorzystne czynniki:

- Spadek dynamiki realizacji PROM wskutek braku dotacji ze środków UE (ostatni konkurs ogłoszono w 2010r.), gdy większość beneficjentów w montażu finansowym zakładało pozyskanie przedmiotowej dotacji.
- Późne wprowadzenia w województwie śląskim nowego zwrotnego mechanizmu JESSICA, finansowanego ze środków UE (w 2012r.).

W związku z powyższym potencjalni beneficjenci mieli ograniczoną ilość czasu na przygotowanie stosownych projektów (w szczególności: uzyskanie tytułu prawnego do nieruchomości, opracowanie niezbędnej dokumentacji projektowej, zgłoszenie projektu do Programu). Nie byli również

zainteresowani projektami komercyjnymi z niezbędną funkcją społeczną (warunek JESSICA), ogólnej tendencji ograniczania inwestycji w związku z aktualną, niekorzystną sytuacją gospodarczą.

Rozkład przestrzenny projektów PROM pokazano na mapie (rys. 1). Oznaczenie typów projektów jest następujące: kolor zielony – projekty nakierowane na zmianę w sferze gospodarczej (ekonomicznej), kolor niebieski to projekty nakierowane na zmianę w sferze społecznej (rozwiązywanie problemów społecznych lub przeciwdziałanie takim problemom) i kolor czerwony – to projekty, których celem było zmniejszenie deficytów infrastrukturalnych (kubaturowych lub liniowych), modernizacje, renowacje i budowy różnych obiektów.

Analiza rozkładu przestrzennego pokazuje, że widoczne i bardzo dobrze oceniane rezultaty PROM 2007-2013 (*vide* omówienie ankiety: w aneksie, cz.6 tego PROM 2014-2020), osiągnięte zostały tam, gdzie postępowano zgodnie z zasadą maksymalnej koncentracji przedsięwzięć. W innych obszarach, działania rewitalizacyjne nie przyniosły spodziewanego skumulowanego rezultatu (efekt synergii), co było przede wszystkim skutkiem rozdrobnienia interwencji na relatywnie dużym obszarze programu. Prace nad PROM 2014-2020 przebiegały w dwóch fazach. Pierwsza, przeprowadzona w 2013r., polegała na opracowaniu aktualizacji programu. Rezultatem tych prac był projekt programu, upubliczniony, jako „Podsumowanie prac nad aktualizacją Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej 2014-2020” w tym PROM nazywane jest *Opracowaniem*). II faza została przeprowadzona po wznowieniu prac w czerwcu 2015r.

Strona 220 z 277

W okresie od końca 2013 do czerwca 2015, pomimo tego, że prace nad PROM 2014-2020 zostały zawieszone, realizacja zgłoszonych projektów postępowała. Rezultat wdrażania działań rewitalizacyjnych, które zostały zaplanowane w pierwszej fazie prac aktualizacyjnych zebrano i zestawiono w poniższej tabeli. Na końcu tej części znajduje się również drugie zestawienie tabelaryczne, które przedstawia stan realizacji całego zestawu projektów, ujętych w poprzedniej wersji zaktualizowanego programu. Analiza zaawansowania prac pokazuje, że 26% wszystkich ujętych projektów PROM została wykonana, a dalszych 43% znajduje się w trakcie realizacji.

OZNACZENIA:	
PROJEKTY NIEREALIZOWANE	
PROJEKTY W TRAKCIE REALIZACJI	
PROJEKTY ZREALIZOWANE	

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
SEKTOR PUBLICZNY				
1	PLAC ZABAW OSIEDLE GRAŻYNY	(Re) integracja lokalnej społeczności poprzez odtworzenie placu zabaw, gdzie miłe otoczenie będzie motywującą alternatywą dla zabawy na wolnym powietrzu (usprawnienie ruchowe).	Spółeczność osiedla (zespołu zabudowy).	Projekt w trakcie realizacji. Faza finalna – zakończenie w 2015
2	BIELSKI TRAMWAJ	Zwiększenie atrakcyjności rekreacyjnej i turystycznej skweru poprzez zagospodarowanie nawiązujące do historii bielskich tramwajów oraz dostarczenie informacji na temat zrównoważonych form transportu miejskiego (działanie ma na celu	Plac Żwirki i Wigury, społeczność śródmieścia.	Projekt w trakcie realizacji. Wykonano pierwszy etap: mural na ścianie kamienicy – odwzorowanie widokówki przedstawiającej miasto Bielsko - Biała sprzed lat.

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
		zmianę zwyczajów transportowych mieszkańców).		
3	BIELSKO - BIAŁA ŁĄCZY LUDZI	Wzmocnienie aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Bielsku-Białej.	Spółeczność osiedla Wapienica.	Projekt w trakcie realizacji (w partnerstwie z LKS „Zapora” Wapienica) faza finalna W roku 2014 działaniami objęto 120 osób, w 2014 – 60 osób. Zrealizowano działania mające na celu nabycie umiejętności niezbędnych przy poszukiwaniu pracy. Zapewniono również opiekę nad dziećmi osób uczestniczących w zajęciach. Realizowane są działania środowiskowe, imprezy integracyjne. Działa Poradnictwo Obywatelskie (3 punkty). Prowadzona jest strona internetowa www.zaradni.eu ; wydawany jest kwartalnik <i>Czas na Osiedla</i>
4	KIERUNEK-ZMIANA!	(Re) integracja społeczna i zawodowa: przygotowanie do wejścia lub powrotu na rynek pracy.	Osiedle socjalne, budynki, przy ul. Sobieskiego 430a, 432, 434, 436, 438, 442, społeczność osiedla.	Projekt w trakcie realizacji – faza finalna (zakończenie w czerwcu 2015); działania zwiększające szanse efektywnego funkcjonowania zawodowego i społecznej integracji wśród 50 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
5	MCIS	(Re) integracja społeczna i zawodowa, z pomocą nowej formy organizacji, tj. centrum inicjatyw	Śródmieście - Bielsko, społeczności wymagające (re) integracji.	Nie podjęto żadnych działań ze względu na brak środków finansowych, dokonano jedynie zmiany koncepcji projektu, na Miejskie Centrum Usług

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
		społecznych.		Społecznościowych.
6	MCIS - WZGÓRZE 14	(Re) integracja społeczna w nowej formie oraz zahamowanie degradacji substancji zabytkowej - przeznaczenie obiektu na utworzenie Miejskiego Centrum Inicjatyw Społecznych (remont budynku z przeznaczeniem na konkretny cel społeczny).	Śródmieście-Bielsko, wg adresu - ulica Wzgórze 14.	Projekt w trakcie realizacji. Zlecono aktualizację dokumentacji projektowej.
7	WZGÓRZE 10	Remont konserwatorski budynku w zakresie dachu i elewacji - zapobieganie dalszej degradacji substancji zabytkowej, poprawa estetyki.	Wg adresu i najbliższe sąsiedztwo - ulica Wzgórze 10.	Projekt zrealizowany (zakończony w 2014)
8	WZGÓRZE 8	Remont konserwatorski budynku, w zakresie dachu i elewacji - zapobieganie dalszej degradacji substancji zabytkowej, poprawa estetyki.	ul. Wzgórze 8, wraz z najbliższym sąsiedztwem.	Projekt zrealizowany (zakończony w 2014)
9	WARYŃSKIEGO 4	Remont konserwatorski budynku w zakresie dachu i elewacji.	ul. Waryńskiego 4, wraz z najbliższym sąsiedztwem	Nie podjęto żadnych działań ze względu na brak środków finansowych
10	SOBIESKIEGO 2/4	Remont konserwatorski, modernizacja i adaptacja budynku -	ul. Sobieskiego 2/4, wraz z najbliższym	Nie podjęto żadnych działań ze względu na brak środków

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
		zahamowanie degradacji zabytkowego budynku.	sąsiedztwem.	finansowych
11	RYNEK 32	Zahamowanie degradacji zabytkowego budynku – remont wnętrza budynku.	Rynek 32, mieszkańcy dzielnicy i odwiedzający Starówkę.	Nie podjęto żadnych działań ze względu na brak środków finansowych
12	RYNEK 16	Zahamowanie degradacji zabytkowego budynku – kompleksowy remont budynku.	Budynek narożny Rynek 16 - Słowackiego 1a, mieszkańcy dzielnicy i odwiedzający Starówkę.	Projekt w trakcie realizacji. Zlecono wykonanie dokumentacji projektowej
13	PLAC ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA 7	Zahamowanie degradacji zabytkowego budynku – remont wnętrza budynku.	Plac Św. Mikołaja 7, wraz z najbliższym sąsiedztwem.	Nie podjęto żadnych działań ze względu na brak środków finansowych
14	SOBIESKIEGO 13	Remont elewacji, więźby dachowej, wymiana pokrycia, wymiana instalacji sanitarnej i elektrycznej.	wg adresu, wraz z najbliższym sąsiedztwem.	Projekt w trakcie realizacji. Zlecono wykonanie dokumentacji projektowej
15	11 LISTOPADA 46	Remont elewacji.	wg adresu, mieszkańcy i odwiedzający śródmieście.	Projekt został zrealizowany
16	PLAC WOJSKA POLSKIEGO 5	Remont elewacji z wymiana stolarki okiennej.	wg adresu, mieszkańcy i odwiedzający śródmieście.	Projekt został zrealizowany
17	11 LISTOPADA	Remont elewacji,	wg adresu,	Projekt został zrealizowany

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
	64	wykonanie izolacji.	mieszkańcy i odwiedzający śródmieście.	
18	11 LISTOPADA 64 B	Remont elewacji, wykonanie izolacji, naprawa więźby dachowej, wymiana pokrycia.	wg adresu, mieszkańcy i odwiedzający śródmieście.	Projekt został zrealizowany
19	KRASIŃSKIEGO 20 C	Adaptacja pomieszczeń na lokale mieszkalne, przebudowa wnętrza budynku, adaptacja strychu, wykonanie izolacji, ocieplenie ścian wschodniej i zachodniej.	Wg adresu, wraz z najbliższym sąsiedztwem.	Projekt w trakcie realizacji. Wykonano dokumentację projektową. Trwa wybór wykonawcy.
20	SOBIESKIEGO 19	Remont elewacji, remont więźby dachowej z wymianą pokrycia.	Wg adresu, wraz z najbliższym sąsiedztwem.	Projekt w trakcie realizacji. Wykonano dokumentację projektową.
21	MONITORING CCTV	Poprawa bezpieczeństwa poprzez rozszerzenie monitorowanego obszaru miasta.	Śródmieście i osiedla mieszkaniowe.	Projekt w trakcie realizacji. W 2013 rozbudowano system monitoringu CCTV na Osiedlu Żłote Łany o 6 kolejnych kamer: przy ul. Krasickiego 17, Jutrzenki 39, Jutrzenki 23, Podgórze 20, Liściasta, Lenartowicza 20. Zamontowano również 3 kamery w centrum miasta: przy ul. Mostowej 1, przy Mostowej w rejonie mostu na rz. Białej i przy ul. Piłsudskiego w rej. Skrzyżowania z ul. Cyniarską. W roku 2014 wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową dalszej

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
				rozbudowy systemu. <i>Szczegóły w załączniku do raportu – pozycja 1</i>
22	INTEGRACYJNY PLAC ZABAW DLA OSÓB NIEPEŁNO-SPRAWNYCH I PARK ORIENTACJI PRZESTRZENNEJ {obecna nazwa: AKTYWNE PRZESTRZENIE - REWITALIZACJA TERENÓW MIEJSKICH W BIELSKU-BIAŁEJ – ETAP II}.	Integracji dzieci niepełnosprawnych z rówieśnikami. Budowa, organizacja i udostępnienie publicznej przestrzeni integracji osób niepełnosprawnych, w tym osób niewidomych i niedowidzących, przez zabawę.	Park jordanowski przy ul. Zielonej, społeczność niepełnosprawnych, społeczność miasta.	Nie podjęto żadnych działań ze względu na brak środków finansowych
SEKTOR PRYWATNY				
1	BOISKO SPORTOWE JEDNOSTKA „C” OSIEDLE KARPACKIE	Zaoferowanie atrakcyjnej formy spędzania czasu wolnego, rekreacji dla zdrowia i integracji społecznej.	Nieużytek przy ul. Matusiaka, społeczność osiedla.	Projekt w trakcie realizacji, faza finalna: trwa budowa boiska. Zakończenie 31 maja 2015
2	CENTRUM KULTURY I NAUKI LEONARDO	Utworzenie Centrum na potrzeby społeczne, poprzez renowację kompleksu budynków przemysłowych przy ul Dworkowej i Sempołowskiej z przeznaczeniem na: - uruchomienie specjalistycznych	Społeczność śródmieścia, mieszkańcy miasta i goście.	Projekt w trakcie realizacji zrealizowana dokumentacja architektoniczna parteru obiektu D oraz zgłoszenie 15.05.2014 roku do Prezydenta Miasta Bielska-Białej remontu posadzki i wydzielenia pomieszczenia magazynowego w budynku biurowo-usługowym; - zrealizowana

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
		pracowni warsztatowych na terenie hali fabrycznej - utworzenie teatru amatorskiego ze sceną - utworzenie pomieszczeń biurowych oraz konferencyjno-szkoleniowych w dwukondygnacyjnym budynku.		dokumentacja architektoniczno-budowlana obiektu B i C oraz zgłoszenie 10 marca 2015r. wniosku do Prezydenta Bielska-Białej o pozwolenie na budowę Teatru Społeczności Lokalnej w wymienionych obiektach. Trwa poszukiwanie wsparcia finansowego w krajowych i międzynarodowych programach grantowych, przedsiębiorstwach prywatnych oraz w ramach zbiórki publicznej.
3	INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ, REHABILITACJI I PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ – INKUBATOR SPOŁECZNY	Utworzenie inkubatora poprzez remont III piętra i poddasza budynku przy ulicy Sempołowskiej 13. W ramach projektu będą realizowane następujące działania: szkolenia, poradnictwo i wsparcie dla rozwoju ekonomii społecznej, w tym szczególnie spółdzielni socjalnych.	Społeczność śródmieścia, mieszkańcy miasta i goście.	Projekt w trakcie realizacji: wykonano remont Sali Rehabilitacyjnej o powierzchni 130 m2 (w trakcie realizacji).w ZAZ, ze środków Budżetu Obywatelskiego 2015. Trwa poszukiwanie środków finansowych w krajowych i międzynarodowych programach grantowych, przedsiębiorstwach prywatnych oraz w ramach zbiórki publicznej.
4	ZACHOWAJMY PRZESZŁOŚĆ, ABY UBOGACIĆ PRZYSZŁOŚĆ	Udostępnienie pamiątek – obiektów kultury - gromadzenie i zabezpieczanie dóbr kultury i historii, ich badanie, ekspozycja i działalność edukacyjna, zarówno dla dorosłych jak dzieci i młodzieży – w nowej placówce	Społeczność śródmieścia, mieszkańcy miasta i goście.	Projekt w trakcie realizacji, podjęto inwentaryzację obiektów zabytkowych i historycznych w parafiach diecezji Bielsko-Żywieckiej. Wykonano prace zabezpieczające, dokumentacja dla planowanych prac jest przygotowana (projekt).

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
		muzealnej.		
5	PLACE ZABAW	Zaoferowanie atrakcyjnej formy spędzania czasu wolnego, zabawy i integracji społecznej.	Spółeczność śródmieścia; lokalizacje placów: ul. Leszczyńska 13,25a,27a, ul. Poniatowskiego 4,4a, ul. Batorego 20, ulica Czajkowskiego 6, ul. Widok 13, ul. NMP KP 38, ul. Roweckiego 12, ul. Broniewskiego 7,10, ul. Wapienna 32, ul. Dygasińskiego 23, 25.	Uzupełniono częściowo gumy pod huśtawkami
6	KLUB OSIEDLOWY	Remont budynku przy ul. Stojałowskiego 44, wraz z przystosowaniem pomieszczeń 1 piętra budynku na miejsce spotkań emerytów, rencistów, w tym osób niepełno-sprawnych.	wg adresu i najbliższe otoczenie (sąsiedztwo).	W trakcie realizacji – wymieniono trzy okna metalowe na okna PCV
7	SKWER, PLAC ZABAW DLA DZIECI JEDNOSTKA „B” OSIEDLE KARPACKIE	Zaoferowanie atrakcyjnej formy interakcji społecznej (socjalizacji) poprzez zabawę na wolnym powietrzu.	Nieużytek przy ul. Doliny Miętusiej 3 - Szkoła Podstawowa Nr 37.	Nie podjęto żadnych działań ze względu na brak środków finansowych

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
8	LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH	Umożliwienie osobom niepełnosprawnym na wózkach inwalidzkich poruszanie się i możliwość załatwienia osobiście spraw w Administracji Śródmiejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, poprzez wykonanie pochylni zgodnie z obowiązującymi przepisami.	Wg adresu i najbliższe otoczenia (sąsiedztwo) oraz społeczność osób niepełnosprawnych.	Nie podjęto żadnych działań ze względu na brak środków finansowych
9	OŚRODEK REKREACJI I REHABILITACJI KONNEJ	Udostępnienie usług dla grup wykluczonych, w tym niepełnosprawnych i trudnej młodzieży. Projekt zakłada budowę infrastruktury - stajnia, ujeżdżalnię, pomieszczenia klubowe i gospodarcze niezbędne do prowadzenia działalności.	Społeczność osób niepełnosprawnych, społeczność osiedla Złote Łany.	Projekt w trakcie realizacji: trwają przygotowania do zakupu nieruchomości. Wybrano projekt stajni i uzgodniono zakres zmian, zebrano oferty dotyczące projektu ujeżdżalni krytej. W trakcie są badania marketingowe w zakresie świadczenia usług dla szkół.
10	TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW WIELORODZINNYCH W ZASOBACH KSM W BIELSKU - BIAŁEJ	Ograniczenie strat energii i ochrona środowiska. Ocieplenie ścian zewn. wraz z kolorystyką, wymiana obróbek blacharskich i wymiana stolarki okiennej w klatkach schodowych	Wg adresu i najbliższe otoczenia (sąsiedztwo) jednostki „C”.	Projekt w trakcie realizacji. W 2014 wykonano docieplenie budynków (Klemensa Matusiaka 11 i 12, Kolistka 41).

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
		- Kl. Matusiaka 11 - Kl. Matusiaka 12 - Kolistka 41.		
11	TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW WIELORODZINNYCH W ZASOBACH KSM W BIELSKU – BIAŁEJ JEDNOSTKA A I B1 ORAZ GIEWONT 20	Ograniczenie strat energii i ochrona środowiska. Remont istniejącego docieplenia zgodnie z obowiązującymi przepisami określonymi w WT- Jedn. A – 14 budynków - Jedn. B1 2 budynki - Giewont 20.	Osiedle Karpacki – Jednostka „A i B1 oraz Giewont 20: Morskie Oko 2, 4, 7, 15, 17, 21, 23, 25; Pięciu Stawów 1,3, 5, 7, 11; Żyzna 6a; Giewont 20, Doliny Miętusiej 15, 21 - wg adresu i najbliższe otoczenia (sąsiedztwo).	Projekt w trakcie realizacji. W 2014 wykonano dokumentację techniczną dla budynków przy ul. Morskie Oko 2,4,15,17,21, Pięciu Stawów 1,3, Żyzna 6a. Przygotowano wnioski o pożyczkę do WFiGW dla 4 budynków. Dla pozostałych 4 budynków w 2015r. spółdzielnia przygotowuje wnioski pożyczkowe. Rozpoczęto prace dociepleniowe w budynkach przy ulicy Pięciu Stawów 1 i Morskie Oko 2,4,21.
12	NOWE FUNKCJE I NOWE ŻYCIE FABRYKI GROSSA DZIĘKI REWITALIZACJI ZABYTKOWEJ ZABUDOWY DAWNEJ FABRYKI RUMU I LIKIERÓW W BIELSKU BIAŁEJ	Projekt polega na kompleksowej rewitalizacji starego budynku po-przemysłowego i nadanie mu nowych funkcji. Wybudowanie nowych obiektów i nadanie im zadanych funkcjonalności. Projekt będzie realizowany w celu biznesowym, jak i dla pozostałych beneficjentów, którymi będą mieszkańcy miasta oraz turyści.	ul. Stojąłowskiego 61, społeczność śródmieścia oraz pozostali mieszkańcy miasta.	Brak danych

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
13	ADAPTACJA TRZECIEGO POZIOMU W POPRZEMYSŁO WYM BUDYNKU PRZY UL. 1 MAJA 24 W BIELSKU-BIAŁEJ NA CELE DZIAŁALNOŚCI CENTRUM ANIMACJI DZIAŁAŃ TWÓRCZYCH DRACHMA	Nowoczesny, ogólnie dostępny obiekt przeznaczony na działania podejmowane z inicjatywy młodzieży i dla młodzieży oraz osób starszych. 1. Centrum Animacji Działań Twórczych - miejsca spotkań oraz organizacji zajęć dla dzieci, młodzieży i osób starszych. 2. Stworzenie możliwości twórczego rozwoju młodych ludzi. 3. Stworzenie miejsca integracji młodzieży z różnych środowisk oraz integracji między-pokoleniowej. 4. Propagowanie efektywnego spędzania wolnego czasu przez ludzi młodych i osoby starsze. 5. Wspieranie młodzieży z tzw. rodzin dysfunkcyjnych.	Społeczność śródmieścia oraz pozostałe grupy docelowe projektu.	Nie podjęto żadnych działań ze względu na brak środków finansowych
14	REKLAMOWY RAJ	Wydzielona przestrzeń (na elewacjach budynków i wolnostojących billboardach, słupach ogłoszeniowych) przeznaczona na szyldy i reklamy.	Społeczność osiedla Złote Łany oraz przedsiębiorcy.	Dla części projektu opracowano dokumentację projektową, a w odniesieniu do części projektu trwa realizacja

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
15	RENOWACJA ZABYTKOWEJ XIX w. KAPLICZKI NA OS. LANGIEWICZA	Przyciągnięcie zainteresowania poprzez odnowienie zabytkowej XIX wiecznej kapliczki oraz uporządkowanie bezpośredniego jej otoczenia (ścieżka spacerowa, ławeczki, tablice informacyjne, cięcia pielęgnacyjne drzew, nasadzenia), co pozwoli stworzyć miejsce gdzie można się będzie zatrzymać, i które służyć będzie upowszechnianiu wiedzy o dziedzictwie historyczno-kulturalnym terenu osiedla Złote Łany i Langiewicza.	Spółeczność osiedla Złote Łany, mieszkańcy Bielska-Białej i odwiedzający.	Nie podjęto żadnych działań ze względu na brak środków finansowych
16	ŚCIEŻKA ZDROWIA	Stworzenie ogólnodostępnego i bezpiecznego miejsca rekreacji dla młodzieży, dorosłych i seniorów, zachęcającego do aktywnego spędzania wolnego czasu.	Wolny teren pomiędzy realizowaną przez Gminę ścieżką rowerową a budynkami wysokimi Podgórze 22 i 24 na os. Złote Łany (w pobliżu ulicy Liściasta i ogródków działkowych): działka Nr 345/211 obręb Lipnik; Spółeczność	Nie podjęto żadnych działań ze względu na brak środków finansowych

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
			osiedla Złote Łany, mieszkańcy sąsiednich osiedli.	
17	POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DZIAŁALNOŚCI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ KLUBU BEST POPRZECZ BUDOWĘ WINDY	Zwiększenie dostępności osiedlowego klubu „Best” na osiedlu Złote Łany poprzez dobudowanie windy obsługującej pomieszczenia na I piętrze – likwidacja barier architektonicznych.	Spółeczność osiedla Złote Łany.	Opracowano dokumentację techniczną
18	PLAC ZABAW UL. ŻŁOTYCH KŁOSÓW	Stworzenie ogólnodostępnego i bezpiecznego miejsca zabaw dla dzieci i ich rodzin oraz dla dorosłych zachęcającego do aktywnego spędzania wolnego czasu.	Spółeczność osiedla Złote Łany	Projekt został zrealizowany na przełomie 2014/105
19	BOISKO WIELOFUNKCYJNE SPORTOWE JEDNOSTKA „B” OSIEDLE KARPACKIE	Zaoferowanie atrakcyjnej formy interakcji społecznej poprzez ruch na wolnym powietrzu - wybudowanie boiska do koszykówki i siatkówki oraz badmintona i piłki ręcznej	Nieużytek przy ul. Giewont 18, Doliny Miętusiej 16, 18; społeczność osiedla Karpackiego.	Nie podjęto żadnych działań ze względu na brak środków finansowych
20	PUNKT PRZEDSZKOLNY (INTEGRACYJNY)	Punkt przedszkolny dla 24 dzieci o powierzchni około 395 m2 wraz z windą osobową	Spółeczność osiedla Złote Łany.	Projekt w trakcie realizacji: przygotowano dokumentację, trwa wdrażanie). Projekt uległ modyfikacji –

Nr	Nazwa projektu	Cel projektu	Miejsce realizacji projektu (ewentualnie terytorium grupy docelowej)	INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI PROJEKTU, STAN ZAAWANSOWANIA, DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU REALIZACJI PROJEKTU
		obsługującą ten obiekt.		zamiast przedszkola powstaje żłobek

Tabela 25: Stan zaawansowania realizacji projektów PROM (edycja 2013) [źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań projektodawców]

STAN ZAAWANSOWANIA REALIZACJI PROGRAMU:

SEKTOR:	PUBLICZNY		PRYWATNY		RAZEM	
IŁOŚĆ PROJEKTÓW:						
ZGŁOSZONYCH	22		20		42	
ZREALIZOWANYCH	9	41%	2	10%	11	26%
W TRAKCIE REALIZACJI	7	32%	11	55%	18	43%
NIEPODJĘTYCH	6	27%	7	35%	13	31%

Tabela 26: Stan zaawansowania realizacji projektów PROM - struktura projektów (edycja 2013) (źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań projektodawców).

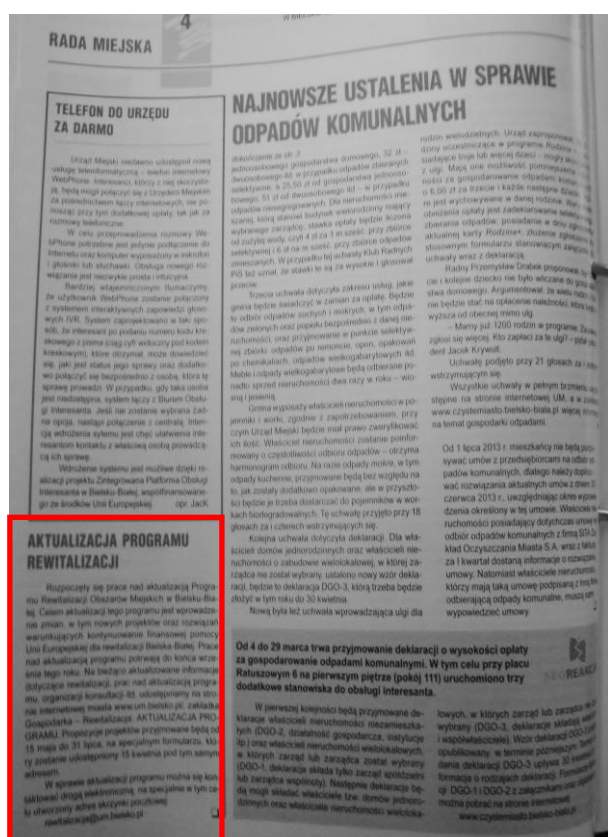
2. Raport z uspołecznienia prac nad aktualizacją PROM

Proces prac nad aktualizacją PROM, prowadzony był w sposób otwarty i przejrzysty, nastawiony na uczestnictwo interesariuszy (partnerów i projektodawców). Zapewnieniu możliwości partycypacji, oprócz zaplanowanych konsultacji społecznych roboczego projektu PROM, służyła komunikacja społeczna poprzez dostępne i użytkowane w mieście kanały informacyjne: stronę internetową miasta [<http://www.um.bielsko.pl/>], bezpłatny periodyk - dwutygodnik *Magazyn samorządowy „W Bielsku-Białej”*, plakaty, mailing, ankiety, spotkania z interesariuszami [partnerami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w tym z projektodawcami].

Równolegle z rozpoczęciem prac, w lutym 2013r. otwarta została pod-strona internetowa, dedykowana komunikacji społecznej w sprawie aktualizacji PROM: [http://um.bielsko.pl/strona-3430-aktualizacja_programu_na_lata_2014_2020.html]. Na stronie udostępniano, sukcesywnie, wszystkie materiały, informacje, komunikaty itd. dotyczące aktualizacji PROM. Tam też opublikowano roboczą wersję PROM. Przeprowadzone zostały wszystkie zaplanowane otwarte, publiczne spotkania konsultacyjne:

1. 22 maja 2013r. - w godz. 15¹⁵ - 17⁰⁰ w sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej, pl. Ratuszowy 1; przewodni temat: przedsiębiorczość [odbyło się zgodnie z planem, relacja poniżej],

2. 18 czerwca 2013r. - w godz. 17⁰⁰-19⁰⁰ w sali 111 Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej, pl. Ratuszowy 6; przewodni temat: roboczy projekt PROM (uczestnictwo w programowaniu rewitalizacji, projektowe propozycje sektora publicznego, jak zgłosić projekt do PROM?),
3. 9 lipca 2013r. - w godz. 17⁰⁰-19⁰⁰ w sali 111 Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej, pl. Ratuszowy 6, przewodni temat: roboczy projekt PROM (uczestnictwo w programowaniu rewitalizacji, projektowe propozycje sektora prywatnego, jak zgłosić projekt do PROM?).
4. 22 czerwca 2015, w godz. 16⁰⁰-18⁰⁰ w sali Inkubatora Przedsiębiorczości, przewodni temat: aktualizacja PROM (uczestnictwo w programowaniu rewitalizacji, uzupełniający nabór projektów, jak zgłosić projekt do PROM?). 18⁰⁰-20⁰⁰ : Indywidualne konsultacje dla projektodawców.
5. 24 czerwca 2015, w godz. 10⁰⁰-14⁰⁰ 20⁰⁰ : indywidualne konsultacje dla projektodawców.

Fot. 5: Ogłoszenie w dwutygodniku „W Bielsku-Białej”

informujące o aktualizacji PROM (źródło: archiwum autorki)

Relacje z wszystkich spotkań, przeprowadzonych w I fazie aktualizacji (2013) i II fazie (2015), wraz z dokumentacją fotograficzną dostępne są na stronie internetowej Operatora Programu. Prace nad aktualizacją PROM prowadzone były w sposób otwarty, uspołeczniiony, przeprowadzono konsultacje społeczne projektu aktualizacji programu. Do szerokiego grona partnerów wewnętrznych i zewnętrznych (około 40 podmiotów), w lutym br. - gdy rozpoczęto prace - skierowano informację o toku i harmonogramie procesu aktualizacji PROM, wraz z zaproszeniem do zgłoszenia zapotrzebowania na otrzymywanie elektronicznego biuletynu informacyjnego oraz uczestniczenia w indywidualnych spotkaniach konsultacyjno-informacyjnych, dla partnerów zewnętrznych. Jak dotąd, spośród potencjalnych, rozpoznanych partnerów tylko 1 zgłosił taką potrzebę.

Wszyscy Radni Miasta Bielsko-Biała zostali imiennie zaproszeni do udziału w specjalnym spotkaniu informacyjnym, które odbyło się 10 kwietnia 2013r. Relacja ze spotkania znajduje się na stronie internetowej Operatora Programu.

Wskutek spowolnienia prac administracji rządowej nad wytycznymi do programowania rewitalizacji w tzw. nowym okresie programowania Unii Europejskiej, prace nad aktualizacją PROM zostały zawieszone z końcem 2013r.. Na stronie internetowej poświęconej rewitalizacji opublikowano „Podsumowanie prac nad aktualizacją PROM”:

http://um.bielsko.pl/bielsko/web/uploads/pub/pages/page_3775/text_images/Podsumowanie%20prac%20nad%20aktualizacj%C4%85%20PROM%20-%202013r..pdf

Prace zostały wznowione w 2015r. Informacja na temat wznowienia prac, harmonogramu i zakresu aktualizacji oraz planowanych form uspołecznienia II fazy prac aktualizacyjnych została upubliczniona poprzez stronę internetową i ogłoszenia prasowe. <http://um.bielsko.pl/strona-3739-maj-2015r-wznowienie-prac-nad.html>

Uspołecznienie II fazy aktualizacji PROM polegało na zaproszeniu do składania projektów uzupełniających (w okresie od 3 do 30 czerwca 2015) w czasie którego przeprowadzone zostały dwa otwarte spotkania z interesariuszami (22 i 24 czerwca), oraz udostępniono interesariuszom – mieszkańcom, przedsiębiorcom i organizacjom społecznym możliwość indywidualnych konsultacji z ekspertem na temat projektów rewitalizacyjnych, które zamierzają przygotować i zgłosić do PROM. Z tej możliwości skorzystało 12 osób/podmiotów.

Fot. 6: Uspołecznienie prac programowych – indywidualne konsultacje dla projektodawców, 22.06.2015 (źródło: UM).

Uspołecznieniu prac nad PROM służyło również badanie opinii. Przeprowadzono dwa badania opinii. Pierwszy sondaż przeprowadzono w okresie od 27 lutego do 30 kwietnia 2013r. Drugie badanie sondażowe rozpoczęto od 15 maja i zakończono je 31 lipca 2013r. Kwestionariusz, rezultat badań oraz ich analizę i wnioski kierunkujące delimitację oraz programowanie zebrano i upubliczniono –

można się z nimi zapoznać w *Opracowaniu* [link do pliku pdf podano w spisie źródeł: część V.5 - Aneks].

Fot. 7: Otwarte spotkanie konsultacyjne z interesariuszami PROM, Bielsko - Biała 22 czerwca 2015 (źródło: UM).

Robocza wersja PROM została udostępniona publicznie - opublikowana na stronie internetowej, o której mowa powyżej, z zaproszeniem do składania uwag i wniosków. Konsultacje roboczej wersji PROM trwały przez tydzień, do 3 sierpnia 2015r. Ze strony sektora prywatnego nie wpłynęły żadne wnioski czy też uwagi. Ze strony sektora publicznego zgłoszono 14 uwag merytorycznych, dotyczących treści zawartych w rozdziałach I, II i IV roboczego projektu oraz jedną uwagę – autokorektę do zgłoszonego projektu (modyfikacja terminu realizacji projektu). Wszystkie zgłoszone uwagi zostały uwzględnione w finalnej wersji PROM, a prócz tego na życzenie Zamawiającego i BFE UM wprowadzono kilka innych zmian: podrozdział dot. RIT w cz.II.1, wskaźniki oceny rezultatu projektów RIT - jako mierniki osiągnięć PROM w cz. IV.4, oraz zmieniono nazwę dokumentu programowego, z „Aktualizacja PROM 2014-2020”, na „PROM 2014-2020 (Kontynuacja PROM 2007-2013)”.

3. Charakterystyka i analiza sytuacji miasta i jego perspektyw rozwojowych

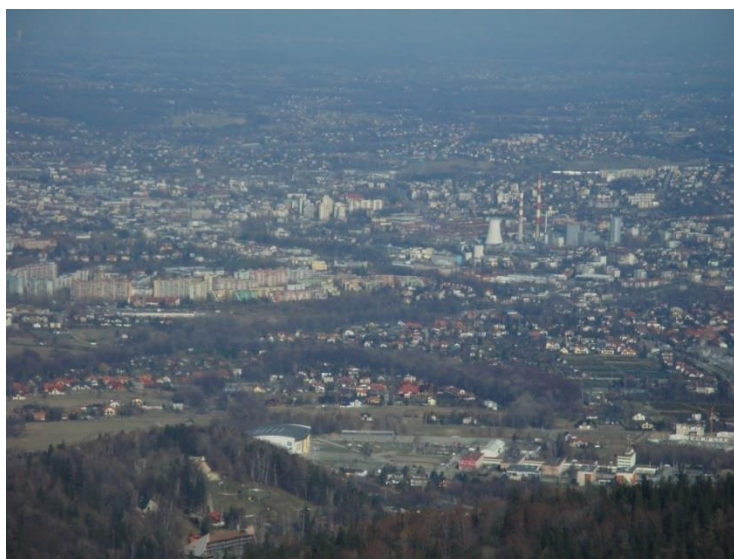
Poniżej zamieszczono opis miasta, przygotowany w roku 2013r., który posłużył, jako podstawa merytoryczna do analizy zjawisk kryzysowych w Bielsku-Białej i określenia kierunku prac nad celami procesu rewitalizacji, w I fazie prac nad PROM.

ZAGADNIENIA PRZESTRZENNE

Uwarunkowania przestrzenne i mieszkalnictwo

Zagospodarowanie przestrzenne Bielska – Białej ma złożoną strukturę, widać cechy układu pasmowo – koncentrycznego, podzielonego na dwie części przez rzekę Białą. Historyczny układ miasta tworzy siatka ulic: Cieszyńska, Sobieskiego - do Bielskiej Starówki (z Katedrą Św. Mikołaja i Rynkiem) przez Bielskie Podzamcze z Zamkiem Sułkowskich, ciągami ulic 11 Listopada i Ks. Stojałowskiego, do ulic: Krakowskiej i Żywieckiej. Przestrzeń, którą wyznaczają te ulice to tradycyjne, handlowo-usługowe centrum miasta, którego orientacyjna powierzchnia wynosi 4,5 km².

Całe miasto obejmuje obszar o powierzchni ok.125 km², struktura przestrzenna miasta jest ściśle powiązana z ponad dwudziestoma wzgórzami, które rozdzielają potoki spływające do rzeki Białej (w przeszłości ta rzeka stanowiła granicę pomiędzy Śląskiem i Małopolską). Miejska struktura zabudowy, łącząca funkcje mieszkalne i handlowo-usługowe, występuje po obu stronach rzeki Białej i obejmuje: zwarty i intensywnie zabudowany układ urbanistyczny centrum i śródmieścia miasta (tzw. Śródmiejska Dzielnica Mieszkaniowa, osiedle Grunwaldzkie i Słoneczne) oraz osiedla nawarstwiające się w ciągu od Dworca PKP wzdłuż ulic Piastowskiej i Cieszyńskiej w kierunku Wapienicy: Piastowskie, Kopernika, Wojska Polskiego, Polskich Skrzydeł, a także osiedla Beskidzkie, Karpackie, Langiewiczza i Złote Łany.

Fot. 8: Panorama miasta, pokazująca osiedlową strukturę miasta (źródło: archiwum autorki).

Bielskie osiedla z lat powojennych niczym nie różnią się od innego budownictwa mieszkalnego, wznoszonego w latach realnego socjalizmu. Przeważają domy wielorodzinne o wysokości od pięciu do jedenastu kondygnacji, wykonane z „wielkiej płyty” i rozplanowane w zgodzie z modernistyczną urbanistyką, narzucającą luźne lokalizowanie budynków, bez formowania linii pierzei – charakterystycznej dla tradycyjnej miejskiej ulicy. Obszary zabudowy jednorodzinnej w mieście są zróżnicowane, korzystnie wyróżnia się wśród nich zabudowa willowa okolic Cygańskiego Lasu, gdzie znaleźć jednak można jeszcze budynki równie cenne, co zdegradowane.

Zabudowa przemysłowa zlokalizowana nad rzeką Białą, przebiegająca z północy na południe miasta ulega stopniowo przekształceniom, adaptacji lub popada w ruinę. W miejsce likwidowanych, przestarzałych zakładów powstają obiekty o funkcji handlowo – usługowej, w tym banki, urzędy i biura. Tradycyjny, uwarunkowany historycznie, układ przestrzenny terenów przemysłowych zastępowany jest przez formy i strukturę właściwą współczesnej aktywności produkcyjno – handlowo – usługowej, a proces ten przekształca północną część miasta - w paśmie ciągnącym się ze wschodu na zachód, wzdłuż ulic: Niepodległości, Monte Cassino, aż do osiedla Wapienica.

W granicach administracyjnych Bielska – Białej znajdują się atrakcyjne, rozległe tereny rekreacyjne, w tym cały pas strefy podstokowej, od osiedla Wapienica przez zaporę wodną (u podnóża Błatniej), po rejon Dębowca (pod Szyndzielnią) ku Błoniom Mikuszowickim, Straconce i Przegibkowi (pod Magurką). Miasto funkcjonuje w oparciu o wewnętrzny podział na jednostki pomocnicze – osiedla⁹, które różnią się od siebie znacznie, zarówno pod względem wielkości, charakteru zabudowy jak również gęstości zaludnienia. Te zróżnicowania są scharakteryzowane poprzez dane zestawione w kolejnej tabeli. Czcionką wytłuszczoną podano dane tych osiedli, które wchodzą w skład terytorium aktualizowanego PROM 2007-2013. Dane pokazują również kierunek i rodzaj zmian, pozwalając na porównanie wybranych parametrów osiedli. Zmiany demograficzne zostały uwzględnione w analizie przestrzennej, ujętej w rozdziale 3.1.

Tabela 27: Osiedla Bielska – Białej - stan i dynamika zmian w zaludnieniu, lata 2006 i 2010 (opracowanie własne na podstawie danych ujętych w PROM 2007-2013 oraz danych dostarczonych przez Biuro Rozwoju Miasta).

Lp.	PARAMETR	Powierzchnia osiedla (ha)		Liczba mieszkańców		Gęstość zaludnienia brutto ¹⁰		Gęstość zaludnienia netto ¹¹		Różnica w zaludnieniu in minus lub in plus
		2006 ¹²	2010 ¹³	2006 ¹⁴	2010 ¹⁵	2006	2010	2006	2010	
1	Aleksandrowice	169,88	169,88	1 821	1854	10,72	10,91	33,0	33,47	+33
2	Beskidzkie	41,14	41,14	8 629	8204	209,75	199,42	304,9	289,89	-425

⁹ Działają na podstawie statutów przyjętych w drodze uchwały Nr LXVII/1093/2002 Rady Miejskiej w Bielsku – Białej z dnia 8 października 2002r.

¹⁰ Liczba ludności zameldowanej na pobyt stały na 1 ha całkowitej powierzchni osiedla.

¹¹ Liczba ludności zameldowanej na pobyt stały na 1 ha powierzchni zabudowy osiedla, czyli terenu osiedla, na którym usytuowane są budynki (wraz z obszarem funkcjonalnie związanym z tą zabudową).

¹² Powierzchnia osiedla – dane uzyskane na dzień 31.12.2006r. w Biurze Rady Miejskiej Bielsko – Biała.

¹³ Na podstawie danych z opracowania „Bielsko-Biała. Zjawiska i problemy społeczne”, red. K. Czekaj.

¹⁴ Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na dzień 31.12.2006 podana przez Biuro Rady Miejskiej.

¹⁵ Na podstawie danych z opracowania „Bielsko-Biała. Zjawiska i problemy społeczne”, red. K. Czekaj.

3	Biała Krakowska	163,04	163,04	6 204	6779	38,05	41,58	69,4	72,5	+575
4	Biała Północ	200,56	200,56	2 820	2884	14,06	14,38	37,5	38,2	+64
5	Biała Śródmieście	13,21	13,21	2 970	2802	224,82	212,11	486,8	459,34	-168
6	Biała Wschód	124,44	124,44	3 937	3956	31,36	31,79	157,4	157,61	+19
7	Bielsko Południe	104,99	104,99	5 158	5237	49,12	49,88	106,5	108,2	+79
8	Dolne Przedmieście	169,77	169,77	5 193	4926	30,56	29,02	163,8	157,88	-267
9	Górne Przedmieście	97,76	97,76	7 797	7592	79,76	77,66	151,9	147,99	-205
10	Grunwaldzkie	129,03	129,03	4 824	4754	37,39	36,84	113,2	106,59	-70
11	Hałcnów	1.350,91	1.350,91	7 747	8320	5,73	6,16	24,3	23,3	+573
12	Kamienica	710,05	710,05	4 910	5429	6,91	7,65	22,7	23	+519
13	Karpackie	89,20	89,20	10 561	10427	118,66	116,89	209,9	184,22	-134
14	Komorowie Kr.	961,52	961,52	7 778	8245	8,09	8,57	33,6	32,93	+467
15	Komorowie Śląskie	569,95	569,95	2 334	2446	4,09	4,29	22,0	22,48	+112
16	Kopernika	75,36	75,36	5 435	5348	72,12	70,97	122,9	121	-87
17	Leszczyny	321,58	321,58	6 313	6328	19,63	19,68	49,2	48,16	-15
18	Lipnik	893,17	893,17	5 885	5097	6,59	5,71	22,3	18,22	-788
19	Mieszka I	31,59	31,59	1 771	1632	56,06	51,66	77,0	69,45	-139
20	Mikuszowie Kr.	386,02	386,02	2 867	2907	7,43	7,53	22,7	22,73	+40
21	Mikuszowie Śląskie	1.247,13	1.247,13	7 174	7761	5,75	6,22	31,2	33,25	+587
22	Piastowskie	30,38	30,38	2 598	2524	85,52	83,08	139,6	135,7	-74
23	Polskich Skrzydeł	39,58	39,58	3 589	3469	90,68	87,65	124,1	120,45	-120
24	Słoneczne	74,06	74,06	6 803	6693	91,86	90,37	162,3	159,74	-110
25	Stare Bielsko	1.111,80	1.111,80	5 817	6449	5,23	5,8	28,3	29,21	+632
26	Straconka	584,55	584,55	3 149	3282	5,39	5,61	21,3	21,61	+133
27	Śródmieście Bielsko	53,31	53,31	5 586	5305	104,78	99,51	204,6	194,32	-281

28	Wapienica	2.588,56	2.588,56	10 439	11134	4,03	4,3	35,8	36,55	+695
29	Wojska Polskiego	37,28	37,28	5 893	5666	158,07	151,98	366	356,35	-227
30	Złote Łany	139,84	139,84	16 311	15912	116,64	113,79	221,0	208,55	-399
	<i>Razem</i>	12.509,66	12.509,66	172 313	173362					-1682
	<i>Średnio</i>					13,77	13,86	56,6	54,27	

Największymi osiedlami, a właściwie dzielnicami miasta, są: Wapienica, Hałcnów, Mikuszowice Śląskie i Stare Bielsko. Najmniejsze pod względem powierzchni są osiedla: Biała Śródmieście, Piastowskie, Mieszka I. Najludniejsze są obecnie (wg stanu na 2010r.) osiedla: Złote Łany, Karpackie i Wapienica, najmniejsze społeczności zamieszkują osiedla: Mieszka I, Aleksandrowice i Komorowice Śląskie.

Największa gęstość zaludnienia netto i brutto cechuje Śródmieście Białej (459,34/ha; 212,11/ha), a najmniejsza: netto - Lipnik (18,22/ha), a brutto Wapienicę (4,3/ha). Zróżnicowanie osiedli pod względem gęstości zaludnienia jest bardzo silne (1:25), najintensywniej -prócz wymienionego Śródmieścia Białej-użytkowane są osiedla: Wojska Polskiego i Beskidzkie.

Tabela 28: Zasoby mieszkaniowe zlokalizowane w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2005 i 2011 (źródło: GUS).

Lata	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna				
				Liczba izb w mieszkaniu	Liczba osób na		Powierzchnia użytkowa w m ²	
					1 mieszkanie	1 Izbę	1 mieszkania	Na 1 osobę
2004	63289	225469	4071,5	3,56	2,80	0,78	64,3	23,0
2005	63886	228213	4137,2	3,57	2,77	0,77	64,8	23,4
2011	67400			3,61			64,62	25,8

Tabela 29: Zasoby mieszkaniowe zlokalizowane na terenie miasta Bielska – Białej, stan na lata 2004 – 2005 i rok 2011, według stosunków własnościowych (źródło: PROM 2007-2013 i GUS).

Lata	Mieszkania				Powierzchnia użytkowa mieszkań			
	Spółdzielni mieszkaniowych	Gminne	Zakładów pracy	Osób fizycznych	Spółdzielni mieszkaniowych	Gminne	Zakładów pracy	Osób fizycznych
	w liczbach bezwzględnych				w tys. m ²			
2004	27134	8414	1096	25892	1289,3	396,8	55,0	2289,1

Lata	Mieszkania				Powierzchnia użytkowa mieszkań			
	Spółdzielni mieszkaniowych	Gminne	Zakładów pracy	Osób fizycznych	Spółdzielni mieszkaniowych	Gminne	Zakładów pracy	Osób fizycznych
	w liczbach bezwzględnych				w tys. m ²			
2005	27110	8107	698	27114	1288,0	382,5	35,2	2380,6
2011	bd	7025 ¹⁶	bd	bd	bd	Bd	bd	2781,2

Największą grupą właścicieli mieszkań w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2005 były osoby fizyczne, następnie spółdzielnie mieszkaniowe. Gminne zasoby mieszkaniowe w tym rankingu stanowiły trzecią pozycję, natomiast najmniej było mieszkań należących do zakładów pracy. Taka struktura własności zasobu mieszkaniowego położonego w Bielsku-Białej obecnie się utrwała (2012).

Tabela 30: Budynki oddane do użytku w Bielsku - Białej w latach 2004 – 2005 i w roku 2011 (źródło: PROM 2007-2013 i GUS)

Lata	Budynki oddane do użytku				Kubatura w m ³			
	Ogółem	W tym mieszkalne	Budownictwo indywidualne		Ogółem	W tym budynków mieszkalnych	Budownictwo indywidualne	
			Razem	W tym mieszkalne			Razem	W tym budynków mieszkalnych
2004	525	390	462	374	742387	341355	459144	290847
2005	462	376	401	341	722219	345466	332819	276366
2011	370	324	311	285	661832	283272	228618	205215

Tabela 31: Mieszkania oddane do użytku w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2005 i w roku 2011.

Lata	Ogółem				w tym w budynkach indywidualnych			
	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²		Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	
			Mieszkań	Przeciętna na 1 mieszkania			Mieszkań	Przeciętna na 1 mieszkanie
2004	636	3099	71748	112,8	507	2620	63113	124,5
2005	664	3041	73335	110,4	413	2280	57150	138,4

¹⁶ Dane na rok 2012, źródło: ZGM w Bielsku Białej.

2011	701	2630	64098	91,4	396	1807	45727	115,5
------	-----	------	-------	------	-----	------	-------	-------

Wskaźnikiem opisującym rozwój przestrzenny Bielska – Białej w poprzedniej edycji PROM, równocześnie charakteryzującym potencjał, określony jako "urbanistyczny", była dynamika ruchu budowlanego w mieście, mierzona ilością wydanych decyzji: o warunkach zabudowy oraz pozwoleniu na budowę. Poniższe tabela pokazują ilość tych decyzji w roku 2012, na tle ich ilości w latach 2003 – 2006.

Tabela 32: Decyzje o warunkach zabudowy w Bielsku – Białej w latach 2003 – 2005 i w roku 2012 (źródło: PROM 2007-2013 i Wydział Urbanistyki i Architektury Urzędu Miejskiego w Bielsku – Białej).

Lata	Wszystkie decyzje	Nowe budynki mieszkalne (%)
2003	1645	48,45% (797)
2004	1738	50,96% (886)
2005	1692	48,64% (823)
2012	749	bd

Tabela 33: Decyzje o pozwoleniu na budowę w Bielsku – Białej w latach 2003 – 2006 i w roku 2012 (źródło: PROM 2007-2013 i Wydział Urbanistyki i Architektury Urzędu Miejskiego w Bielsku – Białej).

Wyszczególnienie	Ilość pozwoleń					Liczba mieszkań				
	2003	2004	2005	2006	2012	2003	2004	2005	2006	2012
Budynki mieszkalne jednorodzinne	179	215	166	94	192	184	244	188	94	236
Budynki z 2 mieszkaniami i więcej	9	14	14	9	20	42	174	314	85	178
Rozbudowa budynków ¹⁷	26	37	20	9	22	27	39	25	11	30
Przebudowa pomieszczeń niemieszkalnych ¹⁸	29	39	24	5	9	71	53	31	29	10
Budowa nowych budynków zbiorowego zamieszkania oraz nowych budynków niemieszkalnych prowadząca do powstania nowych mieszkań	bd	bd	bd	bd	-	bd	bd	bd	bd	3

¹⁷ Mieszkalnych i niemieszkalnych (prowadząca do powstania nowych mieszkań).

¹⁸ Prowadząca do powstania nowych mieszkań.

W latach, dla których dane statystyczne stanowiły podstawę charakterystyki miasta przy opracowaniu PROM 2007-2013 (tj. w 2004 – 2005), w Bielsku – Białej mieszkania będące własnością gminy stanowiły, odpowiednio 9,84% i 9,36% ogółu wszystkich mieszkań w mieście [źródło: PROM 2007-2013, s.12]. W roku 2012 mieszkania komunalne stanowiły ok.9,8% mieszkań w mieście [wyliczenie na podstawie danych GUS i danych ZGM]. Poniżej przedstawiono dane przekazane przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Bielsku – Białej, dotyczące zasobów komunalnych oraz zasobów zarządzanych przez ZGM, charakteryzujące aktualną sytuację komunalnego gospodarki mieszkaniowej (2012). Wartości uwzględniają również budynki wspólnot mieszkaniowych, w których znajdują się lokale komunalne zarządzane przez ZGM, mimo iż częściami wspólnymi w tych budynkach ZGM nie zarządza (od 2009r.).

Tabela 34: Komunalne zasoby mieszkaniowe zarządzane przez ZGM w latach 2003 – 2005 i w 2012r. (źródło: PROM 2007-2013 i ZGM w Bielsku-Białej).

Wyszczególnienie	Lata			
	2003	2004	2005	2012
Liczba budynków mieszkalnych (w szt.)	1 042	1 034	1 021	1014
Liczba lokali mieszkalnych (w szt.)	8 261	8 053	7 911	7 025
Liczba lokali użytkowych (w szt.)	1 089	1 093	1 070	1 071
Powierzchnia eksploatacyjna ogółem (m ²)	499 099	486 004	473 619	417 689
Powierzchnia lokali mieszkalnych (m ²)	412 454	401 294	388 867	331 001
Powierzchnia lokali użytkowych (m ²)	86 645	84 710	84 752	86 688
Przeciętna wielkość mieszkania (m ²)	47,4	47,4	49,2	47,11
Przeciętna wielkość lokalu użytkowego (m ²)	79,6	77,5	79,2	80,9
Udział powierzchni użytkowej lokali użytkowych w całkowitej powierzchni eksploatacyjnej (%)	17,4	17,4	17,9	20,7

Tabela 35: Liczba mieszkań i najemców w budynkach komunalnych zarządzanych przez ZGM w latach 2003 – 2005 i w roku 2012 (źródło: PROM 2007-2013 i ZGM w Bielsku-Białej).

Rodzaj mieszkania	Liczba mieszkań w latach				Liczba najemców w latach			
	2003	2004	2005	2012	2003	2004	2005	2012
Komunalne	8 261	8 053	7 911	7025	7 823	7 555	7 531	6425
Własnościowe wykupione przez najemców Gminy	2 207	2 413	2 578	3837	bd	bd	bd	bd
Inne w budynkach prywatnych i współwłasnych	445	415	302	118	437	411	279	105

Tabela 36: Liczba lokali komunalnych i socjalnych zarządzanych przez ZGM w latach 2003 – 2005 i w r.2012 (źródło: PROM 2007-2013 i ZGM w Bielsku-Białej).

Lata	Liczba mieszkań socjalnych (szt.)	Przeciętna powierzchnia mieszkań socjalnych (m ²)	Liczba mieszkań komunalnych zamieszkiwanych na stałe (szt.)	Liczba mieszkań komunalnych zamieszkiwanych czasowo (szt.)
2003	247	32	7 528	287
2004	305	31	7 204	347
2005	363	32	7 121	385
2012	362	33	7 528	378

Tabela 37: Zmiany w strukturze wieku budynków zarządzanych przez ZGM w latach 2005-2012 (źródło: PROM 2007-2013 i ZGM w Bielsku-Białej).

Rok budowy	Liczba budynków w 2005r.	Liczba budynków w 2012r.
Przed 1918r.	519	527
1918 – 1944	275	249
1945 – 1970	183	186
1971 – 1990	32	37
1999 – 2000	12	14
2000 – 2005	0	1
Razem	1021	1014

Struktura wiekowa budynków w zasobach mieszkaniowych ZGM jest stabilna, ulega niewielkim zmianom: budynki powstałe po 1971 roku w 2005r. stanowiły 3,13% ogółu zasobów, a w 2012 r. stanowią 5,1% zasobów komunalnych. Liczba budynków i lokali, a tym samym ich powierzchnia pozostająca

w zarządzaniu ZGM na przestrzeni lat 2005 – 2012 ulegała kolejnemu, niewielkiemu zmniejszeniu (ubyło 0,7% budynków).

Uwarunkowania ochrony środowiska

Atrakcyjne położenie Bielska – Białej, u podnóża Beskidów, które są północną częścią łańcucha górskiego Karpat), kształtuje środowiskowe i topograficzne zasoby tego miasta. Usytuowane w dolinie, nad dwiema rzekami: Białą (która jest prawobrzeżnym dopływem Wisły) oraz nad rzeką Wapienicą, miejski ekosystem Bielska-Białej styka się z ekosystemami masywów Beskidu Śląskiego i Małego. Bezpośrednie sąsiedztwo pasma gór ciągnącego się wzdłuż niemal całej południowej granicy Polski, skutkuje korzystnym mikroklimatem i atrakcyjną krajobrazowo lokalizacją, co czyni z miasta chętnie odwiedzany ośrodek rekreacji i turystyki. Tereny wokół miasta porośnięte są lasami mieszanymi,

a w granicach miasta występują tereny górskie i leśne, charakteryzujące się wysokim (w skali regionu) stopniem naturalności i bioróżnorodności. Duże walory krajobrazowe cechują *Straconkę* – teren leśny bogaty wieloma chronionymi gatunkami roślin i zwierząt. Bark, Dolina Złotego Potoku, Jeżynowa Dolina, Gościnną Dolina, Trzy Lipki – to jary i doliny potoków, przeplatane nieużytkowanymi łąkami i terenami rolniczymi. Dolina Białej to teren obfity w wilgotne łąki i stawy oraz nadrzeczne szuwały. Znajdujące się tam stawy Komorowickie są miejscem gniazdowania wielu płazów, jak również ptaków wodno-błotnych i szuwarowych.

Tabela 38: Zmiany w strukturze terenów zieleni urządzonej w mieście w latach 2006-2012 (źródło: PROM 2007-2013 i UM Bielsko - Biała)

Typ zieleni	Powierzchnia w ha	% udział w ogólnej pow. miasta	Powierzchnia w ha	% udział w ogólnej pow. miasta
Rok	2006		2012	
Ogrody działkowe	170,76	1,4	170,76	1,4
Cmentarze	34,30	0,3	34,30	0,3
Parki, zieleńce	61,54	0,51	40,97 ¹⁹	0,33 ²⁰
Razem	266,6	2,21	246,03	2,03

Tereny tzw. zieleni urządzonej to przede wszystkim chronione zabytkowe założenia zieleni parkowej, cmentarnej i przykościelnej oraz zieleńce, parki, ogólnodostępne skwery funkcjonujące, jako przestrzenie rekreacyjne o walorach estetycznych. Jak w każdym mieście, również w Bielsku-Białej różnorodna zieleń towarzyszy zabudowie, zarówno mieszkalnej jak i handlowo-usługowej, obecne są

¹⁹ Podano jedynie parki i zieleńce będące własnością miasta Bielsko-Biała (z wyłączeniem terenów prywatnych).

²⁰ Podany udział procentowy odzwierciedla udział terenów parków i zieleńców w ogólnej powierzchni terenów we własności gminy.

również pracownicze ogrody działkowe, klomby kwiatowe oraz zieleń izolacyjna wzdłuż tras komunikacyjnych. W mieście jest 36 cmentarzy, większość pochodzi z XIX w. i pierwszej połowy XX w. Najcenniejsze z nich są wpisane do rejestru zabytków. Najstarszym jest przykościelny cmentarz katolicki położony przy ul. Sobieskiego, a pochodzący z XVI w.

Tereny zieleni miejskiej zajmują obecnie w Bielsku – Białej ok. 246,03 ha, a tereny leśne około 2500 ha, stanowiąc, odpowiednio: około 2% oraz 20 % ogólnej powierzchni miasta. W przeliczeniu na jednego mieszkańca powierzchnia zielona miasta wynosiła w roku 2006 około 152m² (wg PROM 2007-2013), obecnie jest to 157,5m² (2012r.). Aktualna lista parków, znajdujących się w ewidencji zabytków miasta, została przygotowana przez Biuro Rozwoju Miasta. Wykaz ten umieszczony jest w aneksie opublikowanego *Opracowania* (część 6.).

Na terenie miasta istnieje 66 pomników przyrody oraz położone są 2 parki krajobrazowe, 3 zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, 2 użytki ekologiczne, a także rezerваты przyrody. Szczegóły pokazuje poniższa tabela, w odniesieniu do roku 2006 nastąpiło nieznaczne rozszerzenie stosowanych form ochrony przyrody: przybyły 4 pomniki przyrody (pojedyncze drzewa) i jeden użytk ekologiczny (zbiornik Weldoro).

Tabela 39: Formy ochrony przyrody na terenie Bielska – Białej wg stanu na 31.12.2012r. (źródło: UM).

Forma ochrony	Nazwa	Całkowita powierzchnia na terenie miasta (ha)	Otulina na terenie miasta (ha)	Całkowita powierzchnia (ha)	Otulina (ha)	Ilość (szt.)
Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Beskidu Małego	480	680	25770	22253	-
	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego	2440	860	38620	22285	-
Zespół przyrodniczo-krajobrazowy	Dolina Wapienicy	1519,02	-	1519,02	-	-
	Sarni Stok	11,19	-	11,19	-	-
	Cygański Las	593	-	593	-	-
Użytek ekologiczny	Żabiniec	0,7986	-	-	-	-
	Zbiornik Weldoro	0,2131	-	-	-	-
Rezerwat przyrody	Stok Szyndzielni	56,5	-	-	-	-
	Jaworzyna	40,03	-	-	-	-

Forma ochrony	Nazwa	Całkowita powierzchnia na terenie miasta (ha)	Otulina na terenie miasta (ha)	Całkowita powierzchnia (ha)	Otulina (ha)	Ilość (szt.)
Pomniki przyrody	Pojedyncze drzewa	-	-	-	-	56
	Skupiska drzew	-	-	-	-	9
	Głaz narzutowy	-	-	-	-	1

Bielsko – Biała należy do miast o przeciętnym zanieczyszczeniu środowiska. W mieście emitowanych było około 2% zanieczyszczeń pyłowych i 1,7% zanieczyszczeń gazowych emitowanych przez podmioty zlokalizowane w województwie śląskim. Obecnie (2011r.) udział wynosi, odpowiednio 2,3% i 0,3%. Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych stanowią obecnie dla zanieczyszczeń pyłowych 99%, a dla gazowych 6,3%.

Na poziom zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego ma wpływ przede wszystkim emisja zanieczyszczeń z indywidualnych gospodarstw domowych, kotłowni miejskich i zakładowych, zakładów przemysłowo – usługowych i ciągów komunikacyjnych. Na to nakłada się emisja pochodzenia energetycznego z obszarów sąsiednich (np. Rybnickiego Okręgu Węglowego) oraz z procesów technologicznych realizowanych w zakładach przemysłowych. Istotny udział w zanieczyszczeniu powietrza mają gospodarstwa domowe (paleniska piecowe) i lokalne kotłownie CO używane w gospodarstwach domowych oraz małe przedsiębiorstwa spalające węgiel w celach grzewczych i technologicznych. Utrzymywanie na obszarze Bielskiej Starówki tradycyjnych rozwiązań z indywidualnymi kotłowniami węglowymi, koksowymi i gazowymi powoduje pogorszenie się stanu środowiska w tej części miasta i jest jedną z przyczyn przekraczania dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń powietrza, co grozi konsekwencjami w postaci negatywnego oddziaływania na ludzi i budowlę, a na Starym Mieście również na cenne obiekty zabytkowe. Parametry, jakości powietrza, ocenione poprzez wartości stężeń zanieczyszczeń mierzonych w stacjach pomiarowych na terenie miasta, zebrano w 3 tabelach, które udostępnione zostały w opublikowanym *Opracowaniu* (część 6.). Zanieczyszczenia wynikające z ruchu motoryzacyjnego koncentrują się w rejonach zwartej, wysokiej zabudowy miejskiej (w tzw. kanionach ulicznych). Bardzo poważne problemy komunikacyjne stwarza wylot drogi w kierunku Żywca. „Program ochrony środowiska...” zwraca szczególną uwagę na rolę Bramy Wilkowickiej w dolinie Białej, stanowiącej korytarz ekologiczny, za którego pośrednictwem odbywa się przewietrzanie terenu miasta. Zagrożeniem dla pełnionych przez nią funkcji są prowadzące przez Bramę uczęszczane drogi do Szczyrku i Żywca.

Tabela 40: Dane dotyczące natężenia i struktury ruchu występujące w wytypowanych przekrojach pomiarowych w Bielsku – Białej w 2012r. (źródło: Dane własne Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Bielsku – Białej)

Nazwa ulicy	Liczba pojazdów lekkich [p/h]		Liczba pojazdów ciężkich [p/h]	
	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
Warszawska	2353	662	163	54
Krakowska	1127	64	68	6
Bystrzańska	2914	128	140	4
Bohaterów Monte Cassino	4132	602	536	104
Cieszyńska	1950	79	126	8
Sobieskiego	326	40	25	2
Wyzwolenia	1149	270	132	22
Żywiecka	1634	120	85	4
Leszczyńska	bd	bd	bd	Bd
Partyzantów	2550	362	120	30
3 Maja	2026	482	163	22
Mostowa	bd	bd	bd	Bd
Stojałowskiego	bd	bd	bd	Bd
PCK	893	32	42	2
Piastowska	1346	88	182	2
Michałowicza	875	84	30	10
Bora - Komorowskiego	1808	112	50	16

Zestawione w powyższej tabeli wyniki pomiarów pokazują podstawowe źródło zanieczyszczenia powietrza w Bielsku – Białej, jest to komunikacja samochodowa. W drugiej kolejności energetyka, szczególnie niska emisja z lokalnych systemów grzewczych. Głównymi źródłami hałasu w mieście są: komunikacja (drogowa, kolejowa, lotnicza), przemysł oraz praca linii energetycznych. Najbardziej zagrożonymi oddziaływaniem hałasu wynikającym z ruchu ulicznego są ulice: 3 Maja, Zamkowa, Partyzantów, Lwowska i Żywiecka. Na terenach zagrożonych hałasem znajdują się m.in.: szpital oraz budynki mieszkalne oraz 12 szkół. Emitentami hałasu w mieście są również liczne zakłady przemysłowe. Kierunki działań ochronnych określa „Program ochrony przed hałasem dla miasta Bielsko - Biała na lata 2013-2017” przyjęty uchwałą Nr XXXV/853/2013 Rady Miejskiej w Bielsku - Białej, z dnia 29 października 2013r. Wody przepływających przez Bielsko - Białą rzek są wciąż zanieczyszczone szkodliwymi substancjami, choć badania wykazują stopniową poprawę wskaźników fizykalnych i biochemicznych. Podobnie wygląda sytuacja wód podziemnych. Najbardziej zagrożone zanieczyszczeniem są wody czwartorzędowego poziomu wodonośnego w dolinie Białej, Wapienicy i ich dopływów. Wpływ, na jakość wód podziemnych jest kontrolowany. Tylko nieliczne stacje paliw czy dzięki wysypiska odpadów nie są objęte lokalnym monitoringiem. Podobnie jak w innych dużych miastach punktowe i obszarowe źródła zanieczyszczeń stanowią obecnie przede wszystkim ścieki socjalno – bytowe z zabudowy niewłączonej do miejskiej kanalizacji sanitarnej oraz ścieki deszczowe spływające z dróg i placów. Według danych na 2011r.(GUS) wszystkie ścieki przemysłowe są oczyszczane, z czego 91,5% wysoko skuteczną metodą biogeniczną, 90,5% ludności korzysta z oczyszczalni ścieków (szacunkowy poziom oczyszczania ścieków komunalnych). Odpowiednie dane dla województwa śląskiego wynoszą: 69% oczyszczania, 34,5% wysoko skutecznie i 72,8% korzystających z oczyszczalni). Jak widać na tym tle, Bielsko - Biała prezentuje wysoki poziom rozwiązań ekologicznych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Zanieczyszczenia odpadami stałymi powstają wskutek wytwarzania odpadów komunalnych przez gospodarstwa domowe, handel, usługi i rzemiosło, szkolnictwo itp. Udział Miasta w generowaniu odpadów stałych w województwie śląskim wynosi obecnie (tj. w 2011r.) 0,29%, i wyraźnie zmalał (w 2006r. wynosił 4,35%). Odpady ulegające biodegradacji stanowią około 45% odpadów komunalnych wytworzonych w Bielsku – Białej.

Infrastruktura energetyczna

W Bielsku – Białej, podobnie jak w innych miastach, działają trzy sieciowe systemy energetyczne. Pokrywają one zapotrzebowanie na: ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Rynek usług ciepłowniczych stanowi 64% ogółu rynku energii w mieście.

Tabela 41: Odbiorcy energii elektrycznej i jej zużycie w Bielsku – Białej, w latach 2004 – 2005 i w roku 2011(źródło: PROM 2007-2013 i GUS).

Lata	Odbiorcy energii elektrycznej	Zużycie energii elektrycznej		
		w GWh	Na 1 mieszkańca	Na 1 odbiorcę
			w kWh	
2004	73436	127,2	718,0	1732,7
2005	73501	130,0	735,1	1768,5
2011	75751	138,8	796,3	1832,2

Zużycie energii elektrycznej, na 1 mieszkańca w Bielsku – Białej, było w analizowanym okresie stale wyższe od średniej dla województwa śląskiego.

Tabela 42: Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2005i w roku 2011 (źródło: PROM 2007-2013 i GUS).

Lata	Sieć gazowa w km	Połączenia prowadzone do budynków mieszkalnych	Odbiorcy gazu z sieci w tys.	Zużycie gazu z sieci	
				w hm ³	Na 1 mieszkańca w m ³
2004	547,6	16411	57,2	38,1	215,1
2005	545,7	16647	57,1	37,6	212,4
2011	bd	18366	58,1	33,7	193,4

Zużycie gazu na 1 mieszkańca w Bielsku – Białej, które w latach 2004-2005 było zdecydowanie wyższe od średniej wojewódzkiej (w latach 2007-2013 o 118%, a w 2005 r. o 115 %), obecnie oscyluje wokół wartości średnich dla województwa, a zużycie gazu na jednego mieszkańca wyraźnie spada.

Układ drogowy miasta i komunikacja

Układ drogowy Bielska-Białej miasta charakteryzuje się niedostatkiem połączeń międzydzielnicowych odcinających trasy śródmiejskie oraz niezgodnością funkcji i parametrów technicznych tras. Wskutek tego duża część skrzyżowań i prowadzących do nich ulic staje się trudno przejezdna w godzinach szczytu przewozowego. Jednym z najtrudniejszych problemów rozwojowych Bielska – Białej jest zapewnienie sprawnej obsługi transportowej, bowiem sukcesywne dostosowywanie układu drogowego i miejskiego transportu zbiorowego, do nieustannie rosnących potrzeb obsługi wzmożonego ruchu indywidualnych pojazdów samochodowych, co zdaje się być nieskuteczną drogą rozwiązania problemów transportowych miasta. *Szczególnie poważne problemy komunikacyjne występują w centrum miasta, gdzie ruch lokalny nakłada się na ciągły ruch prowadzący do ruchu zewnętrznego. Głównymi problemami w związku z tym są mała dostępność centrum miasta oraz wydłużenie czasu podróży. W dzielnicach poza centrum miasta obsługę ruchu lokalnego utrudnia niewystarczająca liczba miejsc parkingowych oraz nakładający się na ruch lokalny - ruch zewnętrzny* [ZPRT w BB, 2005, s.10].

Bielsko – Biała to duży węzeł dróg krajowych i wojewódzkich. W obrębie miasta przebiegają znaczne odcinki dróg krajowych i międzynarodowych, następuje rozrząd ruchu w kierunkach do przejść granicznych w Cieszynie, Zwardoniu i Korbielowie. Krajowy ruch samochodowy przebiega w dwóch głównych kierunkach: przez Czechowice – Dziedzice do Katowic i Warszawy oraz przez Andrychów, Wadowice do Krakowa. Odpowiednie warunki dla obsługi ruchu zewnętrznego istnieją w północnej części Bielska – Białej (wylot w kierunku Cieszyna).

Do najważniejszych dróg kołowych przecinających miasto należą:

- droga ekspresowa S1, która jest częścią trasy europejskiej E75 i E462, z Pyrzowic przez Bielsko - Białą do Cieszyna, gdzie łączy się z drogą ekspresową R48,
- droga krajowa Nr 69 (Bielsko - Biała – Zwardoń) – docelowo droga ekspresowa S69,

-droga krajowa Nr 52 (Bielsko - Biała – Głogoczków),
 -droga wojewódzka Nr 942 (Bielsko - Biała – Wiśla).
 Podstawowe połączenia drogowych w obrębie miasta, to:
 -fragment ul. Warszawskiej, Wyzwolenia, Lwowska, Krakowska – ruch w kierunku Krakowa,
 -ul. Żywiecka – główny ruch w kierunku Żywca,
 -ul. Warszawska, ul. 3 Maja, ul. Zamkowa, ul. Partyzantów, ul. Bystrzańska – ruch w kierunku Szczyrku.

Główne problemy z ruchem (płynność, czas podróży) dotyczą obszaru śródmieścia, gdzie ze względu na lokalizację większości usług różnego rodzaju następuje kumulacja codziennego ruchu docelowego ze wszystkich części miasta oraz dojazdy wynikające z relacji zewnętrznych. Dodatkowo na obszarze śródmieścia przypadają wahadłowe przejazdy mieszkańców z części wschodniej miasta (mieszkalnictwo blokowe) do miejsc pracy w części zachodniej (lokalizacja przemysłu), pociąga to za sobą natężenie ruchu przekraczające nawet 20 000 pojazdów na dobę. Na ulicach: Żywieckiej i 3 Maja natężenie ruchu w godzinach szczytu przekracza 4tys. pojazdów na godzinę. Udział pojazdów ciężkich dochodzi do 10% (ul. Warszawska, Wyzwolenia). Natężenie ruchu wysokie jest również na trasach tranzytowych przebiegających przez centrum i w dolinie rzeki Białej.

Tabela 43: Drogi publiczne i zarejestrowane pojazdy osobowe w Bielsku – Białej w 2005 i 2010r.(źródło: PROM 2007-2013 i Raport o stanie miasta 2010).

Rok	Drogi publiczne o twardej nawierzchni w km		W tym nawierzchni ulepszonej		Pojazdy samochodowe ogółem	W tym:		
	Powiatowe	Gminne	Powiatowe	Gminne		Samochody osobowe	Samochody ciężarowe	Autobusy
2005r.	104,0	400,1	104,0	385,0	77 499	60 759	13 677	382
2010r.	108,8	456			103 691	79 496	15 568	392

Standard obsługi miasta przez komunikację drogową wyrażony jest dostępnością komunikacyjną obszaru, której parametrami w Bielsku-Białej są wg Raportu (2010): gęstość sieci dróg publicznych, parametr dla miasta = 4,78 km/1km² (2010r.) długość dróg przypadająca na 1 000 mieszkańców, parametr dla miasta = 3,41km (2010r.). Parametry te są znamienne dobrze, bowiem miasto Bielsko – Biała charakteryzuje się wciąż rosnącą i bardzo dużą ilością pojazdów. W roku 2005 na 1000 mieszkańców przypadało 433,27 pojazdów samochodowych (wzrost w stosunku do 2002 roku o 39,40%). Obecnie na 1000 mieszkańców przypada, co najmniej, 596 pojazdów (wzrost w stosunku do 2005 o 37%). Zgodnie z prognozami natężenie ruchu drogowego będzie systematycznie wzrastać, a na ciągu komunikacyjnym: ul. 3 Maja, ul. Zamkowa, ul. Partyzantów- przebiegający przez centrum miasta, przewiduje się przyrost natężenia ruchu w granicach 10 % – 20%. Sieć komunikacji zbiorowej w Bielsku-Białej to linie autobusowe obsługiwane przez MZK, PKM Czechowice-Dziedzice, PKS oraz przewoźników prywatnych. Miejski Zakład Komunikacji zapewnia transport publiczny na 45 liniach autobusowych: 36 to linie miejskie, 6 linii podmiejskich (w kierunkach: Czechowice-Dziedzice, Bestwina, Jasienica i Wilkowice) oraz 3 linie

nocne. Łączna długość linii komunikacji autobusowej wynosi obecnie 498,4km (dane z UM) - w stosunku do roku 2007 wzrosła o ponad 30km.

Gospodarka wodno-ściekowa

Miasto Bielsko – Biała jest zaopatrywane w wodę z 5 ujęć, w Kobiernicach i Wapienicy, oraz ujęć lokalnych w: Straconce, Lipniku, Mikuszowicach.

Tabela 44: Wodociągi i Kanalizacja w Bielsku – Białej w latach 2004,2005i 2011 (źródło: PROM 2007-2013 i GUS).

Lata	Sieć w km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych		Ścieki odprowadzone w dm ³
	Wodociągowa rozdzielcza	Kanalizacyjna	Wodociągowe	Kanalizacyjne	w dm ³	Na 1 mieszkańca w m ³	
2004	428,3	321,0	15331	8890	6739,2	38,0	10205,9
2005	593,3	542,1	17670	9138	6477,7	36,6	10224,2
2011	639,2	739,4	19918	12828	6182,3	40,0	10389,0

W 2004 r. wodociągowa sieć rozdzielcza w Bielsku – Białej miała długość 428,3km, w ciągu 7 lat zwiększyła się o 210,9km. W tym samym czasie długość sieci kanalizacyjnej zwiększyła się o 418,4km. To dwukrotnie szybsze tempo pozwoliło na odwrócenie proporcji – obecnie długość sieci kanalizacyjnej jest większa od wodociągowej, co wskazuje na właściwe cywilizacyjne rozwinięcie infrastruktury wodno-ściekowej. Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych, w mieście rośnie i jest wyższe od przeciętnej w województwie. Kanalizacją objętych jest aktualnie (2013r.) 98,3% populacji miasta.

Gospodarka odpadami

Na terenie Bielska-Białej zadania w obszarze gospodarki odpadami obejmujące: budowę, utrzymanie i eksploatację składowisk odpadów oraz obiektów służących do wykorzystywania i unieszkodliwiania odpadów realizuje Zakład Gospodarki Odpadami S.A. Aktualnie na składowisku w Bielsku-Białej składowane są odpady komunalne wytwarzane głównie na terenie miasta Bielsko - Biała oraz gmin powiatu bielskiego. 97% mieszkańców objętych jest usługą wywozu odpadów a wg szacunkowych danych ujętych w Raporcie (2010) 45% gospodarstw domowych objętych jest segregacją odpadów.

Tabela 45: Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania w Bielsku – Białej, w latach 2004, 2005 i 2011 (źródło: PROM 2007-2013 i GUS).

Lata	Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t				Odpady dotychczas składowane (nagromadzone; stan w końcu roku) w tys. ton	Tereny składowania odpadów, niezrekultywowane (stan w końcu roku) w ha
	ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione	magazynowane czasowo		
2004	155,2	149,9	5,1	0,2	101,5	5,4
2005	149,6	146,2	3,1	0,3	102,8	5,4
2011	104,0	80,2	0,8	23	-	-

ZAGADNIENIA GOSPODARCZE

Bielsko – Biała jest znaczącym centrum produkcyjno – handlowo – turystycznym na południu Polski. Doskonałe położenie geograficzne, dobry klimat ekonomiczny, proinwestycyjna polityka władz miasta i korzystne warunki prowadzenia interesów w SSE sprawiły, że zdecydowały się tutaj zainwestować wielkie, światowe koncerny. Poziom przedsiębiorczości rośnie, mierzony liczbą zarejestrowanych podmiotów na 1000 mieszkańców wynosi obecnie (2013) 1442, a w roku 2011 było to 1401 (nastąpił wzrost o 3%).

Tabela 46: Struktura przedsiębiorstw i innych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (źródło: PROM 2007-2013 i GUS).

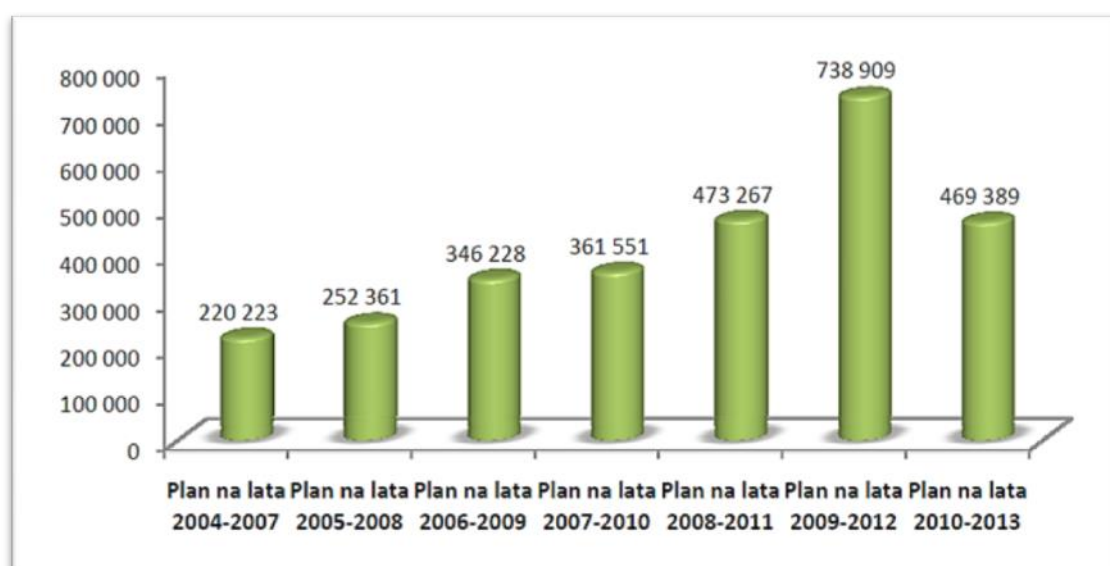
Lata	Ogółem	W tym						Ogółem sektor	
		Spółki handlowe		Spółki cywilne	Spółdzielnie	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	Publiczny	Prywatny
		Razem	W tym z udziałem kapitału zagranicznego						
2004	23977	1882	408	2525	76	416	17923	746	23231
2005	23575	1968	415	2536	74	445	17373	759	22816
2011	24626	2802	571	bd	65	580	18013	632	23994

Ekonomia i finanse miasta

Wydatki majątkowe (w tym inwestycyjne) w wydatkach miasta ogółem, za rok 2010 wyniosły 24,7% [Raport s.75]. Wykonanie planu budżetu (gminy i miasta na prawach powiatu) po stronie dochodów własnych wyniosło 102,04%, natomiast po stronie wydatków 91,86%. Dla porównania, przeciętny udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem, dla JST województwa śląskiego, w roku 2010 wyniósł 23,5% (GUS). Wydatki miasta ujmowane są w kroczącym (aktualizowanym dorocznie) wieloletnim planie inwestycyjnym, którego wartość w ostatnich latach pokazano na wykresie [Ryc.2], a wielkość wydatków na jednego mieszkańca w tabeli Nr 29. Miasto ma udziały w 13 spółkach prawa handlowego oraz prowadzi realizację zadań własnych w oparciu o 4 zakłady budżetowe (2010r.) i fundusz celowy: Powiatowy Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym dla Miasta Bielska-Białej.

Tabela 47: Wydatki z budżetu JST na jednego mieszkańca w Bielsku-Białej i w woj. śląskim w 2011 (opracowanie własne, źródło: GUS).

Jednostka terytorialna	Wydatki z budżetu na jednego mieszkańca, w zł		
	ogółem	na oświatę i wychowanie	na kulturę i ochronę dziedzic- twa narodowego
Przeciętna dla gmin i miast na prawach powiatu województwa śląskiego	3937,55	1297,15	125,91
Bielsko - Biała	4263,73	1553,79	135,52

Ryc. 2: Nakłady inwestycyjne z budżetu miasta, w poszczególnych edycjach czteroletniego planu inwestycyjnego [w tys. PLN] (źródło: Raport, 2010, s.83).

Rating finansowy miasta: we wrześniu 2010r. komitet ratingowy *Fitch Ratings* potwierdził długoterminowe międzynarodowe ratingi dla zadłużenia w walucie krajowej i zagranicznej na poziomie „BBB+”, a także krajowy rating długoterminowy na poziomie „AA –”. Ponadto komitet uznał, że perspektywa ratingów jest stabilna. Obecnie miasto nie planuje poddania się ocenie komitetu ratingowego. W przeprowadzonym przez tygodnik *Newsweek* w 2011r. rankingu miast przyjaznych dla biznesu Bielsko - Biała zajęło, wysokie 9. miejsce, na 94 sklasyfikowanych polskich miast.

		PUNKTACJA				
MIEJSCE W RANKINGU	MIASTO	FINANSE	AKTYWNOŚĆ BIZNESOWA	CENY	INFRASTRUKTURA	OGÓŁEM
1	Krosno	205	220	401	183	1010
2	Dąbrowa Górnicza	198	221	322	268	1009
3	Gliwice	224	193	262	298	976
4	Opole	180	334	234	205	952
5	Elbląg	201	178	274	292	946
6	Tarnów	177	230	338	193	938
7	Skierniewice	212	218	301	193	924
8	Nowy Sącz	195	293	282	144	914
9	Bielsko-Biała	165	314	244	186	909
10	Knurów	182	199	241	286	908
11	Zamość	213	132	329	234	908
12	Puławy	188	236	235	244	904
13	Świnoujście	206	244	209	239	898

Ryc. 3: Klasyfikacja miast w rankingu Newsweeka, pierwsza trzynastka

(źródło: <http://www.newsweek.pl/bins/media/pictures/d6/d673/d673414230174f468fb5f1c5c792b44d.jpg>).

Wieloletnia Prognoza Finansowa miasta Bielska –Białej na lata 2013-2024 zakłada, że w roku 2014 miasto nie będzie dokonywać nowych wydatków inwestycyjnych, natomiast podjęte dotąd, będą kontynuowane – do roku 2019r. WPF przewiduje na rok 2020 zbilansowanie dochodów i wydatków miasta, z niewielką nadwyżką po stronie dochodów, ogółem (2%), co rokuje pozytywnie dla realizacji działań rewitalizacyjnych PROM 2014-2020.

Zatrudnienie, aktywność ekonomiczna mieszkańców i siła ekonomiczna gospodarstw domowych

Tabela 48: Pracujący na terenie miasta Bielsko - Biała, 2003-2005-2011 (źródło: Urząd Miejski, PROM 2007-2013).

Wyszczególnienie	Rok 2003		Rok 2005		Rok 2011	
Ogółem	56 711	100,00%	59 275	100,00%	68 538	100,00%
Sektor publiczny	20 189	35,60%	19 547	32,98%	16 785	24,48%
Sektor prywatny	36 522	64,40%	39 728	67,02%	51 753	75,52%

Tabela 49: Pracujący w gospodarce narodowej w Bielsku – Białej w latach 2003– 2005- 2011(źródło: Urząd Miejski, PROM 2007-2013).

Wyszczególnienie	Rok 2003		Rok 2005		Rok 2011	
Ogółem	56 711	100,00%	59 275	100,00%	68 538	100,00%
Rolnictwo	150	0,26%	153	0,26%	147	0,26
Przemysł i budownictwo	23 213	40,39%	24 684	41,64%	30 209	44,07%
Usługi rynkowe	20 378	35,46%	21 454	36,19%	38 182	55,67%
Usługi nierynkowe	12 970	22,57%	12 983	21,90%		

Największa grupa zatrudnionych w Bielsku – Białej pracuje w usługach (ponad 55% ogółu pracujących), jest to zjawisko trwałe, choć relacja w stosunku do sektora „przemysł i budownictwo” nieznacznie się zmieniła na korzyść przemysłu. Najmniej zatrudnionych na terenie Bielska-Białej jest w rolnictwie (niewiele ponad 0,25% ogółu zatrudnionych w mieście).

Tabela 50: Pracujący w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2005 i w roku 2011 (źródło: PROM 2007-2013 i GUS).

Lata	Ogółem		W tym			Ogółem – sektor	
	Ogółem	W tym kobiety	Przemysł i budownictwo	Usługi		Publiczny	Prywatny
				Rynkowe	Nierynkowe		
2004	57473	28235	23557	20668	13077	20182	37291
2005	59 275	28 520	24 684	21 455	12 983	19 547	39 728
2011	68 538	bd	30 209	38 182		16 785	51 753

Tabela 51: Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Bielsku – Białej według wybranych sekcji w latach 2004 – 2005 i w roku 2012 (źródło: PROM 2007-2013 i GUS).

Lata	Ogółem	W tym						
		Przetwórstwo przemysłowe	Budownictwo	Handel i naprawy	Hotele i restauracje	Transport, gospodarką azynowa i łączność	Pośrednictwo finansowe	Obsługa nieruchomości i firm
2004	17923	1820	2082	5852	456	1494	852	3067
2005	17373	1767	1937	5654	474	1441	833	2973
2012	18013	1735	2135	5077	519	1319	864	2490

Tabela 52: Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100) w Bielsku-Białej, podregionie i województwie, w latach 2005-2011 (opracowanie własne, źródło GUS).

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	%						
ŚLĄSKIE	103,2	103,5	102,3	102,6	102,7	102,7	104,7
Podregion 44 - bielski	90,0	90,6	92,2	91,6	92,1	93,0	91,9
Bielsko - Biała	94,1	95,3	97,0	98,5	98,4	98,4	96,5

ZAGADNIENIA SPOŁECZNE**Demografia**

Ludność miasta Bielsko - Biała (wg GUS, stan na 30 czerwca 2012r.) wynosi 174 291, z czego 82 143 mężczyzn (47,1%) i 92 148 kobiet (52,9%). W porównaniu do stanu z roku 2005 nastąpił spadek liczby ludności o 2573 (1,45%). Struktura ludności według płci nie uległa zmianie, wciąż przeważają kobiety, których udział wzrósł nieznacznie (o 0,2%). Strukturę ludności Bielska –Białej ze względu na wiek, oraz zmianę tej struktury w stosunku do roku 2005 pokazuje kolejna tabela.

Tabela 53: Struktura wieku ludności Bielska-Białej w roku 2005 i 2011 i koniec 2012r.(źródło PROM 2007-2013 i GUS – portret miasta).

Wyszczególnienie	2005		2011		2012	
ogółem	176 864	100 %	174 503	100%	174370	100,00%
w wieku przedprodukcyjnym	31 908	18,04 %	29 316	16,8%	29361	16,84%
w wieku produkcyjnym	116 221	65,72 %	110 983	63,6%	109546	63,82%
w wieku poprodukcyjnym	28 735	16,24 %	43 204	19,6%	35463	20,34%

Tabela 54: Małżeństwa, urodzenia, zgony, przyrost naturalny w latach 2004,2005 i 2011 w Bielsku – Białej (źródło: PROM 2007-2013 i GUS –portret miasta).

Lata	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost Naturalny
			Ogółem	Niemowląt				Ogółem	W tym niemowląt	
	W liczbach bezwzględnych					Na 1000 ludności				
2004	875	1521	1497	6	24	4,9	8,6	8,5	3,9	0,1
2005	959	1513	1600	12	- 87	5,4	8,6	9,1	7,9	- 0,5
2011	973	1701	1688	6	13	bd	10,1	9,7	3,4	0,4

Bezrobocie**Tabela 55: Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Bielsku – Białej w latach 2005, 2006 i 2012 (źródło: PROM 2007-2013 i PUP w Bielsku Białej).**

Miasto / Gmina	2005		2006		2012	
	Ogółem	Struktura %	Ogółem	Struktura %	Ogółem	Struktura %
Bielsko – Biała	8111	55,4	6503	55,5	6564	52,1
Buczkowice	469	3,2	403	3,4	531	4,2
Jasienica	710	4,8	541	4,6	744	5,9
Jaworze	248	1,7	226	2,0	249	2,0
Kozy	440	3,0	369	3,2	449	3,6
Szczyrk	289	2,0	293	2,5	318	2,5
Wilkowice	535	3,7	447	3,8	534	4,3
Porąbka	765	5,2	691	6,0	696	5,5
Wilamowice	539	3,6	448	3,8	522	4,1
Czechowice – Dziedzice	2163	14,8	1508	12,8	1602	12,7
Bestwina	382	2,6	275	2,4	385	3,1
Razem	14651	100	11704	100	12594	100

W latach 2005 – 2012 liczba ogółem zarejestrowanych, w Powiatowym Urzędzie Pracy (PUP) w Bielsku – Białej, bezrobotnych zmniejszyła się, przy czym w stosunku do danych z 2006 nastąpił wzrost. Udział bezrobotnych zamieszkałych w Bielsku-Białej w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie systematycznie spada i wynosi obecnie 52,1%, przy czym równocześnie grupa osób bezrobotnych, zamieszkałych w mieście nieznacznie wzrosła w stosunku do roku 2006, do 6564 (o 61 osób).

Tabela 56: Bezrobotni zarejestrowani według wieku i poziomu wykształcenia w Bielsku – Białej w latach 2005 i 2012 (źródło: PROM 2007-2013 i PUP w Bielsku-Białej).

Lata	Ogółem	W wieku					Ogółem – z wykształceniem				
		24 lata i mniej	25 - 34	35 - 44	45- 54	55 lat i więcej	Wyższym	Zawodowym	Ogólnokształcącym	Zasadniczym zawodowym	Gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym
2004	8707	1625	2300	1933	2425	424	662	2016	668	3098	2263

Lata	Ogółem	W wieku					Ogółem – z wykształceniem				
		24 lata i mniej	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 lat i więcej	Wyższym	Średnim		Zasadniczym zawodowym	Gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym
								Zawodowym	Ogólnokształcącym		
2005	8111	1210	2118	1755	2447	581	624	1880	663	2735	2209
2012	6564	813	1833	1341	1467	1110	1058	1569	628	1756	1553

W latach 2004 – 2005 i 2012 największą liczbę osób bezrobotnych w Bielsku – Białej stanowiły osoby w wieku 25 – 34 lata oraz w wieku 45 – 54 i taki stan utrzymuje się w 2012r. Podobnie stałe proporcje występują w strukturze bezrobotnych pod względem wykształcenia, najczęściej bezrobotnych posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, w dalszej kolejności (i tu zaszła zmiana) średnie zawodowe (poprzednio gimnazjalne), gimnazjalne. W stosunku do roku 2005 nastąpił wyraźny wzrost ilości bezrobotnych z wyższym wykształceniem (o 69,5%). Stopa bezrobocia w 2012r. wynosiła 6,7%.

Pomoc społeczna i jej odbiorcy

Tabela 57: Struktura rodzin objętych pomocą MOPS w Bielsku – Białej w latach 2001 – 2006 i 2012 (źródło: PROM 2007-2013 i MOPS w Bielsku Białej).

Struktura świadczeniobiorców	Liczba rodzin						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2012
Ubóstwo	339	210	147	454	449	1136	918
Sieroctwo	76	22	33	2	32	29	15
Bezdomność	282	194	241	254	235	251	303
Potrzeba ochrony macierzyństwa	217	205	173	87	91	101	233
Bezrobocie	2 186	2 882	2 638	2072	2002	1556	1135
Niepełnosprawność	2 071	2 349	2 424	1844	1799	1832	1254
Długotrwała choroba	1 711	1 765	1 935	1769	1922	1841	1591
Bezradność w sprawach opiekuńczo. – wych. i prowadzenie gosp. dom. ogółem w tym:	2 022	2 464	2 543	2438	2198	505	632
- rodziny niepełne	996	1 069	1 047	866	832	403	498
- rodziny wielodzietne	279	367	392	326	215	194	215
Alkoholizm	385	485	512	370	576	396	436

Struktura świadczeniobiorców	Liczba rodzin						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2012
Narkomania	25	44	30	17	17	20	25
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	bd	103	129	81	43	43	97
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 58: Świadczenia przyznane przez MOPS w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2006 i 2012 (źródło: PROM 2007-2013 i MOPS w Bielsku-Białej).

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenia				Liczba rodzin				Liczba osób w rodzinach			
	2004	2005	2006	2012	2004	2005	2006	2012	2004	2005	2006	2012
Świadczenia przyznane łącznie (zadania zlecone i własne)	6133	5712	5586	3856	4209	3587	3696	2514	12532	10035	9807	5834
Świadczenia przyznane: - zadania zlecone	817	524	516	87	815	521	509	86	1752	821	790	146
Świadczenia przyznane: - zadania własne	5949	5652	5539	3813	3882	3527	3649	2476	10547	9823	9749	5776
Wyłącznie praca socjalna	-	-	-	0	1001	1040	852	906	2801	2672	2035	1879

Szczegółowe informacje na temat ilości osób i przyczyn objęcia wsparciem pomocy społecznej (przez MOPS), w układzie uwzględniającym jednostki pomocnicze miasta Bielska – Biała i płeć odbiorcy pomocy, według stanu na rok 2011 zebrano w obszernej, sporządzonej przez MOPS tabeli (Nr 60), która znajduje się w aneksie do PROM 2014-2020 (część 6.).

Tabela 59: Współpraca MOPS w Bielsku – Białej z organizacjami pozarządowymi w latach 2004, 2005 i w roku 2012 (źródło: PROM 2007-2013 i MOPS w Bielsku-Białej).

L.p.	Nazwa organizacji pozarządowej	Charakter wsparcia klientów MOPS	Liczba klientów objętych pomocą
2004			
1	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta	Gorący posiłek	719
2	Caritas	Pomoc finansowa i rzeczowa	371

L.p.	Nazwa organizacji pozarządowej	Charakter wsparcia klientów MOPS	Liczba klientów objętych pomocą
3	PKPS	Pomoc rzeczowa	698
4	Śląski Bank Żywności program PEAD	Karty żywnościowe	2017
2005			
1	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta	Gorący posiłek	679
2	Caritas	Pomoc finansowa i rzeczowa	317
3	PKPS	Pomoc rzeczowa	504
4	Śląski Bank Żywności program PEAD	Karty żywnościowe	4971
2006			
1	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta	Gorący posiłek	654
2	Caritas	Pomoc finansowa i rzeczowa	392
3	PKPS	Pomoc rzeczowa	521
4	Śląski Bank Żywności program PEAD	Karty żywnościowe	3773
2012			
1	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta	Gorący posiłek	4 002
2	Śląski Bank Żywności program PEAD	Karty żywnościowe	2 724

Bezpieczeństwo publiczne i przestępczość

Podobnie jak w innych miastach, ilość i rodzaj zdarzeń (występków, przestępstw wykroczeń drogowych) spada, szczególnie w relacji do liczby ludności. Pomimo tego subiektywne odczucia mieszkańców na temat bezpieczeństwa, opinie o własnym poczuciu bezpieczeństwa, jak również opinie o poziomie bezpieczeństwa w poszczególnych osiedlach (vide IMPS) pozostają bez wyraźnego związku

z kwantyfikowanymi (mierzalnymi) zmianami tych zjawisk.

Tabela 60: Przestępczość na terenie Bielska – Białej w latach 2004 – 2006 i 2012 (PROM 2007-2013 i Komenda Miejska Policji w Bielsku-Białej).

Rok	Przestępstwa stwierdzone – ogółem	Przestępstwa stwierdzone - kryminalne
2004	8 967	7 469
2005	8 696	7 534
2006	7 195	5 681
2012	6 546	4 885

Tabela 61: Struktura przestępczości kryminalnej w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2006 i 2012 (źródło: PROM 2007-2013 i Komenda Miejska Policji w Bielsku- Białej).

Rodzaj Przepępstwa	Odsetek ogółu przestępstw w danym roku			
	2004	2005	2006	2012
Zabójstwa	0,1	0,0	0,0	0,06
Przeciwko życiu i zdrowiu	1,8	1,7	2,2	3,01
Przeciwko mieniu	73,2	72,4	63,3	62,37
Kradzieże	22,0	22,8	23,6	21,14
Kradzieże pojazdów	3,1	2,7	1,9	0,98
Włamania	19,7	17,3	13,3	11,34
Rozboje	3,5	2,8	3,5	2,46

Tabela 62: Współczynnik przestępstw ogółem na 100 tys. mieszkańców w latach 2004 – 2006 i w 2012- porównanie; (źródło: PROM 2007-2013 i Komenda Miejska Policji w Bielsku-Białej).

Jednostka	2004	2005	2006	2012
Bielsko-Biała	3 725,3	3 932,2	3 220,7	3024,2
Województwo Śląskie	4 294,7	4 121,0	3 926,0	3614,7

Tabela 63: Dynamika przestępstw ogółem i kryminalnych stwierdzonych na terenie miasta Bielska – Białej w latach 2005 i 2012 (źródło: Komenda Miejska Policji w Bielsku-Białej).

Komisariat	Ogółem			Kryminalne		
	2005	2012	%	2005	2012	%
KP I	3 188	2070	64,9	2 857	1432	50,1
KP II	2 018	1738	86,1	1 745	1309	75,0
KP III	2 616	2150	82,1	2 211	1671	75,5
KP IV	874	588	67,2	721	473	65,6
Razem	8 696	6546	75,2	7 534	4885	64,8

Tabela 64: Dynamika zmian w ilości przestępstw stwierdzonych na terenie miasta Bielska – Białej, w latach 2005 i 2012 (źródło: Komenda Miejska Policji w Bielsku-Białej).

Komisariat	Kradzież			Kradzież pojazdów			Kradzież z włam.			Rozbój		
	2005	2012	%	2005	2012	%	2005	2012	%	2005	2012	%
KP I	539	341	63,2	72	18	0,25	421	245	58,1	44	58	131,8
KP II	418	350	83,7	63	20	31,7	489	256	52,3	74	54	72,9

Komisariat	Kradzież			Kradzież pojazdów			Kradzież z włam.			Rozbój		
	2005	2012	%	2005	2012	%	2005	2012	%	2005	2012	%
KP III	827	586	70,8	58	23	39,6	351	175	49,8	107	41	38,3
KP IV	199	107	53,7	42	3	7,1	244	66	27	18	8	44,4
Razem	1 983	1384	69,7	235	64	27,2	1 505	742	49,3	243	161	66,2

Tabela 65: Ilość wypadków drogowych i kolizji w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2012 (źródło: Komenda Miejska Policji w Bielsku-Białej, Wydział Ruchu Drogowego).

Lata	Ilość wypadków drogowych i kolizji	Ilość rannych	Ilość zabitych
2005	2 946	230	14
2006	2 902	235	10
2007	2562	227	13
2008	2216	209	12
2009	2429	157	9
2010	2547	160	11
2011	2249	156	10
2012	1987	115	7

Infrastruktura edukacji

Tabela 66: Ilość i struktura placówek edukacyjnych w Bielsku – Białej, w latach 2005, 2006 i w 2012 r. (bez specjalnych). (źródło: PROM 2007-2013 i Miejski Zarząd Oświaty w Bielsku-Białej).

Rodzaj placówki / miejsce / uczniowie w placówkach	Liczba obiektów / miejsc / uczniów	Liczba obiektów/ miejsc / uczniów	Liczba obiektów/ miejsc / uczniów
	2012	2006	2005
Przedszkola ogółem	43	45	45
Miejsca w przedszkolach ogółem	4428	3661	3661
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży ogółem	22	23	23
Uczniowie – szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży ogółem	7330	8303	5559
Gimnazja dla dzieci i młodzieży ogółem	17	18	18
(w tym 1 dla dorosłych oraz 1 gimnazjum dwujęzyczne)			
Uczniowie – gimnazja dla dzieci i	3927	5242	bd

Rodzaj placówki / miejsce / uczniowie w placówkach	Liczba obiektów / miejsc /uczniów	Liczba obiektów/ miejsc /uczniów	Liczba obiektów/ miejsc /uczniów
	2012	2006	2005
młodzieży ogółem			
(w tym 1 dla dorosłych oraz 1 gimnazjum dwujęzyczne)			
Licea ogólnokształcące ponadpodstawowe dla młodzieży ogółem	1	0	0
Uczniowie – licea ogólnokształcące ponadpodstawowe dla młodzieży ogółem	229	0	375
Licea ogólnokształcące ponadgimnazjalne dla młodzieży ogółem	7	11	11
Uczniowie – licea ogólnokształcące ponadgimnazjalne dla młodzieży ogółem	3093	4418	4403
Licea ogólnokształcące na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej ogółem	2	4	4
Uczniowie – licea ogólnokształcące na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej ogółem	32	306	375
Licea profilowane dla młodzieży ogółem	1	8	9
Uczniowie – licea profilowane dla młodzieży	27	1079	1272
Technika ogółem	13	16	21
Uczniowie – technika ogółem	4635	4577	4940
Zasadnicze szkoły zawodowe ogółem	7	8	8
Uczniowie – zasadnicze szkoły zawodowe ogółem	984	731	823

Tabela 67: Uczniowie wg rodzajów szkół w Bielsku – Białej w latach 2003 – 2006 i w roku 2012 (źródło: PROM 2007-2013 i Miejski Zarząd Oświaty w Bielsku-Białej).

Lata	Uczniowie szkół					
	Podstawowych	Gimnazjalnych	Liceów Ogólnokształcących	Liceów Profilowanych	Zawodowych	Policealnych i Pomaturalnych
2003	10 329	6 413	5 629	1 881	6 314	218
2004	9 444	6 238	5 224	1 552	6 203	163
2005	8 867	5 843	4 862	1 272	5 900	194
2006	8 491	5 466	4 724	1 079	5 455	186
2012	8 159	4 507	3 513	27	5 669	145

Na poziomie wyższym, w Bielsku – Białej, kształcenie oferują: Akademia Techniczno – Humanistyczna, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, Kolegium Nauczycielskie, Wyższa Szkoła Bankowości i

Finansów w Bielsku – Białej, Wyższa Szkoła Administracji, Wyższa Szkoła Ekonomiczno – Humanistyczna, Bielska Wyższa Szkoła Biznesu i Informatyki im. Józefa Tyszkiewicza.

Infrastruktura kultury, sportu i rekreacji

Miasto Bielsko - Biała dysponuje licznymi placówkami kulturalnymi a sektor prywatny oferuje usługi kultury dopełniając swą ofertą propozycje dostępne w ramach realizacji zadań własnych gminy miejskiej. W mieście działają następujące miejskie (komunalne, prowadzone przez gminę miejską) placówki kulturalne:

Bielskie Centrum Kultury, Dom Muzyki ul. Słowackiego 27,
 Bielskie Centrum Kultury, Dom Tańca ul. Komorowicka 53a,
 Galeria Miejska Biuro Wystaw Artystycznych (BWA) ul. 3 Maja 11,
 Książnica Beskidzka ul. Słowackiego 17a,
 Miejski Dom Kultury ul. 1 Maja 12,
 Miejski Dom Kultury – Dom Kultury w Hałcnowie ul. S. M. Szewczyk 1,
 Miejski Dom Kultury – Dom Kultury w Kamienicy ul. Karpacka 125,
 Miejski Dom Kultury – Dom Kultury w Komorowicach ul. Olimpijska 16,
 Miejski Dom Kultury – Dom Kultury w Lipniku ul. Podgórna 29,
 Miejski Dom Kultury – Dom Kultury w Olszówce ul. Olszówka 20
 Miejski Dom Kultury – Dom Kultury w Wapienicy ul. Cieszyńska 398,
 Miejski Dom Kultury – Dom Kultury „Włókniarz” ul. 1 Maja 12,
 Miejski Dom Kultury – Starobielski Ośrodek Edukacji Kulturalnej ul. Zapłocie Duże 1,
 Miejski Dom Kultury – Świetlica Bielsko – Biała Północ ul. A. Krzywoń 17a,
 Miejski Dom Kultury – Świetlica w Mikuszowicach Krakowskich ul. Żywiecka 302,
 Teatr BANIALUKA im. J. Zitzmana ul. Mickiewicza 20,
 Teatr Polski ul. 1 Maja 1.

Oprócz placówek kulturalnych prowadzonych przez miasto, w Bielsku-Białej funkcjonują również inne instytucje kultury, do najważniejszych należą:

Muzeum Historyczne w Bielsku – Białej, Zamek Sułkowskich,
 Muzeum Techniki i Włókiennictwa, oddział Muzeum w Bielsku – Białej,
 Muzeum Historyczne w Bielsku – Białej, Dom Tkacza,
 Muzeum Historyczne w Bielsku – Białej, Willa Juliana Fałata,
 Muzeum Literatury im. Władysława S. Reymonta,
 Regionalny Ośrodek Kultury,
 Wojewódzkie Centrum Wychowania Estetycznego Dzieci i Młodzieży,
 Spółdzielcze Centrum Kultury BEST,
 Galeria „Wzgórze” ul. Wzgórze 4,
 Galeria – Pub „Bazyliszek” ul. Wzgórze 8,
 Piwnica Zamkowa ul. Wzgórze 16,
 Dom Żołnierza „Wojskowy Ośrodek Kultury” ul. Broniewskiego 27,
 Kino STUDIO przy Studiu Filmów Rysunkowych ul. Cieszyńska 24,
 Kinoplex ul. Mostowa 5,

Klub Klimat (Centrum SFERA) ul. Mostowa 5,
Klub RUDEBOY ul. 1 Maja 20.

W mieście aktywnie działa wiele organizacji pozarządowych, w tym kilkadziesiąt stowarzyszeń artystycznych, a liczba zarejestrowanych podmiotów przekracza pięćset.

Tabela 68: Biblioteki Publiczne w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2005 i w roku 2011 (źródło: GUS).

Lata	Placówki biblioteczne		Księgozbiór w tys. tomów	Czytelnicy	Wypożyczenia w woluminach		Liczba ludności przypadająca na 1 placówkę biblioteczną
	Ogółem	W tym biblioteki i ich filie			w tys.	na 1 czytelnika	
2004	23	18	605,6	50024	1161,2	23,2	7695
2005	23	18	611,4	50166	1123,9	22,4	7690
2011	18	18	617,4	46774	1002,8	21,5	7587

Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną w Bielsku – Białej w analizowanym okresie była zdecydowanie wyższa od średniej dla województwa śląskiego, która to w 2004r. wynosiła 5 294, 5 295 w 2005r. i 5456 w roku 2011. Przeciętna ilość książek wypożyczonych przez czytelnika w Bielsku – Białej w analizowanym okresie była również wyższa od średniej dla województwa, która wynosiła odpowiednio: 21,0 woluminów w 2004r., a 20,5 woluminów w 2005r. i 19,8 w 2011r. 9 placówek bibliotecznych jest przystosowanych do użytkowania przez osoby niepełnosprawne (wejście), a 5 jest dostosowanych do korzystania przez osoby na wózkach, stanowi to, odpowiednio, 39,1% i 21,7% ogólnej liczby placówek bibliotecznych w mieście. Szczegółowe informacje na temat muzeów i zwiedzających w Bielsku – Białej przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 69: Muzea w Bielsku – Białej, w latach 2004 – 2005 i w roku 2011 (źródło: GUS).

Lata	Muzea	Muzealia	Wystawy		Zwiedzający muzea w tys.	
			Własne	Obce	Ogółem	W tym młodzież Szkołna
2004	4	78 451	10	3	21 300	7 800
2005	4	82 198	23	3	20 680	6 737
2011	3	bd	47	11	35 242	bd

Tabela 70: Ilość imprez w placówkach muzealnych w roku 2011 (źródło: GUS).

Odczyty, prelekcje, spotkania	Seanse filmowe	Koncerty	Konkursy	Warsztaty	Imprezy plenerowe
7	1	11	2	83	0

Według danych GUS żadna z placówek muzealnych w mieście nie jest przystosowana do odwiedzin przez osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich, a jedno muzeum dysponuje zaadaptowanym wejściem dla osób niepełnosprawnych.

Oferta imprez dostępna w 3 bielsko - bialskich placówkach muzealnych w roku 2011 została zestawiona w tabeli Nr 70 a lista obiektów stanowiących bazę sportowo-rekreacyjną miasta jest ujęta w tabeli, którą opublikowano w *Opracowaniu* (tabela Nr 63). Sukcesywnie rozwijana jest sieć tras rowerowych. Zestawienie wytyczonych tras rowerowych przedstawiono w poniższej tabeli, przy czym należy zaznaczyć, że pomiędzy 2006r. a 2012r. łączna długość tras rowerowych nie uległa zmianie i wynosi 155,4km.

Tabela 71: Trasy rowerowe na terenie Bielska – Białej (źródło: PROM 2007-2013).

L.p.	Przebieg trasy	Długość w km
1.	Bielsko - Biała (Plac Ratuszowy) – Wilamowice – Stara Wieś – Dankowice – Kaniów – Czechowice-Dziedzice – Bielsko - Biała (Plac Ratuszowy)	52,6
2.	Bielsko - Biała (Plac Ratuszowy) – Kaniów Żwirownia – Bielsko-Biała (Plac Ratuszowy)	35,0
3.	Bielsko - Biała (Plac Ratuszowy) – Czechowice-Dziedzice MOSiR	12,0
4.	Bielsko - Biała (Plac Ratuszowy) – Szczyrk	19,7
5.	Bielsko - Biała (Plac Ratuszowy) – Jaworze Górne – Bielsko - Biała (Plac Ratuszowy)	36,8
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TRAS ROWEROWYCH w km		155,4

Oznakowane i utrzymywane przez Beskidzkie Towarzystwo Cyklistów trasy rowerowe obejmują następujące szlaki rowerowe:

Bielsko - Biała (plac Ratuszowy)-Martin (Słowacja), szlak czerwony o długości 163km;

Bielsko - Biała - Czechowice Dziedzice, szlak czerwony o długości 12km;

Dookoła Bielska - Białej, szlak niebieski o długości 53km;

Bielsko - Biała (plac Ratuszowy) – Stare Bielskom zielony szlak o długości 18km;

Szlak Greenways, na odcinku 12km przebiega przez Bielsko - Białą. Wiślana Trasa Rowerowa - odnoga głównej trasy- częściowo biegnie przez miasto (Wapienica, Zabrzeg). W trakcie opracowania są jeszcze dwie trasy, które powstać mają do końca 2013r.

Instytucje ochrony zdrowia

Miasto Bielsko - Biała, jako miasto na prawach powiatu i organ założycielski, prowadzi Miejski Szpital - Beskidzkie Centrum Onkologii w Bielsku-Białej. Dane opisujące dostępność do szpitalnej opieki medycznej zebrano w tabeli, która pozwalają ocenić zmianę, która zaszła pomiędzy stanem poprzednim (na rok 2007) a stanem na grudzień 2012r. Ambulatoryjną opiekę medyczną zapewnia 128 zakładów opieki zdrowotnej, w tym 8 publicznych i 120 niepublicznych.

Tabela 72: Placówki szpitalne w Bielsku – Białej, ilość podmiotów w I półroczu 2007, 2011 i 2012 oraz dostępność leczenia szpitalnego (opracowanie własne na podstawie źródła: PROM 2007-2013, GUS, NFZ).

Parametr:	2007	2011	2012
Publiczne i prywatne placówki szpitalne	19	20	19
Ilość łóżek szpitalnych na 10 000 mieszkańców Bielska- Białej	64,6	69,9	68,9

Fot. 9: Rynek – bielska Starówka (źródło: archiwum autorki).

4. Rekomendacje w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko [SOOS]

Po skonstruowaniu układu projektów aktualizowanego PROM przeprowadzono analizę wszystkich projektów pod kątem ich ewentualnego wpływu na środowisko naturalne, czyli tzw. screening środowiskowy. Rezultat analizy pozwala na sformułowanie wniosku, że ewentualny wpływ planowanych projektów na środowisko jest minimalny. PROM nie zawiera projektów o takim charakterze i zakresie, który wymagałby przeprowadzenia pełnej procedury Strategicznej Oceny

Oddziaływania na Środowisko tego programu – na podstawie specjalnego opracowania: Prognozy Oddziaływania PROM 2014-2020 na środowisko.

Skoro aktualizacja PROM nie zawiera projektów, których przedmiot i zakres kwalifikuje się, jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko, można rekomendować uproszczoną formę przeprowadzenia SOOS. Uproszczoną formę SOOS dla aktualizacji PROM 2014-2020 należy poprzedzić odpowiednim wnioskiem do RDOŚ i PWIS w Katowicach, w celu odstąpienia od wymogu sporządzenia Prognozy Oddziaływania na środowisko, dla aktualizacji PROM 2014-2020.

5. Bibliografia i inne źródła informacji, spis nazw i skrótów, ilustracji i tabel

BIBLIOGRAFIA I WAŻNIEJSZE ŹRÓDŁA INFORMACJI:

Czekaj K., (red), (2012), *Bielsko - Biała. Zjawiska i problemy społeczne. Fakty i Opinie*, Bielsko – Biała.

Informacja na temat wskaźników osiągnięć PROM, z dnia 20 sierpnia 2015, Opracowanie Biura Funduszy Europejskich Urzędu Miejskiego w Bielsku - Białej.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, (2012), plan strategiczny, opublikowany w MP 2012, poz.252 [<http://monitorpolski.gov.pl/mp/2012/252>] dostęp: 31.05.2013r.

Krajowa Polityka Miejska, Założenia, (2012), projekt, opracowanie własne Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, opublikowane:
[http://www.mrr.gov.pl/aktualnosci/polityka_rozwoju/Documents/Zalozenia_KPM_20_lipca_po_uwagach_MMN.pdf] dostęp: 31.05.2013r.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020, Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, (2010), plan strategiczny, przyjęty przez Radę Ministrów, opublikowany, wersja elektroniczna:
[http://www.mrr.gov.pl/aktualnosci/polityka_rozwoju/Documents/KSRR_13_07_2010.pdf]
dostęp: 31.05.2013r.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, regionalny plan strategiczny, (2005/2010), przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego Uchwała Nr II/21/2/2004 a następnie zmieniony przez Sejmik Województwa Śląskiego Uchwała Nr III/1/2010, plan i zmiana opublikowane:
[http://slaskie.pl/przest_plan/pzpws.pdf] dostęp 31.05.2013r.
oraz
<http://slaskie.pl/planzagospodarowania/files/zalaczniki/2010/10/28/1288253415/1288253431.pdf>
dostęp: 31.05.2013r.

Opracowanie „Podsumowanie prac przeprowadzonych w 2013r. nad projektem aktualizacji Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020”, opracowanie zawierające przygotowaną w 2013r. aktualizację PROM 2014-2020 [tj. rezultat I fazy prac nad programem]:
http://um.bielsko.pl/bielsko/web/uploads/pub/pages/page_3775/text_images/Podsumowanie%20prac%20nad%20aktualizacj%C4%85%20PROM%20-%202013r..pdf.

Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Bielska-Białej 2007-2013, (2005), uchwalony dokument planistyczny miasta [http://um.bielsko.pl/strona-1640-program_rewitalizacji_obszarow.html] dostęp: 12.03.2013r.

Program Rozwoju Mieszkalnictwa Miasta Bielska-Białej do 2020r., (2007), Uchwały Nr XIX/537/2007 Rady Miejskiej w Bielsku – Białej z dnia 21 grudnia 2007 roku [<http://www.um.bielsko.pl/bb/dzialy/polityka/prmmbb2020.pdf>] dostęp: 14.04.2013r.

Program rozwoju subregionu południowego województwa śląskiego na lata 2007-2013, (2009), [<http://rpo.slaskie.pl/zalaczniki/2010/04/20/1271754040.pdf>] dostęp: 15.03.2013r.

Raport o stanie miasta Bielsko - Biała na 2010r. dostępny publicznie [http://www.bielsko-biala.pl/uploads/pub/pages/page_730/text_images/RaportBB2010.pdf] dostęp: 14.03.2013r.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020:
[https://rpo.slaskie.pl/dokument/rpo_wsl_2014_2020_przyjety_przez_ke_18_12_2014_r] dostęp 22.04.2015r.

Strategia Rozwoju Bielska-Białej do 2020 roku, (2012), uchwała Nr XX/496/2012 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 26 czerwca 2012 roku [http://www.um.bielsko.pl/strona-712-strategia_rozwoju_miasta.html] dostęp: 14.05.2013r.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Bielska-Białej, (2012), opracowanie strategiczne przyjęte przez Radę Miejską, załącznik do uchwały nr XIX/487/2012 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 29 maja 2012r. [<http://www.biurorozwojumiasta.b-biala.pl/images/studium/zalacznik1/zalacznik1.pdf>] dostęp: 30.03.2013r.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020, (2006), przyjęta przez Sejmik Województwa Śląskiego Uchwała Nr II/47/3/2006, opublikowana:
[<http://www.slaskie.pl/zalaczniki/2009/06/23/1245745285/1245745435.pdf>] dostęp: 31.05.2013r.

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015, (2006), plan strategiczny, przyjęty przez Radę Ministrów, opublikowany, wersja elektroniczna:
[http://www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/polityka_rozwoju/srk/strony/strategia_rozwoju_kraju_2007_2015.aspx] dostęp: 31.05.2013r.

Strategia Rozwoju Kraju 2020, (2012), plan strategiczny, przyjęty przez Radę Ministrów, opublikowany, wersja elektroniczna:
[http://www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/Polityka_rozwoju/SRK_2020/Documents/Strategia_Rozwoju_Kraju_2020.pdf] dostęp: 30.03.2013r.

Strategia dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020, (2013), dokument intencyjny, przyjęty przez połączone gremia obu Sejmików, opublikowany:
[<http://www.slaskie.pl/zalaczniki/2013/04/08/1365415927/1365415979.pdf>] dostęp: 31.05.2013r.

Strategia Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego wraz ze Strategią Regionalnych Inwestycji terytorialnych na lata 2014-2020 – projekt: <http://www.radziechowy-wieprz.pl/upload/news/518/files/211/strategiarit-lipiec2014.pdf>

Strategia Rozwoju Województwa – „Śląskie 2020 +” :

[https://rpo.slaskie.pl/dokument/rpo_wsl_2014_2020_przyjety_przez_ke_18_12_2014_r] dostęp: 20.04.2015r.

Ratuszniak, I., (2013), *Realizacja Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce*, ekspertyza zamawiana, opracowanie dla Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Warszawa, opublikowane: [http://www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/Polityka_regionalna/KSRR_2010_2020/Ekspertyzy/Documents/EKSPERTYZA_ZIT_final_dla_16_ZIT_06022013.pdf] dostęp: 31.05.2013r.

Umowa partnerstwa, Założenia (2013), przyjęte przez RM, opublikowane: [http://www.mrr.gov.pl/fundusze/Fundusze_Europejskie_2014_2020/Programowanie_2014_2020/Umowa_partnerstwa/Documents/Zal_UP_05_02_2013_jm.pdf]dostęp: 31.05.2013r.

Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015r. w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych 2014-2020:

https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/6107/Wytyczne_dot_rewitalizacji_zatwierdzone_3V1I2015.pdf

SPIS UŻYWANYCH SKRÓTÓW I NAZW:

Skrót	Definicja albo nazwa instytucji
BBOSiR	Bielsko - Bialski Ośrodek Sportu i Rekreacji
BBTS	Bielsko - Bialskie Towarzystwo Sportowe
BRM	Biuro Rozwoju Miasta
BDL	Bank Danych Lokalnych
BHP	Bezpieczeństwo i higiena pracy
BTS	Bielskie Towarzystwo Sportowe
DK	Droga krajowa
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
FOM	Funkcjonalny obszar miejski
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IMPS	Interaktywna Mapa Problemów Społecznych [www.mapaspoleczna.eu]
JESSICA	Ang. <i>Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas</i> - wspólne europejskie wsparcie na rzecz trwałych inwestycji w obszarach miejskich.

Skrót	Definicja albo nazwa instytucji
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KM	Komitety Monitorujące
KPZK	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju
KSRR	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego
MOPS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
MRR	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
MŚP	Małe i Średnie Przedsiębiorstwo
MZO	Miejski Zarząd Oświaty
NUTS 3	Ang. <i>Nomenclature des Unites Territoriales Statistique</i> , 3 oznacza podregion statystyczny
Opracowanie	„Podsumowanie prac przeprowadzonych w 2013r. nad projektem aktualizacji Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej na lata 2014-2020”, opublikowane: http://um.bielsko.pl/bielsko/web/uploads/pub/pages/page_3775/text_images/Podsumowanie%20prac%20nad%20aktualizacj%C4%85%20PROM%20-%202013r..pdf
OSL	Organizowanie Społeczności Lokalnej (<i>metoda pracy i proces</i>)
PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PEAD	Federacja Polskich Banków Żywności
PES	Przedsiębiorstwo ekonomii społecznej
PKPS	Polski Komitet Pomocy Społecznej
PKB	Produkt Krajowy Brutto
PO KL	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
POIiŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POP	Program Ochrony Powietrza
Pełnomocnik	Pełnomocnik Prezydenta m. Bielska-Białej ds. Rewitalizacji Obszarów Miejskich
PROM	Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich
PWIS	Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
PZO	Plan Zadań Ochronnych (dla obszaru NATURA 2000)
PZPWSI.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

Skrót	Definicja albo nazwa instytucji
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
REGON	Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej
RIT	Regionalne Inwestycje Terytorialne
RPO WSL	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2014
RPO WSL 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
RSI	Regionalna Strategia Innowacji
RSI3	Regionalna Strategia innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji
SSE	Specjalna Strefa Ekonomiczna
SOOS	Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko
SZOOP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
TKKF	Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej
UE	Unia Europejska
WPF	Wieloletnia Prognoza Finansowa
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
Wytyczne	Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015r. w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych 2014-2020
ZGM	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych
ZZ	Zespół Zadaniowy Powołany przez Prezydenta m. Bielska –Białej, zarządzeniem Nr ON.0050.13.2014.R0 z dnia 17 grudnia 2014r.

SPIS TABEL:

Tabela 1: Zestawienie zadań związanych z rewitalizacją w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Miasta Bielska-Białej na lata 2014-2020	19
Tabela 2: Matryca logiczna strategii inwestycyjnej Strategii RIT oraz korespondujących osi priorytetowych, kierunków działań RIT w ramach RPO WSL 2014-2020	20
Tabela 3: Czynniki i zjawiska kryzysowe, zdiagnozowane w osiedlach Bielska-Białej	28
Tabela 4: Zjawiska kryzysowe w Bielsku-Białej i sygnalizujące je problemy.	30
Tabela 5: Rezultaty analizy nasilenia zjawisk kryzysowych w 16 osiedlach PROM 2007-2013	30
Tabela 6: Parametry najbardziej zdegradowanych osiedli miasta.	32
Tabela 7: Przestrzenny i ludnościowy zakres występowania nasilonych zjawisk kryzysowych	38
Tabela 8: Analiza uwarunkowań formalnych delimitacji – powierzchni i ludności – wyznaczenie obszaru rewitalizacji PROM 2014-2020	39
Tabela 9: Parametry II strefy rewitalizacji PROM	40
Tabela 10: Dwie strefy PROM, uśredniony wskaźnik punktowy oraz wielkość i zaludnienie - wartości bezwzględne i względne – w odniesieniu do całego miasta	41
Tabela 11: Obszar rewitalizacji PROM 2014-2020: struktura stref wg osiedli	41
Tabela 12: Zjawiska kryzysowe, potrzeby rewitalizacyjne i cele PROM.	45
Tabela 13: Lista projektów rewitalizacyjnych	50
Tabela 14: Struktura projektów PROM według celów tego programu.	170
Tabela 15: Projekty rewitalizacyjne według miejsca ich realizacji	173
Tabela 16: Projekty rewitalizacyjne realizowane poza obszarem rewitalizacji.	176
Tabela 17: Struktura projektów wg typów	188
Tabela 18: Komplementarność projektów – zestawy projektów wg stref i osiedli	192
Tabela 19: Finansowe źródła realizacji projektów – struktura i wielkość	199
Tabela 20: Struktura finansowania PROM, ze względu na sektor	200
Tabela 21: Wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego dla monitorowania projektów miasta Bielska-Białej, planowanych do realizacji w ramach RIT	207
Tabela 22: Kolejne edycje PROM - projekty, realizacja i struktura wykonania	212
Tabela 23: Ilość i wartość projektów zrealizowanych lub w realizacji, PROM 2007-2010	216
Tabela 24: Osiągnięcia Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej	216
Tabela 25: Stan zaawansowania realizacji projektów PROM (edycja 2013)	233
Tabela 26: Stan zaawansowania realizacji projektów PROM - struktura projektów (edycja 2013) ...	233
Tabela 27: Osiedla Bielska – Białej - stan i dynamika zmian w zaludnieniu, lata 2006 i 2010	238
Tabela 28: Zasoby mieszkaniowe zlokalizowane w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2005 i 2011	240
Tabela 29: Zasoby mieszkaniowe zlokalizowane na terenie miasta Bielska – Białej	240
Tabela 30: Budynki oddane do użytku w Bielsku - Białej w latach 2004 – 2005 i w roku 2011	241
Tabela 31: Mieszkania oddane do użytku w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2005 i w roku 2011. ...	241
Tabela 32: Decyzje o warunkach zabudowy w Bielsku – Białej w latach 2003 – 2005 i w roku 2012.	242
Tabela 33: Decyzje o pozwoleniu na budowę w latach 2003 – 2006 i w roku 201	242
Tabela 34: Komunalne zas. mieszkaniowe zarządzane przez ZGM w latach 2003 – 2005 i w 2012r.	243
Tabela 35: Liczba mieszkań i najemców w budynkach komunalnych zarządzanych przez ZGM	244
Tabela 36: Liczba lokali komunalnych i socjalnych zarządzanych przez ZGM	244
Tabela 37: Zmiany w strukturze wieku budynków zarządzanych przez ZGM w latach 2005-2012 ...	244
Tabela 38: Zmiany w strukturze terenów zieleni urządzonej w mieście w latach 2006-2012	245

Tabela 39: Formy ochrony przyrody na terenie Bielska – Białej wg stanu na 31.12.2012r.	246
Tabela 40: Dane dotyczące natężenia i struktury ruchu występujące w wytypowanych przekrojach pomiarowych w Bielsku – Białej w 2012r.	248
Tabela 41: Odbiorcy energii elektrycznej i jej zużycie w Bielsku – Białej.	249
Tabela 42: Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2005 i w roku 2011.	250
Tabela 43: Drogi publiczne i zarejestrowane pojazdy osobowe w Bielsku – Białej	251
Tabela 44: Wodociągi i Kanalizacja w Bielsku – Białej w latach 2004,2005i 201.	252
Tabela 45: Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania w Bielsku – Białej....	252
Tabela 46: Struktura przedsiębiorstw i innych podmiotów prowadzących działalność gosp.	253
Tabela 47: Wydatki z budżetu JST na jednego mieszkańca w Bielsku-Białej i w woj. śląskim	254
Tabela 48: Pracujący na terenie miasta Bielsko - Biała, 2003-2005-2011.....	255
Tabela 49: Pracujący w gospodarce narodowej w Bielsku – Białej w latach 2003– 2005- 2011.	255
Tabela 50: Pracujący w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2005 i w roku 2011.....	256
Tabela 51: Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Bielsku – Białej	256
Tabela 52: Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej	256
Tabela 53: Struktura wieku ludności Bielska-Białej w roku 2005 i 2011 i koniec 2012r..	257
Tabela 54: Małżeństwa, urodzenia, zgony, przyrost naturalny w latach 2004,2005 i 2011	257
Tabela 55: Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP).	258
Tabela 56: Bezrobotni zarejestrowani według wieku i poziomu wykształcenia	258
Tabela 57: Struktura rodzin objętych pomocą MOPS	259
Tabela 58: Świadczenia przyznane przez MOPS	260
Tabela 59: Współpraca MOPS w Bielsku – Białej z organizacjami pozarządowymi	260
Tabela 60: Przestępczość na terenie Bielska – Białej w latach 2004 – 2006 i 2012	261
Tabela 61: Struktura przestępczości kryminalnej w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2006 i 2012	262
Tabela 62: Współczynnik przestępstw ogółem na 100 tys. mieszkańców	262
Tabela 63: Dynamika przestępstw ogółem i kryminalnych stwierdzonych na terenie miasta	262
Tabela 64: Dynamika zmian w ilości przestępstw stwierdzonych na terenie miasta.....	262
Tabela 65: Ilość wypadków drogowych i kolizji w Bielsku – Białej.....	263
Tabela 66: Ilość i struktura placówek edukacyjnych w Bielsku – Białej	263
Tabela 67: Uczniowie wg rodzajów szkół w Bielsku – Białej w latach 2003 – 2006 i w roku 2012.	264
Tabela 68: Biblioteki Publiczne w Bielsku – Białej w latach 2004 – 2005 i w roku 2011	266
Tabela 69: Muzea w Bielsku – Białej, w latach 2004 – 2005 i w roku 2011.	266
Tabela 70: Ilość imprez w placówkach muzealnych w roku 2011.....	267
Tabela 71: Trasy rowerowe na terenie Bielska – Białej	267
Tabela 72: Placówki szpitalne w Bielsku – Białej.....	268

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1: Fragment prospektu informującego o osiągnięciach PROM	3
Rysunek 2: Subregion Południowy.	23
Rysunek 3: Granice PROM 2007-2013 na tle całego miasta	28
Rysunek 4: Osiedla objęte PROM 2007-2013 oraz analizą i diagnostyką PROM 2014-2020	29
Rysunek 5: Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w 16 osiedlach Bielska-Białej	31

Rysunek 6: Elementy struktury społeczno-przestrzennej Bielska-Białej o wyraźnej koncentracji zjawisk kryzysowych.....	32
Rysunek 7: Obszar występowania zjawisk kryzysowych w Bielsku-Białej, w podziale na trzy strefy....	37
Rysunek 8: Obszar rewitalizacji PROM 2014-2020, z podziałem na osiedla i strefy	42
Rysunek 9: Schemat układu i znaczenia celów PROM 2014-2020	46
Rysunek 10: Komplementarność projektów – zrównoważony rozkład przestrzenny wg typu projektu rewitalizacyjnego.....	193
Rysunek 11: Struktura PROM 2007-2013 według rodzaju projektów: przestrzenne, gospodarcze, społeczne.	211
Rysunek 12: Struktura PROM 2007-2013 według rodzaju projektów: przestrzenne, gospodarcze, społeczne.	212
Rysunek 13: Rozkład przestrzenny projektów PROM 2007-2013	219

SPIS FOTOGRAFII:

Fot. 1: Panorama Bielska-Białej widziana od południa	25
Fot. 2: Dokumentacja analizy przestrzennej zgłoszonych projektów i pomysłów na projekty	195
Fot. 3: Przykład monitoringu wizyjnego – przekształcenia Rynku, na zdjęciach lotniczych p. Wojciecha Gorgolewskiego: przed renowacją, w trakcie i po renowacji	207
Fot. 4: Publikacja pokazująca dorobek PROM w Bielsku-Białej.....	215
Fot. 5: Ogłoszenie w dwutygodniku „W Bielsku-Białej” informujące o aktualizacji PROM	234
Fot. 6: Uspołecznienie prac programowych – indywidualne konsultacje dla projektodawców	235
Fot. 7: Otwarte spotkanie konsultacyjne z interesariuszami PROM, Bielsko - Biała 22.06.2015.....	236
Fot. 8: Panorama miasta, pokazująca osiedlową strukturę miasta.....	237
Fot. 9: Rynek – bielska Starówka.....	268

SPIS RYCIN:

Ryc. 1: Struktura kosztów realizacji PROM, z punktu widzenia nakładów obu sektorów	200
Ryc. 2: Nakłady inwestycyjne z budżetu miasta, w poszczególnych edycja czteroletniego planu inwestycyjnego	254
Ryc. 3: Klasyfikacja miast w rankingu Newsweeka, pierwsza trzynastka	255